መዝገበ ታሪክ

ክፍል ፪

«ተዘከሩ መሪንቲክሙ ዘነገሩክሙ ቃለ እግዚአብሔር»
ዕብ 13:7

«የእግዚአብሔርን ቃል የነገሩአችሁን መምህሮቻችሁን አስቡ»
ዕብ 13:7

ከመምህር ኅሩይ ኤርምያስ
ጥቅምት 1995 ዓ.ም
አዲስ አበባ

© መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው

ታህሳስ 2001 ዓ.ም
አዲስ አበባ

አንደኛ ዕትም 1995 ዓ.ም
ሁለተኛ ዕትም 1997 ዓ.ም
ምስተኛ ዕትም 1999 ዓ.ም
አራተኛ ዕትም 2000 ዓ.ም
አምስተኛ ዕትም 2001 ዓ.ም
ስድስተኛ ዕትም 2004 ዓ.ም
ሰባተኛ ዕትም 2004 ዓ.ም
ስምንተኛ ዕትም 2005 ዓ.ም
ዘጠነኛ ዕትም 2006 ዓ.ም

ይህን መጽሐፍ በእቲላ አቡነ ተክለሃይማኖት ገዳም በቅኔ መምህርነት ተመድቤ ላስተምር በ1988 ዓ.ም አዘጋጀሁት፤ በልዑል እግዚአብሔር ቅዱስ ፈቃድ በጥቅምት ወር 1995 ዓ.ም አሳተምሁት::

ማስታወሻነቱ

ከ46 ዓመታት በላይ ጉባዔ ሠርተው በማስተማር እያሉ ምሁራንን ለቅድስት ቤተክርስቲያን ላበረከቱት ለእኔም በመንፈስ ቅዱስ አባቴና መምህሬ ለሆኑት ታላቁ የቅኔ ምሁር ለከቡር መምህር መንግሥቱ ዘለዓለም ይሁንልኝ::

በመጽሐፉ ሙሉ ዝግጅት ላይ አስፈላጊውን ሙያዊ አስተያየት ለሰጡኝ የቅኔና የወንጌል መምህራን ለመምህር ዓምደ ወርቅ ደሴ እና መምህር ኢያሱ ገ/አልፋ፣ ለከፍል ፩ መጽሐፍ ሕትመትና እገዛ ላደረጉልኝ ለወንድሜ ፈቃዱ ገ/መልድና ለንግድ ማተሚያ ድርጅት ኃላፊዎች እንዲሁም በማሥራጨት ለተባበሩኝ በሙሉ፡ አስተያየት ለለገሱኝ እና ይህን ጽሑፍ በኮምፒውተር በመጻፍ ለተባበሩኝ ለወ/ት ውበነሽ አዲሱ ልባዊ ምስጋናዬን አቀርባለሁ::

ተራ ቁ		አርእስት
1		መግቢያ
2	ምዕራፍ	1 መዝገበ ታሪክ ዘመጋቢት
3	"	2 መዝገበ ታሪክ ዘሚያዚያ
4	"	3 መዝገበ ታሪክ ዘግንቦት
5	"	4 መዝገበ ታሪክ ዘሰኔ
6	"	5 መዝገበ ታሪክ ዘሐምሌ
7	"	6 መዝገበ ታሪክ ዘነሐሴ
8	"	7 መዝገበ ታሪክ ዘጳጉሜን
9	የግዕዝ ቅኔያት	

የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ፡-

ክርስቶስ ኢየሱስ ከአብ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በዕሪና የሚመሰገን፣ በዚህ ጊዜ ተገኘ በዚህ ጊዜ ያልፋል የማይባል በባሕርይ ሁሉን የሚያውቅ የሚመረምር እርሱ ግን የማይመረመር ሁሉን በከሀሊነቱ ያስገኘ ለርሱ ግን አስገኝ የሌለው ሁሉ በእርሱ የሆነ፣ ምንም ምን የሚላነው የሌለ ዓለማትን ፈጥሮ የሚገዛ፣ በኋለኛው ዘመን ሰውን በኃጢአት ምክንያት ኸት ቦታውን ልጅነት ክብሩን ያጣ ሰውን ወደ ቦታው ወደ ክብሩ ይመልሰው ዘንድ ከንጽሕት ድንግል ማርያም ፡ማይመረመር ግብር ሥጋና ነፍስን ተዋሕዶ በድንግልና ተወልዶ በፈቃዱ ሞትን ሞቶ በትንሣኤው ድል ነሥቶ ለዓለም ፍጹም ድኅነትን የሰጠ:: በክብር በምስጋና እንዳረገ እንዲሁ ለጻድቃን ሊፈርድላቸው በኃጥአን ሊፈርዳባቸው በግርማ መለኮት በይባቤ መላእክት ዳግመኛ የሚመጣ ለኅልፈት የተፈጠረውን የሚያላልፍ ለኅልፈት ያልተፈጠረውን በትንሣኤ የሚያጸና የጌቶች ጌታ የንጉሦች ንጉሥ፣ የአግልክት አምላክ ገብሬ ፍጥረታት /ዮሐ 1:1፣14፣ ዮሐ፡ 7:24፣ ሐዋ 1:11 ቆላ 1:14 20፣ዮሐ 5:20/ መሆኑን የምታሳውቅ የምታስረዳ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተገኘች እውነተኛና ቀጥተኛ ሃይማኖት ናት::

ይህች ሃይማኖት ለሰው ልጆች ድኅነት /ሕይወት/ መሠረት ናት:: ስለዚህም ክርስቶስ መሠረታት ነቢያት ፲ትንቢት ሐዋርያት በሰብኮት ገለጣት፣ ሰማዕታት በዐላውያን ፊት መስክረው አንገታቸውን ለሰለት ሰውነታቸውን ለእሳት ሠጡላት፣ ጻድቃን ዓለምን ንቀው ራሳቹውን ክደው ተከተሉአት ተገዙላት/ ሊቃውንት ከመናፍቃን ተከራክሩላት መክራም ተቀበሉላት፣ አምን የነርሱ ቤዛነት ተዋሕዶን በአጋንንት በመናፍቃን ከመዋጥ ታደጋት:: ቤተክርስቲያን መክራውን ታግሠው ተቀብለው ይህችን ርትዕት ሃይማኖት ጠብቃ በማቆየትና ለተተኪ በማስተላለፍ ታላቅ ውለታ የዋሉ /በጎ ሥራ የሠሩ/ ነቢያት ሐዋርያትን ጻድቃን ሰማዕታትንና ሊቃውንትን ሁሌም ስታስባቸው በጎ ሥራቸውንም ስትመሰክርላቸው ትኖራለች::

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ከሐዋርያት ከሊቃውንት ሲያያዝ በመጣ ትምህርተ ሃይማኖትና ሥርዓት ላይ

በተለያየ መንገድ ትችት የሚያቀርቡ በተለይም እኒህን ራሳቸውን ለሃይማኖት አሳልፈው ዜሣ አድርገው የሠው ቅዱሳንን "ከበዝ" ማዘጋጀን የሚታሙ፣ ባይረዱትም ተቀብለናል የሚሉትን ወንጌልን በዘሀጲዎችና ከተመ ራማሪዎች የከሀደት መንጋጋ ከመቀረጣጠፍ ታድገው ያቆዩላቸውን ባለውለታዎቻቸውን መዘንጋታቸው ግልጽ ነው። በሃይማኖትና በበጎ ምግባር አርአያ የሚሆኑ ቅዱሳን ሃይማኖታቸውና በጎ ምግባራቸው ወንጌል በተንገረበት ሁሉ ለንጥረላቸው ሊመሰክርላቸው እንደሚገባ ጌታ ክርስቶስ ሊየሱስ እማን እብለክሙ በገበተሰበበ ዝ ወንጌል በውስተ ኩሉ

ዓለም ያንብቡ ላቲ ዘገብረት ላቲ ብእሲት መይዝዘርኖ እውነት እላችኃለሁ። በዓለሙ ሁሉ ይህ ወንጌል በተሰበከ በት ቦታ ይህች ሴት ያደረገችውን ይናገሩ ያስቡአት ማቁ 26:13 ሲል ማርያም እንተ ዕፍረት ቸቱ በቀባችው ጊዜ ለሐዋርያት የተናገረውን፡ ቅዱስ ጳውሎስም መምህርቻችሁንን አስቡ ዕብ 13:7 ያለውን ሳያነቡ ቀርተው ከሆነ ወንጌሉን ተሸክሞ ለመዝር እንጂ አንቦ ለመጠቀም ባለመታደላቸው 'የተሜነችውን አትበላም...' እንደተባለው ሆኑ ግለት ነው እጅግ ያሳዝናል። አንበውት ከሆነም እነርሱ ሊፈጽሙት ባለመቻላቸው ቁና ሙሉ ትኖት አድርባቸዋል ማለት ነው። ለማንኛውም የቤተክርስቲያን ሥርዓቷ ምንም የማይመጣለት ተገቢና እሙነኛ መሆኑን ሊረዱት ይገባል።

የዚህም መጽሐፍ ዓላማ ቤተክርስቲያን በሃይማኖትና በፀጋምግራቸው የምታስባቸውንና እንደ ወንጌሉም ታል ገደሳቸውን የምትመስክርላቸውን ቅዱሳንና ዘዓላቸውን "ግስታሠት ነው። ኪመስከረም ! የኩቲት 30 ቀን ድረስ ባሉት ዕለታት በዓል ተሠርቶላቸው የሚታሰቡትን ቅዱሳን እንዲሁም የጌታ፣ የእመቤታችንና የመላእክት በዓላት ታሪክ «መዘገበ ታሪክ ክፍል ፩» በሚል ርእስ ከዚህ በፊት ታትሞ መሠራጨቱ ይታወሳል። ይህም የዚያ ሁለተኛ /ቀጣይ/ ክፍል ሆኖ ከመጋቢት 1 ጸጉሜን 5 ቀን ድረስ ባሉት ዕለታት የሚከሰሩትን የያዘ ነው ክፍል 1 መጽሐፉን ያንበቡ ምእመናን ታሪኩ የተፈፀመበት ዘመን እንዲኖተት በጠየቁት መሠረት ከዚህ መጽሐፍ በስተመጨረሻ በተዘረዘሩ መጻሕፍት የቤኔት ሬቲቱን ዘመኑን እያካተትኩ በድጋሚ ጽፈዋለሁ። የክፍል 1 ታሪኩች በመንም በዚህ መጽሐፍ የመጨረሻ ገጽች ላይ ተገልጿል።

እንወን እንድናስተውለው የእግዚአብሔር ፈቃድ ይሁንልን።

አሜን።

ምዕራፍ 1

መጋቢት 5 ዕረፍቱ ለአቡነ ገብረመንፈስ ቅዱስ

ሀገራቸው ንሂሣ (ግብጽ) ነው። አባታቸው ሰምዖን እናታቸው አቅሌስያ ይባላሉ። ልጅ አጥተው 30 ዘመን ሲያዝኑ ኖረዋል። አንድ ቀን አቅሌስያ ቤተእግዚአብሔር ገብታ ከስዕለ-ሥላሴ ሥር ወድቃ ስትማፀን "ንሥኢ ወልደ ዘይትሌዐል ቀርጉ አምኑነ ሰማዳ .. ክብሩ ከሰማይ ከፍታ የሚበልጥ ልጅ እንኪ ተቀበዪ" የሚል ድምጽ ሰማች። በዚህም መሠረት አባታችን መጋቢት 29 ቀን ተጸንሰው ታኅሳስ 29 ቀን ተወለዱ።

ዓይን በገለፁት ጊዜ ከሚታይ ነገር ላይ እንዲያርፍ እርሳቸውም በተወለዱ ጊዜ እፈፍ ብለው ተንሥተው "ስብሐት ለአብ ስብሐት ለወልድ ስብሐት ለመንፈስ ቅዱስ ዘአውጻእከኒ እምጽ ልመት ውስተ ብርሃን» ብለው በማመስገናቸውና ጓላም ምድራዊ መብል መጠጥ ሳይመገቡ ሳይጠጡ ለምስጋና ተግተው በመኖራቸው መላእክትን ይመስላሉ።

ሦስት ዓመት ሲሆናቸው ቅዱስ ገብርኤል ከእመቤታችንና በግኑት ካሉ ቅዱሳን ዘንድ አስባርኮ ገዳማውያን ካሉበት ምኔት ወሰዶ ከበሩ አኖራቸው። አበምኔቱ አባ ዘመደብርሃን ምልክት ተነግሮት ቢሄድ ናሁ ሐ ገጽ ሆነው አግኝቷቸዋል። አሳድጎ አስተምሮ ከመግርግ ምንኩስና አድርሷቸዋል። ከዚህ በኋላ ሀብተሥውስ ተሰጥቷቸዋል። ባንድ ቀን እልፍ ዕውራን ህንካሳን ፈውሰዋል። ጓላ ግን ኤጲስ ቆጳሳቱ ካህናቱ ዝናቸውን ሰምተው እየመጡ ግብር የሚያስፈጽቸው ቢሆን ቅዱስ ገብርኤል በስንፋ ነጥቆ ከጌታ ፊት አቁረባቸው። በገድልህ በትሩፋትህ ከሞተ ነፍስ ከርደተ ገሃነም የሚድኑ ብዙ ነፍሳት አሉና ከሰው ተለይተህ ወደ ሜካ ግባ። ኑሮህም ከ60 አናብስትና ከ60 አናምርት ጋር ይሁን አላቸው። ጌታዬ ምን ተመግበው ይኖራሉ? አሉት። "ከኬድከ እበለ-እገረከ ይልሕሱ ወበውእቱ ይጸግቡ .. የረገጥከውን ትቢያ ልሰው ያው ምግብ ሆኗቸው ይኖራሉ" ብሏቸው ውሳጤ ገዳም ገብተው ከአናብስትና አናምርት ጋር ይኖሩ ጀመር። ዳንኤል ከአናብስት ጉድጓድ በተጣለ ጊዜ አናብስቱ እንደ ድመት ከእግሩ በታች ሆነው እንደተኙ የሬገጡትን ትቢያ ይልሱ ይታዘዟቸውም ነበር።

በዚህ መልኩ 30 ዓመት ከቆዩ በኋላ ጌታ ባንድነት በሦስትነት ተገልጾ ምን ላደርግልህ ትሻለህ? አላቸው። መጀመሪያ ላሉበት መጻለይ ይገባልና የምድረ ገቢታን ሰዎች ማርልኝ አሉት። 3(X)() ኃጥአንን ከሲኦል አውጥቶ ገነት አግብቶላቸዋል። ከዚህ በኋላ

"ሑር ምድረ ኢትዮጵያ ወበህየኒ ሀለውነ ነፍሳት ዘታወጽአሙ .. ወደ ኢትዮጵያ ሂድ" አላቸው። ቅዱስ ገብርኤል በሠረገላ ነፋስ ሄኖ ምድረ ከብድ አድርሷቸዋል። ዳግመኛም ወደ ዝቋላ (ደብር ቅዱስ) ወስዷቸው ከዚያ ሆነው በንጽሐ ልቡና የኢትዮጵያን ሕዝብ ኃጢአት አይተው ከባሕሩ በራሳቸው ቆመው ይጸልዩ ጀመር። አርባ ቀን ሲሆናቸው መልአኩ መጥቶ "ዘገብረ ተዝካረከ ወዘጸውዐ ስመከ እምሕር ለከ ብሎሀል" አላቸው። መላ ኢትዮጵያን ካልማረልኝ አልወጣም ብለው መቶ ዓመት ሲጸልዩ ኑረዋል። ከመቶ ዓመት በኋላ ጌታ "ተንሥእ ወጻእ መሐርኩ ለከ ኩሉ ኢትዮጵያ .. ምሬልሀለው ውጣ" ብሏቸው ወጥተዋል።

ከዚህ በኋላ ምድረ ከብድ ወርደው ከምድር በላይ ከሰማይ በታች ሆነው ሰባት ዓመት እንደ ትኩል ዓምድ ሆነው፡ ዓይናቸውን ሳይከድኑ ሰባት ዓመት ቆመው ጸልየዋል። ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና ቁራ መስሎ መጥቶ ዓይናቸውን አንቁሮ አሳወራቸው። ሁለት ሱባዔ ሲፈጽሙ ቅዱስ ሚካኤልና ቅዱስ ገብርኤል መጥተው እፍ ብለው አድነዋቸዋል። ከዚያ ተነስተው ወደ ዝቋላ ሲሄዱ ሥላሴን በአምሳለ አረጋውያን ከጥላ ሥር አርፈው አገኟቸው። በእግዚአብሔር ዙፋን ተማጽነናል አዝለህ አንድ አንድ ምዕራፍ ሸኘን አሏቸው። አዝለው ከሸኙአቸው በኋላ በአንድነት በሦስትነት ሆኖ ታያቸው፤ ደንግጠው ወደቁ። አንሥቶ ዝቋላ ወርደህ ጠላቶችህን ተበቀላቸው አላቸው። በዘነ መብረቅ ደርሰው ሰባቱን ሊቃነ መላዕክት አጋዥ አድርገው እልፍ አእላፍ አጋንንትን በመብረቅ አጠፉዋል።

አባ ሳሙኤል ዘዋልድባ፣ አባ አንበሴ ዘሐዘሎ እና አባ ብንያም ዘግብጽ ዜናቸውን ሰምተው አናብስቶቻቸውን አስከትለው ሊጠይቋቸው መጡ። በሰባተኛው ቀን ተገለፁላቸው። አናብስቶቻቸው በርሳቸው አናብስት ተውጠው አዝነው ነበርና አናብስቶቻቸውን ጌታ ያዘዘላችሁ የእግሬን ትቢያ እንጂ ሥጋና ደም ነውን? ትፋ ብለው ካስተፏቸው በኋላ ቢባርኳቸው ተነሥተዋል እነርሱም ርኢነ መንክረ ኦ አባ እያሉ ተመልሰዋል።

ከዚህ በኋላ ወደ ምዕራብ ሀገር ወሰዳቸው። የጋረብ ንጉሥ በጣየታቱ ያደሩ አጋንንት ፈርተው ሲሸሹ ጣየታቱ ሲሰባበሩ አይቶ ሰውነታቸው የሐር ፈትል በመሰለ ፀጉር የተሸፈነ ነበርና አንተ ፀጉር ልብሱ ምንድር ነህ ሰው ነህን? አላቸው። አምን ሰማይና ምድርን በፈጠረ በኢየሱስ ክርስቶስ የማምን ሰው ነኝ አሉት። እይሁድ ሰቅለው በገደሉት ሰው ታምናለህን? አላቸው። አፍርበት መስሎህልን አንተም ብታምንበት የዘለዓለም ሕይወት ባገኘህበት ነበር አሉት። እሳት አንድዱና አቃጥሉት አለ። አነደዱ። ማንም ግድ ሳይላቸው

በፈቃዳቸው ከእሳቱ ገብተው ወጡ ከሠራዊቱ ብዙዎች አመን አሉ። ሰይፍ አስፈሯቸው። እርሳቸውንም ሊመታቸው ሲቃጣ መብረቅ ወርዶ ከነተከታዮቹ ፈጅቷቸዋል። ወዳያውም መላእክተ ጽልመት ነፍሶቻቸውን እጅ ሲያደርጉ አይተው ይህ ሁሉ በኔ ምክንያት አይደለምን? ብለው ከታላቅ ገደል እግራቸውን በገመድ አስረው ቁልቁል ተሰቀሉ። ሰይጣን ገመዱን በጠሰው። ቅዱስ ሚካኤል ተቀበላቸው። ተወኝ በራሴ ልቁም አሉት። በራሳቸው ቆመው በጥርሳቸው ደንጊያ ነክሰው 30 ዘመን አልቅሰዋል። ጌታ ምሬልሃለሁ ብሏቸው ደንጊያውን ሲጥሉት አራት ጥርሶቻቸው በደንጊያው ላይ ተተክለው ቀርተዋል።

በሌላ ጊዜ ሲመለሱ ጥርሶቻቸው በተተከሉበት ደንጊያ መዓዛው ደስ የሚያሰኝ የሸቱ እንጨት ደማቸው ከነጠበበትም ወደን በቅሉበት አግኝተዋል።

እንዲህ ለሰማዕ ዕውብ በሆነ ግብር 262 ዓመት በኢትዮጵያ ኖረው በ562 ዓመታቸው በተሰፋቸው ያመነውን በኪዳናቸው የተማፀነውን ጌታ ከመከራ ሥጋ ከመከራ ነፍስ ሊያርፃቸው ተስፋቸውን ተቀብለው በዚህ ዕለት - በዕለተ እሁድ ዐርፈዋል። መላእክት በአክናፈ እሳት ኢየሩሳሌም ወስደው በየማነ ምስዋዕ ቀብረዋቸዋል።

ገብረ መንፈስቅዱስ የአምላክ አገልጋይ
ለኢትዮጵያ ብርሃን ነህ ፀሐይ
አኖላበት አናምርት ሲታዘዙህ ኖሩ
የእግርህን ትቢያ ልሰው እያደሩ
ፈጣሪን በስምህ ብለተማፀኑ
ኃጥአን ከሲኦል ከገሃነም ዳኑ።

እንደሰማይ መልእክ በሆንም ኑሮህ
የአላም ልጅ ነህና አንተም ሞትን ሞትህ
ምስጋና ተሰላህህ ልብስህ የአምላክ ጸጋ
አንተን ለማወደስ ነፍሴ ሁሌም ትትጋ
የጻድቅ ሰው ጸሎት በነፍሰም በሥጋ
ታሰማለችና ለማያቋ ዋጋ።

ሮሜ 12:12 ፣ 15:30 ያዕ 5 :16

❖ ወደኢትዮጵያ የመጡት በቅዱስ ላሊበላ ዘመነ መንግሥት መሆኑ ስለሚታወቅ የነበሩት ከ9 - 14 ኛው ምዓ ድ/ል/ክ/ መሆኑ ነው።

መጋቢት 8 - ዕረፍቱ ለማትያስ ሐዋርያ

ማትያስ ማለት ምትክ ማለት ነው። ጌታ ካረገ በኋላ ሐዋርያት ሠቱ ሃያ ራሳቸውን ከእመቤታችን ጋር ሆነው በጽርሐ-ጽዮን ፡ በማርያም እመ ማርቆስ ቤት ፡ ለጸሎት ይተጉ ነበር። አንድ ቀን ቅዱስ ጴጥሮስ ከእኛ ጋር የነበረ አስቆሮታዊ ይሁዳ ዳዊት "ወይኩና መዋዕሊሁ ጎዳጠ ወጲመቶሂ ይንሣእ ባዕድ - ዘመናቱ ጥቂት ይሁኑ ሹመቱንም ሌላ ይውሰድ" መዝ 108÷8 ብሎ ትንቢት ተናግሯልና ከኛ ጋር ከሚተጉ ወንድሞች አንዱን መርጠን ይሾም አለ። ዮሴፍንና ማትያስን አቁመው እኛ ባወቅን ዮሴፍንና ማትያስን መርጠናል። እንተ እግዚኦ ግዕምረ ኩሉ ልብ አርኢ አሐደ እምእሉ ዘኀረይከ ዘይነሥአ ላዘቲ መልእክተ ጲመተ ሐዋርያት ዘኀ ደጋ ይሁዳ ይሑር ብሔሮ ... ኩሳሊት ያመላለሰውን ልብ ያሰበውን መርምረህ የምታውቅ ሆይ ይህችን የሐዋርያት ሹመት ገንዘብ የሚያደርጋትን ከእኒህ ከሁለቱ የመረጥከውን ግለጽልን "ብሎው ጸልየው ዕጣ ሲያጣጥሏቸው ለማትያስ ወጣ። የዚህ ጊዜ አሥራ ሁለተኛ ሐዋርያ ሆኖ ተቆጠረ። ሐዋ 1÷13 ፅ 20

ከበዓለ ሃምሳ በኋላ መዲናቸው ኢየሩሳሌምን ዓመት አስተምረው ዓለምን ተከፋፍለው ለማስተማር ዕጣ ሲጣጣሉ ለርሱ ሀገረ በላዕተ ሰብእ ደረሰው። በዚህ ሀገር ያሉ ሰዎች እንደ አራዊት ሥጋ

የሚመገቡ ነበሩ፤ ከአደባባያቸው ገብቶ ሲያስተምር ይዘው ዓይኑን አውጥተው እንደላም ጣር እየመገቡ ከዝግ ቤት አስቀመጡት። በ40 ቀን ዓይኑ ምድሩ ሲለወጥ አይተው ሲመገቡት ነው። ከዚህ አስቀድሞ ግን ጌታ ሐዋርያው እንድርያስን ልኮለት ዓይኑን ፈውሶት ከእስሩ ፈትቶት ወጥተው ሲያስተምሩ ሊጣሏቸው መጡ። ወደ ጌታ ቢያመልክቱ ውኃ እስከ አንገታቸው አጥለቀለቃቸው ጓላ ግን ጸልየው አድነዋቸው አምነው ተጠምቀዋል። ባሕርያቸውም ተመልሶላቸው እህል የሚመገቡ ሆነዋል። ከዚህም የበለጠ ቤተክርስቲያን አሳንጾ ተሳውሶት ዲያቆናትን ሾሞ ሥጋ ወልደ እግዚአብሔር ደሙ ወልደ እግዚአብሔር የሚመግባቸው ሆኗል። "ከዊነ ማትያስ በላዕለ - እኩያን ጌረ፤ ሥጋ ወልድ ቅዱስ ሲሰዮሙ ወደሞ ከቡረ፤ ተወላጠ ሲሰይም ሎቱ ከመላህም ሣዕረ" እንዲል አርኬ።

ሠላሳ ዘመን ካስተማራቸው በኋላ ወንጌል ካልደረሰበት ለማሳረስ ደማስቆ ወረደ። አረማውያን በብረት አልጋ አስተኝተው ሃያ አራት ቀን እሳት ሲያነዱበት ቆይተዋል። እርሱ ግን ሰውነቱ አምሮ ገጹ ደምቆ ይገኝ ነበር። በዚህ አምነው ተጠምቀዋል። በመጨረሻም በይሁዳ ከተሞች እየተዘዋወረ አስተምሮ በዚህ ዕለት ዐረፈለም እርፏል።

ራሱን አዋርዶ ሰለወንጌል ከብር
ማትያስ እንደላም ተመገበ ሣር።
እንዲሸጋገሩ ከሞት ወደ ሕይወት
ተማሩ ቢላቸው የወንጌልን ትምህርት
እንደእህል ቀቀሉት እታመሰት በእሳት።
አዩ አለማወቅ ልብ ደንዳናነት!

አሕዛብ ተጋግዘው በግፍ ሲያሰቃዩት
ይጸልይ ነበረ እንዲያገኙ ምሕረት።
ከቃሙን በከፉ መመለስ ቀሳል
ቢከብድም መታገሥ ዋጋ ያሰጣል።
ግሰፍ በዋንት ውስጥ መከራን መታገሥ
ሞኝነት አይደለም መድኃኒት ነው ለነፍስ።

ሮሜ 12፡ 12 1 ቆሮ 4:12 2 ቆሮ 4:18

መጋቢት 10 - መስቀል

በዚህ ዕለት ጌታ የተሰቀለበት መስቀል በተለያዩ ጊዜያት በተለያዩ ሰዎች አማካይነት ሁለት ጊዜ ከተቀበረበት ወጥቷል። መጀመሪያ በንግሥት ዕሌኒ ከኢየሩሳሌም፣ ሁለተኛ በንጉሥ ሕርቃል ከፋርስ ወጥቷል። "መበዛቲ ዕለት እንበለ ይዕዱ ጊሠመ፣ መስቀል ተረክበ እምዘተ ነብዐ ወገብረ ሰላመ፣ በኢየሩሳሌም ቅድመ ወበፋርስ ዳግመ" እንዲል አርኬ።

የኢየሩሳሌሙ በክፍል 1 መጽሐፍ በገጽ 32 ተጽፏል። የፋርሱ ግን እነሆ። መሳፍንተ ፋርስ ግብጽ ዘምተው ድል ነስተው ሲመለሱ ከመካከላቸው አንዱ ኢየሩሳሌም ወርጄ አይሁድን ማርኬ እመጣለሁ ብሎ እግረ መንገዱን ወደ ኢየሩሳሌም ወርዶ አይሁድን ማርክ ሲመለስ ንግሥት ዕሌኒ በሳልሳልታ ካሠራችው ቤተ መቅደስ ቢገባ

መስቀሉን እንደወሐደ ሲያበራ አገኘው። ቢይዘው አቃጠለው። ከዚህ በኋላ ሁለቱን ዲያቆናት አሸነሞ ሊላውንም ንዋያተ ቅድሳት ዘርፎ ወደሀገሩ ተመለሰ።

የሮሙ ንጉሥ ሕርቃል ይህን በሰማ ጊዜ እጅግ አዘነ። ግብር ገብቶ ቀኖና ይዞ አንድ ሰባዔ ሲፈጸም ፈታዴ እግዚአብሔር መሆኑን ተረድቶ በአዋጅ ዘምቶ ድል ነሣው። መስቀሉም ያለበት ጠፍቶት ሲቸገር ሲቀብር ዲያቆናቱን ሲገድል በመስኩት ሆኖ ያየች ከኢየሩሳሌም የተማረከች አንዲት ብላቴና አሳይታው አውጥቶ በልብሰ መንግሥቱ ጠቅልሎ ወደቁስጥንጥንያ ወሰዱ።
* ታሪኩ የተፈጸመው በ614 ዓ.ም ነው።/1/

መጋቢት 11 - ዕረፍቱ ለአባ አሌፍ ዘእም ፱ ቅዱሳን

መጋቢት 12 በዓሉ ለቅዱስ ሚካኤል ሊቀ መ

(1) ነገረ የቤ/ክ ታሪክ በዓመ ገጽ 145

በዚህ ዕለት ወደ በለዓም ተልኳል። ሀብተ መርገም የተሰጠው ነውና እስራኤል ከምድረ ግብጽ ወጥተው አርባ ዘመን በረሀ ለበረሃ ተጉዘው ሞአብ ሲደርሱ የሞአብ ንጉሥ ባላቅ ወልደ ሶፎር ግብጻውያንን በዘጠኝ መቅሰፍት በአሥረኛ ሞተ በኵር በአሥራ አንደኛ ስጦመት ያጠፋ፣ ጦር የማያመልሰው ጽኑ ጠላት ተንሥቶብኛል መጥተህ ርገምልኝ ብሎ እጅ መንሻ አሲሥ ላከበት። ዋሉ እደሩ አላቸው። ሌሊት ወደጌታ በጸሎት አትሂድ አለው። አልሆነም ሂዱ አላቸው። ሂዱ እጅ መንሻው ቢያንስበት መልእክተኞቹ ተራ ቢሆንብት ይሆናል ብሎ እጅ መንሻውን በርከት አድርጎ ሾማምንቱን ላከ። ዋሉ እደሩ ፈጣሪዬን ልጠይቅ አላቸው። ዋሉ እደሩ። ወደ ጌታ ቢያመለክት ሂድ ነገር ግን አትርገም አለው። ሂድ ብሎ አትርገም ማለት እንደምን ነው? ከሂድኩስ የማደርገውን አውቃለሁ ብሎ የሚራገመውን እያሰበ ሲሄድ ቅዱስ ሚካኤል ሰይፉን መዞ ለአህያው ታያት ፈርታ ቆመች፣ ሂጂ እያለ መላልሶ መታት። በሦስተኛው ከቅጽርና ከቅጽር መካከል ይዛው ገብታ እግሩን ላጠችው። አሮጌ ነቢይ ብለሽ ነው እንዲህ የምትጫወቺብኝ? ወይኔ ጦር በያዝሁ በወጋሁሽ ሰይፍ በያዝሁ በቀላሁሽ ነበረ አለ። በሰው አንደበት "አኩኑ እድግትከ ዘትጼወነኒ እምንዕስከ-ከልጅነትህ ጀምሮ የምትቀመጥብኝ አህያህ አይደለሁ ምን እስክ ባዴ ሚዳውን ሩጪ ዳጉቱን ውጪ ብትለኝ እንቢ ብዬ አውቃለሁ? አለችው። እውነትሽን

ነው አለ። በዚህ ጊዜ መልአኩ ተገለጸለት፣ ከአህያው ወርዶ ሰገደለት እነሆ መንገድህ በፊቴ ጠማማ ነውና ልቋቋምህ መጣሁ፣ ለምን አህያህን መላልሰህ መታህ? ብሎ ገሠፀው። እርሱም በግንባሩ ተደፍቶ ከሰገደለት በኋላ ልመለስን? ብሎ ጠየቀ መሄዱን ሂድ ነገር ግን እግዚአብሔር የገለጸልህን እንጂ ሌላ እንዳትናገር እወቅ አለው። ሄደ። ባላቅ ደስ አለው። ስለመጣሁ ደስ አይበልህ የምናገረው እግዚአብሔር የገለጸልኝን ብቻ ነው አለው።

ከዚህ በኋላ መሥዋዕት ሠውቶ ከመሥዋዕትህ ቁም አለው። ወደ ምሥራቅ ተሣዙር "ምንተ እረግም ዘእግዚአብሔር ኢረገመ፣ ምንተ ኢጸዐል ዘእግዚአብሔር ኢጸዐለ-እግዚአብሔር ያልረገመውን በምን ነገር እረግማለሁ እግዚአብሔር ያልሰደበውን በምን ነገር እሰድባለሁ" አለ። ርገምልኝ ብልህ ትመርቃቸዋለህን? አለው። የገለፀልኝን ብቻ እናገራለሁ አላልሁምን? አለው። ሁለተኛ መሠዊያውን ከፍ አድርጎ ሠርቶ መሥዋዕቱን ጨምሮ ሠውቶ ርገምልኝ አለው። አሁንም እያሜረተ ወደ ምሥራቅ ተሣዙር "ከተራሮች በላይ አየሁት ከኮረብታዎችም በላይ አስተዋልሁት እግዚአብሔር አምላኩ ከርሱ ጋራ ያለ ሕዝብ ክብታች ይናራል" አለ። ባላቅም ርገምልኝ ብልህ ሁለተኛ ትመርቃቸዋለህን? ብሎ አዘነ። በሦስተኛ ከሌላ ኮረብታ ወሰዶ ርገምልኝ አለው።

"ሚ ይሜኒ ተዓይኒከ ያዕቆብ ወእር አብያቲከ እስራኤል - ያዕቆብ ከተማህ ምን ያምር? እስራኤል ቤቶችህ ምን ያምር" ብሎ አደነቀ አሞገሰ። አያይዞም "ኮከብ ይሠርቅ እምያዕቆብ መየአትት ኃጢአተ እምእስራኤል" ብሎ የጌታን ሥጋዌ ተናገረ። ርገምልኝ ብልህ ሦስተኛ ትመርቃቸዋለህን? አለው። እግዚአብሔር የገለፀልኝን ብቻ እንድናገር አስታውቋህ የለምን? አሁንም የምትሻው ጥፋታቸውን ከሆነ ረግሜ ባላጠፋልህ መከሬ አጠፋልህለሁ ደናግሉን ጣእት አሳዝለህ መሥዋ ዕተ እርያ አሲዘህ ስደዳቸው፣ እንድረስባችሁ ይሏቸዋል ለጣያት ስገዱ መሥዋዕቱን ብሉ ይበሏቸው፣ ይሰግዳሉ ይበላሉ በዚህ ጊዜ አምላካቸው ተቆጥቶ ያጠፋቸዋል ብሎ መከረው።

እንዳለውም ደናግሉን ጣእት አሳዝሉ መሥዋዕተ እርያ አሲዞ ሰደዳቸው። ተሻጠባቸው። ለጣያት ሰገዱ መሥዋዕታቸውን በሉ። በዚህ ጊዜ ቸነፈር ይፈጃቸው ጀመር። የይሁዳ ቤት አለቃ ዘምሪ ከባላት ቤት አለቃ ልጅ ከከሰቢ ጋር ተጠቃቅሰው ከእልፍኝ ሲገቡ አንድ ብላቴና አይቶ ለፈንሐስ ወልደአሮን ነገረው። ሁለቱንም ከተኙበት በጦር ወጋቸው ጌታም ፈንሐስ ወልደአሮን አስተንፈስካ ለልብየ-ብሎታል። መዓቱንም በምሕረት መልሶላቸዋል። በዚህም ምክንያት ለፈንሐስ 300 መዋዕለ ክህነት ተሰጥቶታል።
ዘኁ ምዕ 22 እና 23

• ታሪኩ የተፈጸመው በ1280 ዓ.ም ገደማ ነው።

መከራና ችግር የማይለመነው
ጠላት ተመቅኝቶ የማያጠፋው
ቢታመም የሚድን ወድቆ ሚነሳው
እግዚአብሔር ከርሱ ጋር ያለለት ሰው ነው።
ያገን ምእመን በዓለም ምን ያስጨገተዋል
ጌታ ካከበረው ማን ያዋርደዋል?

ሰው ለምን ይለፋል እያባከው ገብቶ
ያለ እምነከ ፈታድ አንዳች ላይሆን ከተ።
በጎ በጎ እስበህ በጎ ከሰራህ
ሁልጊዜ ይኖራል እግዚአብሔር አብሮህ
እግዚአብሔርም ካለ ሁሉ በጎንህ
ከፈትህ ለመቆም ያፍራል ጠላትህ።

መዝ 22:4 ሮሜ 8:3

መጋቢት 13 አርብዓ ሐራ ሰማዕት

የብስጥያ የጦር ሠራዊት ነበሩ። የብስጥያው መስፍን ቢሞት ንጉሡ ቄስጠንጢናስ እልፍያኖስን መስፍኑ-ብስጥያ አድርጎ ሾመው። ለጊዜው ከክርስቲያን ጋራ እተባበራለሁ አብያተ ክርስቲያናትን አንጻለሁ ብሎ ተሾሞ ነበረ። ኋላ ግን የወርቅ የብር ምስል አቁሞ ሃይማኖታችሁን ካዱ ለጣዖት ሰገዱ አለ። ብዙዎች ከመሞት መሰንበትን ሽተው ሃይማኖታቸውን ክደው ለጣኦት ሲሰግዱ እኒህ አርባው ሃይማኖታችን አንክድም ለጣኦት አንሰግድም አሉ። ሥጋቸው እስኪተፈተፍ ድረስ አሰገርፎ ውርፊቱ ሰውነት ከሚበጣጥስ ጥልቅ የውኃ ጉድጓድ ጣላቸው። ሠላሳ ዘጠኝ ቀን ሲመላቸው ከሁሉ አንዱ መከራውን ጸልቶ ሥጋዩን ተሰቶ ወጣ። በግማሹ አርባ አክሊላት በሰማይ ረበው ሠላሳ ዘጠኙን ሠላሳ ዘጠኙ ሲቀዳጁ አንዲቷ ተንጠልጥላ ቀረች። ይህን አይቶ አንድ አረማዊ አምኖ ዘሉ ገብቶ ተቀብሏቷል። ከዚህ በኋላ እልፍያኖስ ጭንጭናቸውን ሰበሯቸው አለ። ቢሂዱ አርፈው ተገኝተዋል።

• ታሪኩ የተፈጸመው በ4ኛው ምዓ ድ-ል-ክ ነው።

ትጠሏ ቢመርም የተከለ ትዕግሥት
ፍሬዋ ጣፋጭ ነው እንደመጽ እዘት
ረሀብ ጥም እሰር ችግር ካለመጡ
ፀንቶ ከተገኘ ሁልጊዜ በዓላማው
የከርስቶስ ወዳጅ ቢታ እርሱ እኩ ነው።
መከራን መታገሥ ናፍቆ የንውን
መለኪያው ይሄ ነው የእውነተኞው ምእመን
የምን ተሰፋ መቁረጥ ፈጣሪ ግግረር
ከቶ ምን አለና የማያልፍ ዘለዓለ ምድር

ትናንት የነበረው ዛሬ ካልታየማ
ዛሬም ያለው ነገ ካልተደነማማ
እንዳያው ሁሉም ነገር ከቦለጠጠማ
አንዳችም አይበጅም ተስፋ መቁረጥማ
መታገሥን ግን መልካም ይሆነናል ማማ
ችኩል ተስፋው ሲበን አንዳመድ ሲከስም
የታገሠ ከብርን ሳያገኝ አይቀርም።

ሉቃ 22 ፡15 1 ጴጥ 2:14 3:14 ፡ 4:12

መጋቢት 21 ቅንጣኢ አልዓዛር

በዓሉ የጌታ በዓል ነው። በዚህ ዕለት አልዓዛርን ከሞት አንሥቶታል። መዳኑ አሐዱ ብእሲ ዘይደዩ ዘሰመ አልዓዛር

በቢታንያ ዘሀገረ ማርያ ወማርታ ይላል፡ አልዓዛር ሞተ፣ ቢሞት እኅቶቹ ማርያምና ማርታ ወዳጅህ ሞተ ብለው ላኩበት። ወያፈቅሮን እግዚእ ኢየሱስ ለማርያ ወለማርታ እኅታ ወለአልዓዛር ይላል ይወዳቸው ነበረ። ሁለት ቀን ካለበት ውሉ ኀርብ ንው ንሑር ብሔረ ይሁዳ - ወደ ይሁዳ እንሂድ አላቸው። አይሁድ በደንጊያ ወግረው በእሳት ተኩሰው ሊገድሉህ ሲፈልጉህ እንሂድ ትላለህን? አሉት። አልዓዛር ዐርክነ ሞተ ወዳጃችን አልዓዛር ሞተ አላቸው። ቢታንያ ቀርበው አደሩ። ሲነጋ ማርታ መምጣቱን ሰምታ ከመንገድ ተገናኝታ ሶበሰ ሀሎከ ዝየ እምኢሞተ እኁየ ከዚህ ኑረህ ቢሆን ወንድሜ ባልሞተም ነበረ። አሁንም ጌታ (አብ) የለመንኸውን እንዳይነሳህ አውቃለሁ አለችው። ዘየአምን ብየ እመኒ ሞተ የሐዩ - በኔ ያመነ ቢሞትም ይነሳል አላት።

ማርያ(ም) ከቤት ነበረች፤ ናሁ መጽአ ሊትነ ብላ ማርታ ነገረቻት። እየተቻኮለች ተነሥታ ወጣች። አብረዋት የነበሩትም ከመቃብሩ ሂዳ ልታለቅስ ነው ብለው እያለቀሱ ተከተሏት። እጅ ነስታ አሷም እንደ እኅቷ ሶበሰ ሀሎከ ዝየ እምኢሞተ እኁየ አለችው። ወአንብዐ ካዕበ እግዚእ ኢየሱስ ይላል እንዳውን አፈሰሰ። አይቴ ቀበርከሙም - የት ቀበራችሁት? አለ። መለከቶስ ሁሉን ያውቃል እንዲህ ማለቱ ግን ሥጋን መዋሀዱን ለማጠየቅ ነው። ወሰደው አሳዩት መቃብሩ ዙሪያውን የታነጸ ከላይ በታላቅ ደንጊያ የተገጠመ ነበረ ደንጊያውን አንሡት አላቸው። ማርታ እግዚአየ ናሁ ወድአ ኢአ - ከሞተ አራት ቀን ነውና ፈጽሞ ተበላሽቶ ይሆናል አለች። ብታምኚስ የእግዚአብሔርን ጸጋ ታያለሽ አላት። ወዲያውም አባቱን አመስግኖ አልዓዛር አልዓዛር ነዓ ጸአ አፍኣ - ና ውጣ አለው። ወወጽአ ውእቱ ምውት እንዘግኑዝ ወእሱር እደዊሁ ወእገሪሁ ይላል - እጅ እግሩ እንደታሰረ ወጥቷል። ለጊዜው ምትሐት መስሏቸው ነበርና ፍቱት ይሂድ አላቸው። ፈትተውት በመካከላቸው እየተመላለሰ አመሰግኗል።

ዮሐ 11:1-45

ኋላም በቆጵሮስ ኤጲስቆጶስነት ተሹሞ አርባ ዘመን አስተምሮ ግንቦት 26 ቀን በሰላም አርፏል።

• ጌታ ከሞት ያነሳው በ33 ዓ.ም አስተምሮ ያረፈው በ73 ዓ.ም ነው

ለ. አግብአተ - ግብር በቤተ ሰምዖን

ከሰቅለቱ ሰምንት ቀን አስቀድሞ ቅዳሜ ከቤተ ሰምዖን ግብር አገቡለት። አልዓዛርን ጨምሮ ደቀመዛሙርቱን ይዞ ማዕድ ቀረበ። ማርታ ባጭር ታጥቃ ታገለግላቸዋለች። ወማርያሰ ነሥአት ዕፍረተ

ልጥረ ዘናርዱ ጵስጥቂስ ዘዕፁብ ሜጡ ወቀብዐቶ ለእግዚእ ኢየሱስ ይላል ማርያም የከበረ ሽቱ ቀብታዋለች።

ይህስ እንደምን ነው? ቢሉ ይህች ማርያም ከእግር ጥፍሯ እስከ ራስ ፀጉሯ ይህ ቀረሽ የማትባል ቆንጆ ነበረች። ውበቷን በመስታወት አይታ ይህ ሁሉ ማማር ከንቱ መሆኑን ተረድታ ኃጢአቴን እንዲያስተሰርይልኝ ሽቱ ገዝቼ ከመምህሬ ዘንድ ልሂድ ብላ በአሰበ ደነስ የሰበሰበችውን 300 ወቂት ወርቅ ይዛ ልትገዛ ስትሄድ ሰይጣን የምታውቀው ወዳጇን መስሎ ከጎዳና ቆይቶ ወዲት ትሄጃለሽ? አላት ዝም አለችው። እንግዳ ወንድ መጥቶብሽ ሽቱ ልትገዢለት አይደለምን? አላት። አዎን አለችው። ዳግመኛ ፍቅሩ ያላለቀለት ወንድ መጥቶብሽ ሽቱ ልትገዢለት ይሆናል አላት። አዎን አለች። ሦስተኛ ብዙውን በጥቂት የሚሸጥ ነጋዴ መጥቶብሽ ነው አላት። አዎን አለችው። ሁሉንም አዎን አልሽኝ እውነቱ የቱ ነው? አላት። እንግዳ ወንድ አልሽኝ ከዚህ ዓለም ልዩ የሆነ፣ ፍቅሩ ያላለቀለት አልሽኝ የሰው ፍቅር አገብሮት ሊሞት የመጣ፣ ብዙውን በጥቂት የሚሰጥ ነጋዴ አልሽኝ በጥቂት ትሩፋት ብዙ በረከት የሚሰጥ ክርስቶስ ኢየሱስ መጥቷል ለርሱ የምቀባው ሽቱ ልገዛ እሄዳለሁ ብላ ሰሙን ብትጠራበት እንደጢስ ተኖ እንደትቢያ በኖ ጠፍቷል።

ከዚህ በኋላ ሐድናከ ከሚባል ነጋዴ ሄዳ ይትረከብኑ በነቢከ ቅብዐ አፈው ዘይደሉ ለነገሥት ለነገሥታት የሚገባ ሽቱ ካለህ ስጠኝ ብላ 300 ውን ወቂት ሰጠችው። ዳዊት ሰሎሞን ተቀብተውለት የተረፈ ጌታም ግብጽ ሲወርድ ጥሎስ ታቅፎት ሳለ ከልብሱ ላይ ያረፈ ወቡን ሲያጥበው ሽቱ የሆነው ተጨምሮበት የተቀመጠ መንክረ ጴና ሽቱ ነበር፣ ሰጣት። ይህን ይዛ ሄዳ ከስምዖን ቤት ስትደርስ ስምዖን ሽቱ ተቀብታ የመጣች መስሎት ገሠጻት አሳሰገባምም አላት። ጌታ መኑ ጉድጉደ እንቀጸ አፀድከ - ማን አንኳኳ ለምንስ እንዳይገባ ከለከልኸው? አለው። ኃጥአንን አትወድም ብዬ አሰው። መድኃኒት የሚያስፈልግ ለበሽተኛ እንጂ ለጤነኛ ነውን? የሰው ልጅ መምጣቱ ኃጥአንን ወደንስሓ ሊጠራ ነውና ከፍተህ አስገባት አለው። ገብታ ከወደኋላው እያለቀሰች ሽቱውን ቀባችው፣ እግሩንም በእንባዋ አርሳ በፀጉሯ አበሰች።

ይሁዳ (አስቆሮታዊ) ለምንት ኢሄጥም ለዝንቱ ዕፍረት ለሠለስቱ ምዕት ዲናር የሀብም ለነዳያን ለነዳያን ይሰጡት ዘንድ በ300 ወቂት ይሸጥ አልነበረምን? ብሎ ተቆጣ። የገንዘብ ሹም ነበርና ከአሥር አንድ የሚያገኘው ስለቀረበት እንጂ ለነዳያን አስቦ አልነበረም። ጓላም በሥላሳ ብር የሸጠው ይህን የቀረበትን ለማግኘት ነው። ነዳያን ሁልጊዜ ካንተ ጋር ናቸው፣ ይህች ግን አስመ ተዐቅቦ ለተበርየ ለምቀበርበት አስጠብቃዋለችና ተዋት አለው። እሷንም አማን አብለኝሙ በነበ ሰብኩዎ ለሠተ መንጌል ይንግሩ ውስተ-ኩሉ ዓለም ዘገብረት ዛተ ብእሲት ተዝክረ ላቲ መጽዝክርዋ - መንጌል በተነገረችበት ቦታ ሁሉ ያደረገችውን ሊነግሩላት ይገባል ብሎ ጌሠኢታን አስተሰርዮ አሰናብቷታል። ማቴ 26፣ 6-14

መጋቢት 22 - ሦሪዕና

ወሶበ በጽሐ ቤተፋጌ ወቢታንያ ኀበደብረዘይት ዘስሙ ኢሌዎን ቅዳሜን ከስምዖን ዘለምጽ ቤት ግብር ገብቶለት ዋለ። ዮሐንስ ወበሳኒታ ይላል በግንቡቱ ደብረዘይት ሲደርስ ከደቀመዛሙርቱ ሁለቱን ሑሩ ሀገረ ዘቅድሜክሙ - ከፊታችሁ ወዳለ ሀገር ሂዱ ሰው ያልተቀመጠበት የአህያ ውርንጭላ ታገኛላችሁ፣ ፈትታችሁ አምጡልኝ ለምን ትፈታላችሁ የሚል ቢኖር በሉ እግዚኡ - ይፈቅዶ - ጌታው ይፈልገዋል በሉ ብሉ ላካቸው። ሂደው ጌታው ይፈልገዋል ብለው ፈትተው አመጡለት። ወረሀኑ አልባሲሆሙ ይላል ልብሳቸውን ጎዝጉዘውለት በዚያ ተቀምጦ ወደ ኢየሩሳሌም ሄደ። ደቀመዛሙርቱም ሰማይ ተከፍቶ ፀሐይ ከአህያው ፊት ሁና ስትሰግድ ምድሪቱም ብርሀት ጽድልት ስትሆን መላእክትም ከሰማይ ወርደው አህያውን ከበው ሲያመሰግኑት አይተው ልብሳቸውን ከመሬት እያነጸፉ ብሩክ ዘይመጽእ በስመ እግዚአብሔር በእግዚአብሔር ስም የሚመጣ የተመሰገነ ነው እያሉ አመሰግነውታል።

ኢየሩሳሌም ሲደርስ ከገጹ ብርሃን የተነሣ ከተግዋ ብርሀት ሆነች። ሕዝቡ የሆነውን ሊያዩ ወጡ። ሕፃናት ፀሐይ ስትሰግድለት መላእክት ከበው ሲያመሰግኑት አይተው በመንፈስ ቅዱስ ተመርተው የሰሌን ዝንጣፊ ይዘው ሦሪዕና በእርያም ሦሪዕና ለወልደ ዳዊት ቡሩክ ዘይመጽእ በስመእግዚአብሔር እያሉ አመሰግነዋል። ሦሪዕና ማለት በልዕልና ጸንቶ የሚኖር መድኃኒት ማለት ነው። ከምን አገኙት? ቢሉ ጌታ ወደ ግብጽ ሲወርድ እስሙናይን ሲደርስ ዕፀተመርት አግኝቶ ካለችበት ቦታ ተነሥታ ደብረዘይት እንድትተክል አዘዛት፣ አሜሃ ሰረረት ውሱተ አየር ወተተክለት ሠየ ይላል በአየር በራ ደብረዘይት ተተክላለች ከዚያ ቆርጠው አምጥተዋል።

ሕፃናቱ ሦስት እፍል ናቸው። የነርሱ ምስጋና ከመላእክት ምስጋና ተዋህዶ ኢየሩሳሌም ተናወጸች። ረበናተ አይሁድ ምን መጣብን ብለው ደንግጠው ቢወጡ ሕፃናቱን ሲያመሰግኑ አገኙ። እግዚአብሔር በሚመሰገንበት ምስጋና የጽዬንን ልጅ እንድታመሰግኑ ግን አስተማራችሁ? አሏቸው። እናንተ እውሮች ፀሐይ ስትሰግድለት መላእክት ሲያመሰግኑት አታዩምን? ዳዊትስ ስለኛ "እምአፈ ደቂቅ ወሕፃናት አስቶዳሉከ ስብሐተ" መዝ 8፡3 ያለውን አላነበባችሁምን? አሏቸው። ግሰተው የማይቻላቸው ቢሆን ሂደው ጌታን አዝዘው

ለሕፃናት ከመያርምሙ ዝም እንዲሉ ሕፃናቱን እዘዛቸው አሉት። እኒህ ሕፃናት ዝም ቢሉ ደንጊያዎች እያመሰገኑኝ መሰላችሁ? አላቸው። ወዲያው ደንጊያዎች ከደብረዘይት እየዘለሉ መጥተው ሆሣዕና በአርያም ለአምላክነ ሆሣዕና ቡሩክ ለመድኃኒነ ዘይመጽእ በስመ እግዚአብሔር ብለው አመሰግነውታል። ወተደመረ ቃሉ ሕፃናት ወቃለ-አዕባን ምስለ ስብሐተ መላእክት እንዲል ዲድስ። መቅደሱን ሦስት ጊዜ ዞሮ ወገፍትአ ማዕዳቲሆሙ ለመወልጣን ይላል ኻሎችን ለቖሎችን መሸጫ መለወጫቸውን አፈራርሶ እነርሱንም በጅራፍ እየጎረፈ አስወጥቷቸዋል። ማቴ 21፡ 1013

* ይህ ሁሉ የሆነው "ተፈሥሒ ወለተጽዮን ወተሐሠዪ ወለተ ኢየሩሳሌም ነዋ ይመጽእ ንጉሢ የዋህ ወትሑት ተጽኢኖ ዲበእዋለ አድግ" ተብሎ በዘካርያስ የተነገረ ትንቢት ይፈጸም ዘንድ ነው። ዘካ 9፡9

ከመጋቢት 23-28 - ሰሙነ ሕማማት

የዐቢይ ጾም ስምንተኛ ሳምንት ሰሙነ ሕማማት ይባላል። ጌታ የሰው ፍቅር አገብሮት ከሰማያት ወርዶ ከድንግል ተወልዶ ሰው ሰውኖውን ኑሮ በአይሁድ እጅ ተይዞ ተገርፎ ተሰቅሎ መሞቱን የምናዘክርበት ጊዜ ስለሆነ ነው። በእኒህ ስድስት ዕለታት ክደሰታ ከጨዋታ ተለይቶ ሕማሙን ሞቱን እያሰቡ ሊያዝኑ ቀን ከሌሊት ከቤተ ክርስቲያን ላይለዩ ሕማሙን ሞቱን የሚናገሩ መጻሕፍትን ሊያነቡ፤ ሊሰሙ መዝሙረ ዳዊት ውዳሴ ማርያም ከሰጊድ ጋራ ሊያደርሱ ይገባል። የመላእክት የጻድቃን የሰማዕት መልክእ ግን አይነበቡም። የቻለ ሁለት ሁለት ቀን ያልቻለ እስከ ዕርበተ ፀሐይ ሊጸም ይገባዋል፤ ምግቡ ጎብስት በጨው መጠጡ ጥሩ ውሃ ነው። በእኒህ ዕለታት ሥጋ የሚቆርጥ ወይን ጠጅ የሚያንቆረቁር ቢኖር ዕድል ፈንታው ጽዋ ተርታው ጌታን በመስቀል በመግደል ደስ ከተሰኙ አይሁድ ጋራ ነው። ሕሙም ድውይ ቢሆን ግን ከበዓለ ሃምሳ በኋላ ተክቶ ሊጸም ይችላል። ይልቁንም ከሌት የደረሰ ሰውነቱን ያረከሰ ዕዳ ፍዳ ይጸናበታል። አሌ ሉቱ ለዘይገብራ ለዛቲ ኃጢአት በሰሙነ ሕማማት ቅድስት
እንዲል ፍት-ነገ-አንቀጽ 24፡5

መጋቢት 23 - ዕረፍቱ ለዳንኤል ነቢይ

ዳንኤል ማለት ዳኛ እግዚአብሔር ማለት ነው። ትውልዱ ከነገደ ይሁዳ ነው። በምርኮ ፋርስ በፀሎን ይኖር ነበር። ንጉሡ ናቡከደነጾር አንድ ቀን በልቶ ጠጥቶ ከሰገነቱ ሲመላለስ የኩተገውን ሰፋት የሠራዊቱን ብዛት አይቶ እኔ ይህን ዓለም እንደ ሰም አቅልጬ እንደ ገደል ቀጥቅጬ ገዛሁት ከኔ ቀጥሎ የሚነግሠስ እንደኔ ብርቱ ይሆን? ብሎ አሰበ። ሊሊት በሕልሙ ራሱ የወርቅ አንገቱ ደረቱ የብር ወገቡ የነሐስ ጭንና ጭኑ የብረት እግርና እጁ የብረትና የሸክላ ቅልቅል ምስል ከፊቱ ቆሞ ሲያየው ከረጅም ተራራ እጅ ሳይፈነቅለው የወረደ ደንጊያ አድቆት ተመልሶ ተራራ ሲያህል አየ። ሰለደነገጠ ሕልሙ ጠፋው። ከበላው አብልቶ ከጠጣው አጠጥቶ የሚያናውራቸው መፈክራን ሕልም ነበሩት፤ አስጠርቶ ጉራም ሕልም አይቼ ሕልሙም ትርጓሜውም ጠፋኝ ንገሩኝ አላቸው። ንጉሥ ፍርድ ልበስ ሺህ ዓመት ንጉሥ የሴፍ ለፈርዖን ቢተረጉምለት ሕልሙን ነግሮት ነው። አንተም ንገረን እንተርጉምልህ አሉት። እኔግ ጠፍቶኛል። ይልቁንስ ጊዜው ሳያልፍ ንገሩኝ ነገሩ ከልቤ ይወጣል ይወርዳል ፈጠራ ፈጥራችሁ ብትነግሩኝ ወጥላችሁ አላቸው። እንኪያስ አይቻለንም አሉት። ፈረስ አይደላችሁ አልጋልባችሁ በቅሉ አይደላችሁ አላሰጠንችሁ ብሎ ያርክ የሚባል ሰይፍ ጃግሬውን ወስደህ ፍጃቸው አለው።

እንደ በግ እየነዳ ሲወስዳቸው ዳንኤል አገኘው። ወዴት ትወስዳቸዋለህ? አለው። ንጉሥ ሕልም አይቶ ጠፍቶት ንገሩኝ ቢላቸው አታታቸው፤ ስለዚህ ፍጃቸው ብሎኝ ልፈጃቸው እወስዳቸዋለሁ አለው። ቀን ሰጠኝና እኔ እነግረዋለሁ ተዋቸው አለው። ሦስት ቀን ሰጠው። ከሠልስቱ ደቂቅም ላከባቸው። ለነርሱ በሦስተኛ ቀን ተገለጸላቸው። ለርሱ ግን ዕለቱን ተገልያለታል። ስለትሕትና ሰንብቶ በሦስተኛው ቀን ገብቶ ሕልሙን ከነትርጓሜው ነግሮታል። በዚህ ምክንያት በሹማምንቱ ላይ ሾሞታል።

ከዚህ በኋላ ናቡከደነጾር አልፎ ብልጣሶር፤ ብልጣሶር አልፎ ዳርዮስ ነገሠ። ዳንኤልን በጣም ይወደው ነበር። ባቢሎናውያን ቀንተው ነገር ሠሩበት። ምነው ለአምላኬ አትሰግድም? አሉ። አይበላ አይጠጣ አይሰግ፣ ምን ብዙ እሰግድለታለሁ? አለው ካህናተ ጣዖቱ ይበላል ይጠጣል እያሉ ምግቡን በያይነቱ እየወሰዱ ሚስቶቻቸውንና ልጆቻቸውን ይዘው ይመገቡ ነበረና - እየበላ እየጠጣ? አለው። አለመ ብላ ቱንስ ታያለህ ብሎ መርቻ እንዲሆነው የኋሊት አመድ ነስንሶ ምግቡን ጠጁን ብርዙን አስቀምጠ በማኅተመ ንጉሥ አትሞ ሄደ። ቢመጡ ተዘግቶ አገኙ። በምስጢር በር ገብተው ተመገቡ። ንጉሡ ቢል ኃያል አምላክ ዳንኤልን አሳፈርኸውን አለ ... ዳንኤልም ዝ አሮ ዘመኑ-ይህ የማን ዱካ ነው? እያለ በዘንግ አሳየው። የካህናተ ጣዖቱን፤ የምስቶቻቸውንና የልጆቻቸውን አሰር አየ። ለካስ ሲሔዱብኝ ኑረዋል ብሎ በሰይፍ አስመትቷቸዋል።

ከዚህ ሌላ መንፈስ ርኩስ ያደረበት ዐቢይ ዘንዶ ያመልኩ ነበር። ያ አይበላም አይጠጣም አልህ፤ ለዚህ ለሚበላው ለሚጠጣው አትሰግድምን አለው። ይህንንም ከፈቀድህ ጦር ጋሻ ሳልይዝ እገድለዋለሁ አለው ሂድ አለው። እንዳሰለመዱት በግ አርዶ ሥጋውን አወራርዶ ሰቡን ጸጉሩን ጨርቅ ገል ጨምሮ አጨሰለት። እያስካካ መጥቶ አፉን ከፈተ፤ ሰቡን በጋለ እሉሉ ጠቅልሉ ከአፉ ጣለለት፤ ተሰንጥቆ ሙቷል። ተረ.ዳን ምዕ 1. ሃይ.አበ ዘዮሐ አፈ. ምዕራፍ 67 ባቢሎናውያን ጸልተው ተመቅኝተው ንጉሥ ወዳጅህን ጠላትህን እንድናውቅ ለሦስት ቀን አዋጅ ይነገርልን አሉት። ነገረላቸው። በሦስተኛው ቀን በሦስት ሰዓት ዳንኤል መስኩን ከፍቶ ሲጸልይ አዋጅ አፍርሶ ሲጸልይ አገኘው ብለው ለንጉሡ ነገሩት። የተፈረደበትን ሰው የሚመገቡ አናብስት ነበሩ። ወሰደው ጣሉት። በግግስቱ ቢሄዱ ላይበሉት አገኙ። ባይርባቸው ይሆናል ብለው ምግባቸውን አስቀሩባቸው። ነገር ግን ቅዱስ ሚካኤል አፋቸውን ስለዘጋ አልተተናኮሉትም።

ነቢዩ ዕንባቆም በኢየሩሳሌም ለአጫጆች ምሳ ይዞ ሲሄድ መልአኩ ሰድ ሉቱ ዘንተ ምሳሐ ለዳንኤል ዘሀሉ ውስተ ገበ ባቢሉን ለዳንኤል ውሰድለት አለው። ዳንኤል የት አለ? ባቢሎንንም አላውቃትም አለው። ወሥሥ በአሐቲ ሥዕርተ ድግሁ ይላል አንዲት ጠጉሩን ይዞ አደረሰው፤ ሳይከፍት ገብቶ መግቦት ወጥቷል።

ንጉሡ ይወደው ነበርና ፈጣሪው አድኖት ይሆንን ብሎ ቢሄድ አናብስቱ እንደድመት ከእግሩ ወድቀው እሱ ቆሞ ሲጸልይ አገኘ። ዐቢይ አምላኩ ለዳንኤል-የዳንኤል አምላክ ገናና ነው ብሎ ና ውጣ አለው። ባቢሎናውያንን ቢያስጥላቸው ከአየር እየተቀበሉ ሰባብረዋቸዋል። ንጉሡም አምኖ አሕዛብ እንዲያምኑ አዋጅ ነገሯል። ዳን 7፡ 1-28

ከዚህ በኋላ ሚጠተ እሰራኤልን ሲሻ ቀኖና ገባ። ከሚጠትም የበለጠ የሥጋዊ ነገር ተገልጸለት "እስከ ክርስቶስ ንጉሥ ትትሐነጽ መቅደስ" ብሎ ትንቢት ተናግሯል። በዚህም ዕለት ዕረፍቱ ይነገራል።

• መዋዕል ትንቢቱ ከ 556-538 ዓ.ዓ ገደማ ነው።
የመ.ት. መጋ - ገጽ 208

መጋቢት 25 - ምክረ አይሁድ

በዚህ ዕለት አይሁድ ጉባዔ አስፍተው ነገር አጽንተው ራሱን የእግዚአብሔር ልጅ ሲያደርግ፤ ሰንበትን ሲሽር፤ ሙሴንና አሪትን ሲያቃልል ለንጉሥ ግብር አትስጡ ሲል ሰምተነዋል ብለን አስመከረን ሰቅለን እንግደለው ብለው ምክር አጽንተዋል። (ዕለቱ ረቡዕ)

መጋቢት 26 - ሕጽበተ እግር

እስራኤል ከግብጽ የወጡበትን በዓለ ፍሥሕ፣ ፋሲካ፤ በዓለ መጸለት እያሉ በየዓመቱ አርሾ የሌለው ቂጣ ጋግረው በጉን አርደው በመብላት ያከብሩት ነበር። ዘጸ 11፡ 32 ዕ 51

ጌታም በዚህ ዕለት ከደቀመዛሙርቱ ጋር አክብሮታል። ደቀመዛሙርቱ በአይቲ ትፈቅድ ናስተዳሉ ለክ ፍሥሐ ትብላዕ ፋሲካውን ትበላ ዘንድ በየት ብናዘጋጅልህ ትወዳለህ? አሉት። ከፈታችሁ ወዳለ ሀገር ሂዱ የውሃ ማድጋ የተሸከመ ሰው ታገኛላችሁ ከገባበት ተከትላችሁ ይቤለክ ሊት አይቲኑ ጽርሕ ገበ እበልዕ ፍሥሐ ምስለ አርዳእየ በሉት ያሳያቹሀል ብሎ ጴጥሮስን ዮሐንስንና ያዕቆብን ላካቸው።

ቢሄዱ የውሃ ማድጋ ተሸክሞ ሲሄድ አገኙት። ስምዖን ዘስምጵ ነው። ተከትለው መምህር ከደቀምዛሙርቱ ጋር ፋሲካውን የምበላበት አዳራሽ ወዴት ነው? ብሎሀል አሉ፤ ደስ አለው ለምስቱም ነገራት።

በዘጠኝ ሰዓት ጌታ ደቀመዛሙርቱን አስከትሎ ሄደ። ከደርቡ ላይ ግምጃ አንጥፎለት ያን እየረገጠ ገብቷል። ይሁዳ ወደ ኋላ ቀርቶ ነበር። ስለምን ቢሉ በደብረዘይት ጌታ አሐዱ እምኔክሙ ያገብአኒ-ከናንተ አንዱ አሳልፎ ይሰጠኛል። እምጌሰ ሰብ ኢተወልደ ለውእቱ ብእሲ ለዚያም ሰው ባይወለድ ይሻለው ነበር ባላቸው ጊዜ ደቀመዛሙርቱ አዝነው መኑ ዘይከህደ እምኔነ ንግረነ ገሠደ-የሚከድ ማነው ንገለጠ ንገረን ቢሉት ከከራድዮስ ደንጊያ አንዱን እኔን አሳልፎ የሚሰጠኝ ማነው? ተናገር ብሎት በይሁዳ ራስ ሦስት ጊዜ ዞሮ ንጹሕ ደም የምታፈስ ይሁዳ ወዮልህ ብሎ መስከርበት ይህ መሠርይ ብሎ ብሎ ደንጊያ ያናግርብኝ? በማኝ ያማኝኝ ብሎ ወደ ቤተመቅደስ ሄዶ ከአይሁድ ጋር ይማከር ነበርና ስለዚህ ነው። መጥቶ ሊገባ ሲል እለእስክንድሮስ የተባለው ጠባቂ እርሱ ከደቀመዛሙርቱ ጋር ሲገባ ብሩህ ግዕጠንት ይዞ ገባ፤ አንተ ግን በደም የተመላ ጽዋ ይዘህል፤ ከእንተትህ እባብ ተጠምተሞ ሊስምህ ምላሱን ያውለበልባል፤ የያዝኸው ደም ቢነተብበት ጌታዬ ስለሚያዝንብኝ ቆየኝ ብሎ ምንጣፉን ካነሣ በኋላ አስገብቶታል።

ከዚህ በኋላ ከግዕድ ተነሥቶ ወዝቦን በዝናር ታጥቆ የደቀመዛሙርቱን እግር ሊያጥብ ውሃ በክስክስት ይዞ ቀረበ፣ ርዕሰ ሐዋርያት ነውና ከጴጥሮስ ይጀምራል። እግርህን አምጣ ልጠብህ አለው። አንተኑ እግዚኦ ተሐጽበኒ እገርየ - አቤቱ አንተ እግሬን ታጥበኛለህ? አለው። የማደርገውን

ጓላ እንጂ አሁን አታወቀውም አለው። መቼም ቢሆን እግሬን አታጥብኝም አለ። እሙ ኢሐፀብኩከ እገሪከ አልብከ ክፍል ምስሊየ - ካላጠብኸሁማ ከኔ ጋር እድል ፈንታ ጽዋ ተርታ የለህም አለው። እንዲህስ ከሆነ እጄንም እግሬንም ጨምረህ እጠበኝ አለው። ፈጽሞ የታጠበ ከእግሩ ሌላ አያሻውም አለ። አንትሙሰ ንጹሓን አንትሙ - እናንተ ንጹሓን ናችሁ፤ ነገር ግን ሁላችሁም አይደላችሁም አለ።
አጥቦ ሲጨርስ ወሶበ አነ እንዘ ሊቅክሙ ወአግዚእክሙ ሐጸብኩክሙ እገሪከሙ እኔ መምህራችሁና ጌታችሁ ሰሆን እግራችሁን ካጠብኋችሁ አርአያዬን ሰጥቻችኋለሁና እናንተም የወንድማችሁን እግር ታጥቡ ዘንድ ይገባል። ነገር ግን ከናንተ አንዱ ለሞት አሳልፎ ይሰጠኛል አለ። ማን ይሆን? እኔ እሆንን? አሉ ጎብስት ቆርሺ ከወጡ ጠቅሺ የምሰጠው እሱ ነው አላቸው። ወዲያውም ጎብስቱን ባርኮ ከአሥራ ሦስት ፈትቶ ንሥኡ ብልዑ ዝ ውእቱ ሥጋየ - ነባ በመልዕልተ መስቀል የሚሠዋ ሥጋዬ ይህ ነው እንካችሁ ብሉ፣ ብሉ ተቀብሉ አቀበላቸው። ጽዋውንም አክብሮ ለውጠ ዝ ውእቱ ደምየ ዘሐዲስ ሥርዓት ዘይትከፀው በእንተ ብዙኃን ለኅድገተ-ኃጢአት - ስለብዙኃን የሚፈስ የሐዲስ ሥርዓት ደሜ ይህ ነው። ጠጡ ብሉ ሰጣቸው። ሥጋውን ደሙን በመብል በመጠጥ ማድረጉ መብል መጠጥ ያፋቅራልና ሰውና እግዚአብሔርን የሚያፋቅር የሚያዋህድ መሆኑን ለማጠየቅ ነው። ከዚያውም ዘንድ በስንዲ በወይን ያደረገው ትንቢቱ ምሳሌው ይፈጸም ዘንድ ነው።

ትንቢት - እምፍሬ ሥርናይ ወወይን ወቅብዕ በዝኃ መዝ 4፡7
ተዳሜ ሕይወቱ ለሰብእ እክል ወግይ ወይን ወሥርናይ ሲራ 29:28
ለዘኢይሰቲ ወይነ ምንት ውእቱ ሕይወቱ ሲራ 34 ፡ 26 ተብሉ ተነግሯል።

ምሳሌ፡- እምሳሊሁ ለወልደ እግዚአብሔር የተባለ መልክ ጼዴቅ በስንዲ በወይን ያሰታቱት ነበረ። ዘፍ ዕብ
የጌታም መቀበሉ እንደ ባለመኃኒት ለማስደፈር እንድም አርአያ ለመሆን ነው። እርሱ ሳይቀበል ደቀመዛሙርቱን ብቻ አቀብሏቸው ቢሆን ናሮ ዛሬም ከሀናት ምዕመናንን አቀብለው እነርሱ ሳይቀበሉ ይሄዱ ነበርና ተቀብላችሁ አቀብሏቸው ሲል ጥሚሞ አጣዕሞሙ ይላል ተቀብሉ አቀብሏቸዋል።

ምን ደግና ርኅሩኅ ሊጋስም ቢሆን
ብሉ ብሉ ሚሰጥ ግነው ሥጋውን?
ካንተ በቀር ጌታ የዓለም መድኀን
ደምህን አፍስሰህ ጠጡ ማለትህ
አልነበረም እንዲ ፍቅር አኅብሮህ?
ታዲያ እኛን ዛሬ ምንድር ይሆን ያልከን
በእንደዘስጦችን ልጆችህ ነን እያልን

ነገር ግን ከፈትህ በልባችን ርቱን
ከዙር ስመታህን መቀበል ሲያቅተን
ከዳተኞች ናችሁ አላልከንም ይሆን?
አሁንም አባከህ ቸር አምላካችን
ዛሬ ነገ ሰንል ሞት እንዳይወስደን
አብቃን ለመቀበል ሥጋ ደምህን
አይቻልምና ያለርሱ መዳን

መጋቢት 27 - ሰቅለት

ሥጋውን በኅብስት ደሙን በወይን አስታኩቶ ተቀብሉ ሲያቀብላቸው አከሮስና (የስምዖን ዘለምጽ ሚስት) ዶሮ አሰናድታ አቀረበችለት። የተናገረው ሊፈጸም ግድ ነውና ኅብስቱን ቆርሶ ከወጡ ጠቅሶ ለይሁዳ ሰጠው። ሰይጣን ከኅብስቱ ጋር ተዋሀደው ልቡ በቅናት ነደደ። ሥጋው ደሙ ሰይጣን ያርቃል እንጂ አያሲዝም ነበር። ዳሩ ግን ዕዳ ፍዳ የሚቀበልበት ነውና ሳይበቁ የሚቀበሉ ዕዳ እንደሚሆንባቸው ለማጠየቅ ነው።

> /2/ ወደእዜኒ ዘበልዖ ለዝንቱ ኅብስት መዘስትዮ ለዝንቱ ጽዋዕ እንዘ ኢይደልዎ ደይና ወመትሙፍቶ በልዐ ለርእሱ 1 ቆሮ 11:27

ሂድ ያሰብከውን ፈጽም አለው። ወጥቶ ሄደ።ይሁዳ እንደወጣ ጌታ ዶሮውን በቃሉ ተናግሮ በእጁ ዳሶ ሕያው ከአደረገው በጓላ ይሁዳን ተከትለህ የሚያደርገውን አይተህ የሚናገረውን ሰምተህ ለደቀመዛሙርቱ ንገራቸው አለው። እየበረረ ወጥቶ ተከተለው። ከቤቱ ገብቶ ከሚሰቱ ተኝቶ በዋጋ አሳልፎ ሊሰጠው መከረ። ሄዶም አይሁድን አሳልፌ ብሰጣችሁ ምን ትሰጡኛላችሁ? አላቸው። ሰሞ ሊያሳያቸው ተሰግሞተው ሠላሳ ብር ሰጡት። የተነገረበት ትንቢት ተፈጸመ። ምን ተብሉ ተነግሯል ቢሉ ነቢዩ ዕንባቆም ለማስተማር ሲሄድ የይሁዳ አባት ከባልንጀሮቹ ጋር ከደንጊያ ላይ ተቀምጦ ባልንጀሮቹ ሲነሱለት እርሱ ተቀምጦ አሳለፈው። ሲያስተምር ውሉ ሲመለስ ከዚያው ተቀምጦ አገኘው። እንዳይነሳ ኮርቶ እንዳይቀመጥ ፈርቶ ተሸፋፍኖ አሳለፈው። "ዕብን ዲበ ዕብን ነቢሮ ደንጊያ በደንጊያ ላይ ተቀምጧል፤ ከዚህም ሰው የሚወለደው ዘእቡሁ እልገቱ ዘእሙ ብእሲቱ ወዘእግዚኡ ሜጡ - አባቱን የሚሰልብ እናቱን የሚያገባ መምህሩን የሚሸጥ ይሆናል ብሉ ትንቢት ተናግሮበታል። ከቤቱ ገብቶ ለሚሰቱ በግድ ካልተነሳህልኝ ብሉ እንዲህ አለኝ ብሉ ነገራት እሷም ደግ ያደረግህ መሰልህ? ታላቅ ሰው ሲመጣ ተቀምጠ ማየት ይገባልን? ብላ
ገሠጽችው። ከዚህ በጓላ መገናኘቱን እንተው ብለው መከረው ሲናሩ አንድ ቀን ፈቃደ ሥጋ አቸንፎት ተገናኛት። ይሁዳ ተጸነሰ። በተወለደ ጊዜ በሳጥን አድርገው ከባሕር ጣሉት። ስምዖን አሰቆርቃዊ አግኝቶ አሳደገው።

ካደገ በኋላ ያለበት ሀገር ሰዎች በአባት እናቱ ሀገር ላይ ሊዘምቱ እርሱም አብሮ ዘምቶ ነቢርና አባቱን ከሰልፍ አግኝቶ ገድሉ ሰለበው፤ እናቱንም ከሰፈር ማረካት በግብርም አወቃት። አባቱን ይገድላል እናቱን ያገባል ያለው ተፈጸመ። አንድ ቀን ሲጨዋወቱ የዚህ ሀገር ሰዎች ዘመድ ዘመድ አይሁም? አለችው። ከባሕር ተገኘህ ይሉኛል አላት። አንተ ጉደኛው ነህን? ያ ገድለህ የሰለብሽው አባትህ ነው እኔም እናትህ ነኝ አለችው።

ከዚህ በኋላ ኃጢአታችንን ያስተሰርይልናል ብለው ከጌታ ዘንድ ሄዱ። ኃጢአታቸውን ይቅር ብሎ እርሱን ከ12ቱ ሐዋርያት እርሷን ከ36ቱ ቅዱሳት አንስት ቆጠራቸው። ዳሩ ግን ትንቢት እንደተነገረበት በፍቅረ ነዋይ ተሰቦ በ30 ብር ሸጠው፤ ዘእግዚኡ ሜጡ ያለው ተፈጸመ።

ያም ዶሮ ተመልሶ መጥቶ ያለቅስ ጀመር። ያየኸውን የሰማኸውን ንገረን አለው። አላልፎ ሊሰጥህ ከአይሁድ ሠላሳ ብር ተቀብሏል፤ እነሱም ሾተል ገመድ ይዘው እየመጡ ነው ብሎ ያየውን የሰማውን ሁሉ ነገራቸው። በከንፍህ በረሀ ሰማየ ሰማያት ገብተህ እልፍ ዘመን ኑር አለው፤ በሮ በሮ ገብቷል።

ከዚህ በኋላ ወደ ደብረዘይት ወሰዳቸው። በዚህች ሌሊት ሁላችሁ ትክዱኛላችሁ "እቀትሉ ለናላዊ ወይዘረው አባግኤሁ (ዘካ 13፣7) ተብሎ ተነግሯልና፤ ከተነሣሁ በኋላ ወደ ገሊላ እቀድማችኋለሁ አላቸው። ጴጥሮስ ሁሉም ቢክዱህ እኔ አልክድህም አለ። እግዣ እብለከ ክመ በዛቲ ሌሊት ሥልሰ ትክህደኒ ዘእንበለ ይንቁ ዶርሆ- ዶሮ ሳይጮህ ሦስት ጊዜ ትክደኛለህ ብሎታል።

ወደጌቴሰማኒ(ን) ገብቶ ጴሮስን፤ ያዕቆብንና ዮሐንስን ጥቂት እልፍ አድርጎ ሰምንቱን ራቅ አድርጎ ይጸልይ ጀመር። ሲጸልይም አ አቡየ እመሰ ይትከህል ይኅልፍ እምኔየ ዝንቱ ጽዋዕ - ቢቻልስ ይህ ጽዋ ከእኔ ይለፍ ነገር ግን ፈቃደ ዚአከ ይኩን ወአኮ ፈቃደ ዚአየ ያንተ ፈቃድ ይሁን እንጂ የእኔ አያሁን አለ። ደካማ ሥጋን እንደተዋህደ ለማጠየቅ ነው። ወደደቀመዛሙርቱ ቢመለስ ተኝተው አገኛቸው። አንድ ሰዓት እንኳ መትጋት ተሳናችሁን? ትግሡ ወጸልዩ ከመኢትግሉ ውስተ መንሱት - ወደ ፈተና እንዳትገቡ ተግታችሁ ጸልዩ አላቸው። ሁለተኛም ቢመለስ ተኝተው አገኛቸው።

በሦስተኛው ጉሙ እንከ ወአእርፉ እንግዲህስ ዕረፉ አላቸው። ተንሥኡ ንሑር ናሁ በጽሐ ዘያገብእኒ የሚያሲዘኝ ይሁዳ መጥቷል ተነሡ እንሂድ አላቸው። ይህንንም ሲናገር ይሁዳ ሾተልና ጎመድ ከያዙ አራት ቤት ጭፍራ ጋር ደረሰ። መነ ተኀሥሡ ማንን ትፈልጋላችሁ? አላቸው። ኢየሱስሃ ናዝራዊ አሉት አነ ውእቱ እኔ ነኝ አላቸው ገብኡ ድኅሬሆሙ ወወድቁ ዲበ ምድር ይላል - የኋሊት ወደቁ። ሁለተኛም እንዲሁ ሆነ በሦስተኛ የምትፈልጉት እኔን ከሆነ እኒህን ተውአቸው አላቸው። ይሁዳ ቀርቦ በሰከ ረቢ .. መምህር ሆይ ሰላም ላንተ ይሁን ብሎ ሳመው። አ ይሁዳ በስሜኮኑ ታገብእ ለወልደ እጓለ እመሕያው የሰውን ልጅ በመሳም አሳልፈህ ትሰጠዋለህን? አለው። ሊይዙት ተረባረቡ ወበ መጥሳሕት ለስምዖን ጴጥሮስ ይላል ጴጥሮስ ሰይፉን መዘዘ የግልኮስን ቀኝ ጆሮ ቆረጠው ዋይ አለ፤ ጌታ አግብኣ ለመጥህትከ ውስተ ቤታ አለው። ያንንም በእጁ ዳሰ ፈውሶታል።

ከዚህ በኋላ አስረው እየደፉ እያዳፉ ወደ ሐና ወሰዱት። ጳውሎስ የተባለው ሳውል በዚህ ጊዜ ጌታን ከሚያሰቃዩት አንዱ ነበር። ልቡን በጭግ ረገጠው። እንደጠፋ ከእጅህ ገብቼ ሳለ ለምን ይህን ያህል ከፉ ታደርግብኛለህ? ኋላ ግን ከክፉትህ ትፀፀታለህ፤ የበተንከው መንጋዬንም ትሰበስባለህ አለው።

ሐና ምን እያልህ ታስተምራለህ? አለው። በውኑ በሰውር የተናገርሁት አለን? የሰሙኝን ጠይቅ አለው። አንዱ ጭፍራ "ከመዝኑ ትትዋሥኦ ለሊቀካህናት" ብሎ ፊቱን ፀፋው። ክፉ ከተናገርሁ መስክርብኝ በጎ ስለተናገርሁ ግን ስለምን ትመታኛለህ? አለው። ከዚህ በኋላ ወደ ቀያፋ ወሰዱት።

ጴጥሮስ ከሩቅ እየተከተለ መጥቶ ከሊቀካህናቱ ግቢ ተቀምጦ ነበር። ሳጃፍ ጠባቂዋ በለሲዳ "አ አረጋዊ ብእሲ አንተሁ እምገሊላዊ ብእሲ ከደቀመዛሙርቱ አንዱ አይደለህምን? አለችው። ደንግጦ ኢየአምሮ ለውእቱ ብእሲ - አላውቀውም አለ። ሁለተኛ የግልኮስ ወንድም ኮልሰብ - "ከርሱ ጋር በእትከልቱ ቦታ አላየሁህምን?" አለው አላየኽኝም ብሎ ካደ። ሦስተኛ አንዲቷ መጥታ "አንተኑ ረድኡ ለገሊላዊ ኢየሱስ ታልከ የዐውቀከ - የኢየሱስ ደቀመዝሙር ለመሆንህ ንግግርህ ያስታውቃል" አለችው፤ አላውቀውም እያለ

ይምል ይገዘት ጀመር። ወዲያው ዶሮ ጮኸ "ሦስት ጊዜ ትክደኛለህ" ያለውን አስታውሶ አምሮ አለቀሰ።

ጌታም ሌሊቱን ሲደበድቡት አድረው መከራ ሲያጸኑበት ሌሊት ተሠወራቸው። ከሕዋረ ሰሎሞን ሲደርስ የይሁዳን ዘመድ ልጇን ታቅፋ አግኝቷት "አይሁድ እኔን ሊፈልጉ መጥተው ቢጠይቁሽ ከርሱ ምን አላችሁ? በያቸው" ብሏት ከዓምዱ ስር አረፍ አለ። አይሁድ ተከታትለው መጥተው "አላየሽውምን? አሏት። በእጇ አመለከተቻቸው። ይዘው እያዳፉ አመጡት። "አንቺ ሴት አትንገሪ ብልሽ ጥቂት ራሴን እስካሳርፍ መታገሥ አቃተሽን? በዳግም ምጽአቴ አሥነስቼ እስክፈርድብሽ ደንጊያ ሁኚ" አላት፣ ደንጊያ ሆና ቀርታለች።

በነግህ አሰፈርደው ሊሰቅሉት ወደ ጲላጦስ ወሰዱት። ይሁዳ እሱ በተአምራት ይድናል እኔም ብሬን እንደያዝኩ እቀራለሁ ብሎ ሽጠት ነበርና ይህን ሲያይ አረት "ኢትቅትል ብእሴ ጻድቀ" ያለችውን ተላልፈ ንጹህ ያም አላልፈ በመስጠቱ መልካም አላደረግሁም፣ ብራችሁን እንኩና ፍቱት አላቸው። እኛማ የፈለግኸውን ሰጥተንሃል የፈለግነውን አግኝተናል አሉት። ከእግራቸው በትናት ሄዶ ከዛፍ ተሰቀለ። ወደኋላ ሸሸችው። ከሌላ ዛፍ ሄደ። ገመድ አስሮ ሊታነቅ ሲንጠላጠል በቃል ሰብአዊ" ግረኝ ብትለው ይምርህ የለምን? ኑሕ ከመእጉከ ጴጥሮስ - እንደ ጴጥሮስ ንስሓ ግባ" አለችው። እርሷን ትቶ ከሌላ ዛፍ ሄዶ ተሰቀለ፣ ገመዱ ተበጥሶ ከመሬት ወደቀ። ሰውነቱ ቆስሎ በአርባ ቀኑ ሞቷል።

አይሁድም ጌታን ይዘው ከጲላጦስ ሲገቡ ከሀውደ ምኩናን ስድስት አርማህ (ጠረኞች) ቆመው ነበር። መለስ ብሎ ሲያያቸው እንደግንድ ተረብርበው ሰገደሉት። ከኢየሱስ ወዳጆች ተመሳጥረው ነው። በአሥር በአሥር ኃያላን ይያዙ አሉ ተያዙ። ሲያያቸው አሁንም እነርሱን አቸንፈው ሰገዱለት። በአስራ አምስት በአስራ አምስት አሲያዟቸው። ዘጠናው ስድስቱን ማቆም ተሰኟቸው ተንተው ወድቀዋል።

ጲላጦስ ፍርሀት ፍርሀት አለው። "ካውኑ የአይሁድ ንጉሥ ነህን?" አለው። "አንተ ትቤ - አንተ አልህ" አለ። አይሁድ "ራሱን የእግዚአብሔር ልጅ ያደረገ፣ ሙሴንና አራትን ያቀለለ፣ ሰንበትን የሻረ፣ ለቄሣር አትገብሩ ያለ ሀሳዊ እንጂ ንጉሥ አይደለም" አሉ።

"ይህን ያህል ሲከሱህ አትሰማምን? "አለው፣ ዝም አለ። "ብየ ሥልጣን እትትልከ ወአሕጸከሂ ልገድልህ ወይም ላድንህ ሥልጣን እንዳለኝ አታውቅምን? አለው። "እምአይቴ ለከ ሥልጣን ትትትለኒ ወታሕይወኒ እምኢተውህበ ለከ እምሰማይ ከሰማይ ካልተሰጠህ በቀር ልትገድለኝ ወይም ልታድነኝ ሥልጣን ከወዴት አለህ?"አለው አይሁድን እኔስ አንድ ሰንኪ በደል አላገኘሁበትም። ገርፌ ልፍታው አላቸው። ከገሊላ ጀምሮ እስከዚህ ድረስ መላ አይሁድን ሲያውክ የነበረ አይሰቀልም ትላለህን? አሉት። ገሊላዊ ከሆነማ ገሊላ ግዛቱ የሄሮድስ ነውና ወደርሱ ውሰዱት አለ።

ሄሮድስም ዜናውን እየሰማ ሊያየው ይመኝ ነበርና ደስ አለው። ዳሩ ግን ቢያናግረው የማይናገር ሆነ። አስተአዘኮ ይላል አስከፍቶ "አይቻልም እንጂ ቢቻልስ ሁለት ሞት ይገባዋል" ብሎ ወደ ጲላጦስ መለሰው። ከዚያ በፊት ጲላጦስና ሄሮድስ ተጣልተው ይኖሩ ነበር፣ አሁን ግን በጌታ ምክንያት ተነጋግረዋል።

ጲላጦስ ጌታን አዝኖ ሲያየው ሄሮድስ ብዙ እንዳሰገረፈው አውቆ አዘነ። "ይህን ሰው ወደኔ ሦስት ጊዜ አመጣችሁት፣ እኔ ግን መርምሬ ስንኪ ለሞት ለማርፋት የሚያበቃ ጥፋት አላገኘሁበትም፣ አሁን ግን ለበዓል አንድ እስረኛ ልፈታላችሁ ልማድ ነውና ገርፌ እፈታዋለሁ አላቸው። "አኮ ዘንተ አላ በርባንሃ - በርባንን እንጂ ይህን አይደለም" አሉ። በዚህ ጊዜ ከሚስቱ ከአብሮቅላ "ድኅ የነበሩ ልጆችህን መካራና ዳርታን እንደበታቸውን ከፍቶላቸዋልና ክፉ እንኳ እንደተናገረው እወቅ "የሚል መልእክት ደረሰው። አይሁድ በሥራዩ ነው ሲሉ ጌታ ከርታሱን ተቀብሎ የተጻፈውን ደምስሶ "ዋጋሽን በመንግሥተ ሰማያት እከፍልሻለሁ ልጆችሽንም ከሰማዕት አቆጥርልሻለሁ" ብሎ መልሶታል።

ይህን አይቶ ጲላጦስ ሊፈታው ፈለገ። እነርሱ ግን እመአሕየውኮ ለዝንቱ ኢኮንክ ዐርኮ ለቄሣር - ይህን ከፈታህ የቄሣር ወዳጅ አይደለህም ስቅሉ ስቅሉ - ብለው ይፍጀጁ ጀመር። ውኃ በኩስኩስት አስመጥቶ ንጹህ እኔ እምደሙ ለዝ ብእሲ ጻድቅ - ብሎ እጁን ታጠበ። አይሁድ ግን ደሙ ላዕሌነ ወላዕለ ውሉድነ ደሙ በእኛና በልጆቻችን ይሁን አሉ። ይህም ሊታወቅ ዛሬ አይሁድ ሲወለዱ ደም ጨብጠው እንደሚወለዱ ይነገራል።

ከዚህ በኋላ ከሏላመስ ተቀብለው ከግንድ አስረው አራት ከአርባ አትርፈህ አትግረፍ ትላለችና ሠላሳ ዘጠኝ ገርፈው ዘንጋውን እያሉ እየተቀባበሉ አራቱ ጭፍሮች 6666 ጊዜ ገርፈውታል፤ ሥጋው አልቆ አጥንቱ እስኪቆጠር።

የሾህ አክሊል ጎንጉነው ከራሱ ደፍተው በመቃ ቢመቱት ራሱ ሰባ ሶስት ጊዜ ተበሳስቷል። መስቀሉንም ሦስቱን እንጨቶች ዕፀ አውልዕ ፣ ዕፀ ወይን፣ ዕፀ ዘይትን እና አራቱ ዕፀወ በለስን አንድ ወገን አድርገው ቁመቱ ሰባት ክንድ ከስንዝር፤ ወርዱ ሦስት ክንድ ከስንዝር አድርገው ሠሩ። ዕፀ በለሱ ሰሎሞን ንስር አልገዛለት ብሎት ግልገሉን ከግንብ ውሥጥ ዘግቶበት ሳለ ንስር ከጎጎት አምጥቶ ግንቡ ላይ ጥሎት ግንቡን ሰብሮ ግልገሉን ከወሰደ ፀኋላ በአትክልት መካከል ተተክሎ ቆይቶ ቤተመቅደስ ሲሰራ እንደባርያ የሚገዙለት 700 አጋንንት ሊቆርጡት ሲሉ እንደእሳት ፈጅቷቸው አርሱም ለመቃንም፤ ለመድረክም አልሆን ብሎት ሳይቆርጠው ትቶት ከደጃፍ ወድቆ የነበረና የሀገራችን ንግሥት ማክዳ ጥበቡን ልታይ ወደርሱ በሄደች ጊዜ ዘንዶ ስታስገድል ደሙ ቢነጥብባት እንደ ፍየል ሰኮና ሆኖ የነበረውን ቀርፎ የጣለላት በዚህም ምክንያት ሰሎሞንና እርሷ በአንድ በአንድ ብር ለብጠው ከቤተ መዛግብት ያስቀመጡት ከርሱም በኋላ የተነሡ 28 ነገሥታት ተለምር እያደረገላቸው በአንድ በአንድ ብር እየለበጡት የቆየ ነው:: ሠላሳውን ብር ለይሁዳ ሰጥተው ግንዱን ለመስቀል አድርገውታል።

በስድስት ሰዓት ቀደ ግምጃ አልብሰው ግራ ቀኝ ፈት ኋላ ሆነው እየዘፉ እያፍሩ ወሰደው በማዕከለ ምድር በቀራንዮ ሰቀሉት። በቀራንዮ መስቀሉም ትንቢቱ ምሳሌው ይፈጸም ዘንድ ነው። ትንቢት "ወገብረ መድኃኒተ በማዕከለ ምድር" ተብሎ ተነግሯል። መዝ 73:12

ምሳሌ:- እስራኤል መና ከደመና እያወረደ ውኃ ከጭንጫ እያፈላቀ ይህንን እየመገበ ደጋ ደጋውን ሲወስዳቸው "ሐመይዎ ለእግዚአብሔር ወይ ቤሉ ይክልኑ እግዚአብሔር ሠረፀ-ማዕድ በገዳም ይዝብጥ ኩኩሐ ወያው ጎዝ ማየ" መዝ 77:19 እንዲል-ቆላተ ዮሳፍጥ ከሚባል በረሀ አውርደ መናውንም ውኃውንም ከወትሮው አብልጦ ሰጣቸው። ፋሩ ግን እባብ ጎናቸውን እየቀደደ ይፈጃቸው ጀመር። ሙሴ ወደጌታ ሲያመለክት አርዌ ብርት ሠርተህ ተራዳ ላይ ሰቅለህ አይተው ይዳኑ አለው። እንዳለው ሆኗል። ተራራው የቀራንዮ ተራዳው የመስቀል ብርት የጌታ እባብ የዲያብሎስ ቁስሉ የኃጢአት በረሀ የሲኦል፤ አይተው አምነው የዳኑ የሐዋርያት የምእመናን፤ አይተው ያልዳኑ የአይሁድ የመናፍቃን ምሳሌ።

ሊሰቅሉትም መጎናፀፊያውን፤ኩፋሩን፤ ጠፈሩንና መነሳነሱን ለአራት ተከፋፍለውታል። ቀሚሱን ግን ሰብአ ሰገል የገበሩለት ስፌት የሌለው ሥረጽ ሲያድግ የሚያድግ ገባሬ ተአምር ነውና ኢንሰጥዋ ወኢንግምድ እላ ንትፋሰስ ላዕሌሁ ለዘረከቦ ይርከቦ ብለው ዕጣ ተጣጥለውበታል።

ሰቀሉ ምስሌሁ ክልዔተ ፈያተ አሐደ እምለፌ ወአሐደ እምለፌ ይላል ጥሶን በቀኙ ዳክርሰን በግራው ሰቀሉ። "ተኖለቈ ምስለ ጊጉያን" /ኢሳ 53:12/ ተብሎ ትንቢት ተነግሯልና። ኢላመስም ከራሱ በላይ በቀረው ስንዝር ያህል "ኢየሱስ ናዝራዊ ንጉሠ አይሁድ" ብሎ በዕብራይስጥ በጽርዕ በሮማይስጥ ጻፈበት።

በተሰቀለም ጊዜ ሦስት በሰማይ (ጠፍር) አራት በምድር ሰባት ተአምራት ታይተዋል። በላይ የፈጣሪያችንን ዕርቃን አናሳይም ብለው ፀሐይ ጨልሟል፤ ጨረቃ ደም ሆኗል፤ ከዋክብትም ረግፈዋል። በምድርም አዕባን ተፈትተዋል፤ መቃብራት ተከፍተዋል፤ ከ500-1000 የሚሆኑ ሙታን ተነሥተዋል፤ የቤተመቅደስ መጋረጃ ከሁለት ተከፍሏል። መከራው እጅግ ጽኑ ነው፤ ሕማማቱንም ሊቃውንት በቁጥር 13 ብለው አስቀምጠዋቸዋል።

እነርሱም 1. ተአስሮ ድኅሪት
2. ተስሕቦ በሀብል
3. ወዲቅ ውስተምድር
4. ተከይዶ በእግረ አይሁድ
5. ተገፍዖ ማዕከለ ዓምድ
6. ተጸፍዖ መልታህት
7 ተወከፎ ምራቀ ርኩሳን
8. ተኮርዖተ ርከሰ
9. አክሊለ ሦክ
10. ፀሮረ መስቀል
11. ተቀንዎ በቅንዋት
12. ተሰቅሎ በዕፅ እና
13. ሰሪበ ሐሞት ናቸው።

እነሆን ትኩሳቱን አብርዱልኝ ከመከራው አስታግሱኝ ላይል በትሕትና በትዕግሥት ተቀብሏል። "አ ትዕግሥት ዘኢከሠተ አፋሁ በሕግሙ በቅድመ እለይረግዝም" እንዲል ቅዳ. ግር ቁጥ 126 ይህማ አንዲት ቃል ሰንኳ አልተናገረም ማለት አይደለምን? ቢሉ

የትዕቢት የፍርሃት ቃል አልተናገረም እንጂ አሠሩን ለሚከተሉ አብነት ሊሆን ሰባቱን አጽራሐ መስቀል ተናግሯል።

እነርሱም

1. አምላኪየ አምላላየ ነጽረኒ ወለምንት ኀደገኒ
2. አባ ሥረይ ሉሙ ኃጢአቶሙ አስመበዘኢየአምሩ ይገብሩ ሉቃ23-33 በመላእክት ያመጣዋል። አካሉ ደም ለብሶ እርቃኑን ተሰቅሎ አይተውት ደንግጠው እንዲሸሽ ተነጸፉ። ቅዱስ ሚካኤል ዝም አለ፤ ቅዱስ ገብርኤል ግን ተቆጥቶ ሊያጠፋቸው ሰይፉን መዘዘ። ባያውቁ ነው ሰ ይፍህን መልስ አለው። "ሚካኤል አርመመ ወገብርኤል ተደመ" እንዳለ ቅዱስ ያሬድ ቸርነቱን እያደነቀ ቢለቀው የቤተመቅደስን መጋረጃ ከሁለት ከፍሎ ምድርን ሰንጥቆ ገባ እስከ ምጽአት ሲወርድ ይኖራል። ሶቤ ከልዐቶ ምሕረቱ ለአብ ወጊሩቱ ለወልድ ወትዕግሥቱ ለመንፈስ ቅዱስ ዘበጠ ለመንጠላዕተ ምኩራብ ወረሰዮ ክልዔ ከፍለ "እንዲል ሃይ አበ ዘአትና ክፍል 9
3. ነዋ ወልድኪ ወነያ እምከ ዮሐ 19፡26 ጊታ በተሰቀለ ጊዜ እመቢታችን ዮሐንስ ነግሯት እየወደቀች እየተነሳች መጥታ ከእግረመስቀሉ ሆና ስታለቅስ ገናማ ሐሞት ሲያጠጡኝ በሰር ሲወጉኝ ብታይ በኃዘን ትሞት የለምን? ብሎ እናቱ ሆይ ልጅሽ እነሆ አላት፤ ዮሐንስንም እነኋት እናትህ ልጅ ሁናት ብሎ አደራ አቀባበለ። ይህም ለጊዜው ለዮሐንስ ቢሆን ፍጻሜው ለሁላችን ነው።
4. ኤሎሄ ኤሎሄ ላማ ሰበቅታኒ ማቴ 27፡46 አይሁድ ኤልማስ ሲል ኤልያስ ያለ መስሏቸው ኤልያስ መጥቶ ሳያድነው ይሙት ብለው ሆሞተ ነጊ አጠጥተውታል። ጲላጦስም እምላኪ ካለማ ፅሩቅ ብእሲ ነው ብሎ ነፍሱን ከሥጋው ሊለይ በድፍረት ቀረበ። ጊታ ባአውታረ ነፋስ ወጥሮ መኑ አንተ መኑ ዝንቱ እያለ አስቀባጥሮታል።
5. ዮም ትሄሉ ምስሌየ ውስተገነት ሉቃ 23፡43 በቀኙ የተሰቀለው ጥሶ ሰባቱን ተአምራት አይቶ እምላክነቱን ተረድቶ ተዘከረኒ እግዚኦ በውስተ መንግሥትከ ተዘከረኒ አመላንም ምጽአትከ እያለ ሲማፀነው ፋክርስ ለራሱ ጻዕረ ሞት ይዞት ያስጨንቀዋል አድነን ትለዋለህን? አለው። እርሱም እኛ ብንሰቀል በኃጢአታችን ነው እርሱ ግን ለቢዛ ዓለም ብሎ ቢሰቀል አምላክን አትፈራውምን ብሎ ገሠጸው። ጌታም ራሱን ወደ ጥሶ ዘንበል አድርጎ ወደ ገብጽ ሰንወርድ የነገርከህ ሁሉ ተፈጽሟል ፤ ከሞት በቀር የቀረ የለምና ሂድ ነነት ግባ ብሎ በደሙ አትሞ ላከው።ወለግታ ለሰራዊ ዘየዐቅብ ፍኖዕፀ ሕይወት ወአለተተ እምእዴሁ ኩናተ እሳት ይላል ጠባቂዋ ሱራፌ ፈርቶ እየጀሸ አንተ ማነህ? ወዴት ትሄዳለህ?

አለው። አምላክ ሰው ሆኖ ተሰቅሎ በሞቱ ዓለምን አዳነ ለእኔም ደመግኅተሙን ሠጥቶ ላከኝ አለው። አዳም ነህን አብርሃም ይስሐቅ ያዕቆብ ነህን? አለው። አይደለሁም እጁን በሰው ደም ነክሬ የናርሁ ሽፍታ ነኝ። ሰባቱን ተአምራት አይቼ አምላክነቱን ተረድቼ ብማፀነው ለዚህ ክብር አበቃኝ ብሎ 5493 ዘመን ተዘግታ የነበረች ገነትን በደመ ማኅተሙ ከፍቶ ገብቷል።

6. አባ አመሐጽን ነፍስየ ውስተእዴከ ሉቃ 23፡46
7. ተፈጸመ ኩሉ ዮሐ 19፡30 በነቢያት የተነገረው በመጽሐፍ የተጻፈው ሁሉ ደረሰ ተፈጸመ ሲል ነው። እኒህን ተናግሮ ራሱን ወደቀኝ ዘንበል አድርጎ ቅድስት ነፍሱን በሥልጣኑ ከክብርት ሥጋው ለየ።

በሲኦል የነበሩ ነፍሳት በአካለ ነፍስ ወርዶ የተወጋ ጎኑን ቀኝ ክንዱን አሳይቷቸው ይሽው ጥምቀት ቁርቧን ሆናቸው ዲያብሎስ በዕ ብነ ሩካም ጽፎ ያኖረውን የዕዳ ደብዳቤ አጥፍቶላቸው ስብሐት ለእግዚአብሔር ዘአውረሰን መንግስቶ ሰማያዊተ እያሉ እያመሰገኑ ወጥተው ገነት ገብተዋል። “”ወጎደገ ሥጋሁ ሰቁለ ዲበዕፀ መስቀል ወነፍሱሰ ወረደት ውስተሲኦል ወፈወሰት ነፍሳተ እለሀለው ህየ ወጌወጠት ሲኦለ ወአግዐዘት ኩሉ ፍጥረታተ “እንዳለ አትናቴዎስ በሃይ.አበ.

ነፍሱ ከሥጋው ከተለየ በኋላ ለንጊኖስ የሚባል ሐራዊ ቀኝ ጎኑን በጦር ወጋው። ውኃና ትኩስ ደም መንታ ሆኖ ፈሰሰ። ደሙን መላእክት በጽዋዐ ብርሃን ተቀብለው በዓለሙ ሁሉ ረጭተውታል። ለንጊኖስ አንድ ዓይና ነበር፣ ደሙ ቢነተብበት ብርቱስታል። ኋላም ትንሣኤውን አይቶ መስክር በሰማዕትነት አርፏል። ወዘርዕየ ስምዐ ኮነ ወጽድቅ ውእቱ ስምው እንዲል ዮሐ 19፡35

ወነሥኡ ሥጋሁ ለእግዚእ ኢየሱስ ወገነዝም በመዋጥሕ ዘሰንዱናት ይላል በ11፡00 ሰዓት ዮሴፍ ዘአርማትያስና ኒቆዲሞስ ከጲላጦስ አስፈቅደው ሥጋውን ከመስቀል አውርደው ሽቱ እየረበረቡ በሐዲስ በፍታ ገነዙት። ሲገንዙትም ወአንበአበሰ አፅይንቲሁ ይላል ዓናቹን ግልጽልጽ አድርጎ ቅዱስ እግዚአብሔር ቅዱስ ኃያል ቅዱስ ሕያው ዘኢይመውት እያላችሁ ገንዙኝ ብሏቸው እንዲሁ እያሉ ገንዘውታል። አክብራችሁ ስማችሁ እንደገነዛችሁኝ እኔም አክብሬ ዘሰማያዊ ዕንቁ መንበር እናራችኋለሁ ብሎም ተስፋቸውን ነግሯቸዋል።

ከዚህ በኋላ በሦስተኛ ቀን የሚነሣ ነውና የኤልሳዕ አጽም ሙት እንዳነሳ ከነቢያቱ የአንዱ አጽም አነሣው እንዳይሉ ዮሴፍ ለራሱ ባሠራው ሰው ባልተቀበረበት አዲስ መቃብር ቀብረውታል። ዮሐ. 19፡ 41

ምላክ እንደእንግዳ ወደዓለም ቢመጣ በልጅሽ መሰቀል መከራሽ ቢበዛ
ይንና ወተቱ ብርዙ ሳይታጣ እንባሽ ጎርፍ ሆኖ ሲወርድ እንደዋዛ
ስታሞች አይሁድ አሉት ሐሞት ጠጣ። ውበት ደምግባትሽ ሲረግፍ እንደጤዛ
ዝና እንዳትቀር በገሃነም ነፍስ ማነው እይዞሽ ያለሽ የቱ ልብ የገዛ
ላም በበደለ ሞተ ክርስቶስ። አንቺው ቻልሽው እንጂ ልብሽ በጎዘን ፈዛ።
መስቀል ተሰቅሎ ያልእንዳች ጥፋት ጻድቅ ተከንና ኃጥኡ ሲጸድቅ
ሕያዋን አምላክ እንደምን ይሙት? ሐቀኛ አልቅሶ ውሸታም ሲስቅ
ሚሰግዱለትን ፈርተው መላእክት ቀማኛው ሲደሰት ለጋስ ሲሳቀቅ
አይሁድ በእንጨት ሰቅለው በጦር ሲወጉት ምን አልሽ ይሆን ዓለ ም ምንተናግረሽ ሐቅ?
በቸንካር ቸንክረው ደሙን ሲያፈሱት ምድሪቱ ዝም እትበይ መስክሪ ሀቁን
ሬታ ደም ብትሆን ፀሐይም ጽልመት ጎባጣውን ማቅናት ማንሣት ምውቱን
ከዋከብት ቢረግፉ ብትርድ መሬት ያሸልግል እንጂ ያሰቅላልን?
አይበዛም ቢያንስ እንጂ እሪ ቢል ፍጥረት። ምስጋና ይድረሰው ክብር ይግባው አሜን
ያች ክፋ መቃብር ምሕረት የሌላት በሞቱ ገድለው ጨካኙ ሞትን።
ስንቱን ጻድቅ ውጣ አልበቃሽ ያላት ሲአል ጦም አደረች አጋንንት አፈሩ
መጣላት ጌታዋ ዛሬስ ይውጣላት ምርኳቸው ተነጥቆ ባዷቸውን ቀሩ።
አንቺ ተንከራታች ድንግል የኔ ቤዛ

ኢሳ 25:8 ፤ ቆሮ 15:54 ፤ ጴጥ 3:18

ለ- ዕረፍቱ ለአባ መቃርስ ዘየዐቢ

መቃርስ (መቃርዮስ) ማለት ቅዱሱ ለእግዚአብሔር ማለት ነው። ሀገራቸው ሳሱዊር ነው። አባታቸው አብርሃም እናታቸው ሣራ ይባላሉ። አባታቸው ካህን ነበር። የተወለዱት በብስራተ ኪሩብ ነው።

አካለ መጠን ሲያደርሱ ግድ ብለው ይህ ቀረሽ የማትባል ቆንጆ አጭተው አጋቧቸው። በድንግልና ለመኖር ይሹ ነበርና አመመኝ ብለው ከቤተ እግዚአብሔር ገብተው ከዚያ ሰነበቱ። ሲመለሱ መሸራት ሞታ አገኙ። እርሷን በድንግልና ሳለች የወሰዳት እኔም ከእዚሁ እንድኖር ፈቅዶ ነው ብለው ደስ አላቸው።

አባት እናታቸውም ብዙ አልቆዩም ተከታትለው አረፉ። ንዝናቸውን ከዜሩ በኋላ ያለውን ሀበት ንብረት ሁሉ ሰጥተው መጽውተው ማዕ ሸግትና ተቀብለው ከቤተእግዚአብሔር በዓት ሠርተው ተቀመጡ። ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና ግብራቸውን ጠልቶ ሞታቸውን ሽቶ ሄዛ አነሳባቸው። ለሀገሩ ባላባት አንዲት የደረሰች ልጅ ነበረችው

በዝሙት ጸነሰች። ልጇ ምነው እንዲህ አደረግሽ ብሎ አዘነ። ሰይጣን ለጸሀፉ ምክንያት አድርጎ መርሚታልና ቤተእግዚአብሔር እጅ ልነሳ ብሂድ አባ መቃርስ እንዲህ አደረገኝ አለች። ተቆጥቶ ሂዶ እጅ እግራቸውን አስሮ ይገርፋቸው ጀመር። ይህን ያህል የምትገርፈኝ ምን በደልሁህ? አሉት። በደልህንማ አንተው ታውቃለህ ብሎ ሥጋቸው እስኪተፈተፍ ድረስ አብዝቶ ገረፋቸው።

ይህም አልበቃ ብሎት በሰንሰለት አስሮ እየጎተተ ሲወስዳቸው ሁለቱ መላእክት በአምላለ ወራዙት ቀርበው ምን አጥፍተ ነው። አሉት። ልጇን አስነውሮ እኔን አሳፍሮ ነው አላቸው። ይህንንስ እንደማያደርግ እናውቃለን፤ ባይሆን እስክትወልድ ድረስ ልብሷን ቀለቧን ይሰጣል በዋስ አሰናብተው አሉት። ማን ይዋሰዋል? አለ። ሕማማቸውን አይቶ ያዘነ አንድ መንገደኛ እኔ እዋሳለሁ ብሎ አስለቀቃቸው።

ከቁስላቸው ሲድኑ መልአኩ መጥቶ ለዚያች ሴት ቀለቧን ልብሷን አትሰጥምን? አላቸው። ቅርጫት እየሰሩ ሸጠው ሲሰጧት ቆዩ። የመውለጃ ጊዜዋ ሲደርስ ምጥ ፀንቶባት አራት ቀን ተጨነቀች። እናቷ ልጇ ጌታን ያስቀየምሽው ነገር እንዳለ አለቻት። የአባቴን ቁጣ ፈርቼ እንጂ የጸነስኩት ከአባ አይደለም አለች። ያን ካህን በከንቱ አስቀይመነዋል አሁንም ሳትሞት እንማጸነው ብለው ሲሄዱ በመንፈስ ቅዱስ ተገልጠላቸው ይህማ ውዳሴ ከንቱ ሊሆንብኝ ነው ብለው ከበዓታቸው ወጥተው ሲሸሹ መልአኩ በክንፉ ነዋቆ ገደመ አስቂጥስ አድርሷቸው ይህ ቦታ የአንተና ልጆችህ ነው። እንዲህ አድርግ እንዲህ አታድርግ ብሎ ሥርዓት ሠርቶባቸዋል።

አጋንንት እየተፈታተኑ ቢያስቸግራቸው መልአኩ መርቶ ከአባ እንጠንስ አገናኛቸው ሥርዓተ ምንኩስና ተምረው ተመለሱ ኋላም አባ እንጠንስን ገንዘው ቀብረዋል። ከዚህ በኋላ ግን መከራውን በትሰ ግሥት ሰይጣንን በጸሎት ድል ነሥተውታል። አንድ ቀን አጋንንት ከበዓቱ ደጃፍ አሳት አንድደው ፍህሙን እየታፈኑ ይጥሉባቸው ጀመር። ስመ እግዚአብሔር ጠርተው ቢያማትቡባቸው እንደ ጢስተነው እንደ ትቢያ በነው ጠፍተዋል። ኋላም ጌታ ስነገድላቸው እንዲገለጽ ብዙ ደቀመዛሙርትን አመጣላቸው፤ ሥርዓተ ምንኩስና አስተምረዋቸዋል።

በዘመናቸው በሀገረ አውሲም ትንሣኤ ሙታን የሚል መናፍቅ ባሕታዊ ተነሥቶ ምእመናንን ሲያስተምር ሄደው ወንድሜ የዘሩት ሲበቅል የተከሉት ሲጸድቅ አላየህምን ብለው በምሳሌ አስተምረው አንድ ሙትም አሥነስተው አሳይተው አሳምነውታል። በመጨረሻም በስማቸው የተማጸነ ከዕዳ ከፍዳ እንደሚድን ተስፋቸውን ተቀብለው በተወለዱ በ97 ዓመታቸው በዚህ ዕለት አርፈዋል።

- የነበሩት በ4ኛው ም.ዓ. ድ-ል-ክ ነው።

ቅዱስ መቃርዮስ የመንፈስ አርበኛ
በጸሎት ድል ነሣው የሰውን ደመኛ።
የዓለም ብልጽግና ማለፉን አስቦ
በትኅርምት ኖረ በአራዊት ተከቦ።
የጠላት ፈተና መሆኑን ተረድቶ
ሲገርፉት ዝም አለ በትዕግሥት ፀንቶ።
በአምላክ ዘንድ ከፍ ቢል ክብርና ሞገሱ
የሚያኰገረው መልአክ ነበር ለርሱ።
ያለኃጢአቱ ሰውን ማስቀየም
የኋላ የኋላ ያመጣል መረገም።
በመልካም እንድትኖር ሳያገኝህ ፍላ
ፈጽሞ አታስብ ማንንም ልትጎዳ።

ኢሳ1፡16 1 ተሰ 5፡15 2 ቆሮ 13፡7

መጋቢት 28 ሀ. ቀዳም ስዑር

ዐባይ ሰንበት፣ ቀዳም ስዑር ትባላለች። ዐባይ ሰንበት መባሏ ጌታ በጥንተ ፍጥረት ከእሑድ እስከ ዓርብ ሲድስቱን ቀናት ሲፈጥር ሰንብቶ በሰባተኛዋ በቀዳሚት አልፈጠረም። ዕረፍባት ሲል ሥራውን ፈጽሞ አርፎባታል። ወእእረፈ እግዚእነ እምኩሉ ዘአኀዘ ይግበር እንዲል ዘጸ 20፡11

5500 ዘመን ሲፈጸምም ከሰማያት ወርዶ ከድንግል ተወልዶ ሰው ሰውኛውን ኖሮ የማዳኑን ሥራ ዐርብ በመልዕልተ መስቀል ፈጽሞ በአዲስ መቃብር አርፎ ውሉባታልና ስለዚህ ነው።

ስዑር መባሏም ደቀመዛሙርቱ ዓርብ ሕማሙን ሞቱን አይተው እሞታለሁ ብሎን ሕማሙን ሞቱን አየን፤ እነሳለሁ እንዳለንስ ትንሣኤውን ሳናይ እንቀራለን ብለው ከምግብ ተከልክለው ሲያዝኑ ውለዋል። ስዑር መባሏ ብትሻር አይደለምን ብለው ሲሰሩባት ተድላ ደስታ ሲያደርጉባት የሚውሉ ቢኖሩም እውነታው ግን እንዳልነው ሕማሙን ሞቱን እያሰብን የምንጸምባት የምናዝንባት ስለሆነ ነው። በነግህ ካህናት የነግህ ተግባራቸውን አድርሰው ገብረ ሰላመ በመስቀሉ

እያሉ በዘመነ ናህ ርግብ "ሐጸ ማየ አይኅ" "ነትነ ማየ ድምሳሴ" ስትል ቄጠማ የወይራ ቅጠል ይዛ እንደተገኘች "ሐጸ ማየ ኃጢአት" "ነትነ ማየመርገም" ሲሉ ቄጠማ ለምእመናን ያድላሉ።

ለ. ዕተፍቱ ለቈስጠንጢኖስ ጻድቅ (272 - 337 ዓ.ም)

ሀገሩ በራንጥያ (ቁስጥንጥንያ) ነው። አባቱ ቁንስጣ ይባላል። የበራንጥያ ንጉሥ ነበረ። መንግሥት ለማዳረስ ወደ ሰርቪያኒስ ሔደ። ዕሌኒን ከባህር ተጥላ አግኝቷት ሚስቱ አደረጋት። አረሚ ቢሆንም ቅሉ ክፋት የለውም ነበር። ዕሌኒ ግን አረሚ በመሆኑና ልጇን ልታስጠምቅ ባለመቻሏ ታዝን ነበር። ዳሩ ግን ጌታ ዓምደ ቤተክርስቲያን እንዲሆን መርጦታልና ከእናቱ ትምህርተ ክርስትና እየተማረ ከክርስቲያን ጋር እየተባበረ መንፈሳዊ ሆኖ አደገ።

አካለ መጠን ሲያደርስ አባቱ ሥርዓተ መንግሥት አውጥቶለት ዘውድ ደፍቶለት በሁለት ዓመቱ አረፈ። በብራንጥያ ሰባት ዓመት ከነገሠ በኋላ ሮማውያን ንጉሥ መክስምያኖስ አገዛዝ አጽንቶብናልና መጥተህ አድነን ብለው ላኩበት። ሲያስበው ውሉ ሌሊት በሕልሙ "በዝ ትእምርተ መስቀል ትመውየ ለጸርከ - ጠላትህን በዚህ ትእምርተ መስቀል ታሸንፈዋለህ" የሚል ጽሑፍ የተቀረጸበት የብርሃን መስቀል አየ። ምን ይሆን እያለ ሲያወጣ ሲያወርድ የታዘዘ መልአክ መጥቶ እንዳየኸው አድርገህ አሠርተህ ያዝ ታሸንፈዋለህ አለው። ከዘውዱ ጀምሮ እስከ ተራ የጦር ዕቃ ድረስ በሁሉ ላይ መስቀል አስቀርጾ ገጥሞ ድል አድርጎታል።

ከዚህ በኋላ ሮምን ጠቅልሎ መግዛት ጀመረ። በዓመቱ "አብያተ ጣዖታት ይትዐፀዋ ወአብያተክርስቲያናት ይትራኀዋ" ብሎ አውጆ በመክስምያኖስና ዲዮቅልጥያኖስ ዘመን የፈረሱ የተተኮሱ አብያተ ክርስቲያናትን አሠራ፤ የተዘረፉ ንዋያተ ቅድሳትን መለሰ፤ አብያተ ጣዖታትን አፈረሰ፤ ርስት ጉልታቸውን ለቤተክርስቲያን ሠጠ። ይህም በቤተክርስቲያን ታሪክ ለክርስትና እምነት መስፋፋት ከተደረጉ አስተዋጽኦዎች አንዱና ታላቁ ነው።

በኮረ ሰይጣን አርዮስ የተወገዘበት፤ አምስቱ አዕማደ ምስጢር፤ ጸሎተ ሃይማኖት፤ የተረቀቀበት ሌሎችም ድርሳናት የተጻፉበት የመጀመሪያው የሊቃውንት ስብሰባ (ጉባኤ) በኒቅያ የተደረገው በርሱ ዘመነ መንግሥት በርሱ ፈቃድና ጥረት ነው። ሙሉ ታሪኩ በክፍል 1. ገጽ 63

በመጨረሻ ዕለ በዓል ለማየት ኒቆምድያ ደርሶ ሲመለስ ታመመ በሊቀጳጳሳቱ በአባ ሶል ጴጥሮስ ተጠምቆ በተወለደ በ65 ዓመቱ በዚህ ዕለት ዐርፏል። ቈስጠንጢኖስ ጥምቀት ነጭ ልብስ ናት። ደኃ ብበድል ፍርድ ባጓድል አሳድፋታለሁ እያለ ያስብ ነበር። በፍጻሜ ዘመኑም መጠመቁ ስለዚህ ነው። ይልቁንም አብያተ ክርስቲያናትን ከማሠራት ክርስቲያንን ከጥፋት ከመታደግ የበለጠ አለን? ደኃ ብበድል ፍርድ ባጓድል ላልከው ግን ፈቃደ እግዚአብሔር ጠይቀን ሕግ እንሠራልሀለን ብለው ፍትሐ ነገሥትን፤ ግሩም ቅዳሴንና ሕንፃ መነኮሳትን ጽፈው ቢሰጡት እንጂ ሠለስቱ ምዕትን ድኃ ብበድል ፍርድ ባጓድል እናንተ መከራ ተቀብላችሁ የምትገቡባትን መንግሥተ ሰማያትን ልወርስ እችላለሁን መንግሥቴን ትቼ ገዳም ገብቼ እንድኖር አሰናብቱኝ እናንተ የወደዳችሁትን አንግሣችሁ ኑሩ ብሎ ሕልቀተ ወርቁን፤ ሕለተ ወርቁንና አክሊለ ወርቁን ሰጥቷቸው ነበር። ክብሩንም አባ ብሶይ አይተው መስክረዋል። በዓታቸውን ዘግተው ሲጸልዩ ቈስጠንጢኖስ በአካለ ነፍስ መጥቶ ሰላም ለክሙ አ ብውዓን መነኮሳት አላቸው፤ አንተም እንጂ በዘመንህ ቀርነ ሃይማኖት ቆሟልና ብፁዕ ነህ አሉት። ከሄደ በኋላ ለደቀመዛሙርቱ ነግረዋቸዋል።

ዜና አበው

ደግ እናት ዕሌኒ በእምነቷ ጸንታ
ደግ ልጅ አስገኝቶ የሚሆን አለኝታ
ሰላም ለጠገው ሕዝብ ለሚሻ ጸጥታ
ታላቅ ሰው እንዲሆን አምላኩ መርጦት
ለቤተክርስቲያን ሙሶሶ ሆናት።

አልቀረም በክንቱ ቈስጠንጢኖስ ነግሦ
አይተን ደስ ተሰኝን ጠላት ተደምስሶ
መንግሥት የእግዚአብሔር እውቆ መሆኑን
አገለገለበት ፈጣሪ እምላኩን።
ሰዎች እንታበይ በሹመታችን
በሀብት እንመካ አይጠፋ መስሉን
በጎ ልንሠራበት ነው የተሰጠን።

መጋቢት 29 - ብስራት (በዓለ ትስብእት)

ታሪኩ በክፍል 1 መጽሐፍ ገጽ 110 ተጽፏል

ሰ. ትንሣኤ

"ሞተ በፈቃዱ ወተቀብረ በሥምረቱ" ሃይ. አበ. ዘአትና. እንዲል፡፡ በፈቃዱ ሞቶ በውዱ ተቀብሮ ሦስት ቀን ሦስት ሌሊት በከርሠ መቃብር አድሮ መግነዝ ፍቱልኝ መቃብር ከፈቱልኝ ሳይል በገዛ ሥልጣኑ በዘመነ ማርቆስ እሑድ በመንፈቀ ሌሊት ተነስቷል፡፡ "ወተንሣእኩ በሥልጣነ - ባሕቲትየ" እንዳለ ቅ-ቄርሎስ

የተቀበረ ዓርብ በሠርክ የተነሣ እሁድ በመንፈቀ ሌሊተ ከሆነማ 3 ቀን 3 ሌሊት በመቃብር ቆየ መባሉ እንደምን ነው? ቢሉ ዕለተ ዓርብ ከሦስት ታከፍሏል፡፡ ከነግህ እስከ ቀትር ሰዓቱ አራት ነው፡፡ ብርሃን ሆኗል፤ ቀትር ኮነ ሌሊተ ወጸልመ ኵሉ ዓለም እንዲ ሉቃ 23 ፡ 44 አንድ ሌሊት፡፡ ከዘጠኝ እስከ ሠርክ ሰዓቱ አራት ነው ብርሃን ሆኗል፡፡ ሁለተኛ ቀን፤ ሌሊቱ ሁለተኛ ሌሊት፤ ቅዳሜ ቀኑ ሦስተኛ ቀን ሌሊቱ እስከ መንፈቀ ሌሊት ሦስተኛ ሌሊት ነው፡፡ ያውስ ቢሆን የተቀበረ በሠርክ ነው፡፡ እስከዚያ ያለው ስለምን ተቆጠረ ትለኝ እንደሆነ ሕማሙ ሞቱ ቁጥሩ ከዚያው ነውና፡፡

ትንሣኤውን በሦስት ቀን ያደረገው በ2 ወይም በ4 ያላደረገው ስለምንድር ነው? ቢሉ ትንቢቱ ምሳሌው ይፈጸም ዘንድ ነው፡፡ ትንቢት - እርሱ ባለቤቱ "እስመ በከመ ነበረ ዮናስ ውስተ ከርሠ አንበሪ ሠሉስ መዋዕለ ወሠሉስ ለያልየ ከማሁ ይነብር ወልደ እጓለ እመሕያው ውስተ ልበ ምድር ሠሉስ መዋዕለ ወሠሉስ ለያልየ" ብሎ ተናግሯል፡፡ ማቴ 12፡40

ምሳሌም ዮናስ ሦስት ቀን ሦስት ሌሊት በከርሠ አንበሪ አድሮ ወጥቷል፡፡ ከርሠ አንበሪ የመቃብር ዮናስ የጌታ ምሳሌ ነው፡፡ ትንቢቱን ባወቀ ተናገረ ምሳለውንም ባወቀ አስመሰለ ፍጻሜው ግን ኃጢአትን በምድር፤ መርገምን በመስቀል፤ ሞትን በሲኦል፤ ጥፋትን በመቃብር ማጥፋቱን ለማጠየቅ ነው፡፡ "አስተጋፈረ ኃጢአተ በዲበምድር መሠዐረ መርገመ በዲበ ዕፀ መስቀል ወአብጠለ ሞተ በውስተ ሲኦል ወነሠተ ሙስና በውስተ መቃብር" እንዲል፡፡ ሃይ. አበመቃብሩን ሲጠብቁ የነብሩ አራት ሞኖች መግነዝ ፍቱልኝ

መቃብር ከፈቱልኝ ሳይል በአካለ ብርሃን ሲነሣ፤ መላእክት ከእግሩ እንደሻሸ ተነጽፈው ሲያመሰግኑት ደንግጠው ሲቻኮሉ ወደ አይሁድ ሄደው ተነሣ አሏቸው፡፡ ቢሄዱ መቃብሩን ተከፍቶ አገኙት፡፡ ልብሳቸውን እየቀደዱ ይጮኹ ጀመር፡፡ 400 ወቂት እንስጣችሁ ተኝተን ሳለ ደቀመዛሙርቱ ሰረቁት በሉ አሏቸው፡፡

ደቀመዛሙርቱ አይሁድን ፈርተው ተሸሽገው ነበር፡፡ ማርያም መግደላዊት ግን ሽቱ ይዛ እንዘ ዓዲሁ ጽልመት ይላል ኀሀ ሳይቀድ ሄደች፡፡ ሌሎችም ተከታትለው ከመቃብሩ ደረሱ፡፡ ጌታችንን ወስደውታል እያሉ ሲያለቅሱ መልአኩ ለምንት ተኃሥሣሁ ለሕያው ምስለምውታን ተንሥአ ኢሀሎ ዝየሰ ስለምን ሕያውን ከሙታን መካከል ትፈልጉታላችሁ? ተነሥቷል ከዚህ የለም፤ ይልቁንስ ተነሥቷል ገሊላ እቀድማችኋለሁ ያላችሁን አስቡ ብላችሁ ለደቀመዛሙርቱ ንገሯቸው አላቸው፡፡ ሄደው ተናገሩ፡፡ ጴጥሮስና ዮሐንስ እየሮጡ ሄዱ፡፡ በደሮ ለጴጥሮስ ይላል ዮሐንስ ቀድሞ ደረሰ፡፡ ነገር ግን ርዕሰ ነውና ከውሎ ሆኖ ጠብቆ ከጴጥሮስ በኋላ ገባ፤ መግነዙን እንጂ እርእሱን አላገኙም፤ በእውነት ተነሥቷል እያሉ ተመለሱ፡፡

ማርያም መግደላዊት ግን የደረሰበትን ሳላውቅ አልሄድም ብላ ቆማ ታለቅስ ነበር፡፡ ጌታ ከወደኋላዋ መጥቶ ምን ሆነሽ ታለቅሺአለሽ? አላት፡፡ ጠባቂ መስሏት ጌታዬ አንተ ወስደኸው ከሆነ ሽቱ እንድቀባው ያደረግህበትን አሳየኝ አለችው፡፡ ማርያም ብሎ ስሟን ሲጠራት ጌታ መሆኑን ተረድታ መምህር ሆይ ብላ እጅ ልትነሳው ቀረበች፡፡ ኢትልከፍኒ እስመ ዓዲ ኢዐረጉ ኀበ አቡየ ገና ወደ አባቴ አላረግሁምና አትንኪኝ አላት፡፡ ይህ ሴቶች ሥጋ ደሙን መቀበል እንጂ ማቀበል አለመቻላቸውን ያጠይቃል፡፡ ኋላ ቶማስን ጎኑን ያሰዳሰሰዋልና፡፡ ዮሐ 20፡27 ሄደሽ ለደቀመዛሙርቴ ተነሣ ብለሽ ንገሪያቸው አላት፤ ሄዳ አብስራቸዋለች፡፡ ዮሐ 20፡11-17

በእመቤታችንም ያመጣዋል፡- በነግህ ብትሄድ ደንጊያው ተገልብጦ መግነዙ ተቀምጦ አገኘች፡፡ ምርር ብላ ስታለቅስ ጌታ ሰማያዊ ግምጃ ተጎናጽፎ አካሉ እንደ ፀሐይ አብርቶ መጥቶ ብታለቅሺ ብታለቅሺ አትደክሚምን? አላት፡፡ አይሁድ መስቀል መግደል እንዳይበቃቸው ሥጋውን ወስደው ጎዘን ጨመሩብኝ አማኝቼው ቢሆን ብተጽናናው ነበር አለች፡፡ በውኑ በመር የተወጋ ጎኑን፤ በችንካር

የተቸነከሩ እጆቹን እግሮቹን፣ በአከሊለ ሦክ የተቆራረሰ ራሱን ስታዪ ትጽናኛለሽ? ይልቁንስ አይሁድ በልጅሽ ተግምለውበታል፣ አንቺ ግን ከኀዘንሽ ተጽናንተሽ ወደ ቤትሽ ሂጂ አላት። ነገሩን የምታውቅ ትመስላለህና አባከህ ያለበትን አሳየኝ አለችው። ፍጹም ኀዘኗን አይቶ አይሁድ የሰቀሉት አንቺም የምታለቅሺለት አንድ ልጅሽ እኔ ነኝ አላት። ደስ አላት እናቴ ሆይ አይሁድ መነሣቴን ሊያስተባብሉ ከዚህ ይመጣሉና ምክንያት አገኝን እንዳይሉ ወደ ደቀመዛሙርቴ ሂጂ ብሏት ሄዳለች።
ላሐ-ማርያም ሉቃ 24፡10

ጲላጦስ ጌታ በመስቀል ሆኖ የተደረጉትን ሰባት ተአምራት አይቶ ደግ ሰው አስትያለሁ ብሎ አዝኖ ሳለ ጌታ በሕልሙ ሞቼ የቀረሁ መሰለህን? ግረኝ ብትለኝ እምርህ የለምን ሲለው አየ። በነግህ አይሁድ መጥተው ሥጋው ተሰርቋልና ጠባቂዎችን አስጠርተህ መርምርልን አሉት። ሲመረምራቸው አንዱ ጴጥሮስና ዮሐንስ ሠረቁት፣ ሁለተኛው አሥራ አንዱ ሁሉ ሠረቁት፣ በሦስተኛው ዮሲፍና ኒቆዲሞስ ወሰዱት አሉ። አራተኛውን እውነቱን ንገረኝ ብሎ ቢገሥፀው ከእንቅልፍ ስንነቃ ከውኃ ጎድጓድ ተጥሎ አገኘነው ፤ ይህንንም ያደረጉ ደቀመዛሙርቱ ይሆናሉ ብለን እንጂ ሲወሰዱትስ አላየንም አለ። አራቱንም ከግዞት ቤት አስገብቶ የመቶ አለቃውን ከነጭፍሮቹ አስከትሎ ከመቃብሩ ሄደ። መግነዙን አይቶ ደቀመዛሙርቱ ወስደውትስ ቢሆን ይህንንም ባልተውት ነበር ብሎ መግነዙን ይዞ ያለትስ ጀመር። እኔስ ጌታ እንደተነሳ ይህም መግነዝ ዕውር እንደሚያበራ አምናለሁ ብሎ መቶ አለቃውን ቢዳስሰው የጠፋች አንድ ዓይኑ በርታሊታለች። ወዲያውም ዮሴፍ ኒቆዲሞስን ጠርቶ አስመሰከራቸው። አይሁድ እነርሱ ከኛ እድል ፈንታ ጽዋ ተርታ የላቸውም፣ አንተ ተነሣ የምትለው ግን ያውልህ ከጉድጓድ ወድቆልህል አሉት። ከመቶ አለቃው ጋር ተሸክሞ እምጥቶ ከመቃብሩ አግብቶ ደንጊያውን ገጥሞ ጌታዬ ሆይ, የአንተ ክብርህ የኤይሁድ ሐሰታቸው በዚህ ሙት ይገለጥ ዘንድ እለምንህለሁ ብሎ ለመነ። ሙቱ ተነሥቶ በጌታ ቀኝ የተሰቀለ ጥጦስ መሆኑን የጌታንም ክብር መስክሯል። አይሁድ ፈርተው እየተጯጯሁ ይሸሹ ጀመር ያሏቸው አትልቀቁአቸው ብሎ ሥጋቸው እስኪተፈተፍ ድረስ በጎመድ አስገርፏቸዋል።

ወዲያውም ተነሣ ብሎ ከሄሮድስ ላከበት። እሱም መግነዙን፣ ዓይኑ የበራለትንና ከሞት የተነሣውን አያቸው ዘንድ ላክልኝ ብሎ ላከበት። እውነት መስሉት ላከለት። ሰዎቹን በሰይፍ አስመትቷቸው በሰማዕትነት አርፈዋል። እርሱንም በሐሰት ከቂሳር አጣልቶ ከሚስቱና ከሁለት ልጆቹ ጋር በሰይፍ አስመትቶት በሰማዕትነት አርፏል። ግብ. ሐግ

ከዚህ በኋላ ከደቀመዛሙርቱ ሁለቱ ቀለዮጳና ኒቆዲሞስ ከኢየሩሳሌም 60 ምዕራፍ ወደምትርቅ ወደ ኤማሁስ የርሱን ነገር እየተጨዋወቱ ሲሄዱ ከወደኋላቸው ተከትሎ ይህ የምትሉት ነገር ምንድነው? አላቸው። ቀለዮጳ አንተ ለኢየሩሳሌም እንግዳ ነህን? ናዝራዊው

ኢየሱስን አይሁድ ጸልተው ተመቅኝተው እንደሰቀሉት አልሰማህምን? እኛማ ወልደ አምላክነቱን አምነን ተከትለነው ነበር፤ ዛሬም በነግህ ሴቶች ወደ መቃብሩ ሄደው ሥጋውን አላገኙም፣ ተመልሰው መጥተው ተነሥቷል አሉን። ይህንንም ጴጥሮስና ዮሐንስ ሄደው አይተዋል አሉት። እናንተ ዝንጉአን ብትሆኑ እንጂ አሱማ እንዲሞት እንዲነሣ ነቢያት ትንቢት ተናግረውለት የለምን እያለ መጻሕፍትን ይተረጉምላቸው ጀመር።

ከሚሄዱበት ሲደርሱ መሸቷል ከእኛ ጋር አደር ብለው ግድ አሉት። ማዕድ ሲቀርብ ኅብስቱን አንስቶ ባርኮ ሰጥቶ ተሰወራቸው። ወተከሥታ አእይንቲሆሙ ይላል ጌታ መሆኑን አውቀው ወደኢየሩሳሌም ተመልሰው ለሐዋርያት ነገሩ። ወዲያውም ጌታ ከዝግ ቤት እንዳሉ በማይመረመር ጥበቡ ከመካከላቸው ቆሞ ሰላም ለክሙ አላቸው። ምትሀት መስሏቸው ታወኩ። በጦር የተወጋ ጎኑን በችንካር የተቸነከሩ እጆቹን እግሮቹን አሳይቷቸዋል። በዚያውም ላይ ንሥኡ መንፈሰ ቅዱሰ ለእለ ኀደግሙ ኃጢአት ይትኀደግ ሎሙ ወለእለ ኢኀደግሙ ኢይትኀደግ ሎሙ ብሉ በምድር ያሠሩት በሰማይ የታሠረ በምድር የፈቱት በሰማይም የተፈታ ይሆን ዘንድ ሀብተ ክህነት ሠጥቷቸዋል። ሉቃ 24፡ 1-43

በመቃብር አድሮ ሦስት ሌሊት ሦስት ቀን
ሳይል መግነዝ ፍቱ አንሡ ደንጊያውን
ብርሃን ተነናጽፎ ሲነሣ መድኀን
ሊያስቀረው አልቻለም ሞት ይዞ እርሱን።
አይሁድ እርሱን ሰቅለው ደሰ ሲላቸው
ከሙታን ቢነሣ ፍርሀት ዋጣቸው።
በብርሃን ሲተካ የሌቱ ጽልመት
መላእክት ከበው ሲያመሰግኑት
ሙታን ናቸውና የአይሁድ ሠራዊት
ያንኮራፋ ነበር ተኝተው መሬት።
ግና ወላጆቹ ዋሉ ተደሰተው
በገዛ ሥልጣኑ ጌታ አምላካቸው
ከሙታን ተነሥቶ አይተውት በዓይናቸው
እምነቱ በአምላኬ ታላት ነው የጸና
ሞቼ ብቀበርም እነሣለሁና።
አማፀንሃለሁ ጌታ ፈጣሪዬ
ኋላ እንድታነሣኝ በጎ ግብር አዝዬ
አንተኑ ጌታዬን አባቴን መስዬ።

መጋቢት 30 - ዕረፍቱ ለሶምሶን መስፍን

ሶምሶን ማለት ሐዲሱ ለእግዚአብሔር ማለት ነው። ትውልዱ ከነገደ ዳን ነው። አባቱ ማኑሄ እናቱ እንትኩይ ይባላሉ። እንትኩይ ዕፀተ ማህፀን ሁና ስታዝን ትኖር ነበር። አንድ ቀን እንጪት ሰትሊታቅም የታዘዘ መልአክ መጥቶ ደግ ልጅ ትወልጃለሽ፣ የወይን ጠጅ

ከመጠጣት ርኩስም ነገር ከመብላት ተጠበቂ፤ ለባልሽም ንገሪው፤ ሕፃኑ ለእግዚአብሔር የተለየ ነውና በራሱ ላይ ምላጭ አያርፍበትም አላት። ለባሏ ነገረችው። ሁለተኛ ሲገለጥልሽ ንገሪኝ አላት። ሁለተኛ ተገልጾ ደግ ልጅ ትወልጂያለሽ አላት። ቆየኝ ባሌን ልጥራ ብላ ጠርታ አመጣችው። ለርሷ የነገራትን ሁሉ ነገረው። የፍየል ጠቦት አርዶ ሥጋውን አወራርዶ መሥዋዕት አቀረበ። መልአኩ በዘንጉ ቢነካው ተቃጥሉለታልል፤ አሱም በጢሱ ዐርጓል። መልአክ አይተው አያውቁም ነበርና ወዮልን እንሞታለን አላት። እኛ ከሞትንማ ልጁን ማን ይወልደዋል? አንሞትም አለችው። ወዲያውም ሶምሶን ተፀነሰ።

ተወልዶ ባደገ ጊዜ ኃያል ሆነ። በአሥራ አምስት ዓመቱ ከአባቱ ጋር ወደ ኢሉፍሊ ሄደ። በመንገድ ተለይቶ ዱር ቢገባ ግሩም አንበሳ አገኘው። በጡጫ መትቶ ገድሉታል። ሲመለስም አስታውሶ ቢያየው አንህብት በአፉ ውስጥ ማር ሰርተው አገኘ። ማሩን ቆርጦ ከአባት ከእናቱ ጋር ተመግቦታል።

በኢሉፍሊ ያያት ቆንጆ ነበረች። አባቱን አጋባኝ አለው። ተስፋ ከተነገረላቸው ከእስራኤል ሴቶች እንጂ ከአሕዛብ ሴቶች አታገባም ብሎ ከለከለው። እርሱ ግን ወድኛታለሁና አጋባኝ ብሎ ግድ አለ። አጭቶ አጋባው። ሠላሳ ያህል ሚዜዎች ተመርጠው ሲያጨዋውቱት ካገኛችሁት ሠላሳ መጎናፀፊያ ሠላሳ ቀሚስ እሰጣችኋለሁ። ካላገኛችሁት ግን እናንተ ትሰጡኛላችሁ ብሎ "እምአፈበላዒ ተረክበ መብልዕ ወእምአፈ ሕሡም ተረክበ ጥዑም ከበላተኛ አፍ መብል ከከሱም አፍ ጣፋጭ ተገኘ" የሚል ምሳሌ ነገራቸው። ሦስት ቀን ሲያሰቡ ቆይተው የማይሆንላቸው ቢሆን ሚስቱን ጠይቀሽ ንገሪን ብለው አስጨነቋት። ጠይቃ ነገረቻቸው። በቀጠሮ ቀርበው ምሳሌህን እንንገርህ አሉት። እሺ አለ። "ከአንበሳ የተፈራ ከማር የጣፈጠ ምን አለ? ከአንበሳ አፍ ማር አግኝተህ በልተህል" አሉት። "እምኢያሥራህምዋ ለዕንልትየ እምኢረከብከዋ ለምሳሌየ - ሚስቴን ባታስጨንቋት ኖሮ ምሳሌየን ባላገኛችኋት ነበር" ብሎ ተናዶ ወደ ሜዳ ወጣ። ሠላሳ ያህል ነጋድያን ሲያልፉ አግኝቶ ጭንጭናቸውን ሰብሮ መጎናጸፊያና ቀሚሳቸውን ገፎ አምጥቶ ሠጣቸው። በዚህም አዝኖ ወደ ሀገሩ ተመለሰ።

ከሦስት ወር በኋላ የበግ ሙክት ይዞ ቢመጣ አግቱ ሚስትህንግ ቀረህ ብለን ለሚዜህ ዳርናት። ከወደድህ ታናሿን አግባ አለው። ወደኋላ ተመልሶ 300 ቀበሮ ያዘ፣ 150 ጭራሮ አዘጋጅቶ አንዱን በሁለቱ ቀበሮዎች ጅራት እያሰረ በእሳት እያቀጣጠለ ለቀቃቸው። ቀበሮዎቹ ደንግጠው ሜዳ ለሜዳ ሲሮጡ የኢሉፍላውያንን አዝመራ አቃጥለውት ዋሉ።

የሀገሩ ሰው ሶምሶን ያደረገው መሆኑን ሲያወቁ በአግቱ ፈርደው አግቱን ከሀብት ከንብረቱ ጋር ቤት ዘግተው አቃጥለውታል። ሶምሶን ይህን ባታደርጉ ኖሮ ጠቢ ከእናንተ ነበር አላቸው። አርባ ሆነው ገጠሙት። ጭንጭናቸውን ሰብሮ በዓተ ኤጣም ገብቷል። ጌደው አሰራኤልን ሶምሶንን ይዛችሁ ስጡን አሏቸው። ነገሩት እጅ እግሬን አሰራችሁ ከሜዳ ጣሉኝ አላቸው። ጣሉት። ሲይዙት ሲጠጉ የታሰረበትን በጣጥሶ ተነሳ። የአህያ መንጋጋ አግኝቶ ቢወረውር ባንድ ጊዜ 1000 ሰው ፈጅቷል። ወዲያው ውኃ ጥም ተሰማው። ወደጌታ ቢያመለክት ከአህያው መንጋጋ አፍልቆ አጠጥቶታል። በጋዛም ሳለ ካደረበት ቤት ሸምቀው ሲጠብቁት መኖራቸውን አውቆ ወጸረ ራግዛተ ጋዛ በመትከሱ ይላል ከነደርቡ ተሸክሞ ወሰዶ ገደል ከቷቸዋል።

ከዚህ በኋላ በሴራቅ ደሊላ የምትባል ሴት ለመደ። ኢፍላውያን ወርቅ ብር እንሰጥሻለን ኃይሉ የሚደክምበትን ጠይቀሽ ንገሪን አሏት። ጠየቀችው በሰባት አውታር ብታሠር እደክማለሁ አላት። አሥራ ሶምሶን ኢሉፍላወያን መጡብህ አለችው። በጣጥሶት ተነሣ። አታለልከኝ እውነቱን ንገረኝ አለችው። በሰባት ምራን ብታሠር እደክማለሁ አላት። አሥራ ሶምሶን ኢሉፍላውያን መጡብህ አለችው። ጎማዶት ተነሣ። አሁንም ዋሸሽኝ ንገረኝ እንጂ አለችው። ሰባቱ ቁንዳላዎቼን ከምድር በካስማ መትተው ቢያሲዟቸው እደክማለሁ አላት። እንዲሁ አድርጋ መጡብህ አለችው። ነቃቅሎት ተነሣ። ከኃይሉም ጽናት የተነሣ ካስማዎቹ የደረሰበት አልታወቀም።

በመጨረሻ እወድሻለሁ ትለኛለህ እንጂ አትወደኝም ብላ ወተህወከት ነፍሱ እስከ ለሞት ይላል ነፍሱ እስክትታወክ ድረስ አስጨነቀችው። ኃይሌ በጸጉሬ ነው፣ እስመ ናዝራዊ ሐዲሱ ለእግዚአብሔር የተባልሁ እኔ ነኝ ከተወለድሁ ጀምሮ አልተላጨሁትም አላት። በወይን ጠጅ

አስከራ አስተኝታ ጸጉሩን ቆርጣ ቆርጣ ከጣለችው በኋላ ሶምሶን ኢሉፍላውያን መጡብህ አለችው። ኃይል ተነስቶት መነሳት አቃተው። በዚህ ጊዜ ኢሉፍላውያን ይዘው ሁለት ዓይኑን አጥፍተው እየጎተቱ ወሰዱት። ባቄላ ሲያስፈጩት ኖረዋል።

ጸጉሩ እያደገ ኃይሉ እየተመለሰ ሄደ። አንድ ቀን በዓል አድርገው ሳለ ያን ዕውር አምጡት ያጨውተን አሉ። አንድ ብላቴና እየመራ አምጥቶ ከመካከል አቆመው። ሁለቱን ሙሰሶች በቀኝ በግራ እጁ ይዞ አ እግዚአ እስእለከ አሐተ ስእለተ ህየንተ ክልዔሆን አዕይንተየ ትፃእ ነፍስየ ምስለ ኢሉፍላውያን ስለሁለቱ ዓይኖቼ ነፍሴ ከኢሉፍላወያን ጋር ትወጣ ዘንድ እለምንህለሁ ብሎ አንዱን ሙሰሶ በቀኝ እጁ ሁለተኛውን ሙሰሶ በግራ እጁ ቢመታው ከፎቅ የነበሩትም ከምድር ያሉትም ሁሉም አንድ ሆነው ጠፍተዋል። በሕይወተ ሥጋም ሳለ ካጠፋቸው ጠላቶቹ ያን ጊዜ በሞቱ ያጠፋቸው ይበዛሉ።

መጽ. መሳፍንት ከምዕራፍ 13 - 16 በሙሉ።

• <u>የነበረው በ1300 ዓ.ም ገደማ</u> ነው።

_____ //_____

ምዕራፍ 2

ሚያዚያ 1 - ዕረፍቱ ለአሮን ካህን

አሮን ማለት ደብረ እግዚአብሔር ማለት ነው። የሊቀ ነቢያት

ሙሴ ታላቅ ወንድም ነው። ሲራ 45:6 ትውልዱ ከነገደሌዊ ነው። አባቱ ጌታ እስራኤልን ከምድረ ግብጽ ሲያወጣ ሙሴን መስፍን አሮንን ካህን አድርጎ አስነስቷቸዋል።

ኤርትራን ከተሻገሩ በኋላ እስራኤል ሲበድሉ ጌታ በቸነፈር ገሠጻቸው። ሙሴ ወደጌታ ቢያመለክቱ ወንድምህ አሮን ልብሰ ተክህኖ ለብሶ ማዕጠንተ ወርቅ ይዞ የታመሙትን ባንድ ወገን ያልታመሙትን ባንድ ወገን አድርጎ ይጠንላቸው አለው። ወነሥአ ኤፋደ ቅኔሁ ዘጸሉት ከተረ መዓተ ወአጎሥዐ መቅሰፍተ ይላል እንዳለው አድርጎ ቢያጥንላቸው የታመሙት ድነዋል ያልታመሙት ተጠብቀዋል።

ልጆቹ ናዳብ፣ አብዩድና አልዓዛርም እንደርሱ በክህነት ጌታቸውን ያገለግሉ ነበርና ደቀቀ ቀዓት እስከ መቼ ክህነትን ከነልጆቹ ይዞ ሲገዛን ይኖራል? ብለው ተመቀኙት። ሙሴን እኛም ከሌዊ ወገን ተወልደናልና ሹመን አሉት። አሮን የተሾመ ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው። እናንተም ከእግዚአብሔር አግኝታችሁ ተሾሙ እንጂ እኔ አይቻለኝም አላቸው። ይህማ ለወንድሙ ማድላቱ ነው። ብለው ከሁለት መቶ የሚበልጡት ልብሰ ተክህኖ ለብሰው ማዕጠንተ ብርት ይዘው ሊያጥኑ ገቡ። ጢሱ ሲያርፍባቸው ልብሳቸው ምንም ሳይሆን እነርሱ እሳት እንደለበለበው ግንድ ሆነው ሙሴ አሮን አውጥተው ጥለዋቸዋል። በሙሴም ተነሰተው የነበሩ ዳታንና አቤሮን ከነሀብት ንብርታቸው መሬት ውጣቸዋለች። ምክር ሊያጸና ወዲያ ወዲህ ይል የነበረ ቆሬም የደረሰበት አልታወቀም ጠፍቷል።

እስራኤል ኃጢአታችንን እያሳሰቡ ይህን ሁሉ መከራ የሚያመጡብን ሙሴ አሮን ናቸው ብለው ሊወግሯቸው ደንጊያ ይዘው መጡባቸው። ከደብተራ አሪት ገቡ። ወድያውም የብርሃን ዓምድ ከምድር እስከ ሰማይ ተተከለ። በዚህ ፈርተው ተመልሰዋል።

ከዚህ በኋላ ጌታ ክህነት ከቤትህ እንዳይወጣ ምልክት አሳይልህለሁና ወንድምህ ሙሴ የ12ቱን ነገድ በትራቸውን ሰብስቦ በምሽት ከደብተራ አሪት አግብቶ በነግህ ያውጣው አለው። ሙሴ እንደታዘዘው ሰበሰበ። አሮንም የአባቱን የሌዊን በትር አምጥቷል። 12ቱንም በምሽት አግብቶ በነግህ ቢያወጣው የእርሱ ለምልማ አብባ አፍርታ ተገኝታለች። ዘኁ 16:17 እና 18 (ምሳሌነት አለው። በክፍል 1 ገጽ 95 ተመልከት።)

እንዲህ እያሉ ሐቅለቃዲስ ሲደርሱ እስራኤል ዋዕየ ፀሐይ ተሰምቷቸው ውኃ ውኃ ብለው ሙሴና አሮንን አስጨነቁአቸው። ደንጊያውን በበትር ሲመቱት ውኃ ፈለቀ። ለወትሮው ንሴብሐን ደግመው ንሥኡ ዘወሀበክሙ እግዚአብሔር ኪያሁ ሰብሑ - የሰጣችሁ እግዚአብሔርን አመስግኑ ብለው ይሰሟቸው ነበር። አሁን ግን ተናደዋልና ይህን ሳያደርጉ ሳያመሰግኑ ሰሟቸው፤ እስራኤልም ሳያመሰግኑ ጠጡት። በዚህ ጌታ አዘነ። ታመሰግኑኝ ዘንድ አላመናችሁብኝምና ምድረ ርስት አትገቡም አላቸው። ይኸውም አልቀረ ሙሴ በሞአብ አሮንም በደብረ ሐር ዐርፈዋል። ዘኁ20: 1-29

ሚያዚያ 5 - ዕረፍቱ ለሕዝቅኤል ነቢይ

- የነበረው በ1500 ዓ.ም አካባቢ ነው።

ሕዝቅኤል ማለት ጽኑዕ ጽኑዐ እግዚአብሔር ማለት ነው። ትውልዱ ከነገደ ሌዊ ነው። አባቱ ቡዝ ይባላል፤ ካህን ነበር። ቁጥሩ ከአራቱ ፀበይት ነቢያት ነው።

እስራኤል ተማርከው ፋርስ ባቢሎን በወረዱ በ30 ዓመት ሀብተ ቅንቢት ተሰጥቶታል። ሕዝ 1:1-3 ከዚህ በኋላ ክህነትን ከትንቢት

አንድ አድርጎ ይዞ ሃያ ዓመት አስተምሯል። የጌታን ከእመቤታችን መወለድና እመቤታችንም ቅድመ ጸኒስ፣ ድኅረ ጽንስ፣ ቅድመ ወሊድ፣ ጊዜ ወሊድ፣ ድኅረ ወለድ ድንግል መሆኗን በራዕይ አይታል።። ሕዝ 44: ከምርኮ ከተመለሱ በኋላ አስራኤል አምላካቸውን ዘንግተው በቃላቸው አዘው በእጃቸው ሠርተው ላቆሙት ምስል የሚሰግዱ የሚሠው ቢሆን ገሠጻቸው። በዚህ ምክንያት ጸልተው ተመቅኝተው በደንጊያ ወግረው ሮኀሳት ተኩሰው ገድለውታል።

➢ መዋዕለ ትንቢቱ ከ 592 – 570 ዓ.ዓ ነው:.

ሚያዚያ 6 - የአዳምና ሔዋን መታሰቢያ

ወይቤ እግዚአብሔር ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊነ ዘፍ 1:26 ይላል ጌታ ከአሑድ ዓርብ ነግህ 21 ዱን አስራወፍጥረታት ከፈጠረ በኋላ አዳምን ከአራቱ ባሕርያተ ሥጋ (ከነፋስ፣ እሳት፣ ውኃና መሬት) ከሦስቱ ግብራተ ነፍስ (ለባዊነት ነባቢነት እና ሕያውነት) የ30 ዓመት ጎልማሳ አድርጎ በማዕከለ ምድር በቀራንዮ ፈጠረው፤ ባሕርዩ ባሕርየ መልአክ ወሰብእ ነውና ማዕከላዊ ነህ ሲል ነው።

ሰውም ግለት ሰባት ባሕርያት ያሉት ፍጹም ፍጡር ግለት ነው። ሰባት ቁጥር በዕብራውያን ፍጹም ነውና። እስመጕልቊ ሳብዕ በኀበ ዕብራውያን ፍጹም ወእቱ እንዲል ሃይ. አበ ፍጹምነቱም በአርአያ እግዚአብሔር በመፈጠሩ ነው። በፍጥረት ላይ የሰለጠነ ሆኖ መፈጠሩም ፍጹም ያሠኘዋል። "ወሤሞ ንጉሠ ካህነ ወነቢየ ወመጋቤ፤ ላዕለ ኩሉ ዘፈጠረ እንዲል ሰንክሳር ይህም ሊታወቅ መላእክት ከእግዚአብሔር ታዘው በየብስም በባሕርም ያሉትን እንሰሳት አራዊት ወደርሱ አያመጡ እሱ ስም አውጥቶላቸዋል። ኩፋ. 4፡ 1-3

ከዚህ በኋላ ወይቤ እግዚአብሔር ኢኮነ ሠናየ ለእጓለእመሕያው ይንበር ባሕቲቶ አላ ንግበር ሎቱ ቢጸ ዘትረድኦ ይላል። የሰው ልጅ ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለም። ረዳት እንፍጠርለት ብሎ እንቅልፍ አመጣበትና ፍጹም ሳይተኛ ፍጹምም ሳይነቃ ከጎኑ

አንድ አጥንት ወሰዶ በሥጋ መልቶ የ15 ዓመት ቆንጆ አርጎ ሴትን ፈጠረ። ወአምጽአ እግዚአብሔር ድቃሰ ላዕለ አዳም ወኖመ ወነሥአ አሐደ አጽሙ እምዝኩ ወለእንተ ነሥአ አጽም ረሰያ ብእሲተ ወአምጽአ ኀበ አዳም አዳምም ዛቲ አጽም እምአጽምየ ወሥጋ እምሥጋየ ይህች አጥንት ከአጥንቴ ሥጋም ከሥጋዬ ናት ብሎ ሚስት አደረጋት፤ ሰሚንም ሔዋን አላት። ሔዋን ማለት እመ ሕያዋን ማለት ነው። ዘፍ 3፡20

ይህም የሆነ በሳምንቱ ዓርብ በሦስት ሰዓት ነው። አስኪጎርስ አዳም በተፈጠረ በ40 ቀኑ ሔዋንም በተፈጠረች በ80 ቀኗ ገነት ገቡ። በዘመነ አራት ወንድ በአርባ ቀኑ ሴት በሰማንያ ቀኗ ዕጉለ ርገብ ዘውገ ግዕዝት ይዘው ቤተመቅደስ መግባታቸው፤ ዛሬም እንዲሁ በአርባ በሰማንያ ቀናቸው ለጥምቀተ ክርስትና ቤተክርስቲያን መግባታቸው ስለዚህ ነው። ኩፋ 4፡9-10

በነነትም የታዘዘላቸውን ፍሬ እየተመገቡ 7 ዓመት ከ1 ወር ከ17 ቀን ተቀመጡ። ኩፋ4፡16 በዚህ ጊዜም እንሰሳት አርደህ ብላን አልበህ ጠማን ሲሉ አራዊትም እጅ ሊነሡ ከአዳም ዘንድ ሄዱ። እርሱም ሁሉን መርቆ ሰደዳቸው። እየተደሰቱ ሲመለሱ ዲያብሎስ ከነዳና ቆይቶ ይህ ሁሉ ደስታ ምን ተገኝቷል? አላቸው። አርደህ ብላን አልበህ ጠማን ብንለው መርቆ ሰደደን አሉት። ጌታችሁ አዳም ምን ይመስላል አላቸው? ከፀሐይ ሰባት እጅ ያበራል አሉት። ያችን ዕፅ ቆርጠ ማን ከአፉ ባደረገልኝ ብሎ አሰበ።

በሌላ ቀን እጅ ሊነሱ ሲሄዱ አግኝቷቸው አስከትሉኝ አላቸው። አይሆንም ብለው ትተውት ሄዱ። አብርል አዝርል የተባሉ ድምፀ መልካም አዕዋፍም ጌታችን አዳም መልከመልካም ነው አንተ ግን መልከ ጥፉ ነህ ብለውት አለፉ። በመጨረሻም የግመል ወሃብራ ታህል የነበረችው እባብ መጣች። አስከትዪኝ አላት። መልከ ጥፉ ነህ አይሆንም አለችው። መልከ ክፉ ካልኖረ መልከ መልካም በምን ይታወቃል፤ በዚያውስ ላይ ካንቺ ከመልከመልካሟ ጋር ሆኜ መልከ ከፉነቴ አይታወቅም አላት። በውዳሴ ከንቱ ተጠልፋ እሺ ብላ አስከተለችው።

ከዳገት ሲደርሱ ይህ መንገድ ካላወቁበት ያደክማል፤ እንተዛዘል አላት። እሺ አለች። አዘላት። ጥቂት እልፍ አድርጎ በጽሐ ፍዳ

ተባርዮ ዘጸርኩኪ ጽርኒ ተራሽ ደረሰ እዘዚኝ አላት። አዘለችው። ከአካሏ ተዋሕዶ እያከለፈለፈ ወሰዳት።

አዳም መላእክት አሌፋት አስተምረውት ነበርና ሲጸልይ አገኘው። ቀርበ በሐከ አ አዳም ንጉሠ ሰማያት ወምድር - የሰማያትና የምድር ንጉሥ ሰላም ላንተ ይሁን ብሎ ሰላምታ አቀረበ። እርሱ ግን ፍልጥ አርዌምድር የምድር እንጂ የሰማይ ንጉሥ አይደለሁም ወግድ አለ። ወደ ሔዋን ቢሄድ ሥራ ፈትታ እግሯን ዘርግታ አገኛት። ድል እንደሚነሳት አወቀ። ቀርቦም በሐኪ አ ሔዋን ንግሥተ ሰማያት ወምድር አላት። ለካስ የሰማያትም ንግሥት ነኝ ብላ ደሰ አላት። በእንተ ምንት ይቤለክሙ እግዚአብሔር ኢትብልዑ እምኵሉ ዕፀው ዘውስተግነት በግነት ካሉ እንጨቶች ሁሉ እንዳትበሉ እግዚአብሔር ያዘዛችሁ ለምንድር ነው? አላት ያዘነ የተቆረቆረ መስሎ ኧረ ዕፀበለስንም አትበሉ ያለን ሞትን እንዳንሞት ነው አለች። ለእመ በላዕከሙ እኝትኩ በለሰ ሞተ ትመውቱ እንዲል ዘፍ 3:3 አኮ ሞተ ዘትመውቱ አላ አምላክ ትከውኑ - አምላክ ትሆናላችሁ እንጂ አትሞቱም ወባሕቱ የአምር እግዚአብሔር ከመ ሶበበላዕከሙ እምኔሃ ይትከሠታ አዕይንቲክሙ ወትከውኑ ከመአምላክ ዳሩ ግን ከርሷ በበላችሁ ጊዜ አይኖቻችሁ እንዲገለጹ እንደ አምላክም እንድትሆኑ እግዚአብሔር ያውቃል ለዚህ ነው አላት። ወአፍተዋ ከመትብላዕ እምውእቱ ዕፅ ይላል አስጎመጃት። በልታ አዳምን አበላቸው። እስከዚህ ጊዜ ድረስ ልብሰ ብርሃን ተጐናጽፈው ሳይተፋፈሩ ይኖሩ ነበረ። በዚህ ጊዜ ግን ጸጋቸውን ተገፋፋ፣ ተፋፍረው በበለስ ቅጠል ሥጋቸውን ይሸፍኑ ጀመር። እባብ ከአራዊት ሁሉ የተረገመ በሆዱ የሚሳብ አፈር የሚመገብ የሰው ልጅ ራስ ራሱን የሚቀጠቅጠው እንዲሆን ፈረደበት። አዳምና ሔዋንንም በሞተ ሥጋ ሞተ ነፍስ በርደተ መቃብር ርደተ ገሃነም ፈርዶ ከገነት አስወጥቶ በደብር ቅዱስ አኖራቸው። ተመልሰውም እንዳይገቡ "ወአዘዘሙ ለኪሩቤል ወሱራፈል ዘውስተ እዳሞሙ ሰይፈ እሳት እንተ ትተመያየጥ ከመይዕቀቡ ፍናተ ዕፀ ሕይወት"(ዘፍ 3:24) ይላል። ሰይፈ እሳት የያዙ ኪሩቤል እንዲጠብቋት አድርጓል።

ከዕለታት አንድ ቀን አዳም እግዚአብሔርን ያህል ጌታ ገነትን ታህል ቦታ ባንቺ ምክንያት አጣሁ ብሎ ሔዋንን ፊት ነሳት፤ ደንግጣ ሸሸች። ቅዱስ ገብርኤል መጥቶለምን አበረርኻት? በርሷ ምክንያት እግዚአብሔር ጌታዬን ገነት ቦታዬን አጣሁ አለ። በርሷ ምክንያት

ብታጣም መታረቂያህ እርሷ ናትና ታረቃት አለው። እርሱ ግን ኢትከወነኒ ናዛዚተ - በፍፁም መታረቂያዬ አትሆንኝም ብሎ ሳይታረቃት ቀረ። ከዚህ በኋላ በጸሉት ጊዜ ሲጸልይ መልአኩ አዳም ዋቄመኖን ጸሉት እግዚአብሔር አይሰግም ምን ያረግልሀል አለው። ሄዶ ታርቆ አምጥቷታል።

ሔዋን ከጌታ መታረቅ ሽታ አዳም እግዚአብሔር ግረን ብንለው ይምረናልና ሱባኤ ይዘን እንለምነው አለች። እርሱም አንቺ እያልሽ በምን ይሆናል አለ። ከእንግዲህ ከፈታድህ አልወጣም አለች። ከዚህ በኋላ "ምትዋሞን (ምጽላዮን) ለአንስት ለባሕቲቶን" የምትል ሕግ እንድትሠራ አውቀው እጅግም ሳይራራቁ እጅግም ሳይቀራረቡ ለየብቻቸው ሆነው ከባሕር ገብተው ይጸልዩ ጀመሩ። በሰላሳ አምሰተኛ ቀን ዲያብሉስ እንግዲህማ ሊታረቁብኝ አይደለምን ብሎ መልአከ ብርሃናዊ መስሎ አዳም ጌታ ምሬሀለሁና ውጣ ብሎሀል አለው። አንተ ማነህ? አለው መልአከ ብርሃን ገብርኤል ነኝ አለው እርሱም ከዚህ በፊት የፍጡር ቃል ሰምቼ ተጐድቻለሁና አልወጣም አለ። ወደ ሔዋን ሄዶ አንቺ ሔዋን ባልሽ አዳም ቀድሞ አትብላ ያለውን በልቶ ከፈጣሪው ተጣላ አሁን ደግሞ ታርቄሀለሁ ውጣ ቢለው አልወጣም አለ እኔ ምን ገደኝ ለራሱ ይባሰው እንጂ አላት። አንተ ማነህ? አለችው። መልአከ ብርሃን ገብርኤል ነኝ አላት ወጥታ ሄዳ አዳም ጌታ እንኳ በ35 ቀን በ1 ቀንስ ይምር የለምን ውጡ ካለንማ እንውጣ እንጂ አለችው። እርሱ ግን አይሆንም የፍጡር ቃል ሰምቼ አልወጣም አለ። እኔስ እሄዳለሁ ብላ ወጥታ ሄደች። መልአኩ አትለያት ብሎት ነበርና እርሱም ወጥቶ ተከተላት ከእግረ ገነት ሲደርሱ ሰይጣን እኔ ግንኙ አውቃችሁኝ? አላቸው መልአከ ብርሃን ገብርኤል ነኝ አላልሀምን? አሉት። ምን ገብርኤል ነኝ ባላጋራችሁ ነኝ እንጂ ብሎ ጐሡም ግዙን ቢያሳያቸው ደንግጠው ወደቁ። በሦስተኛው ቀን ቅዱስ ገብርኤል ወስዶ በደብር ቅዱስ አስቀመጣቸው ሲሄድም ምግቡን እንዲወስዱለት በገነት ያሉ አዕዋፍን አዞለት ሄዷል።

አዕዋፍም በአፋቸው በእግራቸው አንድ አንድ ሁለት ሁለት ዘላላ እየወሰዱ 12 ዎሻ ሞሉለት። ከአዕዋፍም አብርል አዝርል የሚባሉ አዳም በገነት ሳለ ቋንቋቸውን ለምዶ ነበርና እንሂድ ሲባባሉ ሰምቶ ከመጡለት ፍሬ ስንቁን ይዞ እየሮጠ ተከትሏቸው እኩል ከእግረ ገነት ደረሰ። ዳሩ ግን ገነት በአሳት ተቀጽራ ነበርና እነሱ ላይ ላዩን ሲሸሹ ሲገቡ እርሱ መግቢያ አጥቶ ከዚያው ቆሞ ቀረ። ዲያብሉስ

አይቶት ደግሞ እዚህ ምን አመጣው? እንደውም ካልገደልኩት አላርፍም ብሎ ቤት የሚያህል ደንጊያ አንስቶ ጫነበት። ወተደብተረት ይእቲ ዕብን ላዕለ ርዕሰ አኖም ሠሉሰ መዋዕለ ወሠሉሰ ለያልየ -ይላል ደንጊያው እንደ ድንኳን ሆናለት ሦስት ቀን ሦስት ሌት ቆይቶባታል። በሦስተኛው ቀን ቅዱስ ገብርኤል አንሥቶለት የያዘውን ፍሬ በደሙ ለውሶ መሥዋዕት አቀረበ። ጊታም በገሙስ ዕለት ወበ መንፈታ ለዕለት እትወለድ እምወለተ ወለትከ ወእድጎከ ውስተ መርሀብከ ወእትቤዘወከ በደሙ መስቀልየ ወበሞትየ ብሎ 5500 ዘመን ሲፈጸም የልጅ ልጁ ከምትሆን ከእመቤታችን ተወልዶ በመስቀል ተሰቅሎ በዘበረ ደሙ ፈሳሽነት እንደሚያድነው ተስፋ ሰጥቶታል። ... ተሌምንመስ

አኖም ይህን ተስፋ ካገኘ በኋላ እያረሰ በምድረ ኢልዳ ተቀመጠ። ኩፋ 5:6 ሚስቱ ሔዋንን በንብር አወታት፣ ታኢልን ወለደችለት፣ በሁለተኛ ሩካቤ አቤልን ወለደችለት። መገደል በታኢል መሞት በአቤል ተጀምሯል። በዘፍል 1 ገጽ 130 ተመልክት። አኖም በአቤል ሞት ምክንያት 4 ሱባዔ ዘመን አዝኗል። ኩፋ 5:12 ከዚህ በኋላ መልአኩ መጥቶ ናሁ ወልድከ አቤል ተገልመ ዕፀሚገ ልንት አለው፤ ከገዘሱ ተጽናና ወንድ ልጅም ተወለደለት ስሙን ሴት አለው። ምትክ ማለት ነው። በዚህ ጊዜ አኖም የ230 ሔዋን የ215 ዓመት ዕድሜ ሰዎች ነበሩ። ከሌትም በኋላ ብዙ ወንዶችንና ሴቶችን ወልደዋል።

ጊዜ ዕረፍቱ ሲደረስ አኖም ልጁ ሴትን ላልሞት እንድባርካቸው ልጆችህን አምጣ አለው። አምጥቶ በፊቱ አቆማቸው። ዓይን ዓይናቸውን እያየ ያለትስ ጀመር። እነርሱም አባታችን ከእኛ እንዲት ትለያለህ እንዲትስ ከአፈር ትጣለህ? እያሉ አለቀሱ። እግዚአብሔር ይባርካቸሁ ብሎ ባረካቸው መረቃቸው። ሴትንም ልጇ ፈጣሪህን እንዳታስቀይም እወት ታኢል በእግዚአብሔር ዘንድ የተናቀ ነውና አንተ ከርሱ ልጆችህም ከልጆቹ እንዳትተባበሩ ተጠንቀቅ ኋላ ግን ምድር በንፍር ውኃ ትጠፋ ዘንድ አሳትና ሥጋዩን ብቤተመዛግብት አስቀምጠው ብሎት በ930 ዓመቱ ዓርብ በዘጠኝ ሰዓት ዐረፈ። ዘፍ5:5

ሥጋውንም መላእክት እያሳዩአቸው ሽቶ ቀብተው ገንዘው ዕጣን ወርቅ ከርቤውን አድርገው በቤተመዛግብት አኑረውታል። በጥፋት

ውኃ ጊዜም ናኅ ከመርከብ ይወጣ ገቢኣል። ሲመጣም ይዞት ወጥቶ ለሴም ሰጠው። ሴምም ከዚም ወገን የተወለደ መልከጼዴቅን ከመናፍቁ አሰናብቶ በግዕዝ ምድር ቀራንዮ አስጠብቆታል። ጌታም በተራንዮ መስቀሉ ቅሉ ሰለዚህ ነው።

• የአኖም መዋዕለ ሕይወቱ ከ5500 - 4570 ዓ.ም ነው።

ሰላም ላንተ አኖም ሠላረ ፍጥረታት
ለአምላክ ልጁ ነህ ለሰዎች አባት።
ከሥሉ አለቃ አምላክ ዘወደህ
ወአርአያ ወአምሳሉ ዘልጁ አዘዘህ
የኋይወት እስትንፋስ እፍ ብሎብህ
ወፍተረት ውስ ላይ አመላለሰ።
ልትወድሰው እንኳ አለመቻልህ ከቶ
ፅንሠህን አይተሰህ ሉሩህን ሰውተ
ወደ ኋይወት መራህ እርሱ ዋነን ዋቱ።
እናታችን ሔዋን ይድረስሽ ወሰላታ
የሰው ውስ እናት ነሽና አዘኝታ።
ፀንሠን ወትሒዝ ወወት ናረሽ
እነሆ ድንገልን ወመወሰድ ከጀሸ።

የድኅነታችን ምንጭ ናትና ልጅሽ
ምክንያተ ሰዲት መሳለ ተረሽ።
ዋትና መተር ሰሰው የመጭ
አኖምና ሔዋን ወለሰ ወልተው ነው
ልንለ አደጣም ከእንግዲህ አንተው።
አነርሱግ አለትሰው ንስሓ ገቡተው።
ደኼው ወከር አስ ወአምላክ ደምደነው።
ወኖሽ ያመጣልን ዋትና መትሰርትን
ናኖው ጉጣጣም ነው ወለሰ ኃጢአትን
ለለዚህ ተምረን ከሌዋን ከአኖም
ወሕይወት ሰጥር ወጣያሰፍ ንስም
ንሰስ እንገባ አንቺድል ቀንም።

ግቱ 3:2 ሉቃ 13:10 ፣ 15: 11

ሰ- ዳንግይ ትንግሴ (ሬጸምን)

ወንል ትንግሴ የወንሳት ውስ ርዕስ፤ ቁንም ነው። ስለሆነም ዲተከርስቲያን እስከ ወንል ሕርገት ድረስ ያለውን ጊዜ ዘመነ ትንግሴ ብለ የሠሯችው ሲያን በተለይ ከትንግሴ ጀምር እስከ ሰምንተኛው ቀን እሑድ ድረስ ያሉትን ዕለታት ለዩ ለያሚ ሰተታ እንደ አንድ ወንል ታቅሰራቸዋልች።

የዕለታቱም ሰያሚ እንደሚከተለው ነው

ሰኖ - አወርንም
ግስኖኖ - አልግዚር
ጎሥል - አኖም
ዓርብ -
ትዳሚ - አንስት
እሑድ - ሬጸምን (ዳንግይ ትንግሴ)

በዚህ ዕለት የሚደረሰው ምስጋና ከዕለተ ትንሣኤ ምስጋና ጋር አንድ ዓይነት ነው። ታሪኩም - ጌታ የተነሣ ዕለት ደቀመዛሙርቱን ከዝግ ቤት ገብቶ ሰላም ለክሙ ባፅቸው ጊዜ ከአስራ አንዱ ሐዋርያት አንዱ ቶማስ የተባለው ዲዲሞስ ከነርሱ ጋር አልነበረም። ሲመጣ ርኢናሁ ለእግዚእነ ጌታን አየነው አሉት። ሑሩ ወመሀሩ እንደሚላቸው ያውቃልና እነሱ አየን ብለው ሲያስተምሩ እኔ ሰማሁ ልል ነውን ብሎ እመኢርኢኩ እደዊሁ ወአገሪሁ ኅበ ቀኑውዖ በችንካር የተቸነከሩ እጆቹን እግሮቹን ካላየሁ - ወእመ ኢወዲይኩ አጽባእትየ ውስተ ቅንዒቲሁ ወእመ ኢያባእኩ እደየ ውስተገቦሁ ወኢገሠሥኩ በችንካር የተቸነከሩ እጆቹን እግሮቹን በጦር የተወጋ ጎኑን ካልዳሰስኩ አላምንም አለ።

ወእምድኅረ ሰሙን መዋዕል ይላል በስምንተኛው ቀን ቶማስ ባለበት በዝግ ቤት ገብቶ ሰላም ለክሙ አላቸው። ቶማስ ጎኑን ካልዳሰስኩ ብሎ ነበርና ሀብ እዴከ ወአብእ ውስተ ገቦየ ወግሥሥ እጅህን አምጣና ወደጎኔ አግብተህ ዳሰኝ ወኢትኩን ናፋቂ አላ አመን አመን እንጂ አትጠራጠር አለው። ቢዳስሰው ከእሳት እንደገባ ጅማት ኩምትርትር አለ። አግዚእየ ወአምላኪየ ጌታዬ አምላኬ ሆይ አለ። አሰመ ርኢከኒሁ አመንከኒ ብታየኝ አመንክ ብፁዓንሰ እለእንዘ ኢይሬእዩኒ የአምኑኒ - ንዑዳን ክቡራንስ ሳያዩኝ የሚያምኑብኝ ናቸው። ብሎ ፈወሶታል። ይህች ጎኑን የዳሰሰች እጁ ዛሬም ሕያዊት ሁና በሕንድ አገር ከታቦቱ ጋራ ትኖራለች። በዓመት በእመቤታችን በዓል (በአስተርእዮ) ሊያጥኑ ሲገቡ ቀድሳ ታቆርባለች፤ የሚሸመውን ወጥታ ቀኝ እጁን ትይዘዋለች። እንዲህ እያለች እስከምጽአት ድረስ ትኖራለች። ትር፡ ወን

ለ. ማርያም ግብጻዊት

ሀገሯ እስክንድርያ ነው። አባት እናቷ ሲያርፉ በደግነታቸው ይቀና የነበረ ሰይጣን እርሷን ፍትረ ዝሙት አሳደረባት። 27 ዓመት በሴት አዳሪነት ኖረች። ጌታ ሊያድናት ቢወድ ግስተዋልን ሰጣት። አንድ ቀን ቅዱሳን መካናትን እጅ ሊነሱ የሚሄዱ መንገደኞች አግኝታ ተከተለቻቸው። መርከብ ሲሳፈሩ እርሷ ገንዘብ አልነበራትምና ሥጋዋን ፈቅዳለት ተሳፍራ ተሻገረች።

ጎልጎታ ከመቃብር እግዚእ ምእመናን ሲገቡ እርሷ መግባት ተሳናት። ከስዕለ ማርያም ሥር ወድቃ ስታለቅስ ቆይታ እመቤታችን ዋስ ሆናት ገብታ ተሳለመች። ደስ ብሏት እመቤቴ በሥጋ እንደተዋስሽኝ በነፍሴም ዋስ ሁኚኝ እድን ዘንድ የግደርገውን አስታውቂኝ ብላ ተግፅኆ እመቤታችንም በሰዕሏ አድራ ከሰው ተለይተሽ ገዳመ ዮርዳኖስ ንብተሽ ኑሪ አለቻት።

ከመንገድ ወጥታ ስመ እግዚአብሔር ጠርታ ጥቂት ሣንቲም አገኘች። ሁለት ጎብስት ገዝታ ያን ይዛ ዮርዳኖስን ተሻግራ የሰው ድምፅ ከማይሰማበት በረሀ ገብታ 47 ዓመት ኖረች። የያዘችው ሁለት ጎብስት ምን በልታ ትኖር ነበር? ቢሉ በበረሀ ምን ይገኛል እንደበግ ሣር ነጭታ ውኃ ተጎንጭታ ትኖር ነበር።

ከዚህ በኋላ ዞሲማስ የተባለ መነኮስ እመቤታችን አነሳስታ ልካው ቢሄድ ከሩቅ አያት። ዕርቃኗን ነበረችና ተነሥታ ሮጠች። እሱም በረከት ቀረብኝ ብሎ ተከትሏት ሮጠ። ጥቂት ከተራራው በኋላ መለሰ ብላ አ ዞሲማስ ለእመፈቀድከ ከመ ትትናገር ምስሌየ ውግር ሊተ ጸርቀ ዘእትከደን ቦቱ እስመ አነ ዕርቅት - ከኔ ጋር ልትነጋገር ከወደድህ ዕርቃኔን ነኝና የምለብሰው ጨርቅ ጣልልኝ አለችው። መደረቢያውን ጣለላት። ያን ለብሳ መጥታ እጅ ተነሳሱ። ከዚህ በኋላ ታሪኳን ነግራ ለዓመቱ ሥጋውን ደሙን አምጥቶ እንዲያቀብላት ተማጽና ተሰናበተችው።

በዓመቱም ሥጋውን ደሙን አምጥቶ አቀበላት። የዛሬ ዓመት በዚህ ጊዜ መጥተህ ጠይቀኝ አለችው። ቢሄድ ዐርፋ ሥጋዋን ግሩም አንበሳ ሲጠብቀው በራሷም አ ዘሲማስ ቅበራ ለማርያም - ቅበራት የሚል ተጽፎ አገኘ። እሱ ሥጋዋን ሱገንዝ አንበሳ መቃብሯን ቆፍሮለት ቀብሯ ተመልሷል። <u>"እባዕኩ ለኪ ሰብሐተ ተአምር ዘይሤለስ በበጎምሳ፤ ሀየንተ ጽጌያት ጎምሳ ሰበዕልኪ አክሊለ ርዕሳ፤ ተወኪፈኪ ግርያም አንጽሕኒ እምአበሳ፤ ከመ አንጸሕኪያ ለግብጻዊት እምርኩሳ፤ እስከመቃብራ ከሪየ ዘይጥህር አንበሳ።"</u> እንዳለ ደራሲ

* የነበረችው በ5ኛው ም.ዓ ድ፡ል፡ክ ነው የቤ/ክ መዝ. ቃ አማርኛ፣

ግብጻዊት ማርያም ባሕታዊት እናት
የድንግል ማርያም ወዳጅ ነሽ በእውነት
መንደላቱት ሳለ በዓለም ተደሰቱ
በበረሀ መኖር ከሰው ተለይቱ
ለአላም ልጅ በምድር ይቻል ይሆን ከቱ?
በእምላክ ቸርነት ግን ላንቺ ተችሏል
እርባ ስምንት ዓመት በበረሀ ኖረሽ
መሪር የንስሐ ዕንባ እያነባሽ።

ጠላት ዲያብሎስን ከናግከራው
በንስሐ ጦርሽ አንበረከከሽው
የዓለም ሀሳብንም እንኮታኮትሺው
የሰው አዋራሹ ነውና ጣዪው
የቀድሞ በደልሽ በዕንባሽ ተደምሰሳ
መታብር ቆፈረ ግሩሙ አንበሳ
የኛም ኃጢአታችን ይፋቅልን ዘንድ
በንስሓ እንቅረብ ወደ ወልድ ዋሕድ።

* "ንስሓሰ ትሬስዮ ለዘአበሰ ከመ ዘኢአበሰ። ወለዘማኒ ከመ ድንግል"
"ንስሐ የበደለውን ያልበደለ። እመንዝራውንም እንደ ድንግል ታደርጋለች"
አረጋዊ መንፈሳዊ ድር 26 እና 29

ሚያዚያ 7 - ዕረፍቱ ለኢያቄም ጻድቅ

ዮናኪር፣ ሳዶቅ ተብሎም ይጠራል።

ትውልዱ ከነገደ ይሁዳ ከቤተ ዳዊት ነው። አባቱ ቅስራ ይባላል። ከነገደሌዊ ወገን የሆነች ሐናን አግብቶ በይሁዳ ከተማ ይኖር ነበር። ነገር ግን ሐና ዕፁተ ማኅፀን ሁና ልጅ አጥቶ ብዙ ዘመን ሲያዝን ኖሯል። ኋላ ግን ጌታ ኀዘኑን አይቶ ጸሎቱን ሰምቶ ልዮላሚ መቀት ከተለየው በኋላ በብስራተ መልአክ እመቤታችንን ሰጥቶታል። እመቤታችንም በተወለደች ጊዜ ታድሶ እንደ መላእ ዓመት ጎልማሳ ሆኖ ሕማም ድካም ሳይሰማው ኖሮ በዚህ ዕለት ዐርፏል። ያረፈውም እመቤታችን ገና በቤተመቅደስ ሳለች ነው። ነገ ማር

ኢያቄም ይድረስህ የጸጋ ምስጋና
የጽድት የትሩፋት አበጋዝ ነህና።
ፍቅርና የሞሃት ትዕግስት ጓደኞችህ
ኀዘንህን ሁሉ አስወገዱልህ።
ጸልየህ ተስፅህ ባይሰግህ ለጊዜው
ከተ አልሞከርከም አምላክን ልትከሳው
በትዕግስት ናርክ እንጂ እየተግጻንከው
ጌታም ጽናትህን ትዕግሥትህን አይቶ
አስደሰተህ ላንተ የልጅ እናት ሰጥቶ።
የአምላክን እናት ለመውለድ የክታህ
ኢያቄም ሆይ እንተክብ የጻድቃን ራስ ነው።
ልክ እንደኢያቄም እንደደጉ አባት
ጸንተው ደጅ ቢጠኑት ያስመታቸት
ፈጣሪ አይነሳም የሹትን ባጸውነት።

ሉቃ 18፡7 ሉቃ 21:36

ሚያዚያ 15 ፀዓተ ነፍሱ ለዮሐንስ መጥምቅ

ዚና ዕረፍቱ በክፍል 1 ገጽ 15 እንደተገለፀው ንጉሥ ሄሮድስ ኢይከውነክ ታውሰብ ብእሲተ እኁከ ፊልጶስ ብሎ ቢገሥፀው ወሰድፍ አስመትቶታል አንገቱም ከንፍ አብቅላ አ ሄሮድስ አይከውነክ ታውሰብ ብእሲተ እኁከ ፊልጶስ ብሎው በራ ሂዳልች። በዚህ ጊዜ ጌታ ከደቀመዛሙርቱ ጋር በደብረዘይት ነበርና ቀርባ ስትጸልት ባለሽበት ፀንተሽ አስተምሪ አላት። 15 ዓመት አስተምራ በዚህ ዕለት ዐርፋለች። * ያረፈችው ዓ45 ዓ.ም ነው።

ሚያዚያ 23 - ዕረፍቱ ለቅዱስ ማር ጊዮርጊስ ሊቀ ሰማዕታት

ጊዮርጊስ ግለት ኮከብ ብሩህ፣ ሐረገወይን፣ ፀሐይ ግለት ነው። ቁጣኩስ በልዳ እንዲለው ሀገሩ ልዳ ነው። አባቱ ጰርጉቶስ (አንስጣስዮስ) ይባላል። በልዳ መስፍንነት ተሹሞ ይኖር ነበር። እናቱም ቲዎብስታ (አትልሰያ) ትባላለች። ማርታ ደስያ የሚባሉ እኅቶች ነበሩት።

አሥር ዓመት ሲሆነው አባቱ ሞተ ሲላ መስፍን ተሾመ ደን ክርስቲያናዊ ዘርና ከቤቱ ወሰዶ እያስተማረ አሳደገው። እርሱም ፈረስ መጋለብ ተዘት መወርወር ለመደ። ሙር ሚዳ ወጥቶ ከጠላቶቹ መሀል ገብቶ እኔ የክርስቶስ ወታደር ጊዮርጊስ መሳሪያችሁ ሲሉኞው ደንግጠው ይሸሹ ነበር።

እንዲህ እያለ አድጎ ሃያ ዓመት ሲመላው መስፍኑ የ15 ዓመት ቆንጆ ልጅ ዘረችውና እርሷን አግብቶ ሀብቷን መርሶ ይኑር ብሎ ደግስ ሲያበደግስ ላለ ሊያስተል ጊታ ቅዱስ ጊዮርጊስን ለዚህ አላመመውምና የመስፍኑን ነፍስ ወሰደ። እርሱም ጎዘኑን ዘረሶ ወደ ቂሩት ሂደ። ደጀች ቂሩት ለኢያሱ ፍርጅ ያለች ቅድሩ ሴሬ አምላኮ ጽኑ የሆነች ሀገር ናት። ሴምጂ ግን አገዚአብሔርን የማያውቁ ደራጎንን የሚያመልኩ ነበሩ። ደራጎን እንደገመር ሁለት ክንፍ እንደ ፍጥል ጀሀም እንደ አንበሳ ፈርሞግ ክንድና እግር እንደዘንዶም ጅራት ያለው አንተቱ አንደ ሰኖ የሰፋ ጥርሱ እንደአዞ ጥርስ የረዘመ ታላቅና አስፈሪ እርኖ ነው። ሲርመው ዊአር መሰኖ ያሉ እንስሳትን ጸአየር ያሉ አእዋፍን ጸዳር ያሉ እንስሳቱን አራዊቱን ፀትንፋሹ እያነደደ ይጠላ ነበር። ጠዚህም ምክንያት አገሩ ሲት ሲት ልጆቻቸውን እያጋሩለት ይኖሩ ነበር። ልጆቻቸውን ሰተተው ሲመገርሱ ሹሙን ልጆቻችንን ሰተተን መረዘን ሚስቶቻችንን እንዳንሰተ ያስነርሱ መናር አደቻለንም ካልሰጠነው ደግሞ ይፈጀናል። ስለዚህ ወደጸላ ሀገር እንሂዳለን አሉት። እኔም ልጅን አሞጣው ፀነራችሁን ትታችሁ እተሂዱ አላቸው።

ሂዱው ሲደርስ የሹሙን ልጅ ወስደው ከግንድ አሰሩለት። ቅዱስ ጊዮርጊስ ጠዚያ ሲያልፍ የልትሰዋን ድምጽ ሰማ። ምን ሆነሻል? አላት። ልእምላኮችን ልደራጎን ተሰተቼ ነው አልችው። አምላኮችው ወደት አለ? አላት። ምክንያ ሊፈልግ ጊዜል፣ ከሥላ ይተናኮለሀልና ፈጥነህ ሂድ አልችው። እኔግ ምን ነየል አለኝ? ከኔ ጋር ያለው ግን እርሱ ያቸንፈዋል አላት። ይህን ሲእጋዙ ደራጎን ምድሪቱን እያነዋወጸ መጣ። ሊበላው ሲቀርብ ቤሙ እንዲአዘሐር መርቶ ዚያማትባበት ጠዛዩ ያደረ ሰይጣን እንደ ጉም ተኖ እንደትዚያ ወና ጠፋ። ኃይሉ ደከመ። እንተቱን ዚታሰረችበት ጉመድ አሥር እሳ እጠተቸች አሉ ጠፈረሰ ሆኖ ከተማ ደረሰ ሕዝቡ ሲያስፈጀን ነው ብለው ደጀሹ ጀመር። አጀናንቱ መሰላቸው። አምላኮችንን ስምን አመጣጠህን አሉት ደዘ ራሱን እንቂ ማዳን አልተቻለውም እንደምን አምላኮው ይሆናል? አላቸው። አምላኮችንን አንተውም አሉ። እንዲህ ካሳችሁማ ልትቂ አስፈጀችኋለሁ

አላቸው፡፡ ይህስ አይሁን ባይሆን ከገደልከው በአምላክህ እናምናለን አሉ፡፡ ከከተማ አውጥቶ በጦር ወግቶ ገደለው፡፡ ይህን እይተው በእግዚአብሔር ስም አምነው ተጠምቀዋል፤ አውሬውን ከገደለበትና ከመሀል ከተማ ሁለት አብያተክርስቲያን ሠርተዋል፡፡

በዚህ ጊዜ የፋርሱ ንጉሥ ዱድያኖስ ሰባ ነገሥታት ሰብስቦ ሰባ ጣያታት አቁሞ ይሰግድ ያሰግድ ነበረ፡፡ የአባቴን ምስፍና ተቀብዬ ልምጣ ብሎ እጅ መንሻ ይዞ ብላቴናቹ አስከትሎ ቢሄድ ሃይማኖታችሁን ካዱ ለጣያት ስገዱ ብሎ አውጆ ሕዝቡም ለጣያት ሲሰግዱ አገኘ፡፡

ለአምልኮተ እግዚአብሔር ቀናዒ ነውና እዘነ፡፡ ወርቅ ብሩን ለነዳያን መጽውቶ ብላቴናቹን አሰናብቶ ነገሥታቱ ከተሰበሰቡበት ገብቶ እነ ውእቱ ከርስቲያናዊ ወአአምን በእግዚአየ ኢየሱስ ክርስቶስ አለ፡፡ ዱድያኖስ ሦስት ዓመት ሙሉ ሃይማኖታችሁን ካዱ ለጣእት ስገዱ ዕል እንዲህ ያለኝ እንድ እንኳ የለም፡፡ ለመሆኑ የማን ልጅ ነህ? ሀገርህስ ዴት ነው? አለው፡፡ ከኒ ጋር ምን ጎብረት አለህና አባቴን ሀገሬን ትጠይቀኛለህ? አለው፡፡ ሌሎች ያወቁት ነበርና የዞሮንቶስ መስፍን ልዳ ልጅ ነው አሉት፡፡ አንተግ የእኛ ነህ በ10 አህጉር ላይ እሾምሃለሁ የኔን አምላክ አጽሁንን አምልክ አለው፡፡ ሹመት ሽልማትህ ላንተ ይሁን እኔ አምላኪ ኢየሱስ ክርስቶስን አልክድም አለ፡፡ ተቆጥቶ በእንጨት አሰቅሎ ሥጋውን በመቃጥን አስተፈተፈው፡፡ ረጃጅም ችንካሮች ያሉበት የብረት ጫግ አጫምቶ ሂድ አለው፡፡ ችንካሮቹ እግሮቹን በሳስተው ወጡ ደሙ እንደ ውኃ ፈሰሰ፤ አጥንቱ ደቀቀ፡፡ መሄድ አቅቶት አጎንብሶ ሄዷል፡፡ <u>"ሰላም ለመከየድከ በእግዐነ ሐጺን ዘተጽዕረ፤ እስከነሐርከ ድቡተ ሶበ ሰእንከ ሰጊረ"</u> እንዲል፡፡ መከራው ቢፀናበት ኦ እግዚአየ ኢትግድፉ ለነፍስየ እስከ አስተጎፍር ለዝንቱ ዕልው ይህን ከሠዲ እስካሰፍረው ድረስ ነፍሴን አትውሰድ ብሎ ወደጌታ አመለከተ፡፡ ቅዱስ ሚካኤልን ልከ ፈወሶታል፡፡ ሄዶ ጎፈር ኦ ዕልሙ አለው፡፡ በሰባ ችንካር አስቸንክር በእሳት አስተኩሶ አናቱን በመዶሻ አስቀጥቅጦ በሆዱ ላይ የደንጊያ ምሰሶ አሳስር እንዲያንከባልሉት አደረገ፡፡ የማይሞት ሆነ ሥጋውን በመጋዝ አስተልትሉ ጨው ነሰነሰበት፤ ሥጋው ተቆራርጦ ወደቀ፡፡ ከዝግ ቤት ትተውት ሄዱ፡፡ በመንፈቀ ሌሊት ጌታ በእጁ ዳሰ አስነስቶ ገና ስድስት ዓመት ስለ ሰሜ ትጋደላለህ ሦስት ጊዜ ትሞታለህ፡፡ በአራተኛው ታርፋለህ አለው፡፡

ሲነጋ ከንጉሥ ሄዶ አንተ ከሠዲ እፈር አምላኪ አዳነኝ አለው፡፡ በሥራይ የሚያቸንፍልኝ ባገኝ ቤቱን በወርቅ እመላለታለሁ አለ፡፡ አትናስዮስ የተባለ መሠርይ መጥቶ ንጉሥ ሺህ ዓመት ንገሥ ጠላትህ ይደምስስ አለው፡፡ በምን እውቀዋለሁ አለው፡፡ ላም አስመጥቶ በጆሮዋ ቢያንሾካሽከባት ከሁለት ሰንጥቃለች፡፡ ለጊዜው እርሱንም እንዲህ የሚያደርግለት መስሉት ደስ

አለው፡፡ ሆድ በጥብጦ አንጀት ቆራርጦ የሚገድል መርዝ ቀምሞ አስማተ ሰይጣን ደግሞ ሰጠው፡፡ ስመእግዚአብሔር ጠርቶ ቢጠጣው እንደጨረቃ ደምቆ እንደአበባ አሸብርቆ ተገኘቷል፡፡ ጠንቋዩ ማረኝ ብሎ ከእግሩ ወደቀ፡፡ መመለሱን አይቶ የቆመባትን መሬት በእግሩ ረግጦ ውኃ አፍልቆ ወደጌታ ቢያመለክት ሐዋርያው ቶማስ በአካለ ነፍስ መጥቶ አጥምቆት ጥር 23 ቀን አንገቱን ለሰይፍ ሰጥቶ በሰማዕትነት ዐርፏል፡፡

እሱን ግን በመንኮራኩር አስፈጭቶ ከጥልቅ ጉድጓድ ጥሎት ደንጊያ አትሞበት ተመለሰ፡፡ ጌታ የተፈጨ ሥጋውን በእጁ ዳሰ መንፈሱን መልሶ እንሥቶታል፡፡ እግረ መንግዱን አሕዛብን እያስተማረ ከንጉሥ ቀረበ፡፡ አንተ መስሀት እፈር አምላኪ ከሞት አነሳኝ አለው፡፡ ተበሳጭቶ በብረት አልጋ አስቸንክሮ ከበታቹ እሳት አንድዶበታል፡፡ እሳቱም ደሙ ቢነጥብበት እልም ድርግም ብሎ ጠፍቷል፡፡

ከዚህ በኋላ ከርስቶስ አምላክ ነው ትላለህ ምን እድርገህ ታሳየናለህ? አሉት የለመለሙትን ዕፀው አድርቆ የደረቁትን አለምልሞ፤ ከሞቱ 430 ዘመን የሆናቸው ሙታንን አሥነስቶ አሳይቷቸዋል፡፡ በረሀብ በጽም ይሙት ብሎ የሚላስ የሚቋመስ ከሌላት ደኃ መበለት ቤት እንዲታሰር አዘዘ፡፡ ከምሶው ጋር አሠሩት፡፡ ራበኝ አብዬኝ አላት፡፡ የምትሰጠው ብታጣ ወደደጅ ወጣች፡፡ ስትመለስ የታሰረበት ሙሰሰ ለምልሞ 15 ክንድ ያህል ከማራው አልፎ፤ ካጠገቡ እንጀራ የተመላ መሶብ ተቀምጦ አጎሉ ዘይቱ በየዕቃው መልቶ አገኘች፡፡ ናሁ አምላክ ገሊላውያን ተመሊሉ ሰብአ ወረደ እምሰማይ ወበአ ውስተ ቤትየ የገሊላውያን አምላክ ሰው መስሉ ከሰማይ ወርዶ ከቤቴ ገብቷል፡፡ አለች፡፡ አገልጋዩ እንጂ እርሱን አይደለሁም አላት፡፡ ጆሮው የማይሰማ ዓይኑ የማያይ አፉ የማይናገር ሐንካሰ ልጅ ነበራት፡፡ ሰው እንዳያየው ሸሽጋ ታኖረው ነበር፡፡ አምጥታ ሞኑን ብታሰነካው ዓይኑ ሸርቶለታል፡፡ ጌታዬ ጆሮውንም አፉንም እግሩንም ፈውሰው አለችው፡፡ ይህ ጊዜው ገና ነው አላት፡፡ እርሱንም ቅዱስ ሚካኤል ከእስር ፈቶት መበለቲቱን ከነልጇ አጥምቆ እያስተማረ ወደንጉሥ ተመለሰ፡፡

ንጉሥ ዱድያኖስ የሚያደርገው ጠፋው፡፡ በመንኮራኩር ፈጭታችሁ ደብረ ይድራስ ወሰዳችሁ ንዙት አለ፡፡ ፈጭተው ወሰደው ቢነዙት ሥጋው ያረፈበት ሣር ቅጠሉ ደንጊያው እንጨቱ ሁሉ ጊዮርጊስ ቅዱሱ ለእግዚአብሔር ጊዮርጊስ ሰማዕቱ ለእግዚአብሔር እያሉ አመስግነዋል። ጌታም ሦስተኛ ከሞት እንሥቶታል ቁፍርቹን ተከትሉ አምላኪ ከሞት አዳነኝ አላቸው፤ ደንግጠው ከእግሩ ሥር ወደቁ፡፡መሬቱን ከእግሩ መትቶ ውኃ አመንጭቶ ቅዱስ ዮሐንስ አጥምቋቸዋል፡፡

ከዚህ በኋላ ንጉሥ ልሹመህ ልሸልመህ ለአትሉን ስገድ አለው፡፡ ከሾምከኝማ ሌላ ምን አሻለሁ እሺ አሰግዳለሁ አለ፡፡ እንኪያስ እስከዛሬ ባስከፋሁህ ይቅር

በልኝ ብሎ ክአልፍኝ አስተዋፅ ወጣ። ንግሥቲቱ አለአስክንድርያ ትባላለች። ስሙ አማሊሳዊልር ወርቀ ሲያመሰግን ሰምታ ምን ማለት ነው። ይህን ምክንያት አድርጎ አስተምሮ አሳምኗታል።

ዲኦን ጊዮርጊስ ለአድሱን ሊሰግድ ነውና ከአደባባይ ተሰብስቡ ብሎ አዋጅ አስነገረ። ሃች መብለት ልጇን አትፋ ሀብት ይውን ጊዮርጊስ ለአድሱን አይሰግድም እያለች ታልትስ ነበር። ልጅዝን ከዚህ አትሪው አላት። እናረችው።ተነሥተህ መልእክቴን አድርስ አለው። ተነሥቶ ቆመ። ከዚተ ጣኦት ጉብተህ አድሱንን የክርስቶስ አገልጋይ ጊዮርጊስ ይመራዋል በለው አለው። ጊዶ ዚመራው ወዚያ ያደረ ሰይጣን አል ሊተ ወደ ሊተ እያለ እያምሽ ሕሱን ተክትሉ መጥቶ ከፈቱ ቆመ። ሕሱ ወዚህ አጋማሚ እግሩን ጀርውን አቶን ተፈውሷል። ወውጉ አንተ እምላክ ነህን አለው ዚመውልኝ ይሰግዱልኝ እንጂ አምላክ አይደለሁም አለ። እንዚያስ ዳታንንና አዚርንን የዋሙች ምድር ትዋተህ አለው። ምድር አፏን ከፍታ ውጣዋልች።

ንጉሥ እንዲያደንቁልት የሰበሰባቸው ሁሉ የሚያደንቁበት ዚሆን ልብሱን ተደ እንደ እብድ እያስፈለፈ ከአልፍኑ ገባ። ንግሥቲቱ ምን ሆነ! አልችው። እንዚህ አደረገብኝ አላት። እኒግ እንጂ ነገሬህ አልነዚረምን ጊዮርጊስን አስከሬ ያመታቸው አደዚታህም ትምህርቱን ሰምተህ ተአምራቱን አይተህ ከክርስቶስ አትመለስም? አልችው ፀጉሯን ይዞ እያንተተ መሬት ከነሥቱ ፈት አዘኖ ፍረዱኝ አላቸው። ትተግ አሉት። ሰርቃኒን አሰቅሉ ብለዮ አስቆቷት ደግ ጥምት ሆኗ በስግብትነት ወርፋልች። "ብአሲተ ንጉሥ ከሠዚት እንተ ትኩንን አእዘ፤ በአረ መጥቀት ከላዩ ተደመተክ መዚሠ" እንዚል አስተማሪዋን ተድግ አርፋልች።

ትምህርቱን ሰምተው ተአምራቱን አይተው ያመኑ በሺህ የሚቆጠሩ ነበሩ። እነሱንም በለይፍ አስመታቸው። አሱንም በለይፍ ሲቀጠት ደጨመት ሲጀጹ መከራዉን ሥቃዩን ተቀብለዘከ ከሆነ በአለያስ ታል ከሰማይ ወርዳ ጠሳቶቹን የዘላች እላት እኒህን ሰላመያን ትዘላቸው ብሎ ወደጊታ አመለከተ። ወዚያውም ንጉሥ ግብር እንብቶ ከአሥራሽ ተገኝቶ ሲበላ ሲጠጣ እላት ከሰማይ ወርዳ ገዘላብሳቸዋለች። ሁሉም ጊድሏን የጸደ ያጸደ። መታዘዚያቹን ያደረከ። በሰሚ ዚተከርከቲያን ያከ። ቁመከራ ሆኖ በሰሚ የተማከለ ሁሉ ዚሥጋው ረድኤትን በነፍሱ ምሕረትን የሚያገኝ ይሁን ብሎ ሰመከ። ዘዚህ ጊዜ ሰማያት ተከፈቱ ምድር ተናወጠች። ጊታ መላእክቱን ዝዚያትን ሐዋርያትን እስከትው መጥቶ ሰላም ዘክ እ ግሩደኛ ጊዮርጊስ ሰላም ላንቱ ይሁን የክመከው ሁሉ ይሁንለህ አንተም እንጂ ሰባት ዓመት ሰብዝ ነገሥትን ታገለህልና በክመፈጸምክ በአዚ ኢተንሥአ እምትመወደደ አንበት በሆነው ሰዮሐንስ መጥምቅ ፈቶች ከወሰፏቸው ዮሐንስን የሚበልጥ እስተነሳም //ማቴ 11፡11// ታልትን እንደፈጸምክ ከገዛህዚ እብክክ አልሶ ዘደመከክ እምክስመ ማንበረ ሰማዕት አለ እምትድጊክ መልምድጊረክ

እንዲሁ ከማንበረ ሰማዕት የሚመለስህ የሚስተካከልህ የለም" ብሎ ተቀፋውን ነገሮታል። ቁፍሮቹ ግን ይህን ሊያዩ ሊሰሙ አልታደሉምና ከወደቁበት ተኝተው ያንከራቱ ነበር! ተስትሶ የታዘዛችሁትን ፈጽሙ አላቸው። በሰይፍ መትተውታል። በመቱትም ጊዜ ደም! ውኃና ወተት ከአንገቱ ፈሷል። ጊዜው ዘጠኝ ሰዓት ነበረ። ዕድሜውም 27 ዓመት ነበር።

ጊታም ስለ ሰባት ዓመት ተጋድሉው ሰባት አክሊላት አቀዳጅቶታል። በሰማይም ኩላ ነፍስ ማዖንት ለእሙ ወጽአት እምሥጋ ትሰግድ ቅድመ ለሥሉስ ቅዱስ መካዕበ ለትድስት ድንግል ወላዲትየ ወእምዝ ይለድዋ ጎበፍቱርየ ጊዮርጊስ ከሙ ትሰግድ ሉቱ ብሉ ኩብሩን ነግርለት ነፍስ ሁሉ እጅ ትነሳዋለች።

ገድል ያለመለመው የወንጌል ተክል
የጊዮርጊስ ስሙ ጥዑም እምአስካል
አይደርቅ አይጠወልግ ሁሌም ያብባል።
ሹመት ሽልማቱን ክብሩን ሁሉን ትቶ
ታስር ተገረፈ ለአምላኩ ክብር ተንተ።
ኧረ እንደምን ቻለው ያን ሁሉ መከራ
ተቆልቶ ተፈጭቶ እንደእኅል ሲዘራ።

እኔስ ይጨንቀኛል ገድሉን ሳስበው
ሰባት ዓመት በገድል ይኖራል ወይ ሰው?
ዛሬስ እንዳንዱ ሰው እጅግ ያሳዝናል
ገና ምንም ሳይሆን ክሩን ይበጥሳል
ሰው ጊታውን ሲከድ ለሥጋ እያዘነ
ጊዮርጊስ ለአምላኩ እስከሞት ታመነ
እክለልን የሚያሰተ ይኹው ለዘሰን

ማቴ 10 : 39 ራእ 2 : 10

ሚያዚያ - 27 ዕረፍቱ ለፈቅጠር ሰማዕት

ሀገሩ አንጾኪያ ነው። አባቱ ጎርግናስ እናቱ ማርታ ይባላሉ። የቅዱስ ፋሲለደስ የእህት ልጅ ነው። ንጉሡ ኑማርያናስ ተንባላትን ሊወጋ ሲዘምት እርሱም አብሮ ዘምቷል። በጦርነቱ ንጉሥ ሞተ። ፈቅጠር በተሰለፈበት ጠላት ድል ነሥቶ ድንበር አስፍቶ ወደከተማ ቢመለስ የንጉሡ ፈረስ አቅራቢ የነበረ አግሪጳዳ (ዲዮቅልጥያናስ) የንጉሥን ሴት ልጅ አግብቶ መንግሥት ወርሶ አገኘ። በዚህ አዝኖ ከፋም በጎም ሳይናገር ብዙ ጊዜ ተቀመጠ። ኋላ ግን ዲዮቅልያናስ አብያተ ጣዖታት ይትራኑዋ ወአብያተ ክርስቲያናት ይትዐጸዋ ብሎ ሃይማኖት ሲያስከድ ለጣዖት ሲያሰግድ የወንድሞቹን መንግሥት መንጠቁ አንሶት ደግሞ እንዲህ ይለናልን ብሎ ሊጣላው ሰይፍ መዞ ቢሄድበት ሸሽቶ ወደግጀት ገባ። እርሱንም ቅዱስ ፋሲለደስ ስለ ክርስቶስ ልንሞት እንጂ ልንገድል አይገባም ተው አለው። ንጉሡም በአግላጅ በአጓዳጅ ታረቀው።

እሱም እጹ ከምጽዋት አንደበቱ ከጸሉት ሳይለይ ሲኖር ቴዎድያዳ ከሁለት ልጆቿ ጋር ክርስቶስን አልክድም ለጣዖትም አልሰግድም ብላ በሰማዕትነት ሞተች። ንጉሥ ቀብር ከልክሉባት ሥጋዋ ከአደባባይ ወድቆ ዋለ አደረ ይህ ፈቅጠር ከወደቁበት አንሥቶ ቀበራቸው። መሳፍንቱ በዚህ ምክንያት ከንጉሥ አጣሉት። ጠርቶ ምነው እንዲህ አደረግህ አለው የወደቀን ማንሳት የሞተን መቅበር ምን ጥፋት አለው ይልቁንስ አንተ እስክመጽ እንዲህ ስትል ትኖራለህ? አለው። ወገኖቹን ፈርቆ በድብቅ አፉን እንደፈረስ አስለጉሞ ወደ እስክንድርያ አጋዘው። ሹሙ ሀርሜኔዎስ ራሱን እሰኪስት ድረስ አስገረፈው። ሥቃዩ ቢጸናበት ወደጌታ አመለከተ። የታዘዘ መልአክ በአካለ ነፍስ ወስዶ ጌታ ያዘጋጀለትን መካነ ዕረፍት አሳየው። ጌታ እንጂ ሑጥቂት ሀሣር ብዙ ከቡር በእንድ ሞት የዘለዓለም ሕይወት ይሰጣልና ብሎ በጥብዓት የሚጋደል ሆነ። ያም በደንጊያ አሰወግር በእሳት አስተኩሶ የማይሞትለት ኪሆን ወደ እንዲናው ላከው። ቢያሥሩት ተፈትቶ ቢገድሉት ተነሥቶ ያገኙታል። በችንካር ቸንክረው ሰትለው ተዉት። ይህን ታይ የነበረች የ15 ዓመት ብላቴና እሰይ እሰይ እልል እልል አለች። ምነው ለሞተ ሰው ዋይ ዋይ ይባልለታል እንጂ እልል ይባላልን አሏት። መላእክት ሰማያዊ አክሊል ሲያቀዳጁት አየሁ አለች። እንግዲህማ ብዙዎችን ሊያምንብን አይደለምን ብለው በሰይፍ መትተውታል።

• በ4ኛም. ዓድ፡ል፡ክ መጀመሪያ ላይ ነው

ፈቅጠር ምዕመኑ ለአምላክ ክርስቶስ
ተወካሌ ሕማም አርከ ጊዮርጊስ
ከኃጥአን ጋራ ከሚኖር ተዋዶ
መሞትን መረጠ ስለጽድቅ ተሰዶ።
እንደፈረሰ በሐብል ቢለጎም አፉን
በእምነቱ ጽናት መሰከረልን
የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክነቱን።

አመጾችቶ ሰጥቶ ለችንካር እጆቹን
አሰቦ አለቀሰ የጌታ ሥቃዩን
ስለሰው ልጅ ብሎ የተቀበለውን።
ሞቱ ለጻድቅ ሰው ነውና ሕይወቱ
መላእክት ዘመሩ ጻድቃን ተደሰቱ
አልል አልል አለች ሕፃኗም ከፈቱ

መዝ 115፡

ሚያዚያ 30 - ዕረፍቱ ለማርቆስ ወንጌላዊ

ማርቆስ ማለት ንህብ፣ አንበሳ፣ ካህን ማለት ነው። ንህብ የተባለ ንህብ ሁሉን እንድተቀስም እርሱም አስቀድሞ ከጌታ ኋላም ከሐዋርያት ስለተማረ ነው። አንበሳም የተባለ አንበሳ ላህምን እንደሚሰብር እርሱም በአምላስ ላህም በአምላለ ጣያዋ ተሠርተው ሲመለኩ ነበሩ የግብጽን ጣያታት አጥፍቷልና ነው። ካህን የተባለም ወአምጽኡ ማሬ ዘድዮስ ባለው ሄዶ ነው። ሐዋ 14፡13 ቀዳሚ ስሙ ዮሐንስ ነው። ሐዋ 12፡12 ቁጥሩም ከ72ቱ አርድዕት ነው። አባቱ አርስጠቦሉስ እናቱ ማርያም ይባላሉ። ይህች ማርያም ሐጌታ ያመነች ወንጌልን የተቀበለች ጌታም ካረገ በኋላ ቤቷን ለሐዋርያት ቤተጸሉት አድርጋ የሰጠች አነርሱንም በተልዕኮ ያገለገለች ከ36ቱ ቅዱሳት አንስት አንዷ ናት። ሐዋ 12፡12

ጌታ ካረገ በኋላ ሐዋርያትን እየተከተለ ይማር ያገለግል ነበር። በርናባስንና ሳውሎስን ተከትሎ አንጾኪያ ወርዶ አስተምሯል። ሐዋ 12፡25

ከዚያ በኋላ ቅዱስ ጴጥሮስን ተከትሎ ሮም ወረደ። ቅዱስ ጴጥሮስም ከፍጹምነት መድረሱን አውቆ ጵጵስና ሾሞ ከሀገረ ስብከቱ ግብጽን ከፍሎ አስተምር ብሎ ሠጠው። እሱም ወደ ግብጽ ሲሄድ ከከተማው በር ሲደርስ የጫማው ጠፈር ተበጠሰበት። አንያኖስ የሚባል ጫማ ሰፊ አግኝቶ ስፋልኝ ብሎ ሠጠው። ሲሰፋ እጹን ወግቶት ኢስ ታአስ ብሎ ጮኸ አሐዱ እግዚአብሔር ማለት ነው። የጠራኸውን ታውቀዋለህን አለው። ሲሉ ሰምቼ እንጂ ያስተማረኝ የለም አለው። ፈቃዱን አይቶ አስተማረው። ከነቤተሰቦቹ ከነንረቤቶቹ አምኖ ተጠምቋል።

"የሀገሩን ሰርዶ በሀገሩ በሬ" እንዲሉ አንያኖስን ጸያሔ ፍኖት አድርጎ ያስተምር ጀመር። ሕዝቡም ትምህርቱን ሰምተው ተአምራቱን አይተው አመኑ ተጠመቁ። ካመኑም ዘንድ ጣያታቱን አፈራርሰው አብያተ ክርስትያናት ሠርተዋል።

ገነውተ ጣያቱ በጠላትነት ተነሱበት። ምዕመናን አባታችን ልናጣህ አንሻምና ቁጣቸው እስኪበርድ ወደሌላ ሄደህ ቆይ አሉት። እረኛ የሌለው መንጋ እንዳይሆኑ አንያኖስን ኢኢስቆጰስ ልጆቹን ቁስ ዲያቆን አድርጎ ሹሞላቸው በባርቃና በአቅራብያዋ ባሉ 5 አህጉር እየሰበከ ቅዱስ ጴጥሮስን ለመጠየቅ ወደሮም ሄደ። ከዚያ ሆኖ ወንጌሉን በልሳነ ሮማይስጥ ጽፎታል። ዘመኑም በአብነት መጻሕፍቶቻችን ጌታ ካረገ 11ኛ ሲፈጸም 12ኛ ሲጀመር ቀላውዴዎስ ቂሳር በነገሠ በ4ኛ ዓመት (ዓ.ም 45-46) ነው።

በመዝገበ ቃላት ግን በ60 ዓ.ም ተብሎ ተጽፏል።

የቂት ጭንቃትን ቆይቶ ቢመለስ ምእመናን በዝተው እግሩ ደስ አለው ገበረ የበራው በትሉ የተከለው ጀድቶ ቢያይ ደስ እንደሚለው በግለ ትንሣኤን ከክርሱ ጋር ሊያከብር እኒያ ዓለውያን መመለሱን ሰምተው ሊሚሉት መጡ ምእመናንም አዛታችን ሽሽ አሉት ናላዊስ ጌር ይሚሉ ነፍሶ በእንተ አባግኢሁ ዮሐ 10:11 እንዲል መልካም እረኛ ነፍሱን ስለበጉቹ ይሰጥ የለምን አይሆንም አልሸሸም አለ። እንደ ሳም በእንጉቱ ጉድ አስረው በረሀ ለበረሀ ሲጉትቱት ዋሉ። ሥጋው ቢእሾህ ቢጋራጣ ተበሳ። ወደ ጌታ ቢያመለክት ለርሱ ተገልጾ ሥቃይህን አይቼ ልመናህን ሰምቼ ሳላርፍህ መጣሁ። ስለ ተቀበልከው መከራ ክብርህን ከ12ቱ ደቀመዛሙርቱ አንድ አድርጌሃለሁ። በስምህ የተማጸንኝን እምርልሃለሁ። ብሉ ቅድስት ነፍሱን ከሥጋው ለይቶ ቢቃሉ አትርጉት በስብሐት መላእክት አሳርጓታል። በዚህ ጊዜ የሰባ ዓመት አረጋዊ ነበር። ዘመኑ እንደአብነት መጽሐፍቶቻችን ተፋውዲያስ ቄሣር በነገሠ በ11ኛ ዓመት እንደ መዝ ቃላ ግን በ67 ዓም ነው።

እኒያም ሥጋውን እናቃተላለን ብለው እንጪት ሲረበርቡ ሄፍት ሲያርከፈክፉ ቃላት ነጉድጋድ ሆነ ምድር ተናወጸች ፀሐይም ብርሃኗን ከለከለች ዎን መጣብን ብለው ሸሽተዋል ኋላ ግን ምእመናን ብርሃነ መብራት ተክቦ እግኙተው ተብረውታል። ዕለም ለግርቆስ ለግርያም እኃ፣ ዘከሀዲዎ በዘዳል/ ውስተ አዕደዊሁ ከመጸበላ፣ እመ አውጽኦ ፈቀዱ ለእሳት በከበሳባላ ሄናም ወአለሐትያ አጥፍኔ ግዘሳ፣ ወመብረት ለሥጋሁ ከለላ እንዲል አርክ፡

ምዕራፍ 3

ግንቦት 1 ልደታ ለማርያም እግዝእትን

እመቤታችን በፈቃደ አምላክ በብስራተ መልአክ ነሐሴ 7 ቀን ተጸነሳለች። በማኅፀንም ሆና ብዙ ተአምራት አድርጋለች። ሁለቱን ለአብነት ያህል እናያለን።

1 ሐና በርሴባ የምትባል አንድ ዓይና አክስት ነበረቻት ልትጠ ይቃት መጥታ ሳለ እግዚአብሔር በቸርነት ጉብኘሽ ብላ ማኅፀናን በዳሰሰችበት እጇ የጠፋ ዓይናን ብታሸው ዘርጉላታል። ሌሎችም እንዲሁ ሆዷን እየዳሰሱ ድነዋል

2 ሐና የምትወደው ሳምናስ የሚባል የአጐቷ ልጅ ሞቶ በዚተሰብ ልግድ የአልጋውን ሽንኮር ይዛ ስታለቅስ ጥላዋ ቢያርፍብት ሙቱ አፈፍ ብሎ ተነስቶ ሰላም ለኪ ኦ እምሔሙቱ ለዘገብረ ሰማየ ውምድረ ሰማይና ምድርን የፈጠረ የአምላክ አያቱ ሐና ሰላም ላንቺ ይሁን ብሎ መስክሮ ተመልሶ አርጅል።

ከዚህ በኋላ አይሁድ ለምቀኝነት አያርፉምና ቀድሞ ከእኒህ ወገን የሆኑ

ዳዊትና ሰሎሞን አርባ አርባ ዘመን ገዙን አሁን ደግሞ እነዚህ የወለዱት ሊገዛን ነውን ብሎ በጠላትነት ተነሡ ቅዱስ ገብርኤል አያቄምን ሐቅለ ሊባናስ ይዘሀት ሂድ አለው ይዟት ሄደ። ጊዜዋ ደርሶ ዝርና በዚህ ዕለት ኦቢያት ትንቢት የተናገሩላት ምሳሌ የመሰሉላት አያቶጅ ቴክታ በጥሪቃ በጨሪቃ አምሳል ኢያቄምና ሐናም በርግብ አምሳል ያዩአት እመቤታችን ተወለደች። በሊባናስ መወለጃም ሰሎሞን ንጂ እምሊባናስ መርዓት ንጂ እምሊባናስ መኃ 4:9 ያለው ይፈጸም ዘንድ ነው።

የተወለደችው በ 16 ዓ.ዓ ነው።

ሙዝዘ ርኀራኄ ድንግል ማርያም
ወልዳ የሠጠን የዓለምን ሰላም
ለመላእክት አጎት እናት ናት ሴም።
ክብርት ናትና አምላል የሌላት
ድንግል ተመለደች በመልአክ ብሰራት።
ድንግል ስትመለድ በአምላክ ቃልኪዳን
የሊባናስ ጋራ ተመላች በብርሃን
ሐሤት አደረገን በፍጹም ደስታ
ምስጋናም አቀረብን ለአምላክ በፅልታ

የድንግል መወለድ ከእያቄም ኪሐና
ሰጋጠብተው የኖርን ተስፋችን ነውና።
ዘመድም ባታጣ ወዳጅ ቢኖራት
ሐና ምትወልድበት አልተገኘም ቤት።
እንኳን ቤት በረቱን አይሁድ ኑፍጥት
በደብር ተወለደች የአምላክ እናት
አባቷ ሰሎሞን ቢቃለ ትንቢት
ንጂ እምሊባናስ አንተየ መርዓት
ብሎ እንደዘመረ እንዳወደሳት።

መ ኃ 4:9

ግንቦት 5 እረፍቱ ለኤርምያስ ነቢይ ከ626 - 515 ዓ.ዓ

ኤርምያስ ማለት እግዚአብሔር የሚያውቀው ጎሩይ እምከርሠ እሙ ማለት ነው። ቁጥሩ ከአራቱ ሀበይት ነቢያት ነው አባቱ ኬልቅያስ ይባላል በዓናቶት የሚኖር ካህን ነበር። ከኢዩአስ ዘመን መንግሥት እስከ ሚጠተ እስራኤል ድረስ አስተምሯል።

ንጉሡ ኢኮንያን ይባላል ሦስት ወር እንደነገሠ ናቡከደነጸር ከፋርስ መጣ እሱን አሥሮ ሕዝቡን ማርኮ ሲሄድ ወንድሙ ናታን ከመንገድ ቆይቶ እነኔ ብታነግሠኝ እስራኤልን አስገዛልህ ነበር ብሎ ሹመት ለመነ። ስሙን ባትከዳኝ ሲል ሴዴቅያስ ብሎ ከምርኮ በቀሩት ላይ ሹሞት ሄዷል። እርሱም 8 ዓመት ሲገብር ኖሮ ቅጽሩን ካሸፋ አንባውን ካዳና በኋላ አልገብርም አለ። አስቀድሞ በሞአባውያን መንፈቅ ያህል አስከበበው ኋላም እርሱ ሁለት ዓመት ከበበው። ወደ እግዚአብሄር አመልክትልኝ ብሎ ወደ ኤርምያስ ላከ ከሕዝብህ ጋር ትማረካለህ አለው አንተማ በጉ ተናግረህልኝ አታውቅም ብሎ እጅ እግሩን አሥሮ ከጥልቅ ጉድጓድ አስጣለው። ጌታ ቅዱስ ሚካኤልን ልኮ በአቤሜልክ አድሮ አውጥቶታል። ኤር 38: 7- 11 እስራኤል ረሀብ የሚጐዳቸው ቢሆን ንጉሣችንን በምክንያት እናድናለን ብለው እንደ ሞተ ሰው ገንዘው በአልጋ አድርገው ዋይ ዋይ እያሉ ይዘውት ሲወጡ ናቡከደነጸር የሰውን ብዛት አይቶ ምንድር ነው ብሎ ጠየቀ። የእስራኤል ንጉሥ ሞቶ ሊቀብሩት ይወስዱታል አሉት እሱንማ አጥቤ ገንዘ ልቀብረው ይገባኝ ነበር። ያም ባይሆን ልሳመው አምጡት አለ። አስመጥቶ መገነዙን ፈትቶ ቢያየው ቁልጭ ቁልጭ ይላል። ምነው ሳምንህ ከዳኸኝ አሁንስ እንጂ እኔን ከዚህ አስቀምጠህ ወዴት ልትሄድ ነበር አለው ዝም አለ መሳፍንቱን ፍረዱኝ አላቸው እችላለሁ ብሎ አይዋጋ ወይ አልችልም ብሎ አይገባ ሞት ይገባዋል አሉ ፍርድ አላወቃችሁም ሞቱ ለብእሲ ዕረፍቱ ሞትማ እረፍት ነው ብሎ ሰባት ልጆቹን በሰይፍ አስመትቶ እሱን ሁለት ዓይኑን አውጥቶ በፈረስ ጭራ አስሮ እያስጐተተ ባቢሎን አወረደው ጫን ባቄላ ሲፈጭ ከወፍጮ ስር ልቡ ፈርሶ ሞቷል።

ለኤርምያስ አቤሜልክና ባሮክ የሚባሉ ምድያማውያን ደቀመዛሙርት ነበሩት ከዚያ በፊት የምርኮን ነገር ሲናገር እየሰሙ

ኢታርአያን ሙሽዝ ወብድወታ ለኢየሩሳሌም የኢየሩሳሌምን ጥፋት ኢታሳዮን እያሉ ያለቅሱ ነበር። ጊዜው ሲደርስ ባሮክን መቃብረ ነገሥት አስጠበቀው አቤሜሌክንም ለድውያን የምንቀባው አጽቀ በለስ እምጣ ብሎ ላከው እርሱ ግን ከሕዝቡ ጋር ተማርኮ ፋይሰ ባቢሎን ወርዷል።

አቤሜሌክ በለሱን ቆርጦ በሙዳይ አድርጉ ሲመለስ ከጥላ ስር አረፍ አለ ወዲያውም አንቀላፍቶት ተኛ በተኛ በ66 ዓመቱ ነቅቷል ሲነሣ ጥለው ከተኛበት ጊዜ ጥቂት እልፍ ብሎ ነበርና ዘገይቻለሁ ብሎ ፈጥኖ ሊሄድ ቢሞክር መንገዱ ጠፋው። ቁሞ ሲመለከት መልኣኩ በአምሳሉ አረጋዊ ከተራራ ሲወርድ አየ። ሄዶ አይቴ ሀለው ኤርምያስ ወአኃውየ እነ ኤርምያስ ወዴት አሉ አለው። አንተኑ ነግዳ ለኢየሳሌም ለኢየሳሌም እንግዳ ነህን እነ ኤርምያስ ያሉ ባቢሎን በስደት ኢየሩሳሌምም ከጠፋች 66 ዓመት አለው አሪት ሽማግሌውን አክብር ብላኛለች እንጂ ጅጁ ጀጃዋ ብልህ በወደድሁ ነበር ለድውያን የምንቀባው በለስ አምጣ ብሎ ልኮኝ ይኸው ቅጠሏ አልጠወለገም ደሟም ይንጸፈጸፋል አለው አንተን ከመከራው ሠውሮህ ነው ብሎ በወራቱ አስረድቶ ወስዶ ክብሮክ አግናኘው አንገት ለአንገት ተቃቅፈው ተላቅሰዋል። ኋላም ቀኖና ቢገቡ እስራኤል ከምርኮ ሊመለሱ አራት ዓመት እንደቀራቸው ተገለፀላቸው ይህን ጽፈው ዐጽቀበለሱ ጋር ታቦ ቢመጣ ንስር አንገት ላይ አሥረው ላኩለት።

ኤርምያስ ሰው ሞቶበት ሊያስቀብር ሲሄድ ከፈረስ ግንብ ለጠገብ እስከሬኑ አሳርፎ ላለ ንስሩ በስሙ ጠርቶ ጣለለት ነገሩንም እንዲረዳለት ሙቱን በእግሩ ረግጦ አንስቶታል ሙቱም በወረቀቱ የተጻፈውን መስክሮ ተመልሶ አርፏል። ጽሁፉም ከምርኮ ለመመለስ አራት ዓመት ቀርቷልና ከአሕዛብ የተጋባችሁ ተፋቱ ያላገባችሁ ተጠበቁ የሚል ነበር። ብዙዎቹ እግዚአብሔር የተናገረውን አያስቀር ብለው ያገቡ ተፋቱ ያላገቡትም ተጠበቁ። የቀሩት ግን ሚስቶቻችንን አንፈታም ከሀገራችንም አንቀርም አሉ። አራት ዓመት ሲፈጸም ኤርምያስ በፈቃደ እግዚአብሔር እስራኤልን ሰብስቦ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሰ። እኒያም ከኋላ ከኋላ ተከተሉት። ዛሬኦ አቤሜሌክ ሊቀበሏቸው ወጥተው የአሕዛብን ሴቶች አይተው ምነው እንዲህ አደረጋህ አሉት ሚስቶቻችንን ማን አፋቶን ሀገራችንንስ ማን ነሥቶን ብለው መጡ አላቸው ኃያላኑን መርጠው

አላደዋቸዋል:: ከዚያም ቢመለሱ ንቃችሁን ጠልታችሁን ሂዳችሁ የለምን ብለው አባረሯቸው:: ዮርዳኖስን ሳይሻገሩ ሀገር አቅንተው ተቀመጡ:: ምድሪቱንም ሠመርናሃ /ወደድናት/ ሲሉ ሰማርያ ብለዋታል::

ከምርኮ ከተመለሱ በኋላ ኤርምያስ የፈረሰውን ቤተመቅደስ አሠርቶ ንዋያተ ቅድሳቱን አሰናድቶ ዳግመኛ እግዚአብሔርን በድለው ይህን የመሰለ መከራ እንዳያገኛቸው ሲያስተምራቸው ቆይቶ በዚህ ዕለት ሕዝቡን ሰብስቦ የሥጋዌን ነገር ሲናገር የአምላክን ልጅ አምላክን አየሁት ይሩናልን ብለው በደንጊያ ወግረው ገድለውታል:: ተረ.ኤር 11:54 ዕብ 11 37

ግንቦት 7 ዕረፍቱ ለአትናቴዎስ ሐዋርያዊ

አትናቴዎስ ማለት ሞት ሕልፈት የሌለበት ሕይወት ማለት ነው:: ሐዋርያ የተባለው አንድ ቀን ከጴጥሮስና ከጳውሎስ መቃብር ሄዶ ሰላም ለክሙ ብጹዓን ሐዋርያት እያለ ሲጸልይ ለከሂ ይበሉከ ሐዋርያ አንተንም እንጂ ሐዋርያ ይሉሀል የሚል ጽምጽ ስለሰማና እንደሐዋርያት መከራ የተቀበለ የተሰደደ በትምህርቱ መናፍቃንን ተከራክሮ የረታ በተሠዉ በድርሰቱ ለቤተክርስቲያን ዓምድ ስለሆነ ነው::

ሀገሩ መኑፍ ነው:: አባት እናቱ አረማውያን ነበሩ የአባ አለ እስክንድሮስ ደቀመዘሙር ነው:: የአረማዊ ልጅ ከሆነማ እንደምን ደቀመዝሙሩ ሆነ ቢሉ አንድ ቀን አለእስክንድሮስ በመንገድ ሲሄድ ይህ አትናቴዎስ ከሕፃናት ጓደኞቹ ጋር እሱ እንደ ሊቀጳጳስ ሆኖ ጓደኞቹ እንደምእመናን ሆነው አጥምቀን እያሉ እያጠመቃቸው ሲጫወቱ አይቶ ቆሞ ይመለከታቸው ጀመር:: ተከታዮቹ አባታችን ከሕፃናት ምን ቁም ነገር ይገኛልና ቆመህ ታያቸዋለህ አሉት እንዲህ መሰሏቹህልን እኒህ ሕፃናት የሚሰሩት ኋላ ጌታሰአድሮ የሚሰራውን ነው ይህ ብላቴና አባቱ በሕፃንነቱ ይሞታል እናቱ አምጥታ ትሰጠኛለች እኔም ቀጥሎ የሚሾም እሱ ነው አላቸው::

ይኸውም አልቀረ አባቱ በዘመነ ረሀብ ሞተ እናቱ እንደወደደህ አድርገው ብላ አምጥታ ሰጠችው እያስተማረ አሳድጉ ከበታቹ ሾመው:: እርሱ ካለፈ በኋላ በርሱ ቃል በመንበሩ ሾመውታል 20ኛ ሊቀጳጳሳት ነው:: ተሹሞም ላለ ብዙ ተግሣጽ

ጽፋል ብዙ ድርሰት ደርሳል:: ከብዙውም አንዱ የቅዳሴ እግዚእ ለውጥ ሆኖ በሰንበት በክረምትና በደብረታቦር የሚቀደሰው ቅዳሴ ነው ብሎ ሕሙማንን ፈውሷል፣ በለበሰው ልብስም ሙት አንሥቷል:: ከትህትናውም ብዛት እንግዳ ሲመጣበት እንደ ብላቴና ዝናሩን ነጥቆ ወገቡን ታጥቆ እግር ያጥብ ነው::

ንጉሥ ቁስጠንጢኖስ ዘየዐቢ አርፎ ልጁ ቁስጠንጢኖስ ዘይንእስ ነገሠ:: የአርዮስ ወዳጅ የነበረ አውሳብዮስ ሄዶ ንጉሥ ብዙ ስለነበሩ አስወጥተውት እንጂ ይአርዮስ ሃይማኖት እውነተኛ ነበረች:: አለው እሱም ነገሩን ተቀብሎ አትናቴዎስን ከመንበሩ አስወጥቶ ሰደደው 7 ዓመት በስደት ኖሯል:: ተሰዶም በብሔረ ዐረብ ሳለ ዐረባውያን አምልኮ የሚፈጽሙበት ምኩራብ ጣዖት ነበረ:: ቆሞ ሲያየው ቆይቶ ወደ ጌታ ቢያመለክት የሰው እጅ ሳይነካው ፈርሶ የኮረት ክምር ሆነ ምን መጣብን እያሉ ሲታወኩ ነገሩ ከወደእግዚአብሔር የተደረገ መሆኑን አስረድቶ አሳምኖ አጥምቋቸዋል ቀሳውስት ዲያቆናትንም ሾሞላቸዋል:: ስንክሳር

ከሰባት ዓመት በኋላ ቢያከራክረኝ እከራከራለሁ ቢገድለኝም እሞታለሁ እንጂ እስክ መቼ በስደት እኖራለሁ ብሎ ከንጉሥ ቀረበ:: በገዛ እጁ ይሙት ብሎ አውሳብዮስን በአዲስ መርከብ የምርቶ ምግቡን ቀዛፊውን ሰጥቶ እሱን ግን ምግብ ቀዛፊ ሳይሰጠው በነቀዘ መርከብ አድርጎ ወደ እስክንድርያ ላካቸው አውሳብዮስ መርከብ ተሰብሮበት ሰጥሞ ቀርቷል:: እሱ ግን መላእክት መንፈሳዊ ምግብ እየመገቡት በአዲስ መርከብ አሳፍረው አድርሰውት ወደ መንበሩ ተመልሷል::

ከዚህ በኋላ አርዮሳዊው ቁስጠንጢኖስ ዘይንዕስ ሞቶ ዩልዮስ የተባለ ከሀዲ ነገሠ ሊገድለው ሲያስፈልገው ሸሽቶ ገዳመ አስሚም ገባ መሸሹ ግን ሞት ፈርቶ ሰማዕትነት ጠልቶ አይደለም ወሰበ ይሰድዱክሙ እምዛቲ ሀገር ጉዩ ጎበ ካልዕታ ማቴ 10:25 ያለውን አስቦ እርሱም እኔን ገድሉ በኔም ምክንያት የብዙኃን ደም ፈስሶ እዳ ፍዳ እንዳይሆንበት ብሎ ነው:: እሱም አልቆየም ሞተ ምእመናን አባታችን ጠፋብን ብለው ለአባ እንጦንስ ነገሩ ገዳመ አስሚም አለላችሁ አላቸው በአጀብ አምጥተው ወደ መንበሩ መለሱት ከዘህ በኋላ በሰላም ሲያስተምር ቆይቶ በተሾመ በ47 ዓመቱ በዚህ ዕለት አርፏል:

ዲቁ አትሩቴዎስ ደግ ሐዋርያው
ዕዜተክዘስቲያን የመ:ት ግምድ ነው
ርእሰ ደጸላት ክቡር ሰው ሲሆን
ቀርዞ አገር አጠበ የእንገዶቹን
ታዲያ ጻድት ቢሳል ያፀዘየልን
እስዚ ልብ በሉት ትሕትናውን
በመሩፍቃን ምክር ቢሰደድ ነገር:
ኦር አስተማረ ወንጌልን በሞር:
ነፍሰን በሚያረካ በተአም ትምህር:ቱ
ከአሕዛብ መንደር ጠፋተው ጣኦታቱ
በክብር ክቡ አለች የአምላክ ታቦቱ
የሸሀ ግንድ አር:ዮስ ከሠደት ፍሬውአተከ
ጻድቃንን ሲያጻግ ሥጋቸውን ቀር:ጠ
ጓላም አንዳ ያመከ ጉድው አቆጥፈጠ
በምስጢር ምሳሩ አትሩቴዎስ ልጠ
ከሰሩ ጣለው ፕዘንዝ ቆራር:ጠ
እስዚ እንደአባታችን ይኑረን ትዛትና
ራሰን ማዋረድ ክፉ ያደር:ጋልና

1ጴጥ 5 6

ግንቦት 8 ዕርገት

የተነገረው ትንቢት የተመለለው ምሳሌ ይፈጸም ዘንድ ጌታ በተቀበረ በሶስተኛው ቀን በሰንበተ ክርስቲያን ሙሃንዝ ፍቱልኝ መቃብር ክፈቱልኝ ሳያል ሙስና መቃብርን አጥፍቶ ተንሥኧል ተንሥቶም አር:ባ ቀን ለሐዋርያት መጽሐፈ ኪዳን አስተምሯል። ጉብኤ ሠር:ቶ ያስተማራቸው ሶስት ቀን ነው። በትንሣኤ በአግብኦተ ግብርና በጥብርያዶስ ወገንቱ ሣልሱ ለእግዚአነ እንዘ ያስተር:እዮሙ ለአር:ዳኢሁ እምድኅረ ተንሥአ እሙታን እንዲል ዮሐ 21: 1 በየቀኑ ግን ለአንዱ ለሁለቱም ሳይገለጽላቸው አያውልም አያድርም ነበር። በ40ኛው ቀን አንት-ሙሰ ንበሩ ሀገረ ኢየሩሳሌም እስክ ትለብሱ ኃይለ እምአር:ያም ከሰማይ ኃይል እስክ:ጎኙ ድረስ በኢየሩሳሌም ቆዩ ብሏቸው እስክ ቢ:ንን አውጥቶ እስክ በትር:ያር:ክሳት ያለውን ጠሳረጣ በአንብሮተ እድ ሾሚቸው ዐር:ጋል። ሉቃ 24 50

ክአር:ባ ዝቅ ብሎ በ39 ከፍም ብሎ በ41 ያላደረገው በ40 ቀን ያደረገው አዳም በ40 ቀን አግኝቶ ያጣትን ልጅነት እንደመለሰ ለማመየቅ ነው። ማረጌም ክአመቤታችን በነሣው ሥጋ ነው። ስለምን

ቢሉ ተለየ ተለወጠ ላሉት እንዳይመ:ቸው አንድም ቅዱሳን ግረጋቸውን ሄት መንግሥት ሰማያት መሣባታቸውን ለማጠየቅ ነው ዐርገ ከመያለቡ ዕርገተ ጻድቃን ንኡሐን አንዲል መቅ ወን

ክርስቶስ ኢየሱስ የነለም መድኃኒት
ከሞት በተነሣ በአርባ ዕለት
መላእክት እጅበው እያወደሱት
በእልልታ ዐረገ በቃለ አትርንት
ከድንገል ማርያም የነሣውን ሥጋ
ልዕል ጌታ አረገ አክብር በጸጋ
በእጁ ባርኳቸው ሐዋርያትን
ጌታ ወደ ሰማይ ሲያረግ በሥልጣን

ጠብቁ አላቸው መንፈስ ቅዱስን
ቅዱሳን መላእክት ለርሱ እየዘመሩ
ጌታ በክብር ሲያርግ ቆመው የነበሩ
ያዩ ሐዋርያት ምንኛ ይከብሩ
በነብበን ሳንቀር ከሞት ተነስተን
ወደ ሰማይ መንግሥት ግረጋችንን
በርሱ የከብር ዕርገት እውቀን ተረዳን
እርሱ ዐርጎ ለኛ አብነት ሆነን

1 ተሳ 4 17

ግንቦት 9 ዕረፍታ ለቅድስት ዕሌኒ /ከ 255 328 ዓ.ም/

አየሁዳዊት የሮሓ ሴት ነች። ተርዚናስ የሚባል ባል ነበራት ነጋዲ ነበርና ለንግድ ሄዶ ሶስት አራት ዓመት ኑሮ ሲመለስ ባልንጀሮቹ ከግዕዘል ከሞገድ ድነን እንደወጣን ሚስቶቻችን ሌላ ወንድ ሳይለምዱ ብናገኛቸው መልካም ነበር አሉ። በሃይማኖት የጸናች ከገዚረ ኃጢአት የራቀች መሆኗን ያውቃልና እኔስ እንኳን ከግዕዘል ተርፍሁ እንጂ ሚስቴን በዚህ አልጠረጥራትም አላቸው ያንተ ሚስት ፍጥረቷ ከሔዋን ልጆች አይደለምን ሴት ጥንቱንም ምክንያተ ስሒት አይደለችምን አሉት በፍጹም አታደርገውም አለ አንዱ አሁን እኔ ቀድሜ ሄጀ ለምጃት ለምዳኝ ብመጣስ አለ አሱም ባይሆንልህስ ቢሆንልኝስ ጥሬቴን እሰጣለሁ ጥሬቴን እሰጣለሁ ተባብለው ተወራርደው ሄደ።

ከዚቱ አትራቢያ ደርሶ ከተርዚናስሚስት አገናኙኝ አለ። ስንኳ ሰው ፀሐይ አይቷት አያውቅም አሉት አገልጋያን አስጠርቶ እመቤት ዕሌኒን ላኑጋገራት እፈልጋለሁ ንገሪልኝ አላት ገብታ ብትነግራት ፊት ነሳቾት ተመልሳ አልሆነልህም አለችው። ገንዘብ ልስጥ ይላል ፀይልኝ አላት ነገረቾት ተቆጥታ በያዘችው መታቾት። ደሟን እያዘራች ውጥታ አይሆንም ስልህ እንዚ ብለህ አስመታኸኝ አለችው እንኪያስ ይህን ገንዘብ ላንቺ ልስጥሽ ሁለቱ የሚተዋወቁበትን ነገር አምጥተሽ ስጪኝ አላት። ይህንንስ

አደርግልሀለሁ አንተም ኑጋድያን መጡ የብስ ሬገጡ ብለህ አስወራ አለችው አስወራ ገብታ ኑጋድያን መጡ የብስ ረገጡ እየተባለ ነው ሰውነትሽን ታጠቢ ሽቱም ተቀቢ አለቻት:: ስታጥባት ከአንገቷ ያሠረላትን ዕንቁ ረስታው ገባች:: ወስዳ ሰጠችው ከመደብር ሄዶ ለምጃት ለምዳኝ መጣሁ ብሎ የያዘውን ዕንቁ አሳየው እውነት መስሎት ልመርምር ሳይል ጥሬቱን አስረክቦ ባዶ እጁን ገባ::

ዕሌኒ ግዘኑን መቆጣቱን አይታ ወንድሜ ምን ሆነህል እንደወትሮህ ደስ አላለህም አለችው ይህን ያህል ዘመን የደከምሁበት ጥሬቴን ማዕበል ሲወስድብኝ ምነው አላዝን አላት ይህማ እግዚአብሔር ያየነውን ቢነሣን ያላየነውን ይሰጠን የለምን በዚያውም ላይ ከዘመዶቻችን ተበድረን እንደወትሮህ ነግደህ እንኖራለን አለችው:: እኔስ አበድሬ በኖርኩበት ሀገር ተበድሬ አልኖርም አንቺን ግን ሁሉ ይወድሻል እንዳልሽው ሆነሽ ኑሪ ብሎ በነገሩ ይወርፋታል:: ተነሥቶ ሲወጣ እኔስ ካንተ ተለይቼ ወዴት እቀራለሁ ብላ ተከተለችው::

"ሦቦን አስጠርቦ ይዘ መርከብ ተሳፍረው ሲሄዱ እኅቴ ምነው ሳምንሽ ከዳሽኝ ሰወድሽ ጠላሽኝ አላት አንተን ጠልቼ ማንን ወድጃለሁ አንተን ከጀ ማንን ለመድሁ አለችው እንኪያስ ይህንን ለእገሌ ማን ሰጠው አላት ሠራተኛዋ መጥታ ነገረችኝ አይሆንም አልኳት ኋላ ገላዬን ስታጠብ ረስቼ ገብቼ ነበር እሷ ወስዳ ሰጥታው ይሆናል እንጂ እኔስ መልኩን እንኳ አላየሁትም አለችው አድርገሽው ከሆነ ሥራሽ ያጥፋሽ አላደረግሽውም እንደሆነ ሥራሽ ያውጣሽ ብሎ በሦቦን ከቶ ከባሕር ጣላት ማዕበል እየገፋ ወስዶ ጽንፈ በራንጥያ አደረሳት የበራንጥያ ንጉሥ ቁንስጣ ከባህር ዳርቻ ቆሞ ነበር የነጋዴዎች ወርቅ ይሆናል ብሎ አስወጥቶ ቢከፍተው ቁልሎ ቁልሎ ሰትል አገኛት ውበቷን አይቶ አላዋቂ ነውና የክርስቲያን እመቤት ማርያም አንቺ ነሽ? አላት የከፋኝ የቤት እመቤት እንጂ የርሷን የእግሯ እጣቢም አልሆንም አለችው ሥርዓተ አሕዛብ የሚያስተምሯት ሽቱ የሚዘጉላት ደንገጡሮች ሰጥቶ መንፈቅ ያህል የጠራ የለስለስ ሲመግባት ቆይቶ በመንፈቁ ተገናኛት ልጅ ወለደች:: ስሙ ቈስጠን ጢኖስ ተባለ እናቱ ከባሕር ተገኝታለችና ሐመልማል ማለት ነው::

እስከ አራት ዓመቱ ነገረ ሃይማኖት እያስተማረች አሳደገችው ጥምቀት ግን አባቱ አረማዊ ነበርና እንዳይጣላው ብላ

አሳስጠመቀችውም ወደ ሀገሯ ይዛው ከተመለሰች በኋላ አድጉ አካለ መጠን ሲያደርስ ጥበቡን ኃይሉን ሰምቶ አምቶቶ አንግሦት በሁለት ዓመት አረፈ እሱ በበራንጥያ ዲዮቅልጥያኖስ በሮም ተከታትለው ነገሡዋል:: የዲዮቅልጥያኖስ ንግሥና እንደምነው ቢሉ ቀዳሚ ስሙ ነገሬጳ ነው ሀገሩ ላዕላይ ግብጽ ነው ከሮሙ ንጉሥና ከኑግርያኖስ ቤት የፍየል እረኛ ሆኖ ሲያገለግል ይኖር ነበር:: ንጉሡ ሕንጥርብያ፣ ፍንጥርብያ፣ የሚባሉ ሴቶች ልጆች ነበሩት ታላቂቱ ሕንጥርብያ ድምፃዊ ነበርና ሲያንጐራጉር በገና ሲደረድር እየሰማች በሐጸዝሙት ተነደፈች አባቷ ጠላት ተነሥቶበት ዘምቶ በዚያው ሊሞት ስሙ መንግሥቱን ዲዮቅልጥያኖስ ብላ አግብታ አነገሠችው ከስምንት ዓመት በኋላ ታናሽቱ ፍንጥርብያም ቢትወደዱ መክስምያኖስን አግብታ በአንጾኪያ አነገሠችው::

ዲዮቅልጥያኖስ በነገሠ በ20 ቈስጠንጢኖስ በነገሠ በ19 መክስምያኖስ በነገሠ በ 8 ዓመት ዲዮቅልጥያኖስ በአባ ባጋግዮስ ምክንያት አብያተ ጣዖታት ይትራኑዋ አብያተ ክርስቲያናት ይተአጸዋ ብሎ አዋጅ ነገረ:: አብያተ ክርስቲያናት ተቃጠሉ፣ መጻሕፍት ተቆነጸሉ፣ ምእመናን በግፍ ታረዱ ተሰደዱም ኋላ ግን ዲዮቅልጥያኖስ ዓይኑን ታውሮ ተሰቃይቶ ሞቷል:: /ገድ.ጊዮ/ መክስምያኖስንም እርሱ ድል ነስቶታል:: እንደምን ቢሉ ከሞት ከሰደት የተረፉ ምእመናን መጥተህ አድነን ብለው ላኩበት:: ይህን ሲያወጣ ሲያወርድ ሌሊት በራእይ «በዝ ትእምርተ መስቀል ትሙዎ ለጸርከ» የሚል ጽሑፍ የቀረጸበት መስቀለ ብርሃን አየ ምን ይሆን እያለ ሲያሰላስል የታዘዘ መልአክ መጥቶ እንዳየኸው ምስል አሠርተህ ያዝ ታሸንፈዋለህ አለው:: ከዘውዱ ጀምሮ እስከ ተራ የጦር ዕቃ ድረስ መስቀል አስቀረጸ:: ከዘህ በኃላ መክስምያኖስ መጣብህ ብለውት ቢገጥመው አቸንፎታል:: መክስም ያናስም ሲሸሽ የቴብር ወንዝ ድልድይ ተሰብሮበት ሰጥሞ ቀርቷል:: ከዘህ በኃላ ሮምን አንጾኪያን ጠቅልሎ የሚገዛ ሆነ በዓመቱም /በ313 ዓ.ም/ አብያተ ጣዖታት ይትዐጸዋ አብያተ ክርስቲያናት ይትራኑዋ ብሎ አዋጁን በአዋጅ መልሶታል::

ዕሌኒ ቀድሞ ልጅ ላለ ደገኛ ሃይማኖተኛ ይሆንላት ዘንድ ብፅዓት ገብታ ነበርና በዘሙሉ ቀን ሃይማኖት ስለቆመ ደስ ብሏት ብጽዓቷን ለመፈጸም በ327 ዓ.ም ኢየሩሳሌም ወርዳ መስቀሉን

ከተቀበረበት አስወጥታ አብያተ ክርስቲያናት አሠርታ በዓመቱ /በ328 ዓ.ም/ በዚህ ዕለት አርፋለች::

ጴጥቅላጥያናስና መክስምያኖስ በ305 /6/ ዓ.ም መንግሥታቸውን በፈቃዳቸው ለቀው ኦክ፣ ቈስጠንጢኖስም የተዋጋው በመክስምያኖስ ተተክቶ ከነበረ ሌላ መክስምየኖስ ነው የሚል ታሪክም ይነገራል::

ግንቦት 11 ቅዱስ ያሬድ

ያሬድ ማለት ሙራድ ማለት ነው:: ብሔረ ሙላዱ አክሱም ነው ትውልዱ ከዘርዐ ሌዋውያን ነው:: አባቱ አዳም እናቱ ታውክልያ ይባላሉ:: አባቱ ካህን ነበር የተወለደው በ505 ዓ.ም ነው ለትምህርት ሲደርስ ይስሐቅ ለሚባል መምህር ሰጡት ከሱ ፊደል አጥንቶ መዝሙረ ዳዊት ሊማር ለእናቱ ወንድም ለርሱ አጐቱ ወደ ሆኑት ወደ መምህር ጌዲዎን ሄደ አንዲት ቀለም እንኳ ሳያጠና ሰባት ዓመት ተቀመጠ::

አንድ ቀን ቀለም አጥፍቶ መምህሩ ተቆጥተው በበትር ገረፉት የፀብ አይደለም «ወኢትዘብጥ አሐደኒ ዘእንበለ ሕጻን በእንተ ትምህርት ወግተሣጽ ከመ በዝንቱ ይተዐቀብ» /ፍት.ነገሥ.11ክ1/ እንዲል ለተግሣጽ ነው:: ሽሽቶ ሲሄድ መንገድ አድክሞት ዋዕየ ፀሐይ ተሰምቶት ከዛፍ ጥላ ሥር ተቀመጠ:: ትል ዛፉ ላይ ለመውጣት ሽታ ሰድስት ጊዜ እየወጣች ስትወድቅ በሰባተኛው ወጥታ ስትሄድ አየ እኔስ እስከመጨረሻ ብተጋ ትምህርቴ ይገለጽልኝ የለምን ብሎ ተመልሶ መመህሩን ይቅርታ ጠየቀ ከዚህ በኃላ ጌታ ጎሊናውን ንጹሕ ልቡናውን ብሩህ አድርጐለት ባንድ ቀን ብሉይ ሐዲስ ወሰኖ ተገኝቷል::

ከጊዜያት ባንዱ ጌታ ሶስት አዕዋፍ ከገነት ልከለት በቃል ሰብአዊ ሲያነጋግሩት ተመስጠ መጣበት ጌታ በመንበረ ጸባያት ሆኖ በቃለ አቅርንት በስብሐተ መላእክት ሲመሰገን ሰማ:: ጻጻሱ ንጉሥ ካህናቱ መሳፍንቱ ለጸሎት ተሰብስበው ሳሉ በሶስት ሰዓት ከመላእክት የሰማው ተገልጸለት ሃሌ ሉያ ለአብ ሃሌ ሉያ ለወልድ ሃሌ ሉያ ለመንፈስ ቅዱስ ቀዳሚሃ ለጽዮን ሰማየ ሣረረ ወበጸግም አርአየ ለሙሴ ዘከመ ይገብር ግብራ ለደብተራ ብሉ

በዚግ አመስገኗል:: ከዚያ በፊት በዚግ ምስጋና የለም ኦክርና ሁሉም ተደንቀው ሲሰሙት ውለዋል:: ይህን ድርሰቱንም ከአርያም የሰማሁት ነው ሲል አርያም ብሉታል:: በሚያዜምም ጊዜ ያለፈ ያገደመው የወጣ የወረደው ሁሉ በተመስጠ ይሰማው ነበር:: አዕዋፍም ከቡር ንዑድነቱን አውቀው ማዕየ ፀሐይ እንዳይሰማው በክንፋቸው ይጋርዱት ነበር::

ንጉሥ ዐጼ ገብረ መስቀል ከፍቅር የተነሣ ከቤተመንግሥታቸው ያናሩት ነበር አንድ ቀን ከፊታቸው ቆሞ ሲያሰማቸው ተመስጠው ላይታወቃቸው በያዙት ጦር እግሩን ወጉት እሱም በተመስጠ ያደርስ ነበርና ሰጊዜው አልታወቀውም ኋላ ግን ተሰማው የደምህን ካሳ ምን ልስጥህ አሉት ወርቅ ብር አልሻም ወደ ገዳም እንድሄድ ያሰናብቱኝ አላቸው:: መለየቱን ባየውዱም ስመ እግዚአብሔር ጠርተው ምለውለት ነበርና አሰናበቱት:: ወደቤተክርስቲያን ገብቶ እጁን በታቦተ ጽዮን ላይ ዘርግቶ ቅድስት ውብዕዕት ስብሐት ወቡርክት ክብርት ወልዕልት አንቀጸ ብርሃን ማዕረገ ሕይወት የሚለውን የእመቤታችንን ምስጋና ንባቡንና ዜማውን ሰተት አድርጉ ተናግሮታል:: በዚህም ጊዜ አንድ ከንድ ያህል ከመሬት ከፍ ብሉ ታይታል:: ከዚህ በኋላ ደቀመዛሙርቱን አስከትሉ ተከዚን ተሻግሮ በጸለምት ከገዳማተ ሰሜን በአንዱ በጸም በጸሉት ተወስኖ ኑሮ በዚህ ዕለት ዘገብረ ተዘካርየ ወተዝካረ ጌዲዎን መምህርየ ወተዝካረ አዳም አቡየ ምንት እንከ አስቡ ብሉ ጌታን ጠይቆ ጌታም በተስፋህ ያመነውን በቃል ኪዳንህ የተማጸነውን እስከ 10 ትውልድ ድረስ ምሬልሀለሁ ብሉ ተስፋውን ነግሮት ተሠውሯል::

የድርሰቱንም ነገር ከዚህ ይናገሩታል:: የቅዱስ ያሬድ ድርሰቶች አምስት ናቸው እነርሱም ድጓ፣ ጸመ ድጓ ፣ምዕራፍ፣ ዝማሬና መዋሥዕት ናቸው::

1. ድጓ - እስትግቡዕ /የተሰበሰበ/ ማለት ነው:: ከብሉይም ከሐዲስም ከአዋልድም ይጠቅሳል፣ የጌታን የእመቤታችንን፣ የነቢያት የሐዋርያት የጻድቃን የሰማዕታትን ክብር ይናገራልና ድርሰቱን በዮሐንስ ጀምሮ በዮሐንስ ፈጽሞታል:: ዓለም በዘመነ ዮሐንስ ተፈጥራ በዘመነ ዮሐንስ ለማለፏ ምሳሌ ነው:: ዮሐንስ፣ አስተምህሮ፣ጸመድጓ፣ ፋሲካ ብሉ በአራት ዐበይት ክፍሉች ከፍሉታል:: በአራቱ ፀወርተ መንበር በአራቱ ወንጌላውያን ምሳሌ ለዚህም በ22 ስነፍጥረት አምላል 22 አርእስት ሰጥቶታል::

ከእነዚህም 12ቱ ምልጣን አላቸው 10 ሩ ግን ምልጣን የላቸውም ምልጣን ያላቸው «ብገዙኑ ውተላዝኑ» የተባሉ የሕጋውያን፡ ምልጣን የሌላቸው በተፈጥሮአቸው ፀንተው የሚኖሩ የደናግል ምሳሌ ነው።

2. *ጸሙ ድጋ* በዐቢይ ጾም የሚደርስ ነው ዘወረደ፣ ቅድስት፣ ምኩራብ፣ ደብረ ዘይት፣ ገብር ኄር፣ ኒቆዲሞስና ሰሙነ ሕማማት ተብሎ በስምንት ተከፍሏል።

3. *ምዕራፍ ፓሬፊያ* ማለት ነው የደረሰው በጠለምት ነው ምዕራፍ ዘዘወትር ምዕራፍ ዘዐቢይ ጾም፣ ብሎ በሁለት ከፍሎታል መሠረቱ መዝሙረዳዊት ሲሆን በውስጡ ብዙ ንዑሳት ክፍሎች አሉ።

4. *ዝማሬ* ምስጋና ማለት ነው። ዝማሬና መዋሥዕትን በደቡብ ጉንደር ዙር አባ በሚባል ቦታ ደርሶታል። ጎብስት፣ ጽዋዕ፣ መንፈስ፡ አኩቴትና ምሥ ጢር ብሎ በአምስት ከፍሎታል። አምስት ክፍል መሆኑ ጎብስት ሥጋውን ጽዋዕ ደሙን ያመለክታልና የአምስቱ አዕማደ ምሥጢር የአምስቱ ቅንዋት ምሳሌ ነው።

5. *መዋሥዕት* - ምልልስ፣ ሰዋሰወ ነፍስ፣ ማለት ነው ለአዕርጎ ነፍስ በፍትሐት ጊዜ የሚደርስ ነውና ያስ ይሁን ለሙት ድርሰት ደርሶ ማዘንን ከማን አግኝቶታል ቢሉ ከዳዊት ይላል። ዳዊት ለሳኦልና ለናታን ግጥም ገጥሞ አልቅሶላቸዋል። 1ኛ ሰሙ 1: 17- 27 በዘመነ ሐዲስ ስም ዮሐንስ

ኤጲስቆጶስ ዘዳግስቆ ለሞተ ሰው ድርሰት እያደረሰ ያዝንላቸው ያለቅስላቸው ነበረ ድርሰቱ ግን የኔማ ጀግናው የኔማ ሳተናው ሽሽ ተበላሽ የሚል ሳይሆን በሞቱ ሞትን ያጠፋ ጌታ አምላክ ከሞተ ነፍስ ክርዳቱ ገሃነም

እንዲያድነው ለሕይወት እንዲያበቃው የሚለምን ጸሎት ነው።
እስከ ድረስ የተገለጹት ድርሰቶቹ አምስቱ ጸዋትወ ዜማ በመባል ይታወቃሉ።
ከዚህ ሌላ የውዳሴ ማርያም፡ ቅዳሴ ማርያም ምን ዜማ የደረሰ እሱ ነው። ማይኪራህ በሚባል ቦታ ሳለ እመቤታችን ቅዱስ ኤፍሬምን ከቂሳርያ አባ ሕርያቆስን ከብህንሳ በደመና ጠቅሳ እርሱ ካለበት አምጥታ አንተ ውዳሴዬን አንተ ቅዳሴዬን ነግራችሁት በዜማ ያድርሰው ብላቸው ነግረውት ውዳሴዋን ከሰኞ እስከ ቅዳሜ ያለውን በአራራይ የእሑድን በዕዝል፣ቅዳሴዋን በግዕዝና በዕዝል፡ አድርሶታል። ከዚህም አያያዙ 13 ቀን ቅዳሴያት ሁሉ በዜማ አድርሷል። ቅኔንም አመልቶ አስፍቶ ባይናገረው እንጂ ደራሲው እርሱ ነው። ዜማውም ሶስት ዓይነት ነው፤ ግዕዝ ዕዝል አራራይ፣ ግዕዝ የአብ ዕዝል የወልድ አራራይ የመንፈስ ቅዱስ ምሳሌ ነው።

ለቤተ ክርስቲያን ያፈድ በጥበብ
የምታበራለት ዕንቁን ነህ ከከብ።
መዝሙርና ቅኔ ያወረስከን ህብት
ጉድፍ ሳያገኘው ብልና ዝገት
ይዝው ዛሬም አለ እንጻማረበት
አሱ መቼም አያልቅ አይጉድልም ቅንጣት
የአዳም ልጆች ሁሉ ቢከፈሉት
ምድራዊ ስትሆን ሥጋን የለበስህ
አይተንህ ደስ አለን በማኅሌትህ
ከመላእክት ጋር ተካክሉ ከብርህ።
ቤተክርስቲያንን አጉናጸፍካት

የማያረጅ ካባ ጥሩም ማኅሌት
ለአምላክህ ስትዘምር እያሸበሸብህ
በዋዕየ ፀሐይ እንዳይዝል ሥጋህ
የሰማይ መላእክት በክንፍ ጋረዱህ።
ልብን የሚመስጥ የማይሠለች
ያፈድ ባንተ መዝሙር ኢትዮጵያም ኮራች።
እንደ ቅዱስ ያሬድ በጥሩም ዜማው።
ፈጣሪ አምላክን እናገልግለው።
ሃሌ ሃሌ እያልን እናመስግነው።
ለዚሁ ነውና የተፈጠር ነው።

3ኛ መቃ 2:11 ሃይ አብ ዘአትና /ወኢለንተዝ ፈጠሮ ለእጓለ እመሕያው ከመይትለአኩ በእምሳለ መላእክት/

ግንቦት 12 - ዮሐንስ አፈወርቅ /ከ344 /7/ - 404 /7/ ዓም/

ዮሐንስ ማለት: ፍሥሐ ወሕሚት ፣ ርኅራኄ ማለት ነው። ሀገሩ አንጾኪያ ነው። አባቱ አስፋኒዶስ /ሱፋንዩ/ እናቱ አትናስያ ይባላሉ። አቴና ወርዶ ጥበብ ሥጋዊ ከተማረ በኋላ ጥበብ መንፈሳዊ ሊማር ቅዱስ ባልልዮስ ከነበረበት ገዳም ገባ። «ወኮነ ሲሲቱ መጠነ ሲሲተ ያፍ» ይላል እፍኝ ገብስ ከነንሠሩ እስከ መመገብ ድረስ ደርሶ ብዙ ትሩፋት ይሠራ ጀመር።

እርሱ ካለበት ገዳም ሲሲኮስ የሚባል ደግ ባሕታዊ ነበር። ሐዋርያው ጴጥሮስና ዮሐንስ ከበዓቱ ገብተው ጴጥሮስ መራኁቱ መንግሥተ ሰማያት ዮሐንስ ወንጌል ሲሰጡት አይቶ እንዲህ ያለ ራዕይ አየሁ ብሉ ነገረው። ምን ይሆን ብሎ ይህን ሲያወጣ ሲያወርድ ውሉ ሌሊቱን ለሰጊድ ለጸሎት ሲተጋ የታዘዘ መልአክ መጥቶ ከፊቱ ቆመ። ደንግጦ ወደቀ፡ መልአኩ አንሥቶ ጌታ አዞሀልና የአንጾኪያው ሊቀጳጳስ የሚልህን አይሆንም አትበል አለው። በማግሥቱ የአንጾኪያው ሊቀጳጳስ መጥቶ ቅስና ልሹም አለው። አይሆንም አለ። ኃላ ግን መልአኩ የነገረውን አስቦ ተሹሟል።

ከዚህ በኋላ ቁስጥንጥንያ ወርዶ አንድ ቀን ምእመናን ቅዳሴ በሚያስቀድስበት ሥጋውን ደሙን በሚቀበሉበት ጊዜ ፀሐይ ከአንዲት ሴት ላይ ጨረሯን ፈነጠቀችባት፡ ኤጲስቆጶስ ንስጥሮስ ነው። ልጅ የሠራሽው ኃጢአት ምንድር ነው? አላት ከፍቅረ ቤተክርስቲያን የተነሣ የመንጻት ጊዜዬ ሳይፈጸም መጥቻለሁ እንጂ ሌላ ከሰው የተለየ የሠራሁት ኃጢአት የለም አለችው። በልቡ

የጌታን እምላክነ ወልደ አምላክነት የእመቤታችንን ወላዲተ አምላክነት የእመቤታችንን ወላዲተ አምላክነት ይነቅፍ ነበርና ድንግል ማርያም አምላክን የወለደች ብትሆንስ ለሴቶች ይህን የደም መፍሰስ ባሰቀረችላቸው ነበር ብሎ ዕርቃኗን አሰቅሎ ክርስቶስን አምላክ ወልደ አምላክ ድንግል ማርያምንም ወላዲተ አምላክ የሚል የተረገመ ይሁን እያላችሁ ትፋብት አለ። እየሄዱ ይተፋብት ጀመር። «ወሀሎ አሜሃ ዮሐንስ ጠርዘቤጠር» ይላል ዮሐንስ ከዚያ ቁሞ ነበረ በተራው ቀርቦ እኔስ ወልደ እግዚአብሔር እንዲህ ባለግዘን ከእመቤታችን በጎቴም ድንግልና እንደተወለደ አምናለሁ ብሎ። የሴቲቱ እድፈት ሳያስጸይፈው የእመቤታችንን ንጽሕናና ቅድስና እያሳበ አካሏን ቢሰም ከአፋ ላይ እንደ ወርቅ ተቀስሞበታል። በቤተ መቅደስ የነበረች ስዕለ ማርያምም «ለምእመናን ትምህርቱ እንደማር የጣፈጠ ለከሀዲ ግዘቱ እንደ ጦር የጸና እንደ ሰይፍ የተሳለ በእውነት አፈወርቅ ልሳነ ወርቅ» ብላ በቃል ሰብአዊ መስክራለታለች። «ሶበ ሰዓመ ኃፍረተ ትክት ቅድመ መዋዕል ንጽሕ ሱባዔ፣ ተአምረ ፍቅርኪ ያርኢ ወያስተጎፍር ጸላዔ፣ማርያም ስዕልኪ ለዮሐንስ ጽጌ ትንሣኤ፣ ወደስቶ ወአእኩተቶ ቅድመ ገጽ ኩሉ ጉባዔ፣ አፈወርቅ እንዘትብል ጊዜያተ ክልዔ። እንዳለ ደራሲ።

ከዚህ በኋላ በፈቃደ እግዚአብሔር በአንጾኪያ ሊቀጳጳስነት ተሾመ። ተሹሞም ሣለ ብዙ ተግሣጻት ጽኁል ብዙ ድርሳናት ደርሳል። ንጉሡ አርቃዲዎስ ይባላል። ወዳጁ ነው። ሊጠይቀው ሄዶ ላለ መምህር አንተን ሳገኝህ ነገሩ ይጠፋኛል ነገሩን ሳገኘው አንተን አጣሀለሁ፣ ከልቤ ሲወጣ ሲወርድ የሚኖር ነገር አለ፣ ወንጌላዊ «ኢያእመራ እስከ አመ ትወልድ ወልደ ዘበኵራ የበኩር ልጂን እስክትወልድ አላውቃትም» /ማቴ 1: / ያለው። ከወለደች በኋላ ወንዶች ሴቶችን በሚያውቁበት ግብር አውቋታል ማለት ነውን አለው። ይህስ አይደለም ጌታን ጸንሳ ሳለች ሥጋዌው በብዙ ጎብረ ትንቢት የተነገረለት በብዙ ጎብረ አምላል የተመሰለለትን ጌታ እንደጸነሰች ለማጠየቅ መልኳ እየተለወጠ ይታየው ነበረ፣ ከወለደችው በኋላ ግን በአንድ ጎብረ መልክዕ ታይታዋለችና ስለዚህ ነው ብሎ ተረጐመለት በዚህም ጊዜ ከግድግዳ ላይ የነበረች ስዕለ ማርያም ካለችበት መጥታ ሦስት ጊዜ በራሱ ላይ ዞራ «ሠናየ ተናገርከ ዮሐንስ አፈወርቅ ዮሐንስ ልሳነወርቅ» ብላ አወድሳው

ከቦታዋ ተመልሳለች። ንጉሡም ለመታሰቢያ ሁለት ልሳናተወርቅ አሠርቶ በግራ በቀኝ አድርጎላታል።

በዚህም ላይ ንጉሡ አርቃዶስ ንግሥቲቱ አውዶክስያ ልጅ እየወለዱ ይሞትባቸው ነበርና ሴት ልጅ በወለዱ ጊዜ እንዳትሞትብን ብለው እርሱን አጥምቅልን አሉት ሲሄድ መልአከ ሞት ከመንገድ ተገናኘው ወዴት ትሄዳለህ? አለው። የአርቃዲዎስን ልጅ ነፍሷን ከሥጋዋ ለይተህ አምጣ ብሎኝ ላመጣ እሄዳለሁ አለው። ቆየኝ ላጥምቃት ብሎት ሄደ። ካጠመቃት በኋላ ረስቶት በሌላ መንገድ ተመለሰ። የካህናት የመዓረጋቸውን ደግነት ለማጠየቅ /17/ ወዲያ ወዲህ ሳይል 10 ዓመት ቆሞ ቆይቷል። «እምነ አፋሁ ዘወርቅ ሰሚአ ግዘተ፣ እንበለ ይዕርግ ላዕለ ወእንበለ ይረድ ታሕተ፣ መልአከ ሰማይ ቆመ ዐሠርተ ዓመተ» እንዲል እርኬ።

በአሥረኛ ዓመቷ ለባልታጨች ልጃችንን መርቀልን ብለው ላኩበት ቀድሞ በሄደበት መንገድ ቢሄድ መልአከ ሞትን ቆሞ አገኘው ። ምነው ከዚህ ቆመህል? አለው። አንተ ቆይ ካልከኝ ጊዜ ጀምሮ ወዲያ ወዲህ ሳልል ቆሜአለሁ አለው። አጥፍቻለሁ ሂድ የታዘዝከውን ፈጽም አለው። ከዚያ ሲደርስ ሞታ ሲላቀሱ አገኘ። ነገሩን ነግሮ አጽናኗቸው ተመልሷል።

ንግሥቲቱ አውዶክስያ መፍቀሪተ ንዋይ ነበረች። በዓመት 3 ጊዜ የምታፈራ ለከተማ ቅርብ የሆነ ርስት ያላት መበለት ነበረች ርስቷን ነጠቀቻት። መጥታ ለርሱ ነገረችው መልሺላት አላት አምለልስም አለች። ርስተ ምድር ነጥቀሽ ርስተ ሰማይ ታገኚ መሰለሽ? ብሎ ከቅጽረ ቤተክርስቲያን እንዳትገባ ሥጋውን ደሙን እንዳትቀበል ከምእመናን እንዳትገናኝ አወገዛት። እርሷም በበኩሏ እሱ በነውር ምክንያት የሻራቸውን ኤጲስ ቆጳሳት በብሶባ ታሥሮ ይጋዝ ብለው እንዲፈርዱበት አደረገች። ታሥሮ ወደ ደሴቶ አጥራክስያ ተጋዘ። የሮሙ ንጉሥ አርያኖስ ዜና ገድሉን ስነ ጽድቁን እየሰማ ሲያደንቅ ይኖር ነበርና ባትመልሰው ጠቤ ካንተ ነው ብሎ ከአርቃዴዎስ ላከ። መልሱ ብሎ አስመለሰው ያች ግን ሰይጣን አነሣስቷታልና ሁለተኛ አሥራ አጋዘችው በዚያው አርፏል። እሷም አልተጠቀመችም እሱ ካረፈ በኋላ ጽኑ ደዌ አደረባት። ከመቃብሩ ሄዳ ቢድያለሁ ይቅር በለኝ እያለች ብዙ መከራ ተቀብላ ተፈውሳለች።

ዮሐንስ አፈወርቅ ሲቀደሰላት
ጠሪብ ተጋራሚ ምሁር ደግ አባት።
እውነተኛ መምህር ፊት አይቶ አያደላ
ንግሥትን ገሠጻት ደጋዋን በድላ።
በእግዚአብሔር ፊት ብትከብርላት ነፍሱ
ሰማያዊ መልአክ ታዘዘለት ለርሱ።
ቃሉ የጣፈጠ ትምህርት እሙን
አቃተሉ ፈቺው መናፍቃንን።
በዘንፍ መሀል አንጻች ላያፍር

ቀሞ ሲመክር የድንግልን ክብር
ድንግል በሥዕሏ አድራ በቀንዱው
አፈወርቅ ብላ አመደበችው
አንባይቀየሙት ነገሥት መነኮንት
ሰምቶ ቸል ከሚል የደጋን ጩኸት
ገሬዎችን ሁሉ ገሥጾ በእውነት
ደኻለኛል አለ መኖር በከንቱ
ጌታ እንዳልጉዳ እውነትን ተርቤ።
የቀናውን መንፈስ አላድሮ በአዲ።

አባ አፍኒ - /ከዘጠኙ ቅዱሳን/

ሐ. ፍልሰተ ሥጋሁ ለአቡነ ማር ተክለሃይማኖት

ዜና ዕረፍታቸው በገጽ እንደተገለጸው ጌታ በ57 ዘመን ደቀመዛ መዛሙርትህ ቤተክርስቲያን እንጸው ሥታህን ወደዚያ ያልፈሱታል። ብሉ ብሉ ነገሯቸው ነበረ። ጊዜው ሲደርስ 19 ቀን ለአቢ ምሌት ለአባ አባ ሕዝቅያስ ተገለደው ጌታዬ የነገረኝ ተሰፋ ሊፈጸም ጊዜው ደርሷልና በሩትም
በቅርብም ያሉ ደቀመዛሙርቴን ሰብስበህ በ12 ሥጋዬን አሳልሱ፣ እኔም ከቅዱስ ሚካኤል ጋር እመጣለሁ፣ ምልክት ይሆንህ ዘንድ ሰትገባ መብራቶቹን አጥፋ እኛ ስንመጣ ይበራል አሉት። እንዳሉትም ደቀመዛሙርቶቻውን ከሩትም ከቅርብም ሰብስቦ በዚህ ዕለት ሥጋቸው ካረፈበት ከመካነ አስቦ ቢዝሙ እንደ ሸቱ መጓዙ እምር አገኙተው ተሸክመው ወደ ቤተመቅዱስ ከቅዱስ ሚካኤል ጋራ መጥተው ከመንበሩ ተቀመጡ፣ ሲመጡም የጠፋት መብራቶች በሮተው ተገኝተዋል እኒያም በዕልልታ በደስታ አጽግቸውን ከእግረ መንበር አትረውታል።
ታሪኩ የተፈጸመው በ1349 ዓ.ም ቀን ነው።

ግንቦት 14 አባ ጳኩሚስ /ከ290 - 346 ዓ.ም/

ሀገራቸው ጽርዕ ነው። በገጻመ ጳውናስ በ 6 ሺህ መነኮሳት ተሹመዋል። ቀን ለማስተማር ለአገልግሎት ሌሊት ለበጊድ ለጸሎት ታግተው ይኖሩ ነበርና ሱታፌ ግንበረ መላእክት ተብለዋል። በጸሎታቸው ጥቂት ትምክህት ነበረባ ቸው። አንድ ሌሊት ሲሰግዱ

ላባቸው የቆሙበትን ምድሮ አራሰው ጌታ ተገልጾ አሁን ይህ ሁሉ ስግደት ይህ ሁሉ አሉት' ለማን ብለህ ነውሕ አላቸው ጌታዱ ላንተ ብዱ ነዋ አሉት በማግሥቱ በችንካር ተቸንክር በመስቀል ተሰቅሉ ታያቸው:: ጌታዱ አሁን ደግሞ መስቀልህ ለማን ብለህ ነውሕ አሉት ላንተ ብዱ ነዋአላቸው:: ይህ ሁሉ ትናንት በተናገርኩት አይደለምን ደግ አላደረግሁም ብለው ተጸጽተዋል:: በሚጸልዩም ጊዜ ሽትና ሲኦል በዓይነልቡና ይታያቸው ነበር አንድ ቀን ባያቸው በወደድሁ ነበር አሉ:: የታዘዘ መልአክ ነጥቆ ወስዶ ጻድቃንን በሽት ሲያመሰግኑ ኃጠ ኣንን ሰሚአል ዋይ ዋይ ኪሉ አላያቸው:: ከዚህ በኋላ መላ ዘመናቸውን ስለኃጥአን ሲያዝኑ ሲያለቅሱ ኖረዋል:: ጊዜ ዕረፍታቸው ሲደርስ ጌታ ጎዘንህን አየሁልህ ልመናህንም ሰማሁልህ በስምህ የተማጸነውን ሁለ ከሞተ ነፍስ ከርደቱ ሸነም አድንልሃለሁ ብሉ ተስፋቸውን ነግሯቸው በዚህ ዕለት ወርዷል::

ግንቦት 16 ኢያሱ ሲራክ

ኢያሱ ማለት መድኃኒት፣ ሲራክ ግለትም ጠቢብ ግለት ነው:: ሲራክ የጥበብ ስሙ ነው አባቱ አልዓዛር ይባላል:: መጽ ሲራ 5:1 ጌታ ጥበብ ገልጾለት የጥበብ ሁሉ መገኛዋ ክእግዚአብሔር ዘንድ ነው ዓለም ሳይፈጠር ጥበብ ከርሱ ጋር ነበረች ብሉ ስለጥበብ ተናግሯል:: ሲራ 1:1 ከመሳፍንት ሙሴን ከነገሥታት ዳዊትን ከነቢያት ኢልያስ ኢልሳዕና ኢርምያስን አብነት እያደረገ ታላቅ የጥበብና የምክር መጽሐፍ ጽፏል መጽሐፉም ከ 46ቱ የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት አንዱ ነው::

ከሦርክ መልስ ከ 470 ዓ/ዓ ወዲህ የተነሣ መሆኑን መጽሐፉ ያመለክታል

ግንቦት 17 ኢጲፋንዮስ ኢጲስቆጶስ /ከ 315 - 403 ዓ.ም/

ወላጆቹ አይሁዳውያን ነበሩ አባቱ ሞቶ እናቱ እርሱንና እኅቱን የምታሳድግበት አጥታ ስትቸገር እርሱ ያላቸውን አንድ አህያ ሊሸጥ

ይዞ ሲሄድ ከጎዳና ፊላታዎስ የሚባል ደግ ሰው አገኘው:: ዋጋውን ሊነጋገረው አህያው ዘሎ ኩላሊቱን ረገጠው ፣ ወደቀ ፊላታዎስ የክርስቶስ ኢየሱስን ሰም ጠሮቶ ቢጎትተው ተነሣ:: አህያውንም ውደቅ ቢለው ወድቆ ቀረ:: ኤጲፋንዮስ በስሙ የወደቀውን የምታነሣበት የቆመውን የምትጥልበት ኢየሱስ ማነው? አለው:: ኢየሱስማ ለቤዛ ብዙኃን ከሰማያት ወርዶ ከድንግል ተወልዶ ዕውር ቢያበራ ሙት ቢያስነሣ ወገኖቹ አይሁድ ጸልተው ተመቅኝተው ሰቅለው የገደሉት አምላክ ወልደአምላክ ነው:: አለው ይህን በልቡ አኑሮ ባየው እየተደነቀ ወደ ቤቱ ተመለሰ::

ከዚህ በኋላ ባለጸጋ አጉት ነበረው እሱንም እኅቱንም ወስዶ አሳድጎ ሀብቱን አውርሷቸው ዐረፈ:: አንድ ቀን ከአባ ሉክዮስ ጋር በመንገድ ተገናኝተው እየተጨዋወቱ ሲሄዱ አንድ ችግረኛ ስመ እግዚአብሔር ጠራባቸው:: አባ ሉክዮስ ወርቅ ብር የለውምና የለበሰውን አውልቆ ሰጠው:: ወዲያው መልአክ ከበረዶ የነጻ ልብስ ሲያሳናጽፈው አይቶ አባቴ አምላክህን አመልከው ዘንድ ሃይማኖትህን አስተምረኝ አለው:: አስተምሮ አጥምቆታል:: ከፍጹምነትም እንደሚደርስ አውቆ መዓርገ ምንኩስና አሰጥቶታል በዚህ ጊዜ የ17 ዓመት ወጣት ነበረ:: ከዚህ በኋላ በጾም በጸሎት ተወስኖ በትጎርምት የሚኖር ቢሆን ሀብተ ፈውስ ተሰጥቶት ሕመማንን የሚፈውስ ሆኗል፣ ሙትም አንሥቷል::

መምህሩ አባ ኤላርዮን መንፈስ ቅዱስ ገልጾለት ጌታ የብዙኃን አባት እንድትሆን መርጦህልና፣ ቆጵሮስ ሂድ ተሾምልን ቢሉህ አይሆንም አትበላቸው አለው:: ከበዓቱ መውጣቱን ከመምህሩ መለየቱን ባየወድም ፈቃደ እግዚአብሔር ነውና ሁለት ብላቴኖች አበሰጥሎ ሄደ:: ጌታም ለቆጵሮሱ ኤጲስቆጶስ ሁለት ብላቴኖች ያስከተለ ሁለት የወይን ዘለላ የያዘ ኤጲፋንዮስ የሚባል ገዳማዊ ወደ ገበያ ይመጣል አሱን ሹመው አለው:: ቢሄድ ሁለት የወይን ዘለላ ይዞ ሁለቱን ብላቴኖች አስከትሎ ሲገበያይ አገኘው ኤጲፋንዮስ የምትባል አንተ አይደለህምን አለው:: አዎን አለ ጌታ ያዘዘኝ አለና ተከተለኝ ብሎ ወስዶ ሾመው:: በሶስተኛው ቀን ቅስና ሰጠው ኋላም እርሱ ሲሞት ኤጲስቆጶስነት ተሹሟል:: ተሹሞም ላለ ብዙ ድርሳናት ደርሷል ብዙ ተሣሣጻት ጽፏል::

ንግሥቲቱ አውዶክስያ የአንዲት መበለት ርስት በመንጠቋ ምክንያት የሐንበ አፈሠርቅ አውግዞ ከማኅበረ ምእመናን ለይድት

ነፍርና የሃይማኖት ሕጸጽ ሳይኖርብኝ በክንቱ አመግኖልና መተተህ እይልኝ ብላ ላከችበት ሄደ ተይ ያለሽን ተዪው አላት ይህንንስ አልተውም አለች እንግዲያውስ የሺቀጳጳሱን ቃል ልታከብሪ ፈተንሽ ነፍር አላት ይህንን ካልኮነ አብያተ ክርስቲያናትን አዘግቼ አብያተ ጣያታትን አስከፍታለሁ አለችው:: ከርሱ ዘንድ ሄዶ ወንድሜ ጥቂት ጊዜ ምእመናን ከመከራ አረፉ ስንል በዚህ ምክንያት ደግሞ መከራ ቢመጣው ደግ ነውን ተውው አለው:: ርስተ ምድር ነጥቃ ርስተ ሰማይ ታገኛለችን አይሆንም አብያተ ጣአታትንም ብታስከፍት ለርሷ ይበሳታል አለ::

ተመልሶ ከንጉሥ ሊሰናበት በጣ ጊዜ ኤሊፋንዮስ ዮሐንስ አፈወርቅን ከሹመቱ ሻረው ከመንፈሩ አዋረደው ብላ በሐሰት አስወራች:: ዮሐንስን ሊሰናበት ሲሄድ ምነው እንዲህ አደረግኸኝ? አለው ኧረ ምንም አላደረግሁብህም አለ:: መሄድማ ትሄዳለህ ከመንበርህ ግን አትቀመጥም በመንገድ ትሞታለህ አለው:: እርሱም በዘኩሉ መመለስማ አይቀርም ትመለሳለህ ነገር ግን ሁለተኛ ተግዘህ ትሞታለህ አለው:: የጠብ አይደለም የዮሐንስ ሞት ለኤሊፋን ዮስ የኤሊፋንዮስ ሞት ለዮሐንስ ተገልጸላቸው ነው እንጂ ይኸውም አልቀረ ዮሐንስ አፈወርቅ በዕርቅ ከተመለሰ በኋላ ሁለተኛ ተግዞ በዚያው ዐርፏል:: ኤሊፋንዮስም ጥቂት ቀን ተጉዞ ሳይደርስ ከመንገድ በዚህ ዕለት ዐርፏል:: 11 ቀን ተጉዘው በ28 ደራሱ፣ በሃይማኖት ሕጸጽ በሞግባር ጻጎዕ የሻራቸው ሁለት ዲያቆናት አናስቀብርም ብለው መቃብር ከልከለውት 40 ቀን ተቀመጠ ይህንንም ያህል ቀን ሲቆይ መዓዛው አልተለወጥም ነበር::ኋላ ግን አንድ ዲያቆን ቢማጸነው እኒያን በተአምራት አጥፍቶ ተቀብሯል::

ክቡር መንፈሳዊ ኤሊፋንዮስ
ታማኝ ባለሟሉ ለመንፈስ ቅዱስ
ገና በልጅነት በሠጣትነቱ
በዘጊድ ተቀጣ በደም ሰውነቱ
ልጓደትን አብዝቶ ቢገልም ጉልበቱ
ያሬዛቸው ነበር ሕዝቡን በስብከቱ
አምላኩ ክርስቶስ ነውና ብርታቱ::
ከሞተ በኋላ ሥጋው ሆኖ በድን
ጻድቃን የመሰሉ ተንኪዛዎችን
ተጣቸው ለሕዝቡ ትምህርት እንዲሆን
ፈጣሪ ተጣልቶን እንዳንሆን እኩል
አደብጀንምና ይቅርብን ተንኪል

ምሳ 10 :29 ፣ 12: 2

ግንቦት 18 በዓለ ጲራቅሊጦስ

ጌታ ዐሚያረግ ጊዜ ደቀመዛሙርቱን አንትሙሰ ንበሩ ሀገረ ኢያሩሳሌም እስክ ትለብሱ ኃይለ እምአርያም ሉቃ 24:49 ብሏቸው ዐርጎ ነበር:: ተስማሮ የማያስቀር ምሉ የማይከዳ ነውና ባረገ በ10ኛው ኪተኃሣ በ50ኛው ቀን ጲራቅሊጦስን ሰደሳቸዋል::

ጲራቅሊጦስ ማለት መንፈስ ጽድቅ መንፈስ ሕይወት ባሕርያዊ እስትንፋስ እካዛዊ ሕይወት አካላዊ እስትንፋስ ማለት ነው ስለምን ቆይቶ በ10ኛው ቀን ላከላቸው ቢሉ በ10ኛ መዓረግ የጠነን እኛ ነፍርንና ወደ ክብራችን ወደ መዓረጋችን እንደመለስን ለማጠየት ነው ዳግመኛም 10ሩን ቃላት ቢጠብቁ መንፈስ ቅዱስ ኮሚሰጥ መሆኑን ለማጠየት ነው::

"መአስተርአይምሙ ልሳናተ እሳት ከፉሳት ከመ እሳት ዘይትከፈል" ይላል በአምላለ እሳት አድርባቸዋል:: ወዲያውም የሚያውቁት ጸንቶላቸው የማያውቁት ተገልጸላቸው ቀድሞ ኮሚናገሩት ከዕብራይስጥ ቋንቋ ሌላ 71 ቋንቋዎች ተገልጸውላቸው ምሥጢር የሚተረጉሙ ሆነዋል:: ከአይሁድ ወገን እኩሌቶቹ ይህ ነገር ምን ይሆን? አሉ እኩሌቶቹ "እስብ ጻዕፈ ጸግቡ - ጉሽ ጠጅ ጠጥተው ሰክረው የሆነ ያልሆነውን ይቀባጥራሉ "አሉ:: ቅዱስ ጴጥሮስ ሀሣባቸውን አውቆ አኮ ከመትትሐዘብሙ አንትሙ ስኩራን እሙንቱ ዘትበሉ ሰክረዋል የምትሉ እናንተ እንደምትጠረጥሯቸው አይደለም እስመ ነግህ ብሔሩ ወሰቢሁ ሠለስቱ ሰዓት - ጊዜው ግለጻ ሰዓቱም ሶስት ሰዓት ነውና፣ ጻሩ ግን እሰወጥ እምነመንፈስ የ ጲበ ኩሉ ዘሥጋ (ኢዩ 2: 28) ተብሎ የተነገረ ትንቢት ይፈጸም ዘንድ ይህን ያደረገ እናንተ ጸልታቸሁ ተመቅኝታችሁ የሰቅላችሁት ክርስቶስ ኢየሱስ ነው እኛም ነቢያት ትንቢት የተናገሩለት ምሳሌ የመሰሉለት አምላክ መልደ አምላክ ለመሆኑ፣ ከሙታን ተለይቶ ለመነሣቱ ለማረጉ ዳግመኛም በክብር በምስጋና ለመምጣቱ ምስክሮች ነን አላቸው ምንተ ንግበር አኃዊነ አውን ምን እናድርግ አሉ "ነስሑ ወተጠመቁ በስሙ ለኢየሱስ ክርስቶስ ከክፋታችሁ ተመልሳችሁ በስሙ ተጠመቁ አሏቸው "ወተመስኩ በይእቲ ዕለት መጠነ ሠላሳ ምዕት ነፍስ " ይላል ሶስት ሺህ ሕዝብ አምነው ተመ

ምቀዋል:: ሐዋ 2:1-41 ይህ የተፈጸመ በ33 ዓ.ም በዚሁ ቀን በዕለተ እሑድ ነው:: ዕለቱን ሊቃውንት ሀብተ መንፈስ ቅዱስ የተሠጠበት፣ ወደ የሀገራቸው በተመለሱ ጊዜ በአሕዛብ መካከል የሚያስተዋውቋትንና የሚመሰክሩላትን 3000 ምእመናን ያገኘችበት ዕለት ስለሆነ የቤተክርስቲያን የልደት ቀን ሲሉ ጠርተውታል::

4. ሐዋርያት መንፈስ ቅዱስን ሲቀበሉ እመቤታችን ከሌሎች ቅድሳት አንስት ጋር አብራቸው ለጸሉት ትዕ:ጋ ነበር ሐዋ 1:14፤2:1

ሰንበተ ክርስቲያን ክብርት ልጅት ናት
መንፈስ ቅዱስ ለሰው የተሰጠባት
ጌታ ጉብኝቷቸው በቅዱስ መንፈሱ
ሐዋርያት ፀኑ ከብልየት ታደሱ
ምሥጢር ለመተርጉም በአውቀት ጉለመሱ
ሃይማኖታቸውን በግልጽ መሰከሩ
የአይሁድን ግልምጫ ሞትንም አልፈሩ
ለዜተክርስቲያን የጴጥሮስ ስብከት
ሦስት ሺህ ነፍሳትን አተረፈላት
ተመለሱ ብሎ ጴጥሮስ ሲመክራቸው
ሊገሥጻቸውም በኩሉ ሥራቸው
ከአይሁድ መካከል የበዛቱጥራቸው

አዝነው ተጸጸቱ ስለፀደፋቸው
በክርስቶስ እምነው በሰሙም ተጠምቀው
የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ ተቀብለው
ከዓለም ክፉ ሥራ ከክፋት ርቀው
በፍቅር በአንድነት መከራን ታግሠው
በጎ እየሠሩ ቢጎውን ተናግረው
ወንጌልን በአንደበት በሥራም መሰከረው
ለአምላክ ታምነው ኖሩ በመላ ዕድሜያቸው
ለምእመናን ሁሉ በጉ አብነት ሆነው።

ግንቦት 19 ኤስድሮስ ሰማዕት

ሀገሩ አንጸኪያ ነው :: አባቱ በድላእን እናቱ ሶፍያ ይባላሉ። እግዚአብሔርን የሚፈሩ ሰውን የሚያከብሩ ደጋጉች ነበሩ። በድላእን የንጉሥ ዲዮቅልጥያኖስ ሊቀሐራ ነበረ። ዲዮቅልጥያስ በነገሠ በ20 ዓመት ሃይማኖታችሁን ካዱ ለጣኦት ስገዱ እያለ ምእመናንን ይፈኝቸው ጀመረ። በድላእን ፈጣሪዬን ክጀ ለጣኦት ስግጀስ አልኖርም ብሎ ሚስቱንና ሁለት ልጆቹን ይዞ ከአድባራት ባንዱ ተቀመጠ። ዲዮቅልጥያኖስ አስፈልጎ አምጥቶ በሰይፍ አስመታው ኤስድሮስ በዚህ ጊዜ የ12 ዓመት ልጅ ነበረ። ይህስ ምንም አያውቅም ብሎ ከእናትና ከእጎቱ ጋር አጋዘው።

አሥራ ስምንት ዓመት ሲሞላው በሌላ ስፍራ ያለ ዐላዊ ኢራኀራኀኑ ልብከ ወኢመከርከኩ ትተመየጥ እምሃይማኖትከ አልተመለስክምን አለው ፈጣሪውን የከዳ ለጣኦት የሰገደ ይመለስ እንጂ እኔማ ፈጣሪዬን አውቄ ሃይማኖቴን ጠብቄ የምኖር ነኝ አለው። ከግንድ አሰቅሎ ሥጋውን በአስዋጠብርት አስተፈተፈው እናቱ አንተ ርጉም አንተ ጎሱም እያለች ደሙን እየታፈነች እረጨችበት። እጎቱም አፎምያ ትባላለች በደንጊያ ፊት ፊቱን ትጠብሰው ጀመረች። ሰይፍ ጀግሬው ሁለቱንም በሰይፍ መታቸው። እሱንም ጎኑን አስቀድዶ በእሳት አቃጥሉ ለሰማይ አዕዋፍ ለምድር አራዊት ራት ይሁን ብሎ ከዱር አስጣለው። ጌታ ከሞት አንሥቶ ከንጉሥ ፊት አቀረበው ከሠራዊቱ 800 አመነ በአመላኩ ለኤስድሮስ እያሉ አንገታቸውን ለስለት ሰውነታቸውን ለእሳት ሰጥተው በሰማዕትነት አርፈዋል።

አሱንም ከብረት አልጋ አስተኝቶ ከበታቹ እሳት አስነደደበት አሁንም ከሞተ በኃላ ተነሥቶ መሠከረ ከዚህም በኋላ የወፍጮ ደንጊያ በአንገቱ አሳስሮ ከባሕር አስጣለው፣ ደንጊያው ሠጠመ አርሱ ወጣ።

በመጨረሻ ሥቃዩ ይጽናበት ብሎ ግንድ ላይ በችንካር አስቸንክሮ ተወው። ጌታ በስምህ የተማጸነውን ምሬልህለሁ አንተ ከገባህበት መካነ ዕረፍት አስገባልህለሁ ብሎ ተስፋውን ነግሮት ከ 17 ዓመት ተጋድሉ በኋላ በዚህ ዕለት ዐርፏል።

ፉ ከታሪኩ አንጻር መዋዕለ ሕይወቱ ከ292- 329 ዓ.ም መሆኑ ነው።

ሰማዕቱ ኤስድሮስ ላዕከ ቃል ፍጹም
የመልካም ዛፍ ፍሬ ጣፋጭ ነው መልካም
የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክነቱን
ለዓለም ሲመሰክር ሲያስተምር እምነትን
በምቾት አይደለም ሳይቀምስ መከራን
እንደ ሐዋርያት ሠጥቶ እንጂ ነፍሱን

አንገቱን ለስለት ለችንካር እጁን
ኤስድሮስ ለአምላኩ በአሕዛብ ፊት
እንደ ቅዱስ ጊዮርጊስ ሊቀሰማዕታት
እስከ ሞት ድረስ ነው የታመነለት
የሰማዩን መንግሥት የክብርም መውረሻ
በርሱ መታመን ነው እስከመጨረሻ

ማቴ 40 22፤ 2413

ግንቦት 21 ደብረ ምጥማቅ

ከሠላሳ ሶስቱ የእመቤታችን በዓላት አንዱ ነው። ደብረ ምጥማቅ በምኔተ ገምኑዲ አቅራቢያ የምትገኝ ቦታ ናት። እመቤታችን በስደት ሳለች ጌታ በዚህ ቦታ በስምሽ ወላይ ቤተክርስቲያን ይታነጻል ስሙንም ደብረ ምጥማቅ ይሉታል ብሎ ነግሯት ነበር። ይኸውም አልቀረ። በዚሁ ቦታ በእመቤታችን ስም ቤተክርስቲያን ታንጸ ስሙ ደብረ ምጥማቅ ተብሏል።

በዚህም ዕለት እመቤታችን ከወሐይ ሰባት እጅ አብርታ ከጉልላቱ ላይ በመንበረ ብርሃን ተቀምጣ መላእክት ሊቃነ መላእክት ከበው ሲያመሰግኗት፣ ነቢያት ሐዋርያት ጻድቃን ሰማዕታት እጅ ሲነ ሣት ታይታለች። እስከ አምስት ቀንም ምእመናኑን አረማውያኑን አንድ ወገን አድርጋ ስትባርክ ሰንብታለች። ከዚህ በኋላ ምእመናንም አረማውያንም በየዓመቱ እነሀን አምስት ዕለተት በደብረ ምጥማቅ ተሰብስበው የሚያከብሩ ሆነዋል።

ግንቦት 24 ሀ. ዕንባቆም

ዕንባቆም ማለት ጠቢብ ለባዊ ማለት ነው ትውልዱ ከነገደ ስምዖን ነው ወአብሰለ ተብሏለ ከመ ይሰድ ምሳሐ ለእሰ የአጽዱ ይላል ንፍቀ ቀቅሉ ለአሜጀች ምላ ይዞ ሲሄድ ቅዱስ ሚካኤል ሰድሎቱ ዘንተ ምሳሐ ለዳንኤል ዘሰሉ ውስተ ግበበ ባቢሉን ባቢሉን በጉድጋድ ለተጣለ ለዳንኤል

ውሰድለት አለው። ጌንኤል ወዴት አለ ባቢሎንንም አላውቅም አለ ወነሥኦ በአሐቲ ሥዕርተ ድኅዱ ይላል አንዲት ጠጉሩን ይዞ አድርሶት ሳይከፍት ገብቶ ሣግቦት ሳይከፍት ወጣ፣ መልእኩ እንዳመጣው መልሶታል ተረ. ዳን

ከዚህ በኋላ እስራኤልን ሲያስተምር ቆይቷል የጌታም ሰው መሆኑ ተገልጸለት እግዚአብሔርስ እምቴማን ይመጽእ ወቅዱስኒ እምደብረ ፋራን ወእም አህጉረ ይሁዳ እግዚአብሔር ከቴማን ይመጣል ቅዱሱም ከፋራን ተራራ ከይሁዳም ሀገሮች ብሉ ትንቢት ተናግሯል።

➤ መዋዕለ ትንቢቱ ከ 609 -606 ዓ.ዓ

ሊ. በአተ ግብጽ

ጌታ ተወልዶ 2 ዓመት ሲሆነው ሰብአ ሰገል እጅ ሊነሡ እጅ መንሻ ሊሰጡ "አይቴ ሀሉ ዘተወልደ ንጉሠ አይሁድ እያሉ ቢመጡ ሄሮዶስ መንግሥቱን የሚነጥቀው መስሎት" ሊገድለው አስቦ ሕፃናቱን ሰብስቡ ብሎ ባዘዘበት ጊዜ ቅዱስ ገብርኤል ለዮሴፍ "ንሣእ ሕፃነ ወእሞ ወሑር ብሔረ ግብጽ" አለው። ማቴ 2:13 እመቤታችን ደንግጣ ልዋል ልደር ሰኰል ልትቆን ልጇን አዝላ ዮሴፍ ሰሎሜን አስከትላ ሽሽት ጀምራ በዚህ ዕለት ምድረ ግብጽ ገብታለች።

ሄሮድስ ያጨናነቃ ደርሰው ወንዙን ተሻግረው ካለፉ በኋላ ጌታ በእግሩ ድኅዲሐ ይንኩል አያለ ሲሄድ ከአንዱ ደንጊያ ላይ አሠረ እግሩ ተቀረጸ። እናቱ ሰሎሜ በዚህ ቦታ በስሟ ወቢይ ቤተክርስቲያን ይታነፃል ደብረ ምጥማቅ ይባላል። ብሏታል። ገጸመ አስቴጥስንም ከሩቅ አሳይቶ በዚያ ዐለት ላይ እንደመላእክተ ሰማይ በንጽሕና የሚያገለግሉኝ ወጻጽቼ ይኖሩበታል ብሏታል።

በግብጽም ወደ ምስራቅ ሲደርሱ የዮሴፍን በትር ከሁለት ሰብሮ ከመሬት ተክሎ ባጠጣው ጥዑም ውኃ አፍልቆ አለምልሞ ጥዑም መዓዛ ያላቸው ዕፀው አድርጎ በለሳን /በለ ሰን/ ይባላሉ፣ ለማየ ጥምቀት መቀደሻ ይሆናል። ብሏታል። እሰሙናይን ከሚባል ቦታም ሲደርሱ እንጨቶችና ተራሮች ሰገዱላት። "ምዕረ ትትፈሣሕ ሶበ ተንዘን ለሕጻን ወላዲቱ፣ ርእያ ዘገሃረ ተአምረ ውስተደወለ ግብጽ አመበአቱ፣ እንፈርዐ አድባር ወሰገዱ ሎቱ" እንዲል ደራሲ።

➤ የእመቤታችን መዋዕለ ስደት ከ 02 - 05 ዓ.ም ድረስ ነው ሙሉ ታሪኩን በዚህ መጽሐፍ ከፍል 1 ከገጽ 38 - 41 ተመልከት።

ግንቦት 25 ቅድስት ሰሎሜ

ሰሎሜ ማለት ሰላማዊት ማለት ነው። ለእመቤታችን የአክስት ልጅ ናት ማኅት አያቷ ነው፣ ማርያምን ሶፍያንና ሐናን ወልዷል ማርያም ሰሎሜን፣ ሶፍያ ኤልሳቤጥን ሐና እመቤታችንን ወልዳዋል። ነገረ ማርያ በንክ እመቤታችን የመውለጃዋ ጊዜ ሲደርስ ሦስት እኅቶቿን አዋልጇታት አላት። ብትመጣ ብፋሀ ሐዘን ታቅፋ አገኝታት ሕማሙ ምጽ ሳይለማሽ በሴቶች የሚደርሰው ሳይደርስብሽ እንደምን ወለድሽው? አለቻት። በማያመረመር ጥበቡ በድንግልና ፀንሺ በድንግልና እንድወልደው አደረገኝ አለቻት። ካሳየሁ አላምንም ብላ ልትዳስሳት እጇን ዘረጋች፣ በእሳት እንደተለበለበ ማንድ ሆኖ ቀረ። የጌታዬ እናቴ እመቤቴ በእውነት ትንቢት የተነገረለትን ሱባኤ የቆጠረለትን አዳኝ እንደወለድሽ አምኛለሁና ይቅር በይኝ ብላ አለቀሰች እኔንማ ምን አድርገሽኛል? ይለቁንስ የማይመረመር ግብሩን ልመርምር ብለሻልና እርሱን ይቅር በለኝ በይው አለቻት። እያለቀሰች ሰውነቱን ብትዳስሰው ተፈውሶላታል። አመስግናዋለች።

ከዚህ በኋላ እንጪት ሰብራ ውኃ ቀድታ እመቤታችንን እያገለገለች ኖራለች። በስደቱም ጊዜ ሕፃኑን አዝላ ከርሷ ጋር ተሰዳለች። "ነበ ሐደበት በማይ አልባሊሁ ወአባሉ፡ለሕፃነ ድንግል ገቡ ሰሎሜ ዘተነገሠ" እንዳለ ደራሲ።

ጌታም በመዋዕለ ስብከቱ ከ36ቱ ቅዱሳት አንስት ቆጥሯታል። በስቅለቱ ጊዜ ከእመቤታችን ጋር ከመስቀሉ ሥር ሆና ታለቅስ ነበር። ዮሐ 19:25 በተነሣም ጊዜ በሌሊት ወደመቃብሩ ከሄዱ ሴቶች አንዷ ነበረች። ከዕርገት በኋላ ከሐዋርያት ሳትለይ ሐዋርያትን በተልእኮ ስታገለግላቸው ኖራ በዚህ ዕለት ዐርፋለች።

ሰላም ለለሎሜ ክብርት መብዕዕት
የጌታ እገልጋይ ሐዋርያዊት
ጌታ አምላክ ክርስቶስ አንቺን ለክብር መርጠሽ
በክንድሽ ታቀፍሽው አዘልሽው በጀርባሽ
ድንግል ማርያምን የአምላክን እናት
ሊያዩአት ተመኝተው አበው ሳያዩአት
በትንሳት ሆነሽ ያገለገልሻት
ታድለሽ ነው እኮ ተመርጠሽ በእውነት
ዙነዘኔ ጊዜ አዝነሽ ከርሷ ጋራ
ሲጨንቃት ተጨንቀሽ ተቀበልሽ መከራ
ድንግል በልጇ ሞት ስታለቅስ በምር
አብረሽ ተገኝተሻል በመስቀሉ ሥር
ፍቅሯ አገብርሽ የልጇም ፍቅር

ዮሐ 19 25

ግንቦት 26 ቶማስ ሐዋርያ

ቶማስ ማለት ፀሐይ ማለት ነው። ቀዳሚ ስሙ ዲዲሞስ ነው ዲዲሞስ ማለት ጨለማ ማለት ነው። ቁጥሩ ከ12 ሐዋርያት ነው።ማቴ 10:3 ዮሐ 20 :24 ሐዋ 1:13.

ሊቃ ከሙታን ተለይቶ ከተነሣ በኋላ ያየው በ8ኛው ቀን እሁድ ሲሆን ያመነውንም በጠር የተወጋ ጐኑን ደሰ ነው።___ገጽ ተመልከት የእመቤታችንንም ትንሣኤ ሰርገድን አስቃድሞ ያየ እርሱ ነው___ገጽ ተመልከት

ሀገረ ስብከቱ ሕንደኬ ነው። ለምክንያት ይሁነኝ ብሎ በ30 ብር ተሸጠ ከመስፍነ ብሔሩ ከሉክዮስ ቤት እያገለገለ ይኖር ነበር። ምን ምን መሥራት ትችላለህ? አለው። ሕንፃ ማነጽ ሐውልት መቅረጽ እችላለሁ አለው እንኪያስ ሠርተህ ቆየኝ ብሎ ብዙ ወርቅና ብር ሠጥቶት አሕዛብ ምኩሀን ናቸውና እንዲህ ያለ ጠቢብ አገኘሁ ለማለት ወደ ንጉሥ ሄደ። እሱም ሕንጻ ማነጽ ሐውልት መቅረጽ ከዚህ የበለጠ አለን ብሎ ለነዳያን መጸወተው። ከዚያውም ዘንድ አስተምሮ አሳምኗቸዋል። የሉክዮስም ሚስት አርሶንዋ ከነልጆቿ ከነአገልጋዩቿ አምና ተጠምቃለች።

ሉክዮስ ከሄደበት ሲመለስ ያነጽከው ሕንጻ የቀረጽከው ሐውልት ወዬት አለ? አለው በወርቅና በብርህ ያነጽኳቸው ሕንጻዎች እኒህ ናቸው ብሎ ያመኑቱን ደኃፆቹን አሳየው ይህ ክፋ ባሪያ ተጫወተብኝ ብሎ እጅ እግሩን አሥሮ ቆዳውን አስገፍፎ ስልቻ አሰፍቶ በአሸዋ መልቶ አሸክሞ ገበያ ለገበያ ሲያዞረው ሚስቱ አርሶንዋ አይታ በድንጋጤ ወድቃ ሞተች። ሚስቴ የሞተች ባንተ ምክንያት አይደለምን ካዳንካት እኔም በአምላክህ አምናለሁ አለው። ጌታ ቁስሉን እንደ ውኃ አቀዝቅዞለት ካለችበት ሄዶ ስልቻውን ቢያስነካት ተነሥታለች በዚህም ሉክዮስ አምኖ ተጠምቋል።

ከዚህ በኋላ ስልቻውን ተሸክሞ ከቦታ ወደ ቦታ እየተዘዋወረ ሙት እያነሣ ደውይ እየፈወሰ አሕዛብን አሳምኖ አጠመቀ። ቀንጦፍያ ሲደርስ አንድ ሽማግሌ ሰባት ልጆቹን ገድለውበት ሲያዝን አግኝቶ ስልቻውን እያስነካ ሰባቱን አስነሥቶለታል። በኢናስም የቃሉን ትምህርት የእጁን ተአምራት አይተው ከንጉሱ ሚስት ከንግሥቲቱ ጀምሮ እስከ ተራ ገባር ድረስ ያሉት ሁሉ አምነው ተጠመቁ። ኋላ ግን ካህናተ ጣኦቱ ጥቅም የሚቀርባቸው ቢሆን በተንኮል ከንጉሥና ከመኳንንቱ አጣልተው በዚህ ዕለት አንገቱን በሰይፍ አስመትተውታል።

➢ ሰማዕትነት የተቀበለው በ 72 ዓ.ም ነው

ንሁድ ክብር ሰው ነው ተማስ የኛ አቡን
በእጁ የዳሰሰ የአምላኩን ጉን
ዘመዱ ወጌ ሲሆን አምላያው

እንደምን በሰው ላይ ይጨክናል ሰው?
አምላክ ክርስቶስን ቢሰብክላቸው
አቤት ክፉታቸው መጨከናቸው
ስልቻ አደረጉት ቆዳውን ገፈው
የቆሰለው ሥጋው በጨው ታጥቦ ታሽቶ

የቆዳው ስልቻም በአሸዋ ተሞልቶ
ተሸክሞ ሲዞር በመከራው ፀንቶ
ክብሩን መሰከረ ስልቻውን ነክቶ

የሞተው ተነሥቶ ጌባጣውም ቀንቶ
ስትወልድ በምጿ አዝና አልቅሳ ሴት
ከወለደች ኋላ ደስ እንደሚላት
ጻድቅም ስለጽድቅ የሚሞተው ሞት
የዘላለም ደስታን ያስገኛል ሕይወት

ዮሐ 16 21

ምዕራፍ 4

ሰኔ 9 ሳሙኤል ነቢይ

ሳሙኤል ማለት ሰምዐኒ እግዚአብሔር ማለት ነው። 1ሳሙ 1:20 አንድም ካህን ተአማኒ ማለት ነው። 1ሳሙ 2:35 ትውልዱ ከነገደ ኤፍሬም ነው፣ አባቱ ሕልቃና እናቱ ሐና ይባላሉ የተወለደው የአርማቴም ዕጻ በሆነች በመሴፋ ሲሆን የብፅዓት ልጅ ነው። ጡት ሲተው እናቱ አፋ እህል ሳይለምድ ሆዱ ዘመድ ሳወድ መሰዳ ለቤተእግዚአብሔር ሠጥታዋለች።

ሊቀካህናቱ ዔሊ ከዘናቱ አፍኒን ፊንሐስ ይባላሉ። አፊኒን ፊንሐስ ጽዩአን ምግባር ነበሩ ጌታ ዔሊን ልጆችህን ሥራ ቅጻ አለው። እነሱ ተመክረው የማይመለሱ፣ ዔሊም ከእግዚአብሔር ይልቅ ለልጆቹ አድልቶ ከሹመታቸው ልሻራቸው ከመዓርጋቸው ላዋርዳቸው የማይል ቢሆን ጌታ አስቀድሞ ለሳሙኤል በራዕይ አስታውቆ ቁጣውን በሞተ እስራኤል ጀምሮ በኤዋ ጽዮን፣ በሞተ አፍኒን ፊንሐስ ጀምሮ በሞተ ዔሊ ፈጽሞ ሳሙኤልን ሊቀካህናት አድርጉ ሾመው።

ከህንት ከምስፍና አንድ አድርጉ ይዞ 40 ዘመን አስተዳድሯቸው አረጀ። ኢዩ ኤል አብያ የሚባሉ ሁለት ልጆች ነበሩት። ካህናት አድርጉ ሾማቸው። ደኃ የሚበድሉ ፍርድ የሚያጓድሉ ቢሆን እስራኤል "እንተሰ ልህቀ ከሙ ኢትመግበነ ወደቂቅከኒ ኢሖሩ በፍናትከ" እንተ እንዳታስተዳድረን አረጀህ ሽመግልህ፣ ልጆችህም አሠርህን አልተከተሉም በዚያውም ላይ በኢያቢስ ዘገለዓድ ባሉ 2 ነገድ ተኩል ወንድሞቻችን ናያስ አምናዊ ቀኝ ቀኝ ዓይናችሁን ገብሩልኝ ይላልና ቅን ፍርድ የሚፈርድልን ከጠላት የሚታደገን ንጉሥ አንግሥልን አሉት ጌታ ከሙሴ ጀምሮ እስከእሁን ድረስ ካህናትን መሳፍንትን አስነሣ እንጂ እንደ አሕዛብ ንጉሥ አንግሦላችኋለን ተው አይሆንም አላቸው ጌታ "ስምየሙ ቃሉሙ ዘይቤሉከ -የሚሉህን ስማቸው" አለው :: ሳኦል ወልደቂስን ቀብቶ አንግሦላቸዋል። ለእርሱም እንዲዝ ሥርዓት ሠርቶባቸዋል። ኋላም ሳኦል ቢበድል የዕሴይ ልጅ ዳዊትን ቀብቶ አንግሦላቸዋል። ዳዊትን ከቀባ በኋላ ጥቂት ጊዜ ቆይቶ በዚህ ዕለት ዐርፏል።

➢ የከረው ከ በ1100 ዓ.ዓ ገደማ ነው።

ሰኔ 11 ገላውዴዎስ ሰማዕት

ገላውዴዎስ ማለት ዕንቈጻዘቦን ማለት ነው:: ሀገሩ አንጾኪያ ነው:: አባቱ አብጥልማዎስ የንጉሥ ኑማርያናስ ወንድም ነው:: እንደ ዮሴፍ አሰራኤላዊ መልከቀና እንደ ዮፍታሔ እንደ ጌዴዎን ኃያለኛ ነበረ:: የሀገሩም ሰዎች ከመውደዳቸው የተነሣ ስዕሉን ሰለው ከእደዛሬይ አቁመው ያደንቁለት ነበር::

ንጉሥ ዲዮቅልጥያናስ ሃይማኖታችሁን ካዱ ለጣኦት ስገዱ እያለ ምእመናንን ሲፈጅ እርሱ ከቅዱስ ፊቅጦር ጋር ለአንብቦ መጻሕፍት ይተጋ ነበር:: ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና በአምላለ አረጋዊ መጥቶ ልጆቼ ይህ ንጉሥ ምሕረት የሌለው ጨካኝ እንደሆነ አታውቁምን አሁንም ቢሰማ ይጣላቹሀልና መስላችሁ እደሩ አላቸው:: በነገሩ ጠላትነቱን አውቀው አ አቡሃ ለሐሰት ረሀቅ እምኔነ ወግድልን አሉት አርአያውን ለውጠ በአምላለ ገብር ጸሊም ሆኖ ባማችሁኝ አግኙኝ ብሏቸው ሄደ ንጉሥን ገላውዴዎስና ፊቅጦር ሳሉ መንግሥትህ ይጸና መስሉሃልን አለው:: ካሉበት አሰጠ ርቶ ሃይማኖታችሁን ካዱ ለጣያት ስገዱ አላቸው አይሆንም ይህን አናደርግም አሉት ከዚያ እንዳይቀጣቸው ቤተሰቦቻቸውን ፈርቶ ፊቅጦርን ወደ እስክንድርያ ሰደደው እርሱንም ወደ አንጺናው ላከው::

የአንጺናው መስዩን አርያናስ ምነው ወንድሜ ንጉሥ የወደደውን ወደህ የጠላውን ጠልተህ በግዛትህ በሹመትህ ተደላድለህ ትኖርምን አለው:: አንሰ ኢመጻዕኩ ኀቤከ ከመታስሕተኒ በቃልከ ወዳንተ የመጣሁት በሐሰት ቃልህ ልታስተኝ ነውን? አለው:: ለግስፈራራትም ቢሉ ተቆጥቶም ነው ቢሉ የያዘውን ጦር ቢጥልበት ጉኑን ወግቶት በሰማዕትነት ዐርፏል::

➤ ሰማዕትነት የተቀበለው በ304 ዓ.ም አካባቢ ነው::

ቅዱስ ገላውዴዎስ የአንጺናያ መርቅ
ሰማዕተ ክርስቶስ ሐዋርያ ጽድቅ
ለይጣን ሸማግሌ መስሎ ሊያስተው
ጸሎቱን እንዲተው ሊከለክለው
ወግድልኛ ብሎ በእምነት ድል ነሣው
ሊቀጡ ሲወስዱት አሥረው እጃቸን
ሽንጣላውን ሰምቶ ቁጣ ዛቻውን
ላይታለልለት ላይፈራው ሹመን
ወዲህ የመጣሁት አይደለም ልሞኝ
በሐሰተኛ ቃልህ እንድታስተኝ
ይልቅ እንካ እንጉቴን በቢይፍህ ቅጣኝ
እኔ የክርስቶስ አገልጋይ ነኝ
ብሎ አስመቶኖ ሰጠው አንገቱን
ወደ ፈጣሪው ዘንድ ናፍቆ መሄድን
ከንስጥ ኑር ይልቅ ሬኖና ከሚበን
የሚሻል ነውና ከአምላክ ጋር መሆን

ሰኔ 12 በዓለ ቅዱስ ሚካኤል ሊቀ.መ

ሀ. ዕረፍታ ለቅድስት አርሞያ

ሀገሯ ኪልቅያ ነው:: ባለቤቷ አስተራኒቆስ ይባላል፣ መስፍን ኪልቅያ ነበረ፣ ታሞ ሞቶ ከሀብቷ ከንብረቷ እየሰጠች እየመጸወተች በጾም በጸሎት ተወስና ትኖር ነበር:: ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና ደግ መነኩሴ መስሎ አጋንንትን መነኮሳይያት አስመስሎ መጥቶ ከደጅ ሆኖ አስጠራት:: ከቤት ገብታችሁ በቅዱስ ሚካኤል ስዕል ፊት ጸልዩልኝ አለቻቸው እኛማ በነግህ ጸልየናል፣ እንደው አንቺ ግን ይህ ሁሉ ጾም ጸሎት ምን ያደርግልሻል? ሲበዛ ያለ ጊዜ እንደሚገድል አታውቂምን ሀብትሽን ሰጥተሽ መጪረስሽስ ስለምንድን ነው? በዚያው ላይ አንቺ ስትደክሚ የሚደግፍሽ ስታረጂ የሚጦርሽ ልጅ የለሽም፣ ሁለተኛ ማግባት ኃጢአት መስሉሻልን? እነ አብርሃም እነ ዳዊት ከብዙ ሴቶች ብዙ ልጆች ወልደው የለምን? አሁንም ቤት ሠሪ ጉመን ዘሪ ልጅ ያስፈልግሻልና ባል አግቢ፣ እሺ በይኝ አላት አ አባ እስኬማከ ሠናይ ወቃልከሰ እኩይ አባ ቆብህ መልካም ነበረ ንግግርህ ግን ክፉ ነው አትጹሚ አትጸልዪ ያልከኝ ጌታ ምጽዋተ አበድር እመሰዋዕት ብሉ የለምን፣ ሁለተኛ ባል አግቢ ማለትንስ ከምን አገኘኸው አርጋብ እንኳ ባሉቻቸው ከሞቱባቸው ከሌላ ወንድ አይቀርቡም ታዲያ ጥንቱን በንጽሕና ሊኖር የተፈጠረ ሰው ሁለተኛ አላገባም ቢል ዕዳ ፍዳ ሊሆንበት ነውን? ብላ ባሏ ታሞ ሳለ ያሠራላትን ስዕለ ሚካኤል አውጥታ ብታሳየው ሰኔ 12 ቀን መጥቼ ከተመካሽበት ከዚህ ገብሱስ ስዕል ጋር አጠፋሻለሁ ብሏት እንደተቢያ ፀኖ ጠፋ::

ሰኔ 12 ቀን በነግህ ብርሃናዊ መልአክ መስሉ መጥቶ ጾም ጸሎትሽ ስግደት ምጽዋትሽ ዐርጉልሻል፣ ያሰሡት ሚካኤል በዚያ ዕለት ቅድመ እግዚአብሔር ይቆማልና መጥቼ አጠፋሻለሁ አንላለሽ አውቄ ላድንሽ መጥቻለሁና ስገጂለኝ አላት አንተ ማነህ? አለችው

ሊቀመላእክት ሚካኤል ነኝ አላት:: የንጉሥ መልእክተኛ ያለግኑተም ይሄዳልን? በትረ መስቀልህ ወዴት አለ? አለችው:: መስቀል አሊዞ መሳል ልግድ ነው እንጂ እኛስ አንይዝም አላት ቆየኝ ስዕሉን ላምጣልህ ብላ ዘውር ስትል አርአያውን ለውጠ ደብረ ጽልመት መስሉ አነቃት ቅዱስ ሚካኤል እንደ ዓይን ጥቅሻ ፈጥኖ ደርሶ ቀጥቶ አምሉ ገዝቶ እመቀ እመቅ ጥሉታል:: እሷንም ብፅዕት ሆይ ጸም ጸሉትሽ ሰጊድ ምጽዋትሽ ቅድመ እግዚአብሔር ደርሶልሻል ዕረፍትሽ ዛሬ ነው ብሏት ዐረገ::

ወደ ቤተክርስቲያን ሂዳ ሥጋውን ደሙን ተቀብላ ጻጻሱን ካህናቱን ወደ ቤት ጠርታ ተመለሰች ጳጳሱን በወርቅ ካህናቱን እንደመዓረጋቸው በብር በናስ መንበር አስቀምጣ አብልታ አጠጥታ ወርቅ ብሯን ለቤተክርስቲያን መሥሪያና ለድሆች ምጽዋት ያደርገው ዘንድ ለጳጳሱ ሠጥታ ዐርፋለች:: ሰዕሉም ከእቅፏ ወጥቶ በሮ በሮ ያላንዳች መስቀያ በቤተመቅደሱ በር ተሰቅሎ ተገኝቷል:: ኋላም አብሮ አፍርቶ በአበባው በፍሬው ሕሙማንን የሚፈውስ ሆኗል::

ቅድስት አፎምያ በእምነቷ ጸንታ
በጸም በትሩፋት ሰይጣንን ድል ነሥታ
ንጉት ንባች በክብር አክሊል ተቀዳጅታ
አውነት በመሰለች የሐሰት ትምህርት
መምህር ሳይሆን መስሉ ሰውን ከሚያስት
ከሞት ሐዋርያ ከጽድቅ ጠላት
ነቅተን እንጠብቅ ጸንተን በእምነት

እርሱ መቼም ቢሆን ጀምሮ ከጉንት
የከሀዲት መፍለቂያ የሐሰት አባት
ሊመኝ የሚኖር ነው የሰውን መጥፋት
ከምግባር ልውጥ ከእምነታችን
በጉ እያስመሰለ ክፉ ከፋውን
እኛን የርሱ ባሮች እንዳያደርገን
እስኪ እናፍርስበት የሰይጣን ምክሩን

ዮሐ 8:44 ኤፌ 6:11 ያዕ 4:8

ለ. ዘተፈነወ ኀበ ባሕራን

ሀገሩ እስክንድርያ ነው በዘመነ በጥሊሞስ ልጁ አክሉብጥራ በግብጽ ፹፭ ፱ሚባል ኮከብ ስም ቤተ ጣያት አሠርታ ሕዝቡ በየዓመቱ መሥዋዕት እየሠው ተረፈ መሥዋዕቱን እየተመገቡ እየዘፈኑ እያጨበጨቡ ያከብሩ ነበር:: ሊቀ ጳጳሳት አባ፣ እስክንድሮስ ንጉሥ ቈስጠንጢኖስ «አብያተ ጣያታት ይተዐጽዋ አብያተክርስቲያናት ይትራኀዋ» ብሎ ካወጀ በኋላ አፍርሶ ከቦታው ላይ ቤተክርስቲያን ሠርቶ ታቦተ ሚካኤልን አግብቶ የጣያቱን በዓል

ተው ይህን አነብሩ ብሎ በየዓመቱ በዚህ ቀን በዓል እንዲሆን ሥርዓት ሠራላቸው::

ይህንንም በዓል ከሚያከብሩ ምእመናንን አንዱ የዚህ የባሕራን አባት ነበር:: ተፀንሶ ሳለ ሞተ በተወለደ ጊዜ መላእክት ቅዱስ ሚካኤል ቅዱስ ገብርኤል ከቤቷ ገብተው ሕፃኑን ባርከው ይህ ሕፃን የዚህን ባለጸጋ ሀብት ይወርሳል ሲሏት ባለጸጋው ጎረቤቷ ሰማ:: ነገሩን ከልቡ ሲያወጣ ሲያወርድ ኖሮ ሕፃኑ አሥር ዓመት ሲሆነው እናቱ ቀጻ የምታለብሰው ቆርሳ የምታጉርሰው አጥታ ስትቸገር ለርሷ ሃያ ወቄት ሠጥቶ ሕፃኑን ላሳድገው ብሎ ከቤቱ ወሰደው:: ወዲያውም በሦስን ከቶ ከባሕር ጣለው ማዕበል እየገፋ ወስዶ ከወደቡ አደረሰው:: አንድ በግ ጠባቂ አግኝቶ ወርቅ መስሉት ከቤቱ ወስዶ ቢከፍተው መልካም ብላቴና ሆኖ አገኘ:: ልጅ ይሻ ነበርና ደስ አለው ከበላው እያበላ ከጠጣው እየጠጣ አሳደገው::

ከብዙ ዓመታት በኋላ ያ ባለጸጋ ለንግድ ሲሄድ መሸተበት ከነርሱ ቤት አደረ:: ባሕራን ባሕራን እያለ ሲጠራው ሰምቶ ባሕራን ምን ማለቱ ነው? አለው ከባሕር የተገኘ ማለት ነው አለው:: መቼ አገኘኸው አለው፣ ጊዜውን ጠቅሶ ሲነግረው ለካስ አልሞተምና አለ:: ሲነጋ ከቤቱ የረሳሁት አለና የድካሙን ዋጋ ላንተ እከፍላለሁ ልጅህን ልላከው? አለው እሺ አለ:: «እንደደረሰ ግደሉት» ብሎ ጽፎ አትሞ ምልክት ነግሮ ሰንቁን አሲዞ ወሰአሞ በጉሕሉት ከመ ይሁዳ ይላል እንደይሁዳ በሽንገላ ሰሞ ሰደደው::

ዘጠኝ ቀን ተጉዞ የአንድ ቀን ጎዳና ሲቀረው ቅዱስ ሚካኤል በአምሳለ ሊቀሐራ በፈረስ ተቀምጦ መላእክትን እንደ ሠራዊት አስከትሎ ከመንገድ ተገናኘው:: አንተ ጉበዝ ወዴት ትሄዳለህ? አለው እንዲህ ካለ ቦታ መልእክት ላደርስ ተልኬ እሄዳለሁ አለው:: እስኪ መልእክቱን አሳየኝ አለው ጌታዬ ለማንም አታሳይ ብሎኛል አለ:: ያም ባይሆን እንደተጠቀለለ አሳየኝ አለው:: አሳየው ወመልአክሰ ነፍሀ ውእተ ክርታስ ወደምሰሰ ኩሎ ዘጽሑፍ ውስተ ውእቱ ክርታስ ይላል እፍ ቢልበት የሞቱን ትእዛዝ አጥፍቶ የሕይወት ትእዛዝ ጽፎበታል:: ያን ይዞ ሂደ ለቤቱ ሹም ሰጠው ቢገልጸው ልጁን ዳሩለት ሀብት ንብረቴን አውርሱት ባሮቼ ይገዙለት የሚል አነበበ:: በጌታው ማኅተም ታትሟልና እንዲሁ አደረገለት::

ባለጸጋው ክንግድ ሲመለስ የዘፈን የጨዋታ ድምጽ ሰምቶ ብላቴናውን አግኝቶ ይህ ሁሉ ዘፈን ጨዋታ ምን ተገኝቷል? አለው። የላከኸው ሰው ልጅህን አግብቶ ሀብትህን ወርሶ ይኸው አርባ ቀን ሙሉ ደክሩናል አለው። ደንገጦ ከፈረሱ ወድቆ ሞቷል። ባሕራንም ይህ ሁሉ በቅዱስ ሚካኤል ረዳኢነት የተደረገለት መሆኑን በራዕይ ተረድቶ እምኖ መጎረገ ቅስና ተቀብሎ ቤተክርስቲያን አሳንጾ ሲያገለግለው ኖሯል።

የማይ ባሕራን የሌለው ተንኮል
በሠሩን ታሸጉ ከክሕር ሲሳል
ውጦ እንዳያስቀረው ሞገድ ማዕበል
ጠብቆ አወጣው ቅዱስ ሚካኤል
ቅንጣት እንኳ ክፋት በደል ላይኖረው
ሞት ታክቶት ሲሄድ ወደሚገድለው
መልአኩ ሚካኤል ከሞት ታደገው

ጠላቱን አጥፍቶ ንብረቱን መለሰ
መልአኩ ሚካኤል በእምነት ለጠራው
የደጋ ደጋፊ ረዳቱ ነው
ከችግር ከሥቃይ የሚታደገው።
አደራ ሚካኤል ቅዱስ ጎብኝኝ
ደካማ ነፍና ሥል አትበለኝ
በኃጢን በሞንተቱ የሚደርስልኝ
ለኔ ካንተ ሌላ ምን ዘመድ አለኝ

ለ. ቅዱስ ላሊበላ/ ከ1180 - 1207 ዓ.ም/

ላሊበላ ማለት ንህብ አእመረ ጸጋሁ ማለት ነው። በተወለዱ ጊዜ ቤቱ በንብ ተከቦ ነበርና ሀገሩ ርሃ ነው አባቱ ጃን ሥዩም ይባላል። ትውልዱ ከዛግዌ ነገሥት ነው። ያማረ የተዋበ መልክ መልካም ነበረና ያለፈ ያገደመው የመጣ የወረደው ሁሉ ይህንንስ ያንግሠው ይሉ ነበር። ንጉሡ ሐርብይ /ሐርቤ/ /ገብረማርያም/ ይህን ሲሰማ ታናሽ ወንድሙ ቢሆንም ንጉሥ በመንግሥቱ ቢገዙት አይወድምና እንግዲህማ መንግሥቴን ሊነጥቀኝ አይደ ለምን ብሎ ይመቀኘው ጀመረ። ይልቁንም ግብሯ የከፋ ክፉ እጎት ነበረችው። ሆዱን በጥብጠ አንጀቱን ቆራርጠ ይግደለው ብላ መርዝ በጽዋ ሞልታ ላከችበት። ተልኮ ያመጣው ዲያቆን ቀምሼ አሰጣለሁ ብሎ ቢጌኔጭለት ጠምቧ ብሎ ሞቷል። የሚንከባከበውም ውሻው ዲያቆኑ የተፋውን ልሶ ሞተ እርሱም ይህ ሁሉ የሆነ በኔ ምክንያት ነው። ወዳጄ ሞቶ እኔ እቀራለሁን ብሎ የተረፈውን ጨለጠው ቅዱስ ገብርኤል ነፍሱን ከሥጋው ለይቶ ከጌታ ፊት አደረሰው። የመላእክትን ምስጋና ሰምቶ ከነዚህስ ጋር ብኖር በወደድሁ ነበር አለ። በግብር አምላካዊ የተሠሩ ሥራው የሆኑ በዓታትን አሳይቶ እንዲህ ያሉ ስሜ የሚቀደስባቸውን ማደሪያዎቼን ብታሠራ ክብርህ ከክብራቸው ምስጋናህ ከምስጋናቸው አንድ ይሆናል አለው።

ከዚህ በኋላ ከሠታቱን ንቡዓቱን ሁሉ ሲያሳየው ቆይቶ በሶስተኛው ቀን ወደ ሥጋው መለሰው ከእንቅልፉ እንደሚነቃ ሰው አፈፍ ብሎ ተነሣ።

ሙቀት ሳይለይህ አይሆንም ብለን እንጂ ገንዘን ልንቀብርህ ነበር፣ ወዴት ቆይተህ መጣህ? አሉት። እስመ ፍቅር ከመሞት ጽንዕት / / ፍቅር /እንደ/ እስከ ሞት የጸናች እንደሆነች አታውቁምን? የወዳጄ ፍቅር አገብሮኝ ከደረሰበት ደርሼ መጣሁ አላቸው። የበለጠ የሚጠሉት የሚቃወሙት ሆነዋል።

ወንድሜ ጥፋቴን እኅቴ ሞቴን ከተመኙልኝ ከእንግዲህ ከዚህ ምን ያስቀምጠኛል? ብሎ ከሰው ጋር ከመኖር ከአራዊት ጋር መኖርን መርጦ በረሀ ገብቶ በዓት ሠርቶ ተቀመጠ። እንዲህ ሆኖ ሲኖር የታዘዘ መልአክ ነገ በዚህ ጊዜ እንዲህ ያለች ብላቴና ትመጣለችና እንዲህ በላት አለው ከሴት ርቄ ንጽሕ ጠብቄ እኖራለሁ እንጂ ይህንንስ አላደርገውም አለ፣ የፈጣሪህን ፈቃድ መተላለፍ ይቻልህልን? አለው እሺ አለ።

በማግሥቱ ባለው ጊዜ መስቀል ክብራ እንጨት እየለቃቀመች ካጠገቡ ደረሰች። መልአኩ እንዲህ ብሎ ስላንቺ ነገረኝ አላት። ሄዳ ለአባቷ ነገረች። ጥሪው አላት ጠርታ አመጣችው የመልኩን ቀናነት የቃሉን ጥውምነት አይቶ ለዚህስ ሊድሩለት ይገባል ብሎ ድሮለታል።

ከዚህ በኋላ እንደ አብርሃም እንደ ሳራ ተዋደው ለበጉ ምግባር ተግተው የሚኖሩ ቢሆኑ ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና ሰማዕተ ሐሰት አስነስቶ ለባል የታጨቸውን ሴት ግድ ብሎ አገባት ብሎ ከንጉሥ አስከሰሰው። ንጉሡ አስጠርቶ አርባ አስገረፈው። ከዚት ሲገባ መስቀል ክብራ ወንድሜ ንጉሥ በሰላም ነው ያስጠራህ? አለችው፣ እኔማ ከሰው ጋር ከመኖር ከአራዊት ጋር መኖር ይሻለኛል ብዬ በረሀ ወድቄ አልነበረምን እንግዲህም ከዚያው እኖራለሁ እንጂ ከሰው ጋር አልሆንም፣ ከወደደሽ ተከተይኝ አላት ተከተለችው በረሀ ገብተው በዓት ሠርተው ተቀመጡ። ንጉሥ ሠራዊቱን ልኮ ያስፈልገው ጀመር። ጠባቂ መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል መጥቶ ኢየሩሳሌም ሂደህ ቅዱሳት መካናትን እጅ ነሥተህ ትመለሳለህ አለው፣ ይህችስ እኅቴ እንደምን ትሆናለች አለ። ለርሷስ ሚካኤል አለላት ብሎ በአምሳለ ወሬዛ ሆኖ እየመራ

ወሰደው መስቀል ክብራንም ቅዱስ ሚካኤል በአምላለ ወሬዛ ሠናይ አርአያሁ ሆኖ ከሴቶች ገጻም ወስዶ አደራ ሰጣት::

ላሊበላም ቅዱስ ገብርኤልን እየተከተለ ' ሲሄድ ደክሞት አረፍ ካለበት በከንፍህ ነቅተህ ሰማየ ሰማያት እንዳደረስከኝ በከንፍህ ነጥቀህ ኢየሩሳሌም አታደርሰኝምን አለው:: ክብር የክብር ክብር እንድታገኝበት ብዬ እንጂ ነው ብሎ በከንፉ ነጥቆ አደረሰው:: ቅዱሳት መካናትን አይቶ እጅ ነሥቶ በማየ ዮርዳኖስ ተጠምቆ ሲደሰት ጌታ በብሩህ ደመና ተገልጾ ክብርህ ወንጌልን ለመስበክ ዓለምን ከዞሩ ከጴጥሮስና ከጳውሎስ የተካከለ ይሁን፣ በተስፋህ የጸናውን ቢከዳንህ የተማጸነውን ከሞተ ነፍስ ከርደተ ገሃነም አድንልሀለሁ፣ መቃብርህን እጅ የነሣ ጎልጎታ መቃብሬን እጅ እንደነሣ ይሆንለታል፣ ብሎ ቃል ኪዳን ገብቶለታል:: ከዚህም በኋላ ቅዱስ ገብርኤል በክንፉ ነጥቆ መስቀል ክብራ ካለችበት አደረሰው::

በዚያ ሌሊት ጌታ ንጉሡን መንግሥትህን ለወንድምህ ሰጥተህ ብልየት ጎልፈት የሌለበትን ሰማያዊ መንግሥት ፈልግ አለው:: መንግሥቱን ለላሊበላ ለቆ በረሀ ወድቆ ከፍጹምነት ደርሶ ዓርፏል::

እሱም መንግሥቱን ከያዘ በኋላ በየሀገሩ ብዙ አብያተ ክርስቲያናት አሠርቷል:: በከተማውም ላይ 11 አቢያተ ክርስቲያናት ከቋጥኝ አስፈልፍሉ አሠርቷል:: ሊሠራም ፈቃደ እግዚአብሔር እንደሆነ ለማጠየቅ አንድ ክንድ ያህል ተቀርጾ ያደረው በማግሥቱ 2 ክንድ ያህል ሆኖ ይገኝ ነበር:: አብያተ ክርስቲያናቱም

1. ቤተ አማኑኤል
2. ቤተ መድኃኔዓለም
3. ቤተ ማርያም
4. ቤተ ሚካኤል
5. ቤተ ገብርኤል
6. ቤተ መስቀል
7. ቤተ ጎልጎታ
8. ቤተ ጊዮርጊስ
9. ቤተ መርቆሬዎስ
10. ቤተ ሊባኖስና
11. ቤተ ደናግል ናቸው::

እንዲህ አብያተ ክርስቲያናት ሲሠራ አጥቶ እስከ መቸገር ደርሶ ገንዘቡን ለድኃ ሲመጸውት ለጸሎት ሲተጋ ኖሮ በዚህ ዕለት በክብር ዐርፏል::እልመክኑን የሚባል ልጅ የነበረው ቢሆንም መንግሥቱን የወረሰው ግን የወንድሙ ልጅ ነአኩቶ ለአብ ነው::

ቅዱስ ላሊበላ ካህን ወንኑሥ
ለኢትዮጵያ ክብር ነው ሞገስ
ከፋዎች ቢሆኑ ወገናቹ በምድር
የማይመሰሉ የማይኑ ዘክውር
ውሉና አጻሩ ሆነ ከአራዊት ጋር
ባለግወቃቸው ሰዎች ቢጠሉት
መላእክት ወዳጆች ጓደኞች ሆኑት
ጥበብ ግስ ተዋልን ፈጣሪ ሠጥቶት

ጽድቁ ድንት ቢሆን ሥራውም የሚገርም
ስሙን ስታዘክር ትናራለች ዓለም::
እርሱ ቅቤ ግሩን ሥጋ እየበላ
ደኃ ተሬ አጥቶ በረሀብ ሲቆላ
አልቻለው ብሎ አደቶ ግለት ቾላ
መጽውቶ ጨረሰው ሀብቱን በጠቅላላ
ለድኃ መራራት ግዘን ለምስኪን
የሚያሠጥ ነውና በቀኝ መቆምን::

ሴራ 4. 1ግቱ 251 40 ያዕ 2.16

ሰኔ 17 አባ ገሪማ ዘመደራ

ቀዳሚ ስማቸው ይስሐት ነው አባታቸው ሶርንያስ ንጉሠ ሮም ነበር:: ከልጅነታቸው ጀምረው መንፈሳዊ ትምህርት ሲማሩ በዲቁና ቤተክርስቲያንን ሲያገለግሉ አድገዋል፣ ኋላም የአባታቸውን መንግሥት ወርሰው ለዓት ዓመት ገዝተዋል::

ከዚህ በኋላ አባ አንጠሌዎን ዘሰማዕት ምድራዊ መንግሥት ያልፍ ይጠፋ የለምን? የማያልፈውን ሰማያዊ መንግሥት ትወርስ ዘንድ ፈጥነህ ወደእኔ ና ብለው ላኩባቸው ቅዱስ ገብርኤል ወዲያውኑ ነጥቆ አክሱም አድርሷቸው ተገናኙ መጎርገ ምንኩስና ተተብለው በጸም በጸሎት ተወስነው ይኖሩ ጀመር ጽማቸውም ሥጋቸው አልቆ አጥንታቸው እስኪቆጠር ድረስ ነበር:: ሲጸልዩም ሰውነታቸው ገሌ መቆም እስኪያቅታቸው ድረስ አብዝተው ይሰግዱ ነበር::

አንድ ቀን መቋጐናቸውን ተቀብለው ከመንድሞች ጋራ ወደ መንገድ ሲሄዱ ቤተክርስቲያን አግኝተው እጅ ሲነሱ ካህናቱ እየተቻኮሉ መጥተው ቅዳሴ ሊታጎልብን ነውና ከእናንተ የሚቻለው አንድ ሰው ይርዳን አሏቸው ሌሎቹ መቅጐናቸውን ተመገቡ ነበርና አንችልም አሉ፣ እሳቸው ጠቅልለው የያዟት መቋጐናቸውን ከቅጽሩ አስቀምጠው ገብተው ቀድሰውላቸዋል:: እኒያም ፀልተው የቀደሱ መስሏቸው ለአባ አንጠሌዎን ነገሩ:: እርሳቸውም ሲመጡ መነኰሳቱን አድርጎትም ከሆነ እንዳያፍር ጥቂት እልፍ ፀሉ አሏቸው:: አባ ገሪማ ይህን አውቀው ጎድማስ ሰብአ ዕፀውኒ መአዛን ይሰስሉ ለነ እንጨቶችና ደንጊያዎችም ይወገዱልን እንጂ አሉ:: በዙርያቸው የነበሩ እንጨቶችና ደንጊያዎች ሶስት ምዕራፍ ያህል ሽሽተዋል:: «እምገጸ ዕብዩ ሠናይ ወእምነ ግሩም ታሉ፣ አዕባን ተግሀሉ መዕፀው ለሰሉ» እንዲል አርኬ:: አባ አንጠሌዎን ያዩት የሰሙት ሁሉ ደንቋቸው ግሩም ግሩም ገሪማ ገሪምከኒ አ ወልድየ ይስሐቅ ግሩም ድንት ልጄ ይስሐቅ አስገሪምከኝ /አስደስትከኝ/ አሉ ገሪማ የተባሉት ከዚህ በኋላ መነኮሳቱም አጥፍተናል ብለው ይቅርታ ጠይቀዋል::

ከዚህ በኋላ መደራ ገብተው በዓት ሠርተው 23 ዓመት በትኅርምት ኑረዋል:: ጌታም ልዩ ሀብት ገጺረ

ተአምራት ሠጥቷቸዋል። በነግህ ሰንዴ ዘርተው ዕለቴን ለመሥዋዕት አድርሰዋል። ከመሥዋዕትነት የተረፈውንም በጠፍጣሷ ደንጊያ ቢወቅጡት 77 ቁና ዱቄት ሆኖላቸዋል። በጎቱም ደንጊያ ላይም ወይን ተክለው አብቅለዋል። አንድ ቀንም መጽሐፍ ሲጽፉ ውለው የጀመሩትን ሳይፈጽሙ ፀሐይ ልትገባ ስታቆለቁል ጸልየው የጀመሩትን እስኪፈጽሙ ድረስ ባለችበት እንድትቆይ አድርገዋል። የሚጽፉበትም ብዕር ከእጃቸው ቢወድቅ ወዲያው አብቦ አፍርቶ ተገኝቷል።

ከዚህም የበዙ ተአምራትን ሲያደርጉ ኑረው በዚህ ዕለት በሠረገላ ብርሃን ተሠውረዋል። ወደ ኢትዮጵያ የመጡት በ480 ዓ.ም ነው።

የሚያየውን ዓለም ባላየው ለውጠ
ሰላገለገለው ጌታን በተመለጠ
ሕያው ሆኖ አለ በምሲጋና አጊጠ
ከተጉበጉበው ከአፋራሹ ወጥቶ
በትሩርምት ናረ ከሞሻ ተከቶ
ዛሬች ቃሉን ሰምተው የተናገረውን
ተነቃቅለው ሂዱ ለቀው ቦታቸውን

ደንጊያዎችም ቃሉን አክብሩለት
ደሙ ቢላቸው ራቁ ሸሹለት
ክብሩ እንዲገለጥ የአባ ገሪማ
አብዛ ተገኝች ብፁሩ ለምልማ
እንደ አባት ገሪማ የወንጌል መምህር
ሁሉን ትቶ ያደረ ለጌታው በምድር
ስለእንድ ፈንታ ያገኛል አሥር

ማቴ 19፡20

ሰኔ 20 ሕንጸተ ቤታ ለእግዝእትነ

እመቤታችን ባረገች በ4 ዓመት ጳውሎስና በርናባስ ፊልጵስዩስ ገብተው አስተማሩ፡ ሕዝቡም አምነው ተጠመቁ እንግዲህ ወደ ቤተ ጣዖት አትሒዱ አሏቸው የለመድነውን ከክለከላችሁንማ መካን ጸሎት ስጡን አሏቸው። እንዲህ ብንላቸው እንዲህ አሉን ብለው ወደ ጴጥሮስና ዮሐንስ ላኩ አልቦ ዘትገብሩ ወኢምንተኒ ዘእንበለ ትእዛዙ ወምክሩ ለእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ያለጌታችን ፈቃድ አንዳች ልታደርጉ አይገባም እናንተም ጸልዩ እኛም እንጸልያለን ብለው ላኩባቸው። ሱባዔ ሰጪሪሱ በዚህ ዕለት ጌታ በሩቅም በቅርብም ያሉ ደቀመዛሙርቱን በደመና ጠቅሶ ፊልጵስዩስ ሰበሰባቸው። ዮሐንስ ጌታዬ ለምን ሰበሰብከን ብሎ ጠየቀ ጌታም በእናቴ ስም ጽንፍ እስከ ጽንፍ አብያተ ክርስቲያናት

እንዲታነጹ ፈቃዴ ነውና ሕንጻ ቤተክርስቲያን ላሳያችሁ ሥርዓት ላስተምራችሁ ነው አለው።

ይህንን ብሎ ወደ ምስራቅ ወሰዳቸው ተራርቀው የነበሩ 3 ደንጊያዎች ነበሩ፡ በተአምራት አቀራርቦ ቁመቱን ወርዱን መጥኖ ሠጣቸው ወአዕገኒ ይለመልሙ በእዴሆሙ ይላል እሳት እንዳየው ሰም ከእጃቸው እየለመለሙ /እየተሳቡ/ ቁመቱን 24 ወርዱን 12 ክንድ አድርገው ሠርተውታል። ወይእዜኒ አንትሙኒ ከመዝ ግበሩ እንግዲህ እናንተም እንዲህ አድርጋችሁ ሥሩ ብሏቸው ዐረገ።

በማኅሥቱ እመቤታችንን መንበር ጴጥሮስን ተራዳኢ ካህን እስጢፋኖስን ሠራዒ ዲያቆን አድርጉ ቀድሶ አቁርቧቸዋል። ዳግመኛም ወአርአሶ ለጴጥሮስ ይላል ጴጥሮስን እጁን ሚሮ ፖትርያርክነ አድርጎ ሾሞታል። በዚህም ጊዜ ሰማያውያን መላእክት ምድራውያን ሐዋርያት አንድ ሆነው አመሰግነዋል። «በሠ

ላስ አዕባን ገጸ ሥላሴሁ ለአምሮ፡ ሐኒጸ ቤትኪ ድንግል ድኅረ ፈጸመ ሣርሮ፣ አመ ወረደ ለበዓል ምስሌኪ በእኅብሮ፡ እንዘ ይብላ ቃለ ለዘምሮ ልዑል ቀደሰ ማኅደሮ፡ ደናግል ለጽጌኪ ዘበጣ ከበሮ» እንዲል አርኬ፣

➢ ታሪኩ የተፈጸመው በ53 ዓ.ም ነው

ለ. ኤልሳዕ ነቢይ /ከ852 – 798 ዓ.ዓ/

ኤልሳዕ ማለት ዐቃቤ ሀገር ማለት ነው ትውልዱ ከነገደ ይላኮር ነው፡ አባቱ ዮሳፍጥ ይባላል 1ኛ ነገ 19፡16

መምህሩ ኤልያስ ከርሱ የሚለይበት ጊዜ ሲደርስ ካንተ ላልወሰድ የምት ሻውን ለምን ብሎት ባንተ ያደረ መንፈስ እግዚአብሔር በኔ እጽፍ ድርብ ይሁን ብሎ ለምኖ አድሮበታል። ይህም ሊታወቅ ኤልያስ አንድ ሙት ቢያስነሣ እርሱ 2 ሙታን አስነሥቷል ኤልያስ 1 ጊዜ ዮርዳኖስን ከፍሎ ቢሻገር እርሱ 2 ጊዜ ከፍሎ ተሻግሯል።

መምህሩን ሸኝቶ ዮርዳኖስን ተሻግሮ ሲመለስ ኢያርኮ ከከተማ ገብቶ ሠናይ ንብረታ ለባቲ ሀገር በዚህች ቦታ መኖር መልካም ነው አለ። ሊቀበሉት የመጡ ደቂቀ ነቢያት ወማየ ብሔራብ እኩይ ውኃቱ ውኃው ግን ወላድ የሚያመነን መካን የሚገድል ክፉ መራራ

ነው አሉት። በአዲስ ሽክላ ጪው አምጡልኝ አላቸው። አመጡለት ከምንጭ ላይ አድርጎ ከመዝ ይቪ እግዚአብሔር አምላክ እስራኤል ፈመሰከም ለዝንቱ ማይ ከመ አልቦ ዘይመክን እምኔሁ ወዘይመውት የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር ከርሱ የሚመክን የሚሞትም እንዳይኖር ይህን ውኃ ፈውሼዋለሁ ይላል ብሎ ቢጸልይበት ምሬቱ ጠፍቶ ጣፋጭ ሆኗል ምሳሌነቱን ከዘመነ ስብከት ታሪክ ተመልከት።

ከዚያ አልፎ ቤቴል ሲደርስ ሕፃናት ዕርግ በራህ ውጣ መላጣ እያሉ ዘለቱበት 2 ድባት አስነስቶ 42ቱን አስፈጃቸው 2 ነገ 21-25

ፀቀርሚሉስ ላለ አንዲት ሴት መጥታ ነቢየ እግዚአብሔር ባሌ ፪ሞት ባለ ዕዳ ልጄን ሊነጥቁኝ ነው ብላ ይረዳት ዘንድ ተማፀነችው ከቤትሽ ምን አለ? አላት ጥርኝ ዘይት አለችኝ አለችው። ከጎልንጀሮችሽ ማድጋ ተውሰሽ ሙዪው አላት። ሶስት አራት ማድጋ ተውሳ ጠብ ጠብ ብታደርጋቸው በዘይት ተሞልተው ተገኙ። ይህን ሽጠሽ ዕዳሽን ክፈዪ የቀረውን ተመገቢ ብሏታል። 2 ነገ

ፀፍኖተ ሱናም በሚያልፍም ጊዜ በእንግድነት የምትቀበለው አንዲት ሱናማዊት ነበረች፣ ማረፊያ ሰገነት ሠርታለታለች። አንድ ቀን ደቀመዝሙሩ ግያዝን ምንእናድርግላት? አለው። እርሱም ልጅ ስለሌላት ታዝን ይሆናል አለ። አስጠርቶ የዛሬ ዓመት እንደዛሬ ሕፃን ትታቀፊያለሽ አላት እንዳላትም በዓመቱ ወንድ ልጅ ወለደች። ሕፃኑ ባደገ ጊዜ አባቱን ተከትሎ መስክ ወጥቶ ሳለ ድንገት ሞተ። ሂዳ በውኑ ትወልጂያለሽ ብትለኝ እንጂ እኔ ለምኜ ነበርን? ብላ አለቀሰችበት ቢሄድ ከአልጋው ተኝቶ አገኘው፡ እጁን ከእጄ እግሩን ከእግሩ ገጥሞ እየወደቀ እየተነሣ ሲጸልይ በሰባተኛው ተነሥቶለታል። 2 ነገ 4:25-37

ከዚህ ፀኋላ ዘመነ ሪሀብ ሆነ ደቂቀ ነቢያት ወደርሱ ተሰበሰቡ። ደቀመዝሙሩ ግያዝን ቅጠል ለቅመህ ቀቅለህ ስጣቸው አለው። እርሱም ሳይመርዋ ያገኘውን ሁሉ ቀቅሎ ሠጣቸው። ቀምሰው ፪ሞራቸው ሕምዝ ባቲ ለልሕኩተ ነቢይ መርዝ አለበት አሉ። በልንይ ዴቁቅ አላትንህ ስጣቸው አለው፣ አላትና ቢሰጣቸው ምሬቱ ጠፍቶአቸው ጣፍጧቸው ተመግበውታል 2 ነገ ምዕ 4 ምሳሌነቱን ከዘመነ ስብከት እይ።

በጊዜው የነበረ የሶርያ ሊቀሠራዊት ንዕማን በፈረሰ በሠረገላ ሆኖ ሠራዊት አስከትሎ ወደርሱ መጣ ስለምን ቢሉ ሰውነቱ በለምጽ ነዶ ነበርና ሚስቱ ሲገባ ሲወጣ እያየቸው ታዝን ነበር ከእስራኤል የተማረከች አገልጋይ ነበረቻት በሀገራችን ደውይ የሚፈውሱ ሙት የሚያነሱ ነቢያት አሉ ከነርሱ ዘንድ ቢሄድ ይድን ነበር ብላ መከረቻት። ነገሬቸው እርሱም ንጉሡ ወልዴ አዴር አፈውሶ ለንዕማን ቁልዔየ ወዳጂ ንዕማንን እንዲፈወስ አድርገው ብሎ ለእስራኤሉ ንጉሥ ጽፎለት ወደ ኢየሩሳሌም መጣ ንጉሡም መልእክቱን አንብቦ አሁን በምን ልጣላው ብሎ ነው እንጂ እኔ መግደል ግዳን የምችል አምላክ ነኝን? አለ ኤልሳዕ ይህ ተገልጸለት ወደኔ ላክው ብሎ ልኮበት በዚህ ምክንያት መጥቷል። ገና ከደጅ ቆሞ ሳለ ፀዮርዳኖስ ውኃ 7 ጊዜ ተጠመቅ አለው ነቢይ ሲባል ፀታሉ ተናንሮ በእጁ ዳሰ የሚፈውስ መስሎኝ እንጂ ውኃማ በሀገሬስ መች አጣሁ ብሎ ተቆጥቶ መለስ ሲል ነቢየ እግዚአብሔር የተናገረው አይቀርምና ያለህን አድርግ አሉት ሄዶ 7 ጊዜ ተጠምቆ ድኗል።

ፀሚሄድም ጊዜ 10 መክሊት ብር 6 ሺህ ወቄት ወርቅ 10 እጀ ጠባብ ይዞ ይህን ተቀበለኝ አለው እሞሾሉ ለጸጋ እግዚአብሔር ፀወርቅ ወፀብሩር የእግዚአብሔርን ስጦታ ፀወርቅ ፀብር አሸጠዋለሁ ብሎ እንቢ አለ። እንኪያስ ምን ሳድርግልህ አለው። በእግዚአብሔር እመን ለሱም ብቻ ስገድ አለው። ለዚህማ ጌታዬ ከቤተ ጣዖት ሲገባ እኔን አስከትሎ ሲሰግድ ትከሻዬን ተደግፎ ነው ከፈቀድክልኝ ግን አፈር ጭኜ ወስጂ መደብ አሠርቼ እሱ ለጣዖቱ ሲሰግድ እኔ ስመ እግዚአብሔር ጠርቼ ልሰገድ አለው። ይሁን አለው ጭኖ ወሰዶ መደብ አሠርቶ ስመ እግዚአብሔር እየጠራ የሚሰግድ ሆኗል።

ግያዝ ወርቅ ብር አልቀበልም ሲል አይቶ ነበርና ሲሄድ ከወደ ኋላ ተከትሎ ነቢየ እግዚአብሔር እንግዶች መጥተውበት ወርቅ ብር ላክልኝ ብሏል አለው። አይሆንም ቢለኝ እንጂ ሁሉንስ ውሰድ ብዬ አልነበረምን ብሎ 2 መክሊት ብር 2 እጀ ጠባብ ሠጠው። ሲመለስ ከወዴት መጣህ አለው እዚሁ ነበርኩ አለ። ንዕማን ሊቀበልህ ከሠረገላው ሲወርድ ልቤ ካንተ ጋራ አልሄደምን ከእግዚአብሔር ጸጋ ይልቅ ወርቅ ብር ሽተህልና የርሱ ለምጽ ባንተና በቤተሰቦችህ ይሁን አለው በለምጽ ተመቶ እንደ በረዶ ነጥቶ ወጥቷል። 2 ነገ ምዕ 5

ደቂቀ ነቢያት ቦታ ጠበበን በዮርዳኖስ ቤት ሠርተን እንኑር አሉት እሺ ይሁን አላቸው። በዮርዳኖስ ዳርቻ እንጨት ሲቆርጡ አንዱ ምሣሩ ከባሕሩ ገባበት የተበደርኩት ምሣር ገባ ብሎ አዘነ ኤልሳዕ ቅርፊት ልጦ በገባበት በኩል ቢጥል የማይዘቅጠው ቅርፊት ዘቅጦ የሚዘቅጠው ምሣር ተንሳፈፈ ያውልህ ብሎት እጁን ዘርግቶ ወስዶታል።

ከዚህ በኋላ ወልደ አዴር ንጉሠ ሶርያ እስራኤልን ሊጣላ ምሽግ መሽጉ ተቀመጠ። ኤልሳዕ የእስራኤልን ንጉሥ በዚህ ሂድ በዚህ አትሂድ ብሎ ላከበት ያም የማይሆንለት ቢሆን ምሥጢር የሚያወጣ አለን? አለ። የምታስበውን የምትናገረውን እያወቀ የሚነግረው ነቢዩ ኤልሳዕ ነው አሉት ይዛችሁ አምጡልኝ ብሎ ሠራዊቱን ሰደደ። ግያዝ በፈረስና በሠረገላ ሆነው ከበዋቸው ቢያይ ደነገጠ ኤልሳዕ ከኛ ጋር ያሉት ይበዛሉ አለው ቢወጣ በእነርሱ ወገን መላእክት በሠረገላ እሳት ሆነው ታዩት። ኤልሳዕ ይህ ሕዝብ ዕውር ይሁን ብሎ ወደ ጌታ አመለከተ። ሁላቸውም ታወሩ። ሄደ ወዴት ትሄዳላችሁ ማንንስ ትፈልጋላችሁ? አላቸው። የምንሄደው ዶይታን የምንፈልገው ኤልሳዕን ነው አሉት። እንኪያስ መንገድ ስታቹህል ብሎ እየመራ ሰማርያ አድርሶ ዓይኖቻቸው የሚያዩ ይሁኑ ብሎ ጸለየ፡ አዩ። የእስራኤል ንጉሥ አባቴ ልግደላቸውን? አለው። የሚበሉት የሚጠጡትን ስጣቸው እንጂ ክፉ አታድርግባቸው አለው። ኢትማኦ ለእኩይ በእኩይ የምትል ሕገ ወንጌል እንድትሠራ አውቆ ጠላቶቹን አብልቶ አጠጥቶ ሸኝቷቸዋል። እነዚያም ጠላቱን አግኝቶ አብልቶ አጠጥቶ የሚሸኝ አለን ብለው እያደነቁ ወደሀገራቸው ተመልሰው ብዙ ዘመን ሳይጣሉ ኖረዋል።

ኤልሳዕም እንዲህ ባለ ግብር 50 ዘመን አስተምሮ በዕላፊ ዐርቈል ካረፈም በኋላ እስራኤል በሞአውያን የተገደለ የአንድ ሰው በድን መስደው ከመቃብሩ ቢያኖሩት ተነሥቷል።
2 ነገ 13:20

ሰኔ 21 ቅዳሴ ቤታ ለእግዝእትነ

በሰኔ 20 ቀን የተተረከውን ከገጽ _____ ተመልከት

ሰኔ 23 ሰሎሞን ንጉሥ /ከ983 - 931 ዓ.ዓ/

ሰሎሞን ማለት መሰተሳልም ማለት ነው። አባቱ ዳዊት እስራኤልን 40 ዘመን ገዝቶ አረጀ፣ አዶንያስ ወልደ አጊት /የዳዊት ልጅ ነው/ አባቴ ዳዊት አረጀ አቤሴሎምም ሞተ ወንድሜ ሰሎሞን እንዳይነግሥ ሕፃን ነው የአባቴ መንግሥት ለኔ ይገባል ብሎ ከኢዮአብ ጋር ሰሙ ለኔ መብቱ ላንተ ይሁን ብሎ መክሮ ቅብዐ መንግሥት የሚቀባው አብያታርን ይዞ በኬልቅ ዘዘኤልቅ በዓል አድርጎ ነገ ሥሡ አለ።

ነቢዩ ናታን የአዶንያስ መንግሥት እንደማይጸና አውቆ የሰሎሞንን እናት ቤርሳቤህን /የአርዮ ሚስት የነበረች ኋላ ዳዊት ያገባት እስራኤላዊት/ ኢሰማዕኪኑ ከመ ነግሠ አዶንያስ ወልደ አጊት: አዶንያስ እንደነገሠ አልሰማሽምን አሁንም ሂደሽ ንጉሥን ተሐሰውኑ ቃልከ እግዚአየ ከመ ሰሎሞን ወልድየ ይነግሥ እምድኅሬየ በዲው እኔም መጥቼ ነገርሽን አጸናልሻለሁ አላት ሄዳ ጌታዩ ከኔ በኋላ ልጂ ሰሎሞን ይነግሣል ያልከው ቃልህ ታበለን? አለችው። ወዲያውም ናታን መጣ እሷ ወደ እልፍኝ ገባች። ምነው ደገኛ ልጅህ አዶናያስ ሲነግሥ ሳትጠራኝ ቀረህ አለው ነገራቸው አንድ አንደሆነ አውቆ ቤርሳቤህን አስጠርቶ ሕያው እግዚአብሔርን ከኔ በኋላ ልጂ ሰሎሞን ይነግሣል አለችው። ዕለቱንም ነቢዩ ናታንን ነሀሪ ሳደቅን ብንያስ ወልዳ ዮዳሄን ኬልቲ ፈልቲ የሚባሉ ሬሾፍሮችን ጠርቶ በበቅሎዬ አስቀምጣችሁ ግዮን ወደሚባል መናፈሻ ወስዳችሁ ቀብታችሁ አንግሡት አላቸው ወስደው ቀብተው አንገሡት ሕዝቡም ሕየው ወልደ ኑጋሚ ሺህ ዓመት ያንግሥህ እያሉ በዕልልታ በሆታ ተቀበሉት።

የአብያታር ልጅ አኪማሆስ አባቱን ከነገር ሊያድን ወደ እነ አዶንያስ ሄዶ የሆነውን ነገራቸው ወአዝዙ ይሠረቁ ጽውዓኒሁ ለአዶንያስ ይላል ታዳሚዎቹ አንድ አንድ እያሉ ከደብተው ከሰሎሞን ገብተዋል። አዶንያስ ኢዮአብና አብያታር ግን አቅርንቱ ምሥዋዕ ይዘው ተማጽኑ ሰሎሞን ለጊዜው ምንም አላላቸውም።

ሰሎሞን ወደ ቤተመንግሥት ሲደርስ ዳዊት ከዙፋኑ አስቀምጦ እጁን በራሱ ሥር እግዚአ ኩንኒከ ዘበ ለንጉሥ አቤቱ ፍርድህን ለንጉሥ ስጥ፡ ጽድቅህንም ለንጉሥ ልጅ ብሎ ጸለየለት፣

እርሱንም ኩንን በጽድቅ ሕዝብህን በእውነት ግዛ /ምራ/ ብሎ መከረው፤ ሕዝቡንም የ12 ዓመት ሕፃን ሾመብን እንዳይሉ ወይ ወርድ ከመ ጤል ውስተ ፀምር - ጠል ከሰማይ ወርዶ ከምድር እንዲስማማ ነገሩ ምክሩ ከሰው ልቡና ይስማማልና ብሎ መክሯቸዋል:: 1 ነገ ምዕ 1 መዝ 71-1

ከዚህ በኋላ ዳዊት ዐረፈ እርሱም «ልጄ ሰው ሁን» /1ነገ/ ያለውን የአባቱን ቃል እያሰበ ደኃ እንዳይበድል ፍርድ እንዳያጓድል እየተጠነቀቀ መንግሥቱን ይመራ ጀመር:: በገባኦን መሥዋዕት የሠዋ ዕለት ጌታ ምን ትሻለህ?ሲለው፤ እሱም ጌታ ሆይ ድኃ እንዳልበድል ፍርድ እንዳላጓድል ጥበብንና ማስተዋልን ሰጠኝ ቢለው እውነት እልሀለሁ ካንተ በፊት የነበሩ ያላገኙትን ካንተም በኋላ የሚነሡ የማያገኙትን ጥበብ ሠጥቼሀለሁ ያልለመንከኝ ሀብትንም የሚመስልህ የሌለ አድርጌ ሠጥቼሀለሁ:: እንደ አባትህ እንደ ዳዊት በፍጹም ልብህ ከኔ ጋር ብትሆን እኔም ካንተ ጋራ እሆናለሁ፤ ሲሊው ራዕይ አየ:: እንዲያውም ድንቅ ጥበብንና ማስተዋልን አግኝቷል 1 ነገ 3 4:15

አንድ ቀን ንጉሥ ፍረድልን ብለው ሁለት ሴቶች ቀረቡ ምን ሆናቹኃል አላቸው አንዲቷ ንጉሥ ፍርድ ልብስ ሁለታችን ካንድ ቤት እንኖራለን፣ እኔ በወለድሁ በ3ኛ ቀን እርሷም ወለደች፣ እንትልፍ ሲይዛት ሕፃኑን ተጭና ገደለችው፤ እኔም ተኝቼ ሳለሁ ልጄን ወስዳ የሷን ልጅ ከጎኔ አስተኛችው ልጄን አስመልሰልኝ አለችው ሁለተኛይቱም ዋሽታለች የሞተው የርሷ ነው ይህ ልጄ ነው አለች:: እርሱም የሞተውማ እንድ ጊዜ ሞቷል ይህን ያለውን ከፍላችሁ ሀቡ መንፈቀ ለዛቲ ወመንፈቀ ለእንታኅቲ እኩ ሊታውን ለዚህች እኩሊታውን ደግሞ ለዚያች ስጡ ብሎ አዘዘ ያች አልወለደችውምና እሺ ብላ እጅ ነሳች ይህችንዋ ግን ልጄስ ከሚሞት እሷ ትውሰደው አለች:: የዚያች ልጅ እንዳልሆነ አውቆ ለዚህች ሰጥቷታል: አስራኤልም ጥበቡን አድንቀዋል:: 1ነገ 3:16- 28

አባቱ ዳዊት ቤተ መቅደስ ልሥራ ባለ ጊዜ አኮ አንተ ዘትነድቅ ሊተ ቤተ አላ ወልድከ ዘወጽአ እምሐቋከ ውእቱ ይነድቅ ሊተ ቤተ በስምየ ከአብራክህ የተከፈለ ልጅህ በስሜ ቤት ይሠራልኛል ብሎት ነበርና /2 ሳሙ 2:12/ ሰሎሞን ጌታ ጥበቡን ገልጦለት ከጢሮስ ዝግባና ጽድ እያስመጣ ቤተመቅደስ ሠርቷል::

በ586 ዓ.ዓ ስልምናስር ያፈረሰው የመጀመሪያው ቤተ መቅደስ ነው

ቤተመንግሥቱንም አብሮ በ20 ዓመት ውስጥ ሠርቷል:: 2 ዜና 9:1

መንግሥቱን አጽንቶ ግዛቱን አስፋፍቶ የዳዊት ከተማ ጽዮንን አድሶ አስፍቶ ሲኖር በ4ቱ መዓዘናት ያሉ ነገሥታት ጥበቡን ለማየት እየመጡ ይጠይቁት እጅ መንሻም ይሰጡት ነበር:: ከነዚህም አንዷ የሀገራችን ንግሥት የነበረች ማክዳ ነበረች:: ታምሪን የተባለ ኢትዮጵያዊ ጥበቡን ነግሯት ልታየው ወደደች

ከብረ ነገሥት ገጽ 12

ለንግድበሚሄድ ጊዜ እኔ ወደርሱ እሄዳለሁና መንገድ እንድትመራኝ በቶሎ ተመለስ ብላ ለሰሎሞን የሚሰጥ ለርሱም የሚሆን ብዙ ወርቅና ብር ሰጠችው:: እርሱም ኢየሩሳሌም ደርሶ መልእክቱን አድርሶ በቶሎ ተመለሰ በሀገራችን ብቻ ያለ ሽቱ የገዘየን ጥርስ ዕንቁ፣ ወርቅና ብር ይዛ 500 ደናግል አስከትላ ሄደች:: ከእግሯ ላይ እንደ በግ እንደ ፍየል ዘርዛራ ሰኩና ነበረባት ስትገባ ከደጁ ወድቆ የነበረ ግንድ ቢነክው ተቀርፎ ወድቆላታል:: ገባሬ ተአምርነቱን ተረድተው እሱ በ 1 ብር እርሷም በ 1 ብር ለብጠው ከዚተመዛግብት ተቀመጠ

ከርሱ ዘንጋ የተገኙ 28 ነገሥታት በ1 በ1 ብር ለብጥውት እደሁድ 30 ውን ብር ለያዶዳ ሠጥተው በግንዱ ጌታን ሰቅለውታል::

ወደሀገሯም እስክትመለስ ድረስ የሰባ እያረደ የጠራ እያወረደ ባማረ ቦታ አስተምሳታል::

አንድ ቀን ግብር አግብቶ ካዳራሽ ተገኝቶ በቀኙ አስቀመጣት መኳንንት መሳፍንቱ ወይዛዝርቱ እንዳያዩአት መንጠላዕተ መጽሐት ጋረደላት እርሷ ግን ታያቸዋልች ምግቧን ከርሱ ጋራ ጀልታ የአሳላፊዎቹን ሥርዓት የምግቡን ዓይነት ሌላውንም ጥበቡን ሁሉ አደነቀች ብዙም እንቆቅልሹን አምጥታ ጠየቀችው መአልቦ ዘኢፈከረ ላቲ ውተሠወረ እምኔሁ ይላል ላይመልሳት ተሠውሮት የቀረ የለም ሁሉን መለሰላት ጥበብህን ነግረውኝ መጥቼ በዓይኔ እስክይ ድረስ አላመንሁም ነበር: አሁን ግን ከሰማሁት እጄሩ የሚሆን ጥበብህን አየሁ አንተን በእስራኤል

ዙፋን ያስቀመጠ አምላክህ እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን ብላ አመሰገነች::

ግብር ሲመለስ ወደ ማረፊያዬ ሄጀ እንዳርፍ አሰናብተኝ አለችው:: ዛሬማ ከዚህ እደሪ እንጂ ለምን ትሄጃለሽ? አላት ድንግል ስለሆንኩ በዚህ ለማደር እፈራለሁ ድንግልናዬንም ክልጠበቅሁ አባቴ ከሕዝቡ ጋር የገባው ቃል ኪዳን ይፈርሳል አለች:: ለለምን? አላት ጥንቱን የሀገራችን ሰዎች ንጉሥ ነው እያሉ 400 ዘመን ለዘንዶ ሲገብሩ ይኖሩ ነበር የእኔ አባት አንጋቦስ ዘንዶውን ገድሎ ነገሠ:: በፍጻሜ ዘመኑ ሕዝቡን አረጀሁኝ ከኔ በኋላ ልጆቼን እንድታነግሡልኝ ቃል ግቡልኝ አላቸው እነርሱም ወንድ ልጅህ ወንድም ባይኖር ወንድ ሳታውቅ ሴት ልጅህን እናነግሥልሀለን አሉት እሱም ሲሞት እኔን አነገሱኝ አለችው:: እንዲህስ ከሆነ ተላልፈ አልነካሽም አላት:: ማልልኝ አለችው አንቺም ከሀብቴ ከንብረቴ እንዳትነኪብኝ ማይልኝ አላት ጥበበኛ ስትሆን እንዲህ ያለ ተራ ነገር ትናገራለህን ወርቅ ብር በሀገሬ ሞልቷል ወዳንተ መምጣቴ ጥበብህን ላይ እንጂ ወርቅ ብር ፈልጌ ነውን?አለችው: ግድየለም ማይልኝ አላት ማለችለት: እሱም አስቀድሞ መሐላ ላያፈርስ ማለ:: ደንገጡሯን ይዛ ተኛች::

ጥቂት ተኝታ ውኃ ጠማት ውኃ ጠማኝ ከዙሰዙስቱ ቀድተሽ አምጪልኝ አለቻት ሰሎሞን ሲያንቀላፋ ዓይኑን ይገለግል ሲኝቃ ዓይኑን ይከድናል:: ዓይኑን ገልጾ ብታየው ንጉሥ ያየኛል አለቻት ሁለተኛ ጠምቶኛል አምጪልኝ አለቻት አይሆንም ያያል አለቻት:: ሶስተኛ አዙንስ አያይም አምጪልኝ አለች ሰሎሞን ከእንቅልፋ ነቅቶ ዓይኑን ከድኖ ነበር:: የተኛ መስሏት ቀድታ ሰጠቻት ስትጠጣ እጇን ይዞ ምነው መሐላሽን አፈረስሽ? አላት ውኃ ቢጠጡ መሐላ ይፈርሳልን አለችው ምድር በውኃ ላይ ጸንታለች አትነክልት አዝርዕት ዕፀዋት በውኃ ይበቅላሉ ያብባሉ ደንግሞም እንጂ ውኃ ቢጠጡት ያረካል ቢታጠቡበት ያንጻል: ታዲያ ከዚህ የበለጠ ምን ሀብት አለ? አላት በዚህ ተረታች አብረው አደሩ::

በምትሄድ ጊዜ እንሻለሁና በወለድሁ ጊዜ ሴት ወይም ወንድ መሆኑን እንዳስታውቅህ ምልክት ስጠኝ አችው ወንድ የወለድሽ እንደሆነ ይህን ላኪልኝ ብሎ የወርቅ ቀለበት ሴት ከሆነችም ይህን ላኪልኝ ብሎ የብር ቀለት ሠጣት:: ይህንንም ምክንያት አድርገሽ ለእግዚአብሔር ሰገጂ ብሎ ከታቦተ ጽዮን ሀብት ፣ መንፈሳ ሰጣት

ይህን ይዛ በክብር በመሳረግ ወደ ሀገሯ ተመለሰች:: ስትሄድም ዓምደ ብርሀን ተከትሏት ሲሄድ አይቶ ክብር ወደ ኢትዮጵያ ሄደ ብሏል::

መዋዕለ ጽንሷ ሲፈጸም ወንድ ልጅ ወለደች:: ስሙንም ዕብነሐኪም አለችው የብልህ ልጅ ማለት ነው:: የምስራቹንም የወርቁን ቀለበት ላከችለት:: ወንድ ልጅ አገኘሁ ብሎ ደስ አለው አይታችሁት ኑ ብሎም ባለሟሎቹን ብዙ ወርቅና ብር አሲዞ ላከ::

ዕብነ ሐኪም 19 ዓመት ሲሆነው አባቱን ሊያይ ወደ ኢየሩሳሌም ሄደ ሰሎሞን መኳንንት መሳፍንቱን ልጄን ተቀበሉ ብሎ ልብስ መንግሥቱን፣ ዘውዱንና የሚቀመጥበትን ሠረገላ አሲዞ ላከ ልብስ መንግሥቱን ለብሶ ዘውዱን ደፍቶ በሠረገላው ሆኖ ሲገባ መልኩ አባቱን ይመስል ነበርና ንጉሥ ወዴት ሄዶ ነበር? አሉ ሲደርስም ምኒልክ እንደምን ዋልህ እንደምን አለህ ብሎ ሳመው ከዚህ በኋላ ስሙ ምኒልክ ተብሏል:: ምን ያምር ማለት ነው::

ከዚህ በኋላ ምኒልክ ሲወጣ ሰሎሞን እየመሰላቸው ተከትለውት ይወጣሉ ሲገባ ይገባሉ:: ይህ የሚያስቸግራቸው ቢሆን ለሁለት ጌታ መገዛት አይቻለንምና አንግሠህ ወደናቱ ሀገር ላከው አሉት:: እኔን የበኩር ልጅህን ላክ ካላችሁኝ እናንተም ወንድም ሆነ ሴት የበኩር የበኩር ልጆቻችሁን ከልጄ ጋራ ትልካላችሁ አላቸው እሺ ይሁን አሉ:: ሊቀ ካህናቱ ሳዶቅ ልጁ አዛርያስን ሠጠ:: ሌሎቹም እንዲሁ የበኩር ልጆቻቸውን ሠጡ:: የካህናቱ ልጆች ሂዱ ካላችሁን ምክንያት አድርገን ለእግዚአብሔር እንሰግድበት ዘንድ ከታቦተ ጽዮን ሀብት አንዱን ስጡን አሉ:: የታቦተ ጽዮን የውሰጠኛው ልብስ ይሰጣችሁ አላቸው:: እነርሱ ግን ከታቦተ ጽዮን መለየት አልወደዱምና አንድ አንድ ወቄት ወርቅ አዋጥተው በታቦተ ጽዮን ልክ ታቦት ቀርጸው በወርቅ ለብጠው በታቦት ጽዮን ቦታ አኑረው ታቦተ ጽዮንን ይዘው ሄዱ::

ከተማውን ለቀው ሲወጡ ኢየሩሳሌም ተናወጠች:: ሰሎሞን ሳዶቅን አስጠርቶ ይህ ልጅ በተነጸነሰባት ሌሊት ፀሐይ ከምድር ወርዳ በኢየሩሳሌም ጥቂት ስታበራ አይቻለሁ አሁንም ሂደህ ታቦተ ጽዮን መኖሯን ተመልከት አለው:: ቢገባ ልጆቻቸው የሠሯትን እንጂ ታቦተ ጽዮንን አጣት ደነገጠ ሄዶ የለችም ወስደዋታል አለው:: እንደ ነፋስ በሚበር ሠረገላ ሆኖ ተከተላቸው በ3 ቀን የሄዱትን በ1 ቀን ተጉዞ ዜናቸውን ቢጠይቅ ከኛ በሠለስት ተነሡ

ሊጸልዩም መረኖቻቸው ፈርሶባቸው በንጋር ያህል መራት ልተው ይታዩ ነበር ይሆን ጊዜም የገ ቀን ጎዳና ተጉዘው ይሆናል አሉት፣ እያዘነ ተመለሰ። እኒያም ብንነገረው መልሶ ለአባቱ ይሰውናል ብለው ፈርተው አልነገሩትም ነበር። የምንገርህ አለ ለአባትህ መልስህ እንዳትሰጠን ቃል ግባልን ብለው ቃል ካስገቡ በኋላ በጪተመቅደስ የነበሩ የሕግና የጥበብ መጻሕፍትንና ታቦተ ጽዮንን ይዘን መጥተናል አሉት። ፈቃደ እግዚአብሔር እንጂ ቢሆን ነው ብሉ እጅግ ደስ አለው።

ሲደርሱም እናቱ 40 ቀን የሰነ እያረደች የጠራ እያመረደች ታላቅ አቀባበል አድርጋለታለች ታቦተ ጽዮንንም ቤተመቅደስ አሠርታ አስቀምጣለች ለክህናቱም ርስት ጉልት ሰጥታቸዋለች። ክብ ነገ

ሰሉሞን የጌታ ጎብዕ ስም የተቀረጸበት ግርማ ሞገሱ ትእምርተ መንግሥቱ የሆነ ቀለበት ነበረው አንድ ቀን ከዙፋኑ አስቀምጦት ሳለ ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና ከንዙፋኑ ጠቅሎ ወስዶ ኮባሕር ጣለው ሰሉሞን ሊገባ ሲል ዙፋን ጠባቂው አትግባም ብሉ ከለከለው። ኧረ ሰሉሞን ነኝ ቢለው ሰይጣን በምትሐት እሱን መስሎ በዙፋኑ ተቀምጦ ነበርና ሰሉሞን በዙፋኑ ተቀምጦ ሰሉሞን ነኝ ትላለህን? ብሉ ገፍቶ አስወጣው እርሱም ወጥቶ በከተማው 2 ሳምንት ያህል እየለመነ ሰነበተ አንድ ቀን ሰይጣን እየተከታተለ የሰውን ልብ እያጸናበት የሚመጸውተው አጥቶ ከባሕር ሄዶ ዓሣ አጥማጆችን ለመነ። አንዱ ይህ ዘብዛባ ብሉ የሞተ ዓሣ ጣለለት ሆዱን ቢቀደው ቀለበቱን አገኘ ግርማ ሞገሱ ትእምርተ መንግሥቱ ነውና በዚያ የነበሩት ንጉሥን ከዚህ ምን አመጣው እያሉ ከበው እጅበው ከቤተመንግሥቱ አደረሱት። ሰይጣኑ ወጥቼ እሄዳለሁ ሲል እንግዲህማ ወዴት ትሄዳለህ ብሉ ምድር አስቆፍሮ ቀበረው እንዳይወጣም መርበብተ ሰሉሞን የሚባል ስመ አምላክ አትሞበታል። ከዚህም ያደረሰው አንድ ቀን የራበው ችግረኛ ሲለምን ምን ሆኖ ነው ቢል ርቦት ብለውት በሞጊዝት አድጎ ኋላም ፀመንግሥት ሆኖ ረሀብን አያውቅምና ረሀብ ደግሞ ምንድር ነው? ብሉ ነበርና እንዲቀምሰው ነው።

ኋላ ግን መፍቀሬ አንስት ሆነ 700 ሚስቶች 300 ቅምጦች አስቀምጦ አረማውያት የሆኑት ለሣያት እንዲሠዋ ልቡን አዘንብሉት ንጉሥ በመንግሥቱ ሲገበብት እንደግይወድ ጌታም በእምላክነቱ ቢገበብት አይወድምና መንግሥትህን ከልጅህ እጅ ከ12 እቀዳለሁ።

ለባሪያዬ ለዳዊት ስለግልኩት መሐላ ግን አንዱ እጅ ለልጅህና ለቤቱ ይሆናል አለው 1 ነገሥ.16.

በፍጻሜ ዘመኑ ንስሓ ገብቶ ይቅርታ ለመነ ጌታም ንስሓውን ተቀብሉ ኃጢአቱን ፋቀለት መርገም ያልወደቀባት ንጽሕት ዘር ከአዳም ባሕርይ ተከፍላ በሴት አካል ተቀርጻለች፣ ከሴት ሲወርድ ሲዋረድ በኖኅ በሴም ከሴምም ሲወርድ ሲዋረድ በአብርሃም በይስሐቅ በያዕቆብ፡ ከያዕቆብም ሲወርድ ሲዋረድ በዳዊት ከዳዊትም ባንተ ካንተም በሮብዓም አካል ተቀርጻለች ከርሷ አምላክ ይወለዳል እርሱም በሞቱ ዓለሙን ያድናል ብሉ የዓለምን የድኅነት ተስፋ ሊላውንም እስከ ምጽአት ድረስ የሚሆነውን ሁሉ ገልጸለታል። ጥበባቱን ምሳሌያቱን ተግሣጻቱን በመጽሐፍ ጽፎ /አጽፎ/ ቢተወለደ በ52 በነገሠ በ40 ዓመቱ ዐርፏል።

ሰኔ 24 ሙሴ ጸሊም

አባት እናቱ ፀሐይን ያመልኩ ነበር፡ ኃጢአት በሠራ ጊዜ ተው አምላካችን ፀሐይ ይጣላህል ይሉታል። ፀሐይማ አምላክ ቢሆን እስከዛሬም ባቃጠለኝ ነበር ይላቸዋል። አንድ ቀን ፀሐይና ጨረቃን የሚያፈራርቀውን እውነኛውን አምላክ ባውቀው በወደድሁ አለ። መንፈስ ቅዱስ አነሳስቶ ወደ ገዳመ አስቄጥስ ወሰደው ካህን ለተልዕኮ ሲገባ አይቶት ሊፈጀን የመጣ ነው ብሉ ፈራው። እርሱ ሄዶ አምላክ ማን አንደሆነ አስተምረኝ አለው ከመምህር ኤስድሮስ አገናኘው። አስተምረው አጥምቀው ለመዓርገ ምንኩስና አበቁት።

አርባ ዘመን ከሰው ተለይቶ በዓቱን ዘግቶ ከኖረ በኋላ በ500 መነኮሳት ላይ አበምኔትነት ተሾመ። ቀን ቀን ሲያስተምር ይውላል፣ ሌሊት ሌሊት ከበረሀ ወርዶ እንጨት ሰብሮ ውኃ ቀድቶ ለየመነኮሳቱ በየደጃፋቸው ያኖርላቸዋል። እርሱ መሆኑን አያውቁም ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና አንድ ሌሊት እንጨት ሰብሮ ውኃ ቀድቶ ሲመለስ። በደንጊያ መሀል አገዳውን መታው እርሱ ግን ጻብዕ መሆኑን ተረድቶ የበለጠ እንዲህ ባለ ትሩፋት የሚጋደል ሆኗል።

በዓል ቦሚያደርጉ ጊዜ አባታችን መዓርገ ቅስና ተቀብለህ ናዘን ብለው ወደ ሊቀጳጳስ ይዘውት ሄዱ ሊቀጳጳሳቱ እንዲህ

ያለውን ጠቋራ ታመጡብኛላችሁን አለ። ሠናየ ገብሩ ብከ አ ጸሊም ዘኀሱም ገጽከ መልክህ የከፋ አንተ ጠቋራ ደግ አደረጉብህ እያለ ራሱን እየገሰሠጸ ወጣ። እመቤታችን ለሊቀጳጳሳቱ ተገልጻ መልኩ ቢጠቁር ልቡ ይነጻ የለምን ብላ ገሠፀችው ደግ አላደረግሁም ብሎ አስጠርቶ ሾመው። ይህም የእመቤታችን ቃል ኪዳኗ ዘማዊውን እንደ ድንግል ንጥኡን ጻድቅ የሚያደርግ መሆኑን ያስረዳል «ይትባረክ ጽጌኪ ማርያም ለልበየ ፍቅርኪ ዘከፈሉ፣ወአያር ኀቀ እምኔየ ለኪዳንኪ ሣህሉ፣ ትምህርተ ኪዳንኪ ይሁብ ለዘማውያን ተደንግሉ» እንዳለ ደራሲ። የንስሓንም በቁጴት ይገልፃል ንስሓሰ ትሬስዮ ለዘአበሰ ከመዘኢአበሰ» እንዲል።

ከዚህ በኋላ ከደቀመዛሙርቱ 7ቱን አስከትሎ ወደ አባ መቃርስ ሄዶ ሳለ በርበር ገዳሙን ሊያቃጥሉ እነርሱንም ሊገድሉ መጡ። ከናንተ የፈራ ይሸሽ አለ። አባታችን አንተስ አትሸሽምን አሉት ሞት ፈርቼ ሰማዕትነት ጠልቼ እሸሻለሁን አለ። ወዲያው በርበር ደረሱ በጎልማሳነቱ ጊዜ ደም አፍስሶ ነበርና ኢይነጽሕ ደም ዘእንበለዳም፣ደም ያለ ደም አይነጻምና የኔም ደም ይፍሰስ ብሎ አንገቱን ለሰይፍ ሰጠቶ በሰማዕትነት ዐርፏል። ከደቀመዛሙርቱም 6ቱ እሱን ተከትለው አንተገታቸውን ለሰይፍ እየሰጡ ሞቱ። አንዱ ግን ፈርቶ ከጥሻ ተደብቆ ነበር፣ መልአኩ ስምንት አክሊላት አምጥቶ 7ቱን ለሰባቱ ሲያቀዳጃቸው አንዱ ከእጁ ሲቀር አይቶ ከተደበቀበት ወጥቶ በሰማዕትነት ሞቶ ተቀዳጅቷል።

➢ የነበረው በ 4ኛው ም.ዓ ድ/ልክ ነው።

የጸም ጓደኛዋ የጸሎት ወዳጅ
የዋህ አባ ሙሴ በረሱ ፈራጅ
በንስሓ ታጥቦ ነጽቶ ከበረድ
በጽድቅ ጎዳና ሲሄድ ሲራመድ
ሰይጣን ተመቅኝቶ ሊያጠፋው ሲወድ
እንውን ሊረዳ ቢወጣ ቢወርድ
ሞገስን አገኘ በፈጣሪው ዘንድ

ሙሴ በጎ ሰው ነው እውነተኛ ምስመናን
ለእምነቱ ቀንቶ ያፈሰሰ ደሙን
ጻድቅ ሆኖ ሳለ ፍጹም የከበረ
ሁሌ በደለኛ ሰው ነኝ ይል ነበረ
ምን በጎ ብንሠራ ከበደል ርቀን
ከቶ አይጽነንም ልንል ጻድቃን ነን
በሥራችን ሁሉ ፍጹም ሰላልሆን

ሰኔ 25 ይሁዳ ሐዋርያ /ረድዕ/

ይሁዳ ማለት ታማኝ ማለት ነው። ቁጥሩ ከ 7ቱ አርድዕት ነው የጌታ አሳዳጊ የዮሴፍ ልጅ የያዕቆብ ወንድም ነው። ማቴ 13:55 ይሁዳ 1:1

ጌታ «ሑሩ ወመህሩ ውስተ ኩሉ አሕዛፌ ምድር» ማቴ 28:19 ብሎ ደቀ መዛሙርቱን ወንጌልን ለዓለም እንዲሰብኩ ያዘዛቸውን አስቦ ሐዋርያትን መስሎ ሐዋርያትን አክሎ ዞሮ በማስተማር ብዙዎችን ከይሁዲነት ወደ ክርስቲያንነት ከአረማዊነት ወደ ምዕመንነት መልሷል።

በቁ፻ሜ ዘመኑ ዐላውያን አልተው ተመቅኝተው ከዘመነ ቤቲ ጥለውት ሳለ ያስተማራቸው ምእመናን ክሃይማኖት እንዳይፋለሱ በኃጢአት እንዳይረክሱ ተጋድሏዊ መልእክት ጽፎ ልኮላቸዋል። በመጨረሻም በችንካር ተቸንክሮ በመሰቀል ተሰቅሎ ሀርቷል።

ሰኔ 26 አያሱ ወልደ ኑዌ

ኢያሱ ማለት መድኃኒት ማለት ነው ትውልዱ ከነገደ ኤፍሬም ነው አባቱ ነዌ የባላል። መምህሩ ሙሴ በምድረ ሞአብ ካረፈ በኋላ ጌታ ባንተ አድራ ሕዝቤ እስራኤልን ለወጻጀቼ ለአብርሃም ለይስሐቅና ለያዕቆብ ወደ ማልሁላቸው ምድር አገባቸዋለሁና በርታ ጽና ከባሪያዬ ከሙሴ ጋር እንደነበርሁ እንዲሁ ካንተ ጋር እሆናለሁ አለው። እርሱም ጠንክሮ ሕዝቡን ይመራ ያስተዳድር ጀመር።

ካሌብንና ሰልሞንን ኢያሪኮን ሰልሉ ብሎ ላካቸው። ደጋ ደጋውን ሲሰልሉ ሰንብተው አያሪኮ ደረሱ የኢያሪኮ ንጉሥ እስራኤል ከግብጽ መውጣታቸውን ሰምቶ ሰባት የብረት ቅጽር ቀጽሮ ይኖር ነበር። የሀገሩም ሰዎች ጠርጥረዋቸው ሊጣሏቸው መጡ። ሪፀብ/ ራኬብ/ ከምትባል ዘማ ቤት ገብተው ሠውሪን አሏት ከሰኘት አውጥታ በቀርከሃ ጠቅልላ አቆመቻቸው ተከታትለው መጥተው የእስራኤል ሰላዮች ከቤትሽ ገብተዋል አውጪ አሏት። መጣትማ ገብተው ነበር። ቁራሽ ቀምሰው ውኃ ተጉነጭተው ከናንተ ጥቂት ቀደም ብለው ወጥተው ሄዱ አለቻቸው። መጣቢታቸውን ሰላልካደች መውጣታቸውን አምነውላት ተመልሰዋል። ገብታ ትብውዩ ሀገሪን ወትቀትሉ ነገሥታቲን ሀገራችን ትገዛላችሁ ነገሥታቱን ትገድላላችሁ ይሀም ሊታወቅ ኃያላኑ ይሸበራሉ ለ50 ለ60 የሚከፈተውም የብረት በር በገዛ እጁ ሊከፈት ሲዘጋ ያድራል ነገር ግን ወገኖቼ ተድላ ደስታ ሲያደርጉ

እኔ አላደረግሁምና አብራችሁ እንዳታጠፋኝ ታል ገዙልኝ አለቻቸው። ቤተሰብሽን በቤትሽ ሰብስበሽ ከመስኩትሽ ሐር አንጠ ልጥለሽ ቆዪን ብለዋት ሄደው ያጋጣግቸውን ሁሉ ለኢያሱ ነገሩት።

ኢያሱ ታቦተ ጽዮንን አሲዞ ዮርዳኖስን ከፍሉ ተሻገሩ። እስከዚህ ጊዜ ድረስ መና ከደመና እየወረደላቸው ውኃ ከጭንጫ እየፈለቀላቸው ይመገቡ ነበር። በኋላ ግን መናው ቀርቶ የከነዓንን ፍሬ የሚመገቡ ሆነዋል።

ኢያሪኮ ቅጽሯ ሰፊ አምባዋ ጽኑ ነውና 6 ቀን እየዞረ ከደረሰበት ሲሰፍር ሰንብቶ በሰባተኛው ቀን ኃያላኑን በግራ በቅኝ አሰልፎ ካህናቱን አልባሰ ተክህኖ አልብሶ ማዕጠንታተ ብርት አሲዞ ታቦተ ጽዮንን በመሀል አድርጎ እሱም ከመሀል ሆኖ የነጋሪት ድምጽ ሰትሰሙ አውኩ ደንፋ ብሏቸው ነበርና ቢደነፋ የኢያሪኮአጽርአንደ ከሞር በአራት ወገን ፈርሳል። ረዐብንና ቤተሰቧን አስቀርቶ ሕዝቡን አጥፍቶ ሀገሪቱን ይዟል።

እስካሁን ያገኘውን ለራሳችን ስናደርግ መጥተናል ከንግዲህ የምናገኘው ለእግዚአብሔር ይሁን ብሎ እስራኤል ያገኙትን ሁሉ ለቤተ እግዚአብሔር ሠጡ። ከጋይ ሰዎች ጋር ሲዋጉ ባንድ ጊዜ 36 እስራኤላውያን ተመቱ። ኢያሱ ወደ ጌታ ፀያመለክት ያልከውን ያስቀረ አለ አለው። ዕጣ ቢያጣጥል በአካን ወልደ ዛራ ወደቀ ከደበቀው ወርቅና ብር ጋር በደንጊያ ተወገር ደንጊያ ተከምሮበት ሞቷል። ከዚህ በኋላ ጌታ ጋይን አሳልፎ ሠጥቶታል።

ጋይን አልፈው ገባያን ሲደርሱ 5 አሞራውያን ነገሥት ተባበሩት የቀረቡትን እርሱ በሰይፋ መታቸው የራቁትንም ጌታ በመብረቅ ፈጃቸው። ካሰበው ሳይደርስ ፀሐይ ልትገባበት ቢሆን ለትቁም ፀሐይ በገባያን ወወርጎኒ በፈለገ ኤሉን ፀሐይ በገባያን ትቁም ጨረቃም በኤሉን ወንዝ ብሎ ጸልዮ ካሰበው እስኪደርስ ድረስ ፀሐይን ካለችበት አቁሚታል። ኢያ 10:12

በፍነሚ ዘመኑ እስራኤልን ሰብስቦ የሞአብን አምላክ ታመልኩ ወይስ እግዚአብሔርን አላቸው እግዚአብሔርን እንጂ የሞአብን አምላክ አናመልክም አሉት ምን ምስክር ይሁንባችሁ አላቸው፡ አንተ ያልከው ይሁን አሉ ሦስት ገጻት ያሏት ደንጊያ /ሐውልት/ ወስዶ በሴሎ በደብተራ አሪት አጠገብ ተክሰ የወጣ የወረደው ያሰፈ ያገደመው ሁሉ ኢያሱ ከእስራኤል ጋር የተማማለባት ሐውልት እያለ የሚያያት ሆኗል። እንዲህ ሆኖ ኖሮ በተወለደ 110 ዓመቱ ዐርፏል።

➢ የኖረው በ1500 – በ1400 ዓ.ዓ ገደማ ነው።

ሰኔ 27 ያዕቆብ ዘሥሩግ /ከ 366 – 438 ዓ.ም/

ያዕቆብ ማለት አጋዚ አዕታኢ ማለት ነው። አባቱ የሰርያ ሊቀካህናት ነበር። በተመለደ በ3 ዓመቱ እናቱ ወደ ቤተክርስቲያን ይዛው ሄደች። ልዑካን ሥጋውን ደሙን አተብለው ሲመለሱ ከእናቱ ጭን ወርዶ ድንኩል ድንኩል እያለ ቤተመቅደስ ገባ። ሊቀጳጳሱ ጸጋ እግዚአብሔር እንደጠራው ከፍጹምነት እንደሚደርስ አውቆ ደሙን /ተረፋን/ በጽዋው 3 ጊዜ ጋተው ወዲያው ምሥ ጢር ተገልጸለት ሥጋህን ደምህን የሰጠሽኝ እያለ አመሰገኗል። አያይዞም «አንበ እፈርሀ ሠለስተ ግብራተ ወይእቲ ጸአተ ነፍስ እምሥጋ፣ ወተራክቦ ምስለ እግዚአብሔር ወጸአተ ፍትሕ ላዕሌየ – ሶስት ነገሮችን እፈራለሁ እኒህም የነፍሴ ከሥጋዬ መለየት፣ ከእግዚአብሔር ጋራ መገናኘትና ፍርድ መሰማት ናቸው1» እያለ ያለቅስ ጀመረ። ካህናቱም ምእመናኑም ጌታ እንጂ በዚህ ሕፃን አድሮ ወቀሰን ብለው አልቅሰዋል።

በ7 ዓመቱ ብሐይ ሐጺስ አጠና፣ በ12 ዓመቱ ድረሰት መድረስ ጀመረ 5 ያህል ጳጳሳት መጥተው ከፊታቸው ቆሞ ድርሰት እንዲደርስላቸው ጠየቁት። ትሕትና ልግዱ ነውና ከእናንተ ፊት ቆሜ እንኳ ድርሰት መድረስ ያጠናሁትንም አዘኖዬ መናገር አይቻለኝም አላቸው እንኪያስ ይሆን .ተርጉመህ ንገረን ብለው የአራቱን እንሰሳ ስዕል አሳዩት። ታሪኩን አምልቶ ምሥጢሩን አስፋፍቶ ተርጉሞላቸዋል። ከዚህም በኋላ ብዙ ተግሣጽ ጽፏል ብዙ ድርሳናት ደርሷል።

በኤፍራጥስና በጤግሮስ መካከል በምትገኘው በሥሩግም ኤጲስቆጶስነት ተሹሞ ላለ ለጌታ ሁሉት ባሕርያት አሉት 'በሚል የልዮን ትምህርተ ክህደ ከልቁዶን ጉባዔ

> 0451 ዓ.ም የተደረገ የእኛ ቤተክርስቲያን የማትተበለውና ጉባኤ ካሰባት ተብሎ የሚጠራ ነው። የጴጥ. ታሪክ በግሉም መድረክ ገጽ

636 ኤጲስ ቆጶሳት የእስክንድርያ ሊቀጳጳሳት ዲዮስቆሮስን አውግዘው በለዩት ጊዜ መናፍቃን በመሠለጠናቸው ዲዮስቆሮስም እውነተኛዋን ሃይማኖት ይዞ ሳለ በመለደጹ እነኑ ልዮንም ይተባበረኛል ብሎ ምስለኔ ብሎ ላከበት። እርሱ ግን በኤጥሮስ መንበር ተቀምጫለሁ ብለህልና ከከህደትህ ተመልስህ ንስሓ ገብተህ አንድ ባሕርይ በሚል ሃይማኖት ኤጥሮስን ብትመስለው አኔም እመስልሀለሁ፣ ይህ ካልሆነ ግን አንተ ዲያብሎስ ነህ ተከታዮችህም ኢጋንንት ናቸው ብሎ ነቅፎታል።
እንዲህ ሆኖ ኖሮ በተወለደ በ72 በተኛመ በ10 ዓመቱ በ438 ዓ.ም ዐርፏል።

ብለይና ሐጺስ የተጸፈበት
መዝገብ ነው ሰሊጻ ያፅቀብ በእውነት
ሞትና መቆምን በእግዚአብሔር ፊት
ጌታ ሊፈርድብኝ ፍርዱንም መስማት
ነፍሴን አስጨንቋት እኒህ ሰባት ግብራት
እያለ ሊያለቅስ በፅንባ ሊርስ ፊቱ

ገና በሰላት ዓመት በሕፃንነቱ
እዝነው አለቀሱ ሕዝቡ ካህናቱ
ከክሉት ርቀን በጎ እየሠራን
የዓለም ተድላ ደስታ ሳይታልለን
እንዘን ወንድሞች ስለነፍሳችን
የምንሞትብትን ቀኗን አስበን

ሲራ 28: 6፤3 መቃ 6:1

ሰኔ 30 ልደቱ ለዮሐንስ መጥምቅ

የተፀነሰው በቅዱስ ገብርኤል ብስራት መስከረም 26 ቀን ነው። በ6ኛው ወር እመቤታችን መልአኩ ኤልሳቤጥን እንተ እም እዝግድኪ ይዕቲኒ ጸንሰት ወረከበት ወልደ በልሀቃቲሃ ወብርስእቲሃ ብሏት ነበርና ኤልሳቤጥን ልትጠይቃት መጣች ኤልሳቤጥ የሰላምታዋን ድምጽ ስትሰማ እንፈርዐፀ እሳል በውስተ ከርሣ ይላል ጽንሱ በማኅፀኗ ሰግዷል። ኤልሳቤጥም መንፈስቅዱስ መልቶባት ቡርክት አንቲ እምአንስት ከሴቶች ተለይተሽ የተባረከሽ ነሽ ወቡሩክ ፍሬ ከርሥኪ የማኅፀንሽም ፍፌ ቡሩክ ነው፣ ወምንትኑ አነ ከመትምጽኢ ኀቤየ እሙ ለእግዚየ – የጌታዬ እናት ወደኔ ትመጪ ዘንድ እኔ ምንድን ነኝ የሰላምታሽን ድምጽ ስሰማ ጽንሱ በማኅፀኔ በደስታ ዘሳልና ወብፅዕት አንቲ እንተ ተአምኒ ከመ ይከውን ቃል ዘነገሩኪ እምነበ እግዚአብሔር ከእግዚአብሔር ተልከው የነገሩሽን ቃል እንዲሆን የምታምኚ ንዕድ ክብርት ነሽ ብላ አመሰግናታለች። እመቤታችንም ከርሳ ተቀብላ ተዐብዮ ነፍስየ ለእግዚአብሔር ብላለች 3 ወርም ከርሳ ጋር ቆይታለች።

እመቤታችን ወደ ቤቷ ከተመለሰች በኋላ ብዙም ሳትቆይ በዚህ ዕለት ኤልሳቤጥ ወለደች በሰምንተኛው ቀን ሊገዝሩት መጥተው ስሙን ማን እንበለው አሉ፤ ዮሐንስ ይባል አለች። አልቦ እምአዝግድ ኪ ዘከማሁ ስሙ – ከዘመዶችሽ በዚህ ስም የተጠራ የለም። እንደምን ይሆናል ብለው ዘካርያስን ማን ቢባል ትወዳለህ አሉት ብዕርና ክርታስ ሰጡት። ዮሐንስ ይሰመይ ስሙ ብሎ 10ሩን ፊደላት ጽፎ እንደበቱ ተፈትቶለት ተግናሯል። ወዲያውም «ይትባረክ እግዚአብሔር አምላከ እስራኤል ዘተሣህለነ ወገብረ መድኃኒተ ለሕዝበ ዚአሁ» ብሎ ጌታን አመሰገኗል፤ ሕፃኑንም ወእንተኒ ሕፃን ነቢየ ልዑል ትሰመይ እስመ ተሐውር ቅድመ እግዚአብሔር ከመትጺሕ ፍኖቶ - አንተም ሕፃን የልዑል ነቢይ ትባላለህ መንገዱን ትጠርግ ዘንድ በእግዚአብሔር ፊት ትሄዳለህና ብሎ ትንቢት ተናግሮለታል። ሉቃ 1:39 – 79

➤ ይህ የተፈጸመው 5500ው ዘመን ሊፈጸም መንፈቅ ሲቀረው /በ1ዓ.ዓ አጋማሽ/ ነው።

ምዕራፍ 5

ሐምሌ 2 ታዴዎስ ሐዋርያ

ቀጸሚ ስሙ ልብድዮስ ነው፣ ወልብድዮስ ዘተሰምየ ታዴዎስ እንዲል ልብድዮስም ማለት ልብድ ሠሪ ዓሣ አሥጋሪ ማለት ነው፤ ልበድዮስም ይለዋል ካህነ አምላክ ማለት ነው። ታዴዎስ ማለት ዘርዕ ወማዕረር ማለት ነው አራትን በዘር ወንጌል ን በመከር መስሉ አስተምሯልና በነግህም ስንዴ ዘርቶ ለመሥዋዕት አድርሷልና። ይህስ እንደምን ነው? ቢሉ ከትዱስ ጴጥሮስ ጋር ለስብከት ወደ አፍራትያ ሲሄዱ አንድ ዝሬ ዘር ሲዘራ አገኙ ራበን አብላን ጠማን አጠጣን አሉት ቀደም ብላችሁ ቢሆን ነበር እንጂ አሁንማ ስንቁን ጨርሻለሁ፣ እንዳላመጣላችሁም ቤቷ ሩቅ ነው አላቸው እንዳለህ ብለን ነው እንጂ ብለው መለስ መለስ ሲሉ ደግ አላደረግሁም ብሎ ቆዩኝ ሳምጣላችሁ ብሏቸው ጥማዱን ፈቶ በሬዎቹን አሰማርቶ አገልግሉን መንቀሉን አንጠልሉ ወደ መንደር ሄደ። ታዴዎስ እየዘራ እርሱ እያረሰ ሁት ሶስት ጥማድ የሚያወጣውን ዘሩን አበርክተው ዘርተው ቆዩት ምግባቸውን ይዞ ሲመጣ ዘሩ ተዘርቶ አሽቶ አፍርቶ በሬዎቹም ለምለም ሣር ሲነጩ ጥሩ ውኃ ሲጎነጩ አገኘ። አግልክት ከሰማይ ወርደው ወደኔ መጥተዋል ብሎ እያደነቀ ያመጣውን መግቧቸው ጌቶቹ ወደ ቤት እንሂድ አላቸው። እንመጣለን ቀድመህ ሂድ አሉት። በሬዎቹን እየነዳ እሸቱን እየበላ ሲሄድ ጊዜው የዘር እሸቱን ከወዴት አገኘኸው? አሉት የሆነውን ሁሉ ነገራቸው ሰይጣን ከሐዋርያት ፊት ፊት እየሄደ በአሕዛብ ልብ እያደረ ትምህርታቸውን እንዳይቀበሉ እንዲያውም በእሳት ተኩሰው በደንጊያ ወግረው እንዲገድሏቸው ይመክር ነበር። እኒህንም በነፋሱ ቅናት አነሣሣቸው። የኢየሱስ ደቀመዛሙርት ነን የሚሉት መሠሪያን ይሆናሉ ካሉበት አድርሰን አሉት። ይመጣላችኃል ከዜሁ ቆዩአቸው አሉ። እኩሌቶቹ እነሱ ሙት የሚያነሱ ድውይ የሚፈውሱ ናቸውና ተው አይሆንልንም ያጠፋናል አሉ ሌሎች ግን በምክንያት እናቸንፋቸዋለን ብለው አንዲት ዘማ በገንዘብ ገዝተው ራቁቷን ከከተማው በር አቆሙ እነርሱም ከዚያ ሲደርሱ ዕርቃኗን ጥላ ቢያዩአት ክፍታቸውን አውቀው በነፋስ አውታር ሲቅዘው እግዚኦ እግዚኦ አስብለዋታል። አይሆንልንም ብለው የነበሩት አይሆንልንም ተው ስንል እንቢ ብላችሁ እኛንም ልታስጠፉን ነው ብለው ይሸበሩ ይታወኩ ጀመሩ።

ከሞተ ኃጢአት የምትድኑበትን ልናመለክታችሁ እንጂ ልናጠፋችሁ አልመጣንም ብለው አስተምረው አሳምነዋቸዋል። ሴቲቱም ፍዳዋን ጨርሳ ወርዳለች ኋላም በተልዕኮ ስታገለግለው ኖራለች።

ቅዱስ ጴጥሮስ ከተመለሰም በኋላ በየሀገሩ እየዞረ በማስተማሩ ብዙዎችን ከገቢረ ኃጢአት ወደ ገቢረ ጽድቅ ከክህደት ወደ ሃይማኖት መልሷል። የሚመቀኘው አንድ መሠርይ ነበር። አስተምሮ ያሳመነውን አንድ ባለጸጋ በክርስቶስ ማመንህ ምን አገኛለሁ ብለህ ነው? አለው ገነት መንግሥተ ሰማያት እገባለሁ ብዬ ነዋ አለው። ክርስቶስማ ባለጸጋ ወደ መንግሥተ ሰማያት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢያልፍ ይቀላል» ማቴ 19:24 እያለ እንዴት ትገባለህ አለው? እርሱም ነገሩ ደንቆት ታዲያስን ባገኘው ጊዜ አባቴ እንዲህ ብለህ አስተምረህልን? አለው አዎን አለ። እንኪያስ አድርገህ አሳየኝ አለው። ያስተማረው አንጥረኛ ወዳጅ ነበረው። መርፌ ስደድልኝ ብሎ ላከበት። እርሱም ነገሩን አውቋልና ቀዳዳውን አስፍቶ ላከለት የመርፌ ቀዳዳ ምን ቢሰፋ ግመል ያሳልፋልን እንደነበረው አድርገህ ላከልኝ ብሎ መለሰው። እንደነበረው አድርጎ ሰደደለት መርፌውን አቁም ግመሏን ያሳልፋልን 3 ጊዜ አመላለሶ አሳይቷቸዋል። «ለትውልደ ትውልድ ጎሪት እስከ ተአምሩ ተጽሕፈ፣ ሰቀለ ብእሲተ በነፋስ ዘትዜሙ ዘልፈ፣ በስቁረቶ መርፍዕ ካዕበ – ገመለ አጎለፈ» እንዲል አርኪ። እንዲህ ባለ ሲያስተምር ቆይቶ በመጨረሻ በደንጊያ ተወግሮ ሞቷል።

ሐምሌ 3	ቅዱስ ቄርሎስ ሊቀ ጳ /ከ375 – 444 ዓ.ም/

ቄርሎስ ማለት ማጎቶት ማለት ነው። ሀገሩ እስክንድርያ ነው ሊቀጳጳሳት ቴዎፍሎስ አጎቱ ነውና እያስተማረ አሳድጎታል፤ እርሱም መንፈስ ቅዱስ መርጦታልና ወሰበ ይስምዖ ለቀለም ያጸንዖ በአሐዱ ጊዜ ወይመስል ከመዘቀዳሚ ተምህረ /ድርቁር/ ይላል ቀድሞ የተማረው እኪ መስል ድረስ የነገሩትን ቀለም ባንድ ጊዜ ይይዝ ነበር። እንዲህ አድርጎ በ5 ዓመት ብሉይ ሐዲስ አጥንታል። ከዚህ በኋላ ከአባ ሰራብዮን ሥርዓተ ምንኩስና ተምሮ አንባቢነት ሾመው ኋላም እርሱ ሲሞት ንጽሕናውን ተረድተው። በመንበረ

ማርቆስ 24ኛ ሊቀጳጳሳት አድርገው ሾመውታል። ተሹሞም ሳለ ብዙ ድርሳናት። ደርሷል ብዙ ተግሣጻት ጽፏል ቅጴሌም ደርሷል።

በዘመኑም የቁስጥንያ ሊቀጳጳስ ንስጥሮስ «ሕሰው ኬ ትስመይ ቅድስት ድንግል ወላዲተ አምላክ ወእማኒ ትሰመይ ወላዲተ ሰብእ» በማለት የጌታን የአምላክነት የእመቤታችንን እመ አምላክነት ነቅፎ ተነሣ። ንጉሡ ቴዎድስዮስ ዘይንዕስ በኤፌሶን ጉባዔ ይሁን ብሎ አወጀ። 200 ኤጲስ ቆጶሳት ተሰብስበው በርሱ አፈ ጉባዔነት ተከራክረው አውግዘው ለይተውታል። /በ431 ዓ.ም/

ንስጥሮስ ከተወገዘ በኋላ ሳዕላይ ግብጽ ይኖር ነበር። የወንድም ፍቅር አገብሮት ካለበት ድረስ ሂዶ ወንድሜ የሚጎዳ መስሎህ ከሆነ እኔ ልጎዳልህ ጌታን አምላክ ወልደ አምላክ እመቤቴንም ወላዲተ አምላክ በል አለው እኔስ ግብፄ ተስማምቶኛል ይህን አልልም አለው። እመቤቴን ላዋርድ እኔንም አልታዘዝ እንዳልክ ላንተም አንደበትህ አይታዘዝልህ ብሎ ረገመው ወሞት እንዘ ይነብህ ከመ ከልብ ይላል ምላሱ ተጎልጉሎ ወጥቶ ከደረቱ ተንጠልጥሎ እንደውሻ ህዝ ህዝ እያለ ደምና መግል እየተፋ ሞቷል።

እሱም እንዲህ ባለ ግብር ኑሮ ለሊቀጳጳስነት በተመረጠ በ43 ዓመቱ በዚህ ዕለት ዐርፏል።

ለሊቀጳጳሳት ቅዱስ ቄርሎስ
እስኪ እንደፀቱ ስለምታ ታድርስ
መንፈስ ቅዱስ መርጦት ይሕንጎቱ
ይተረጎም ነበር ምሥጢር ይሕንደፀቱ
አዝማች ዚረጉሙ ስለደንገል ብሉ
የመርደት ሞት ሞተ ንስጥሮስ ነውሉ

ምላሱ እንደጡት ወጥቶ ተንጠልጥሎ
መቀረድን ሽቶ መጣል በሲኦል
አልመከር ያለ አሁንም ሞልቷል
ኃጢአት ሠርቼ ነፍሴ እንዳትጉዳ
አምላኬ እንዳስብህ በሠርክ በማለዳ
ታልሀን ጸፍልኝ በልቤ ሰሌዳ

ሐምሌ 5 ጴጥሮስ ወጳውሎስ

ሀ.	ቅ. ጴጥሮስ

ጴጥሮስ ማለት ኩኩሴ ሃይማኖት ማለት ነው አንተ ኮኾኑ ወላይ ዛቲ ኩኩሓ አሐንጸ ለቤተክርስቲያንየ እንዲል ማቴ 16:18 በዕብራይስጥ ኬፋ ይለዋል። ቀዳሚ ስሙ ስምዖን ነው፤ ትውልዱም

ከነገደ ሮቤል ነው። አባቱ ዮና ይባላል። የተወለደው በገሊላ አውራጃ በቤተ ሳይዳ ነው። ጸርቴዋ የምትባል ሚስት ነበረችው የሚተዳደረው ዓሣ በማጥመድ ነበር። ከወንድሙ ከእንድርያስ ጋር ዓሣ ከሚያጠምድበት ተጠርቶ ሐዋርያ ሆኗል። ማቴ 4:19

የዋህ፣ ፈጣን ቁጡ ነበር። የዋህነቱ ጌታ በባሕር ላይ ሲሄድ አይቶ ጌታ ሆይ አንተስ ከሆንክ ወዳንተ እንድመጣ አስናብተኝ ብሎ በባሕር ላይ ሊሄድ በመሞከሩ ማር 6: 45፣ ፈጣንነቱ ጌታ ደቀመዛሙርቱን በቂሣርያ ሰዎች ማን ይሉኛል ብሎ ጠ ይቋቸው ሙሴ ነው፣ ኤልያስ ነው ይሉሀል ባሉትና እርሱም መልሶ አንትሙስ መነ ትብሉኒ - እኛን ተስ ማን ትሉኛላችሁ ብሎ በጠ የቃቸው ጊዜ ጴጥሮስ ፈጥኖ አንተ ውእቱ ክርስቶስ ወልደ አግዚአብሔር ሕያው የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ክርስቶስ ነህ ብሎ በመመለሱ ማቴ 16:16 ቁጡነቱም አይሁድ ጌታን በያዙት ጊዜ ተቆጥቶ የሣልኮስን ጆሮ በሰይፍ በመቁረጡ ዮሐ 18:10 ታውቋል።

ጌታ «ይቀልል ይጎልፍ ገመል እንተ ስቁረተ መርፍዕ እምባዕል ይባዕ ውስተ መንግሥተ ሰማያት ባለጸጋ መንግሥተ ሰማያት ከሚገባ ገመል በመርፌ ቀዳዳ ቢያልፍ ይቀላል ብሎ ሲያስተምር ጴጥሮስ እኛ ሁሉን ትተን ተከተልንህ ዋጋችን ምንድር ነው? ብሎ ጠይቆ ነበር። ጌታም አማን አብለክሙ አንትሙ እለተለውክሙኒ አመዳግም ልደት አመይነብር ወልደ እጓለ እመሕያው ዲበ መንበረ ስብሐቲሁ አንትሙኒ ትነብሩ ዲበ ዐሠርቱ ወክሌዔቱ መናብርት ወትኩንኑ ዐሠርተ ወክልዔተ ሕዝበ እስራኤል ብሎ ከወንድሞቹ ከሐዋርያት ጋር የሚያገኘውን ክብር ነግሯቸዋል። ማቴ 19:27 – 28።

ከለያልይ ባንዱም ኢትነውሙኑ - ጌታዬ እትተኛምን አለው የዕንቁ ጽዋ ውኃ መልቶ ሰጠው፣ ላይጠማው እንቅልፍ ያዘው። ጽዋው ከእጁ ወድቆ ተሰበረ ቢነቃ ጽዋው ተደቁሶ ውኃው ፈሶ አገኘ ደነገጠ። እኔም ይህን ዓለም የያዝሁት በመሀል እጄ ነው፣ መተኛት ማንቀላፋት ቢኖርብኝ ዓለሙ እንዲህ ተደቁሶ በጠፋ ነበር አለው እንደምን አድርገህ ትይዘዋለህ አለው? ዓለምን በመሀል እጁ ይዞ እሱን ከመሀል አድርጎ አይቴ ሀሉክ ኦ ስምዖን ወዴት አለህ? አለው፣ ኢየአምር እንዳኢ እንኛ ያለሁበትን አላውቀውም ብሎታል።

ቅዱስ ጴጥሮስ ጌታን ከሁሉ አስቀድሞ ቢክተለውም በሕማሙ ጊዜ ከሁሉ አስቀድሞ ክዶት ነበር። ጓላ ግን በንስሓ የሚመለስ ሁኗል። ማቴ 26:69 – 75 ጌታ ከማረጉም አስቀድሞ «ረዐይኪ አባግዕየ፣ ረዐይኪ መሐስዕየ፣ ረዐይኪ አባግዕትየ – በጎቼን ጠቦቶቼን ጠብቅ ብሎ በፍጹምነት በማዕከላዊነትና በወጣኒነት ያሉትን ሁሉ እንደ አባት ሆኖ እንዲንከባከባቸው አደራ ሠጥቶታል። ዮሐ 20: 15 – 17 ካረገም በጓላ በ10ኛው ቀን መንፈስ ቅዱስን ተቀብሎ የሚያውቀው ጸንቶለት የማያውቀው ተገልጸለት ባንድ ቀን ስብከት 3000 ሕዝብ አሳምኗል። ሐዋ 2:41

ከጊዜያት ባንዱ ከዮሐንስ ጋር ለጸሎት ወደ ምኩራብ ሲገቡ እግሩ ልምሾ ሆኖ የተወለደ አንድ ሰው ስመ እግዚአብሔር ጠ ራባቸው። ወርቅሰ ወብሩር አልብየ እምዘብየሰ እሁበከ – ወርቅና ብር የለኝም ያለኝን ግን አሰጥሀለሁ። ናሁ በስሙ ለኢየሱስ ክርስቶስ ናዝራዊ ተንሥእ ወሑር - በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተነሥእ ተመላለስ አለው ድኖ ተነሥቷል። ሐዋ 3:1 – 8

ሐዋርያት መንፈስ ቅዱስን ከተቀበሉ በጓላ መጺናቸው ኢየሩሳሌምን 1 ዓመት በጎብረት ካስተማሩ በጓላ ወንጌል ካልደረሰበት ለማድረስ ዓለምን ዕጻ በዕጻ በተከፋፈሉ ጊዜ ርእሰ ሐዋርያት ነውና ሮምን ደርበው ሠጥተውታል። እርሱ ግን ለሁሉ አባት ነውና ሐዋርያትን ሁሉ ከሀገረ ስብከታቸው አድርሰ

ሐዋርያተ መንፈስ ቅዱስን ከተቀበሉ በጓላ መጺናቸው ኢየሩሳሌምን 1 ዓመት በጎብረት ካስተማሩ በጓላ ወንጌል ካልደረሰበት ለማድረስ ዓለምን ዕጻ በዕጻ በተከፋፈሉ ጊዜ ርእሰ ሐዋርያት ነውና ሮምን ደርበው ሠጥተውታል። እርሱ ግን ለሁሉ አባት ነውና ሐዋርያትን ሁሉ ከሀገረ ስብከታቸው አድርሰ አለማምዶ ይመለስ ነበር። በሮም 25 ዓመት አስተምሯል፣ ከዚህ በፊት ግን በሰማርያ፣ በልዳ፣ በኢዮጴ አንጾኪያ፣ በጳንጦስ፣ በገላትያ፣ በቀጰዶቅያና በቢታንያ አስተምሯል። በኢዮጴ ስምዖን ሰፋዬ አሣዕንን ሊቀ ሐራ ቆርነሊዎስን አስተምሯል ጣቢታን ከሞተ አስነሥቷል ሐዋ 9:36 – 42 በልዳም ኤንያ የተባለ የ 8 ዓመት የአልጋ ቁራኛ ፈውሷል። ሐዋ 9:32 – 34

በሰማርያም ሲያስተምር ሲሞን የሚባል መሠርይ ብዙ ወርቅና ብር አምጥቶ እኔም እጁን በሠጌነቡበት ላይ መንፈስ ቅዱስ እንዲወርድ ተአምር እንዲደረግ አድርጉልኝ አለ። «ወርቅከሰ ወብሩርከ ይኩንከ ለከ ለሕርትምና ይመስለከኑ ዘበወርቅ ትሣዖጠ ለጸጋ እግዚአብሔር - ጸጋ እግዚአብሔርን በወርቅ ትገዛለህን ወርቅና ብርህ ለጥፋትህ ይሁንልህ አልብከ ክፍል ውስተዝ ነገር – በዚህ ነገር ከኛ ጋራ እድል ፈንታ ተርታ የለህም በጽኑ ከህደት

ተይዘህ አይህለሁና አለው። ያም የማይሆንለት ቢሆን አንጾኪያ ወርዶ ያስት ጀመረ። ደቀመዛሙርትህን አሳተ ብለው ነገሩት። ዮሐንስን አስከትሉ ወረደ። መከራከር የማይቻለው ቢሆን ወደ ሮም ሄደ። ተከተሉት ሕዝቡን ለማሳት ለመሥዋዕት የቀረበውን በሬ በጆሮው ቢያንሾካሽክበት ከሁለት ተከፈለ ቅዱስ ጴጥሮስ ጠርተህ አምጣው ብሉ ቢባርከው አፈፍ ብሉ ተነሥቶ እያዳፋ አምጥቶታል። ያም በበኩሉ በምትሐት አጋንንትን ስቦ አንተን ቅስና አንተን ዲቁና ሹሜያቹሀለሁ ብሉ ለማረግ ሞከረ ጥቂት ከፍ ካለ በኋላ ጴጥሮስ ቢያማትብበት አጋንንት ጥለውት ሸሹ፣ እሱም ወድቆ ደቆ ቀርቷል። ኋላም ተከታዮቹ ትንሣኤ ሙታን የለም ጌታ ነፍስ አልነሳም ምትሐት፣ ሕድረት እያሉ ቢያውኩ 11 ዱን ሐዋርያት 72 አርድዕት ቅዱስ ጳውሎስንና የዕቆብ እኅው እግዚእን በኢየሩሳሌም ሰብስቦ / በ50 ዓ.ም/ በያዕቆብ ሊቀመንበርነት 43ቱን አናቅጸ ዲድያስቅልያ እንዲወስኑ አድርጓል። ከዚህም ሌላ ያስተማራቸው ምእመናን ከሃይማኖት ከምግባር እንዳይወጡ 2 መልእክቶችን ጽፎላቸዋል። የመጀመሪያውን በ54 ዓ.ም በባቢሎን 2ኛውን በ60 ዓ.ም በሮም ጽፎታል።

ንጉሡ ኔሮን ቄሣር መምለኪ ጣዖት ነበረ። በሃይማኖት ምክንያት አስሮት ነበር። አካይያ ዘምቶ ጠላቱን ድል ነሥቶ ሲመለስ ለጣዖት ስገድ ቢለው አልሰግድም አለ። በችንካር ተቸንክሮ በመስቀል ተሰቅሎ ይሙት ብሉ ፈርደበት ከዚያ በፊት አሕዛብ ሊጣሉት ሲነሱ ወደ ጌታ ሲያመለክት እሳት ከሰማይ ወርዳ ታጠፋለት ነበር አሁንም እሳት ከሰማይ ወርዳ ትብላቸው ብሉ ወደ ጌታ ቢያመለክት ጌታ በመስቀል ተሰቅሎ ታየው ሰቀሉከኑ ዳግመ በሮም ዳግመኛ በሮም ሰቀሉህን? አለ አንተ ብትፈራ እንጂ ነዋ አለው። ፈቃድህስ ከሆነ ብሉ እንደ ጌታዬ አቁማችሁ ሳይሆን ቁልቁል ዘቅዝቃችሁ ስቀሉኝ አላቸው በራሱ ዘቅዝቀው ሰቅለውታል። ሥጋውንም ደቀመዝሙሩ መርቄሎስ ከመስቀሉ አውርዶ በወተት በወይን አጥቦ ሽቱ ቀብቶ በነጭ ሐር ገንዞ እንዳይፈርስ በሜር በተመላ ሣጥን አድርጎ ቀብሮታል።

መዋዕለ ስብከቱ 50 ዓመት ነው /ገድ ሐዋ ፡ ዜና ሐዋ/

ለ. ቅዱስ ጳውሎስ

ጳውሎስ ግለት ንዋይ ጎሩይ ግለት ነው «ንዋየ ጎሩየ ረሰይክም» እንዲል ሐዋ 9:15 አንድም ብርሃን ግለት ነው ኢጳውሎስ ግለት ብርሃን እንደሆነ ዘጻ 14:2 አንድም መድቅሕ ግለት ነው። ዶንጊያ በመዶሻ ተጠርቦ ለሕንፃ ሥራ እንዲውል አሕዛብም በርሱ ትምህርት ታንፀው ለገቢረጽድቅ ይበቃሉና ቀዳሚ ሰሙ ሳውል ነው፣ ሳውልም ግለት ጸጋ እግዚአብሔር ግለት ነው። ትውልዱ ከነገደ ብንያም ነው። ፊል 3:5 አባቱ ዮስአል ይባላል። የተወለደው ጌታ በተወለደ በ5 ዓመት በጠርሴስ ነው። ከ15ቱ ዓመቱ ጀምሮ ኢየሩሳሌም በታላቅ እኅቱ ቤት ተቀምጠ ከመምህር ገማልያል ሕገ አሪትን መጻሕፍተ ነቢያትን ሲማር አድጓል ሐዋ 22:3 ለሕገ አሪት ቀናዒ ከመሆኑ የተነሣ ከርስቶስን ዕሩቅ ብእሲ ወንጌልን ዲቃላ ሕግ እያለ ሐዋርያትን ይታወም ምእመናንን ያሳድድ ነበር። በወንጌል ያመነው ጌታ ባረገ በ8ኛ ዓመት ነው። «ወሳውልሰ ዓዲሁ ይትቁየም ይላል» ምእመናንን ለማሳደድ ከሊቀ ካህናት የሹመት ደብዳቤ ተቀብሎ ወደ ደማስቆ ሊሄድ መብረቅ ጣለበት፣ ደንግጦ ወደቀ ወዲያውም ሳውል ሳውል ለምንት ትሰድደኒ ለምን ታሳድደኛለህ? የሚል ድምጽ ሰማ። አንተ ማነህ አለ ምእመናንን ከዋሉበት አሳሳድር ካደሩበት አሳውል የምትልብኝ የናዝሬቱ ኢየሱስ ነኝ፣ ይብእስከ ረጊጽ ውስተ ቀኖት በሊህ የተሳለውን ሰይፍ ቢረግጡት የረገጠው ሰው እንጂ ሰይፉ ይጐዳልን፣ አንተስ እኔን ብትከድ ምእመናንን ብታሳድድ አንተ እንጂ -እኔ እጐዳለሁን አለው። አሁን ምን ላድርግ አለው ተነሥተህ ወደ ከተማ ግባ የምታደርገውን ይነግሩሀል አለው። ከርሱ ጋር የነበሩም ድምጹን ይሰማሉ መልኩን ግን አላዩም፣ ከወደቀበት ተነሥቶ ዓይኑ ጠፍጅልና ሰዎች እየመሩት ቤቷ ይሁዳ አደረሱት እኅል ውኃ ሳይቀምስ። 3 ቀን ውሉ አድሯል።

ከ 72 ቱ አርድዕት አንዱ ሐናንያ በደማስቆ ይኖር ነበር ጌታ በራዕይ ታይቶ ጳውሎስን አሳምነህ አጥምቀው አለው ምእመናንን ከዋሉበት አሳሳድር ካደሩበት አሳውል የሚል አይደለምን አለ። እስመ ንዋየ ጎሩየ ሩሰይክም ሊተ - ምርጥ ዕቃ አድርጌዋለሁና ሂድ ይቀበልሀል አለው። ሄዶ ወንድሜ ሳውል

በመንገድ የታየህ ጌታችን ኢየሱስ ከፎስቶስ መንፈስ ቅዱስ ያድርብህ ዘንድ ወዳንተ ልኮኛል ብሎ ቢጸልሰው ዓይኑን ሸፍናት የነበረው እንደ ቅርፊት ተቀርፎ ወድቆለታል:: ሐዋ 9:1-19

ከዚህ በኋላ በክርስቶስ እመኑ እያለ ያስተምር ጀመረ አይሁድ ተደነቁበት በርናባስ በደማስቆ መጠራቱን በምኩራብ ማስተማሩን አይቶ ነበርና ከሐዋርያት ጋር አገናኝቶት ከርሱ ጋር የሚያስተምር ሆነ በልስጥራን ሲያስተምሩ ሽባ ሆኖ የተወለደ ሰው አግኝተው «ለክ እብለክ በስሙ ለእግዚአየ ኢየሱስ ክርስቶስ ተንሥእ ወቁም ቢለው እግሩ ጸንቶ ከወደቀበት ተነሥቶ ቆሟል ሕዝቡም ይህን አይተው «አማልክት ተመስሉ ሰብአ ወወረዱ ኀቤነ አማልክት ሰው መስለው ወደኛ መጥተዋል» ብለው መሥዋዕት ሊሠውላቸው ካሳሙ ወፈረውን መርጠው አመጡ:: ልብሳቸውን ቀደው ትብያ ነስንሰው እንደእናንተ ሰዎች ነን አማልክት አይደለንም ብለው ከለከሏቸው መሥዋዕቱን ትተው በወንጌል አምነው ተጠምቀዋል:: ስማቸውን ለውጠው ጳውሎስን ሄርሜን በርባባስን ድያ ብለዋቸዋል ሐዋ 14:8 – 18

አይሁድ ሰምቀኝነት አያርፋምና ነገር እየሠሩ ያሥሩት ይገርፉት ነበር:: በሶርያ በኪል ቅያ ሲያስተምር ሲሳስን ጨምረው ዝበያ ለዝበያ እየነተቱ ወስደው አሠሯቸው መንፈቀ ሌሊት ሲሆን ድምጻቸውን ከፍ አድርገው ሲዘምሩ «ወሰቤሃ ኮነ ዐቢይ ድልቅልቅ ወአንቀልቀሉ መሠረተ ቤተሞትህ» ይላል የእስር ቤቱ መሠረት እስኪናጋ ድረስ ኃይለኛ መናወጥ ሆሃ፣ ጠባቂው የመሠረቱን መናጋት የበሩን መከፈት አይቶ ወጥተው የሄዱ መስሎት የአለቆቹን ቁጣ ተሰቆ ራሱን ሊያጠፋ ሰይፉን መዘዘ፣ ቅጳውሎስ ሁላችንም አለን፣ አንድ እንኳ የጠፋ ሳይኖር ራስህን ትገድላለህን አለው በዚህ ምክንያት አምኗል:: ሐዋ 16:19 – 34

ቅዱስ ጳውሎስ የሚያስተምረው በጥበብ ነበር፣ ጣዖት የሚያመልኩትን መሞለኪ ጣዖት መስሉ አስተምሯል «ወኮንክዎሙ ለእለ አልቦሙ ሕግ ከመ ዘእልቦ ሕግ» እንዲል 1 ቆሮ 9:21 ይህስ እንደምነው ነው ቢሉ ጴጥሮስና ዮሐንስ ከየሀገረ ሰብክታቸው ተመልሰው በኢየሩሳሌም ሳሉ ሄዳችሁ አንጸኪያ አስተምሩ አላቸው ዕረፍት ሽተው ነበርና በደመና አፋፍሶ አንጸኪያ አደረሳቸው:: ገብተው ሲያስተምሩ ሕዝቡ ፍቅረ ጣዖት አድሮባቸዋልና ጴጥሮስን ደብድበው ከእግረ ጣዖቱ፣ ዮሐንስን በደረቁ ላጭተው ከደጃፋ ጣሉት:: እሱ ካህነ ጣዖቱ የሚለብ ሰውን ለበብሶ እሱኑ መስሎ መጣ:: ዮሐንስን ከበር ወድቆ አገኘው አንተ ፍቁረ እግዚእ አይደለህምን ምነው ከዚህ ወድቀህል አለው:: እኔን አልክ እንጂ

ሊቀሐዋርያት ጴጥሮስም ተደብድቦ ከእግረ ጣዖቱ ወድቋል አለው ወደ ውስጥ ገብቶ መጥቅዕ ሙቶ ሕዝቡን ሰብስቦ ከቄሣር ተልኬ መጥቻለሁ እንዲህ እያሉ የሚያስተምሩ አሉና ይዛችሁ ስደዱልኝ ብሏል:: አላቸው:: እኛም እንጂ ይዘን ደብድበን ከዚህ ጥለናቸዋል አሉት:: ወዲህ አምጧቸው አሰና መጡ:: ምን እያላችሁ ታስተምራላችሁ? አላቸው ጌታ ከሰማያት ወረደ ከድንግል ተወለደ ሞተ ተቀበረ ተነሣ ዐረገ ዳግመኛ ይመጣል ብለን አሉት:: ድንግል ልትወልድ ሙት ሊነሣ ይችላልን ቀጣፊ ብሎ ጴጥሮስን በጥፊ መታው :: ወደቀደመ ግብሩ የተመለሰ መስሎት ተመየጥከኑ ጳውሊ ጎበ ዘቀዳሚ ግብርከ ወደ ቀደመው ግብህር ተመለስህን? አለ:: የምትሉት እውነት ከሆነ ሙት አስነሥታችሁ አሳዩን ብሎ የንጉሡ ልጅ ከሞተ 2 ወር ሆኖት ነበርና ከመቃብሩ ወሰዳቸው:: ጸሉት ጀመሩ:: አሱም በለሆሳስ ይጸልያል ሙቱ ተነሥቶ ማን አስነሣህ ሲሉት የቅዱስ ጳውሎስን መልክ ከአግር ጥፍሩ እስከ ራስ ጸጉሩ ልትም አድርጎ ዘርዝሮ እርሱ አስነሣኝ ብሏል ተጠራጥረውት ስለነበር እንጂ የተነሣስ በሁሉም ጸሉት ነው በዚህም ሕዝቡ ሁሉ አምነው ተጠምቀዋል::

ሕሙማንንም ሕሙም መስሉ አስተምሯል:: «ወኮንክዎሙ ለድኩማን ከመድኩም ከመ እርብሐሙ ለድኩማን» እንዲል 1 ቆሮ 9:22 ይህስ እንደምን ነው? ቢሉ ታመምኩ ብሎ ከቤተ ሕሙማን ገብቶ 40 ቀን እኅል ውኃ ሳይቀምስ ሲጮህ ቆየ:: በ40 ቀኑ እናንተ በኢየሩሳሌም ተነሥቶ የነበረው ክርስቶስ ካመኑበት ያድናል ሲሉ ሰምቼ ነበር አላቸው:: እንኪያስ ካንተ የባሰበት የለምና እመንና ዳን አሉት፣ አመንኩ ብሎ ቢነሣ ሰውነቱ ተንቋቁቶለት ተጽናንቷል:: ይህን ይዘው አመነ በክርስቶስ እያሉ ከ 200 ያላነሱ ሕሙማን ድውያን ድነው ተነሥተዋል በወንጌልም አምነው ተጠምቀዋል::

ቃል ለቃል ከማስተማሩም ሌላ ወንጌል ካልደረሰበት ለማዳረስ ከአንዱ ሀገር ወደሌላው ሲሄድ ምእመናን ከሃይማኖት እንዳይናወጹ ከገቢረ ጽድቅ እንዳይወጡ 14 መልእክታትን ጽፎላቸዋል::

ከዚህ በኋላ በ 69 ዓ.ም ሮም ገብቶ ሲያስተምር ንጉሡ ኔሮን ቄሣር አሥሮት ነበርና አካይያ ዘምቶ ጠላት ድል ነሥቶ ሲመለስ ጥሩት አለ፣ መስቀሉን በእጁ ይዞ ቀረበ፣ ተቆጥቶ በሰይፍ ቅጡት አለ፣ እንደ በግ እየነዱ ሲወስዱት የንጉሡ ልጅ አገኘቻቸው፣ አምና ነበርና መጉናጸፊያሽን ስጪኝ አላት ሰጠችው በዚያ ሽፋፍነው ሰይፈውታል:: ደሙም ሰማየ ሰማያት ወጥቶ ቀተሉኒ በዓመጻ እያለ

ተካሏቸዋል። «ደምከ ኤጥሮስ ወልደዮና በጽዋዐ መስቀል ተቀድሐ፡ ወደመ ጳውሎስ ሰማያተ እርሐ» እንዳለ ደራሲ አሱን ገድለው ሲመለሱ የንጉሥ ልጅ አገኝቻቸው ጳውሎስስ? አለቻቸው። በልብስሽ ሽፋፍነን በሰይፍ ጊያልነው አሏት። ልብሴን መልሰልኝ ከጴጥሮስ ጋር አሁን በዚህ ሲያልፍ እያየሁት ገደልነው ትሱኖላችሁን አለቻቸው ልብሷን አይተው አምነዋል። ተቆርጦ የወደቀ ራሱንም ከአንገቱ ቢያጋጥሙት እንደ ቀድሞው ሆኖላቸው ቀብረውታል። መዋዕለ ስብከቱ 42 ዓመት ሲሆን ሲያርፍ የ74 ዓመት አረጋዊ ነበር። /ገድ ሐዋ፣ ዜና ሐዋ/

➢ ቅ.ጴጥሮስና ቅ.ጳውሎስ የሞቱትም የተቀበሩትም ባንድ ቦታና ባንድ ቀን ነው። በብዙ መጻሕፍት ግን ያረፋት በ67 ዓ.ም እንደሆነ ተጽፏል ይህ ከሆነ ግን መዋዕለ ስብከታቸው ቀንሶ የጴጥሮስ 34 የጳውሎስ 26 ዓመት ብቻ ሊሆን ነው።

ብርሃናተ ዓለም ኤጥሮስ ጳውሎስ
ግደሪያዎች ናቸው ለመንፈስ ቅዱስ
የጠፋት ተገኙ ቀረቡ የራቁት
በኤጥሮስ ድንት ቃል በጳውሎስ ስብከት
ዓለም ተቀደሰች በነርሱ ትምህርት
ከጨለማ ወጣች ብርሃን ሆነላት
ወጥመቀት በቁርባን እኒህ ሐዋርያት
ከፈጣሪዋ ጋር ባያስታርቋት
ዓለም ትቀር ነበር ጨለማ ውሷት

እርሷ ግን ኡ ሥቀም ወዳጅ ጠላቷን
ከእልፍኝ አስቀምጣ በዛብኛ ባያቷን
ይጥፋልኝ ከፊቴ እልይ አነርሱን
ብላ ገፋቻቸው ኤጥሮስ ጳውሎስን
የወንጌልን ብርሃን ያበሩላትን
ከክህደት ግዞት ቤት ሰዎች እንዲወጡ
ቤዛ ሊሆኗቸው ነፍሳቸውን ሰጡ
ከንቱ ወረተኛ ናትና ዓለም
ለመልካም ሰው መልካም መቼም አትከፍልም

ዮሐ 15: 18 – 20 ፡ 17 :14

ሐምሌ 6 ዕዝራ

ሱቱ ኤልም ይለዋል፣ትውልዱ ከነገደ ሌዊ ነው አባቱ አዛርያስ ይባላል በምርኮ ጊዜ ፋርስ ባቢሎን ይኖር ነበር። ሚጠትን ሲሻ ቀኖና ቢገባ የበለጠ የጌታ ሰው መሆን ተገልያለት «አንበሳ ወጽአ እምገዳም ውእቱኪ ወልድ ዋሕድ» ብሉ ተናግሯል። ዕዝ

አንድ ቀን በጀርባው ተንጋሎ የኢየሩሳሌምን ጥፋት የእስራኤልን መገፋት ሲያሰላስል ልቡ ታወከበት ስምህን የሚጠራ አንተን የሚፈራ እስራኤል ስምህን በማይጠሩ ቃልህን በማያከብሩ ዐላውያን መገፋቱ የእስራኤል ኃጢአት ከባቢሎናውያን ከፋት በልጦ ነውን? ተመዝኖ ቢታይ የሰናፍጭ ቅንጣት ያህል እንኳ በልጦ ባልተገኘ ነበር አለ። ቅዱስ ዑራኤል መጥቶ ድሉ እሳተ በመድሎት ወስፍር ነፋሰ በሳጻን አው ጸውዓ ለሰለት እንተ ትማልም ኀልፈት

እሳቱን በሚዛን መዝነህ ነፋሱን በሳፋን ሰፍረህ የትናንትናውን ቀን ዛሬ አድርገህ አሳየኝ አለው ሥጋ ለባሽ ይህ እንደምን ይቻለዋል? አለው እንዲሁ ባሕርየ እግዚአብሔርን በመመርመር ግዝፉ ማድረግ የሚቻለው የለም አለው። ወዲያውም መጻእያቱ ኃላፍያቱን የሚታየውን የማይታየውን ሁሉ ገልጸለታል። ሱቱ . ዕዝ 21.

ከዚህ በኋላ 6 ቀን ቅጠል ቀምሶ ደንጊያ ተንተርሶ በምድረ በዳ ተቀ መጠ። ጌታ በራዕይ ይነጋገረዋል። በገኖው ቀን ጽዮንን በእምሳለ ብእሊት አደርታታል። ልብሷን ተዳ አመድ ነስንሳ ታለቅሳለች፣ ምን ሆነሽል አሳት 30 ዘመን መከን ሆኜ ልጅ አጥቼ ሳዝን እየር ነበር፣ ከ 30 ዓመት በኋላ ጌታ ግዝኔን አይቶ ወንድ ልጅ ሥጠኝ፣ አክል ሥጠን ቢያደርስ ሚስት አጨሁለት፣ ወልድየ ቦአ ቤተ ሙርሃኩ ያቢያ ወድቀ ወሞት ወደ ሜንሳ ቤት ሲገባ ወድቆ ሞተብኝ በዚህ ምክንያት አዝኜ ከሀገሬ ወተቼ ከመንኖቼ ተለይቼ ወደዚህ መጣሁ፣ እንግዲህም ከምገብ ተከልክዬ በዚህ እኖራለሁ እንጂ ወደ ሀገሬ አልመለስም አለችው እኖ ታቦተ ጽዮን ጠ ፍታብን መምህራን ካህናት አልቀውብን እናዘናለን አንቺ ግን ለእንድ ልጅሽ ታለትሺያለሽ፣ ይልቁን ወደ ሀገርሽ ተመልሺ አሳት። ይህን ሲላት ድንገት አርአያዋ ተለውጦ መሠረቷ ጽኑ እንደ ፀሐይ የምታበራ ሀገር ሆና ታየችው። «አይቴ ሀሎከ አ መልአከ ዑራኤል - መልአኩ ዑራኤል ሆይ ወዴት አለህ? ብሉ ምኝ። ቅዱስ ዑራኤል ጭጥቶ ከወደቀበት አንሥቶ ያየውን ራዕይ – ያየህት ሴት ጽዮን ናት፣ 30 ዘመን ያለችህ መሥዋዕት ላይሠዋባት የኖረችበት 3000 ዘመን ነው፣ ልጄ ከሜንሳ ቤት ወድቆ ሞተ ያለችህም ሰሉሞን የሠራው መሥዋዕተ እግዚአብሔር የሚሠዋበት ቤተ መቅደስ መመዝበሩን ስትነግርህ ነው፣ ኃላም ፈጅ እንደፀሐይ ሲያበራ ማየትህ ሁለተኛ መታነጿን ሲያጠይትህ ነው ብሉ ተርጉሞበታል።

ከዚህ በኋላ ሕዝብህ ሕግህን እንዳያውቁ ሠርተው እንዳይጸድቁ መምህራን አለፉ መጻሕፍት ጠፉ ፈታድህስ ከሆነ ግለጽልኝና መጻሕፍቱን ላጽፍ ብሉ ወደ ጌታ አመለከተ። ሕዝቡን ተሰናብተህ ሶርያን፣ ደርብያንን፣ ሰላምያን፣ ኢሉናንና አሳሄልን፣ አስክትለህ ተመለስ አለው። ሕዝቡን ተሰናብቶ እነ ሶርያን አስክትሎ መጥቶ ከፍፍ ሥር ተቀመጠ ቅዱስ ዑራኤል ዕዝራ ዕዝራ አርጉ አፋክ አፍህን ከፈት የምሰተህንም ጠጣ ብሉ ጽዋዐ ሕይወት አጠጣው ያን ጠጥቶ ያለፈው የሚመጣው ሁሉ ተገልጸለት የብሉይ መጻሕፍትን በ40 ቀን አጽፏል። አንሰ በውዕቶን መዋዕል ኢበላዕኩ አክለ ወኢሰተይኩ ማየ እሙንቱሰ መዓልተ ይጽሕፋ ወሠርክ ይዴረሩ ይላል እነሱ ቀን እየጻፉ ምሽት ይመገባሉ እርሱ ግን ሌሊት የሚያጽፋቸውን እያሰበ ቀን እየተናገረ ያጽፋቸው ነበርና እኅል ውሃ አልቀመሰም ከ40 ቀን በኋላ ሕዝቡን ሰብስቦ የጻፈውን አንብበላቸው

ሥርዓት ሠርቶላቸው ከፈጸመ በኋላ መላእክት በአካለ ሥጋ አብርገው ብሔረ ሕያዋን አግብተውታል። ዕዝ. ሱቱ. ምዕ.13 በ፦ሉ

➤ የጻፈው ታሪክ በዘመኑ ከ537 – 458 ዓ.ዓ / የተፈጸመውን ነው።

ሐሙስ 7 – በዓለ ቅድስት ሥላሴ

ሥላሴ ማለት ምን ማለት እንደሆነ፣ ቅድስት የሚለው ስያሜ ለምን እንደተቀጸለባቸው፣ እንድነትና ሶስትነታቸው እንዴት እንደሆነ፣ በማይመረመር ጥበብ ፍጥረታትን መፍጠራቸውን፣ ባሕይያቸው ቢሕግም በሞት የማይለወጥ መሆኑንና በኖኅ ዘመን በንፍር ውኃ ከዚያም በኋላ በክሉስ በሉጥ ዘመንም በእሳት በመጸዋቸን መቅጣታቸውን በክፍል 1 መጽሐፋችን መግራችን ይታወሳል። / ገጽ 144 / በዚህ ክፍል ደግሞ ወደ አብርሃም ቤት መግባታቸውን እንግራለን።

አብርሃም ቤቱን ከተመሳቀለ ጎጻና ሠርቶ የወጣ የወረደውን ያለፈ ያገደመውን እንግድነት ሲቀበል ይኖር ነበር። ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና ፈተን እንግድነት ከከበሰ ከመንገድ ቆይቶ እንግዶቹን ወዲት ትሄዳላችሁ? ይላቸዋል፣ ርቦን ሊያበላን ጠምቶን ሊያጠጣን ከአብርሃም ዘንድ ይሉታል፣ የወትር አብርሃም መሰላችሁን እኔም እንደናንተ ርቦኝ ያበላኛል ጠምቶኝ ያጠጣኛል ብቤ ብሄድ ፈሴን ገምሶ አጥንቴን ከከክሶ ሰደደኝ ይላቸዋል እያዘኑ በመጡበት ይመለሳሉ። እንዲህ አድርጎ 3 ቀን ሙሉ እንግዳ ከለከለበት አሱም ያለምከበር ግብር አላገኝም ብሉ ሳይመገብ ቆይቷል።

በሶስተኛው ቀን በቀትር ከድንኳኑ ደጃፍ ተቀምጦ ሳለ ሥላሴ በለምሳለ እይው በመምሬ አድባር ዛፍ /

> በአብርሃም ወዳጅ በአሞራዊው መምሬ ስም የተሠየመ
> በኬብሮን አጠገብ ያለ ታላቅ ዛፍ ዘፍ 13:18 1 14:13

ሥር ተቀምጠው ታዩት። ሄደ ኸሡ አጋፅዝትየ ቤቷ ገብርከሙ አብርሃም ጌቶቹ ከዚት ገብታችሁ እረፉ አላቸው። ደከሞናልና አዘለን አሉት። እንዴን እንሹ ቢገ ሁለቱ በግብር አምሳካዊ ገብተው ተኝተዋል። እሱም ሶስት እንደሆኑ አውቆ ሳራን 3 መስፈሪያ ዱቄት ወስደሽ አንድ እንጎም አድርገሽ ጋገሪው አላት፣ ጋገራ አቀረበች፣ እርሱም ወይፈን አርዶላቸው ወተት እርጎ ጨምሮ አትርቦላቸው ተመገበዋል፣ አቅረበ ሱሙ ሐሊበ ዕፀነ ወዕጉለ ሳህም / / እንዲል። መብላቸው ግን እሳት ቅቤ በላ እንደ ማለት ነው። ይህንንም ሲያጠይቅ አርዶ አወራርዶ ያቀረበው ወይፈን ተነሥቶ «ሰብሐት ለአብ ሰብሐት ለወልድ ሰብሐት ለመንፈስ ቅዱስ» ብሉ አመስግኗል። «ድኅረ በላዕኩሙ ሳህሙ አንበይነ ፍቅረ ሰብእ ፍጹም፣ ዘበኃይለክሙ ሐይወ ሳህም፣ ሥላሴ ክቡራነ ስም»እንላለ ደራሲ።

በሚሄዱም ጊዜ ከሳቱ አንዱ እግዚአብሔር ቃል አመ ከመቅደ እትፈቅ ገጽክ የዛሬ ዓመት እንደዛሬ ወዳንተ እመለሳለሁ ሚስትህ ሳራ ወንድ ልጅ

ትወልድልሀለች ብሉ ለጊዜው ልደተ ይስሐቅን ፍጻሜው ግን ሰው ሆኖ የሚያድነው መሆኑን ነገርታል። ዘፍ 18: 1 – 15

➤ ታሪኩ የተፈጸመው በ2000 እና በ1850 ዓ.ም መካከል ነው።

ለ. ዕረፍቱ ለአባ ሊኖጳ

ሊኖጳ ማለት ተአምኒ ማለት ነው። ሀገሩ እስክንድርያ ነው። አባት እናቱ በንባል የሚባል ቦታ ይኖሩ ነበር። አንድ ቀን እናቱ ውኃ ልትቀዳ ስትሄድ አባ ክርስጣርኮስ ደቀመዛሙርቱን አስከትሉ ሲሄድ አገኛት፣ ቡርክት አንቲ ወቡሩክ ፍሬ ክርሥቲ - ለቀደሙት ቅዱሳን ወንድማችው ለጓለኞችም አባታቸው የሚሆን ቡሩክ ፍሬ በማነገሽ አለና የተባረከሽ ነሽ ብሉ 3 ጊዜ ራሷን ሳማት። ደቀመዛሙርቱ አባታችን ሴት አነጋገር አያውቅም ነበር ዛራ ምን ሆኗል? አሉ ይህን አውቆ የልጇን ክብር ነግሯቸዋል።

ያደገው ያባቱን በጎች ሲጠብቅ ነው። ሌሊት መንጋውን አስማርቶ እሱ ከጉድጋድ ገብቶ ሲጸልይ ያድር ነበር። እንድ አረጋዊ ከጉድጓድ ገብቶ ሲጸልይ አሥሩ ጣቶቹ እንዳፋና ሲያበሩ አይቶ አባት እናቱን እንዲህ ያለ ደግ የወለዳችሁ ምን ብዙዓን ናችሁ አላቸው እንዲህማ ከሆነ የእግዚአብሔር እንጂ የኛ አይደለም ብለው ለመሾር ሰጡት ሲሰጡትም ናሁ ይሰመይ አርስመቅሪዶስ ለኩሉ ዓለም እዝሃ የኀሕታውያን ራብ ይባላል የሚል ድምጽ ከመደላይ ተሰምቷል።

ከዚህ በኋላ እየተግሪ እያገለገለ በለም በጨሉት ተወስኖ በትጎርምት ኗሪ ቢሆን መልእክቱ የኤልያስን አስኬማ የዮሐንስን ቅናት ሲሰጠው መምህሩ በራዕይ አየ፣ በማሥጠም የሰጠሀን ለሲኖጳ አልብሰው አለው መዓርገ ምንኩስና ሰጠቶታል። ጓዳም እሱ ይህን መንፈሳዊ ሀብት ለሌላው የሚሰጥ ሆኗል።

በ431 ዓ.ም ለአውግዙተ ንስጥሮስ በቁስጥንጥንያ በተደረገው ጉባኤ ቅዱስ ቄርሎስን ተከትሉ ተገኝቷል። ንስጥሮስን አውግዘው ሃይማኖት መልሰው ሲመለሱ መርከባቸው ሊቀጸጸላቱ በተሳፈረበት መርከብ አትሳፈርም ብለው ከለከሉት፣ ጌታ ብሩህ ደመና አሥለት በዚያ ተጭኖ ሲሄድ በመርከቡ አንጻር ሲደርስ የመርከቡ ጣሪያ አንደመስታውት ሆኖላቸው አሱና ሊቀጸጸላቱ ተያያተው እጅ ተነሣስተዋል። እኒያም ክብሩን አይተው ደግ ሰው አስተይመናል ብለው ተጸጽተዋል።

በመጨረሻም በክሎ ጥርቅ ውኃ ለደኃ አስከመከጠት ድረስ በክሎ በጎ የሠራውን እንደሚያርሰት ጌታ ቃል ኪዳን ወተቶት ሕማም ደካም ሳይሰማው በተወለደ በ120 ዓመቱ ዐርፏል።

➤ የክበረው በ5ኛ ምዕ ዓመት ድ/ል/ክ ነው።

ለዛም ለሊናጳ ክህነ ለውል	መጣለት ደመና አምላክ ለክለት
ዋሔም ተከራሚ ሰጪ ወንጌል	ፈተኖ አንዲያደርሰው ከሚኖርበት
ዘውትር ሲተጋ ያገንባች ፈርዩት	ሬጣሪም አንደበው ቢዓት ደኃውን
ተኑን ለተሰዶት ሌሊት ለጸሉት	ምን ይሰና ነበር የእኛን ገበን
አሥሩ ጣቶቹ ሙጎሰት መብራት	ጸሩ ግን ሰው እንጂ እርሱ አይንተውም
በውስጥ የለበሰው የፀርያን ልብሱን	ይደጋገሪዋል ሊወድት ቢፍገሙም
ሳይመለከቱ አይተው ጳውን	ደኃን ስለሌሰ መኖት አይኝም
መርከብ ለመሳፈር ሰዎች ቢነፍጉት	ሰው በሥራዉ እንጂ ዕልበስ አይለኩም

ምሳ 22:9 ሲራ 10:23

እናታቸው ደግ ክርስቲያናዊት ነበረች፣ መልአክ ከልጆችሽ አንዱን ጌታውን እንዲያገለግለው ሰጪኝ ሲላት፣ እርሷም ከ7ቱ የመረጥከውን ውሰድ ስትለው የብሶዬን ራስ ይዞ «ዝ ውእቱ ኅሩይ ለእግዚአብሔር» ሲላት ራዕይ አይቻለሁና ከሌት ርቀህ ንጽሕ ጠብቀህ ጌታህን አገልግል ብላ አሰናበተቻቸው። ገዳመ አስቄጥስ ገብተው የአባ ባሞይ ሪድዕ ሆነው በጸም በጸሉት ተወስነው ሲኖሩ መናንያኑ በጸሎቱ ይጠብቀናል በትሩፋት ያጸድቀናል ብለው ለሹመት መርጠዋቸዋል።
ከገዳማውያን አንዱ ባሕርየ ሥላሴን ሲመራመር መንፈስ ቅዱስ የሰም አለ እርሳቸው በምሳሌ አስተምረውት ተመልሷል። አንድ ቀንም ሲጸልዩ ዘሰጠ ንጢናስ በአክናፈ እሳት ወደ ኢየሩሳሌም ሰግደዋት ሲያርጉ አይቶ በአካለ ነፍስ መጥቶ «ሰላም ለክሙ እ ብፁዓን መነኮሳት አላቸው፣ » አንተም እንጂ በዘመንህ ቀርነ ሃይማኖት ቆሚልና ብፁዕ ነህ» አሉት የመነኮሳት ክብራችሁ እንዲህ መሆኑንስ ባውቅ መንግሥቴን ለቅቄ ከዚህ ወድቄ ዳዋ ጥሼ ቤዛ ልሼ በኖርሁ ነበር ብሎታል ከሄደ በኋላ ደቀመዛሙርቱ አባታችን ከማን ጋር ትነጋገር ነበር? አሉት ቄስጠንጢናስ በአካለ ነፍስ መጥቶ እንዲህ አለኝ እኔም እንዲህ አልሁት ብለዋቸዋል። ከትሩፋታቸውም የተነሣ ጌታ እንግዳ መስሉ መጥቶ እንግድነት ተቀብለውታል፣ እግሩንም አጥበዋል።
የአበሩት በ 5ኛው ም. ዓመት ድ/ል/ክ ነው።

ሐምሌ 10 – ናትናኤል ሐዋርያ

ናትናኤል ማለት ሀብተ እግዚአብሔር ማለት ነው። ቀዳሚ ስሙ ስምዖን ነው። ትውልዱ ከነገደ ብንያም ነው። የተወለደው በቃና ነው፣ ወስምዖን ቀናዊ እንዲለው ማቴ 10:4 ኦሪቱ ቀለዮጥ ይባላል። ጌታ በተወለደበት ዘመን ተወልዷል። ወደጌታ ያቀረበው ፊልጶስ ነው። ሙሴ በኦሪት የጻፋለትን ነቢያት ትንቢት የተናገሩለትን መሲሕ ክርስቶስን አግኝነው አለው በውኑ ከናዝሬት ደግ ሰው ሊገኝ ይችላልን አለው። «ነግ ትርአይ – መጥተህ እይ አለው። ቢሄድ ጌታ «ነዋ ዘበአማን እስራኤላዊ ዘአልቦ ጽልሑት ውስተ ልቡ - ክፉት ተንኮል የሌለበት እስራኤላዊ እነሆ አለ። ከወዴት ታውቀኛለህ አለው። ሄሮድስ በጌታ ምክንያት በቤተልሔም 14 እልፍ ከ 4 ሺህ ሕፃናት ባስፈጀ ጊዜ እናቱ በተፎ አድርጋ ከበለስ ሥር ደብቃው ነበርና ያን ጊዜ ከሞት ያዳንኩህ እኔ ነኝ፣ የበለስ ቅጠል ሰፊ እንደሆነ ኃጢአት ሰፍኖብህ አንደነበር አውቅህለሁ ሲለው ነው። እሱም «ረቢ በእማን አንተ ውእቱ ወልደ እግዚአብሔር ወንጉሠ እስራኤል - በእውነት አንተ የእግዚአብሔር ልጅ የእስራኤልም ንጉሥ ነህ» ብሎ አምኖ ተከትሎታል።

ሀገረ ስብከቱ ሰሜን አፍሪካን ይዞ ግብጽ ድረስ ነው። ከዚያ ገብቶ ሲያስተምር ሕዝቡ ትምህርቱን ሰምተው ተአምራቱን አይተው አመኑ ተጠመቁ። ጥቂት መፍቀርያነ ጣዖት ተመቅኝተውት ከንጉሥ እንድርያኖስ ነገር ሠርተው አጣሉት። ጠርቶ ሲጠይቀው ሳይፈራ የጌታን ልደቱን ጥምቀቱን፣ ሞቱን ትንሣኤውን ፣ ዕርገቱን ዳግም ምጽአቱን ተርትሮ ዘርዝሮ ነገረው። ግን ፈቀደልህ ብሎ ተቆጣበት፣ አንተንም እኔንም የፈጠረ እርሱ ነው አለው። በዚህ ምክንያት በሰይፍ አስመትቶት ዐርፏል።

ሐምሌ 12 በዓሉ ሊቀ - ሚካኤል ሊ.ቀ.መ

በዚህ ዕለት ሕዝቅያስን ሊረዳ ተልኳል

ወእመ ዐሠርቱ ወአርባዕቱ ዓመተ መንግሥቱ ለሕዝቅያስ ንጉሠ ይሁዳ ዐርገ ሰናክሬም ንጉሠ ፋርስ ኀበ ሕዝቅያስ 2 ነገ 18:9 የአካዝ ልጅ ሕዝቅያስ በይሁዳ በነገሠ በ14 ዓመት የፋርስ ንጉሥ ሰናክሬም ወደ ኢየሩሳሌም ዘመተ። እስራኤል ኃጢአት እየሠሩ ጣዖት እያመለኩ እግዚአብሔርን አሳዝኑት ነበርና ሊያጠፋ ታዞ መጥቷል። 2 ነገ 18:25 2 ነገ 19:25

ከዚህ በኋላ ራፋስቂስንና ራፋሰርስን ላካቸው። ከቅጽሩ ሆነው የሕዝቅያስ ብላቴና ብለው ተጣሩ፣ ሕዝቅያስ የሚናገሩትን ብቻ ሰምታችሁ ኑ ብሎ ሳምናስን ዮአስንና ኤልያቄምን ሰደደ።

በልም ለሕዝቅያስ በመኑ ተወኪለከ ዐለውከኒ በበትረ ባሕሩስኑ ቅጥቁጥ እንተ ግብጽ ወሰብ ተመርጉዘ ቡቱ ብእሲ ይሰብር ወይበውእ ሥርዋጽ ውስተ እዴሁ መክዖ ይቁስል ወይሙት በማን ተምኖህል ሸንቡቆ ቢመረኩዙት ተሰብሮ ስንጣሪው ከእጅ ገብቶ አቁስሉ ይገድላል፣ የግብጽ ንጉሥ ሳጎልም እንኳ ሌላውን ራሱንም አያድንም፣ አሁንም ሰግዶያን እንጸጠፋሁ ኢየሩሳሌምንም አጠፋታለሁ ፈጣሪ አለኝ የምትሰው ያድንህ መስሉህ ድንኳንህን ቆልፋህ ደጅህን ዘግተህ ቆየኝ ብሉህል በሉት አሏቸው ፊታቸውን ቅሎም አድርገው ገብተው ነገሩት እንዲህ ያለ ጠላት በጸሉት እንጂ በጦር አይመለስምና ሄዳችሁ ለአቢዶ ለኢሳይያስ ንገሩት አላቸው። ነገሩት።

ኢሳይያስ ሲጸልይ የሚሆነው ተገልጸለት አይዞህ ከከተማ ሳይደርስ በመጫበት ይመለሳል ብሎ ወደ ሕዝቅያስ ላከ። ከዚህ በኋላ ሰናክሬም አልፎ በለኪሶን ሰፈረ ሌሊቱን ቅዱስ ሚካል ሰደፈ መላኩን መሥ ቢታያቸው ከ14 እልፍ 5 ሺህ የበዙ ሠራዊት አንቀላፍተው ተገኝተዋል። እርሱንም መላእክት የነጋሪት ድምጽ የፈረስ ኮቴ እያሰሙት ሕዝቅያስ መጣብኝ ብሎ ልብሱን ዘውዱን ጥሎ እየሮጠ ወደ ሀገሩ

ተመልሷል። ዘውዱን ኣቢያት ካህናት እግኝተውት ለሕዝቅያስ አቀዳጅተውታል።
ሰናክሬም ከዚቱ ደርሶ ለሣያቱ ሲሰግድ ልጆቹ አድራማ ሌኸና ሶርሶር ሠራዊቱን ወዴት ጥለህ መጣህ? አሉት፣ የሕዝቅያስ አምላክ ፈረደብኝ ሞቱ አላቸው ኃያላኑን ሁሉ ለቃቅሞ ወስዶ ነበርና ያን ያህል ሠራዊት አጥፍተህ ዳግመኛ በማን ላይ ልትነግሥ መጣህ? ብለው ወይከውን መቃብሪከ ታሕተ እግረ ስብኽከ ተብሎ ትንቢት ተገማርበት ነበርና ከጣያቱ ሥር እንዳለ በዘነዘና ቀጥቅጠው ገድለውታል። «ወእንዘ ይሰግድ ውስተ ቤተ ሊድራከ አምላኩ፣ ቀተልዎ አድራማሌክ ወሶርሶር ዝኩ» እንዲል አርኪ።እንዲያጠፋ ታዞ ከመጣማ ለምን እንዲህ ሆነ ቢሉ ኃጥአኑን ሊያጠፋ እንጂ በእግዚአብሔርና በደጉ ንጉሥ ላይ እንዲገዳደር አልነበረምና ነው፣ ዳግመኛም ሕዝቅያስ ተመለስልኝ ብሎ 300 መክሊት ብር 30 መክሊት ወርቅ ከሰጠው በኋላ ሁለተኛ በማን ተማምነህል? ብሎ ዘብቶበታልና ስለዚህ ነው።

ታሪኩ የተፈጸመው በ 701 ዓ.ዓ ገደማ ነው።

ያላንጻች ጥርጥር በአምላክ መታመን
መገሰጫው ይህ ነው የበጎው ምእመን
በእምነት ወደ እምላኩ አንገቱን ያቀና
ድል ያደርጋል እንጂ አይወድቅ በፈተና
በኃይለ ግሥራዊት በብይፍ በጦር
ፈጽሞ አይድንም የሰው ልጅ በምድር
ግና በሃይማኖት የጸና ምእመን
ሳይሞት ይገድለዋል ባለጋራውን

ጠላት ተነግብኝ ብለህ አትደንግጥ
ይልቅ ሆኅብህን ለአምላክህ ስጥ
እርሱ ያድንህል ሳያዘገይ በቶሎ
ከቆፈረው ጉድጓድ ጠላትህን ጥሉ
ሹመት አለኝ ብሎ ከታበየ ሹሙ
በወርቅና በብር ከተመካ ሀብታሙ
ዝንኛም ከኩራ በዝነኛ ሰሙ
እኒህ ራሳቸውን ሰውንም አይጠቅሙ
እንደ ነቀዘ ግንድ ሳይወድቁም አይከርሙ።

መዝ 36:35 ምሳ 16:5 ሲራ 10:9

ሐምሌ 15 – ኤፍሬም ሶርያዊ /ከ306 – 373 ዓ.ዓ

ሀገሩ ሶርያ ነው የያዕቆብ ዘንጽቢን ደቀመዝሙር ነው። ያዕቆብ ዘንጽቢን ለአውግዞተ አርዮስ ወደ ኒቅያ ሲሄድ አስከትሎት ሄዶ ነበር። አርዮስን አውግዘው ሃይማኖት መልሰው ካደሩበት ሌሊት ዓምደ ብርሃን ከምድር እስከ ሰማይ ተተክሎ ብርሃኑ በዓለሙ መልቶ ራዕይ አየ። ባለቤቱን ግለጽልኝ ብሎ ቢያመለክት የታዘዘ መልአክ መጥቶ ባስልዮስ ዘቂሣርያ ነው የሰውን ልቡና በትምህርቱ ብሩህ ያደርጋልና እንዲህ ባለ አርአያ አየኸው

ለመረዳት ቂሣርያ ሄደ። በወርቅ ወንበር ተቀምጦ በወርቅ አትሮንስ የወርቅ ወንጌል አዘርግቶ ኩፋር ጠምጥሞ ካባ ላንቃ ለብሶ እጀታው የወርቅ የሆነ የሐር መነሳንስ ይዞ ሲያስተምር አገኘው። ወተሐዘበ ልቡ ለኢፍሬም ከመሥጋዊ ውእቱ ይላል፣ እርሱ መሆኑን ተጠራጠረ አራት ነገር አይቶ ይረዳል። መጀመሪያ ከአፋ ነጸብራቁ እስሳት እየወጣ ሕዝቡን ሲዋሀጻቸው ያያል ትምህርቱ ነው፣ ሁለተኛ ተሐዋስያን ከልብሱ ላይ እያረፋ እንደ ቆሉ ሲረግፉ፣ ሰባተኛ ነጭ ርግብ መጥታ በራሱ ላይ ስታርፍበት ያያል አራተኛ ስሙን ያውቅ ሀገሩን ያይጠይቅ ኤፍሬም ሶርያዊ ኤፍሬም ለብሐዊ ብላችሁ ጥሩልኝ ከማዕዘነ ቤተ. ክርስቲያን ባንዱ ቁሞ ይጸልይላቹህል ብሎ አስጠራው እያደነቀ ቀርቦ የባስልዮስ ቋንቋ ለኤፍሬም የኤፍሬም ቋንቋ ለባስልዮስ ተገልጸላቸው ሲጨዋወቱ አድረው ሲነጋ አሰናብተኝ ልሂድ አለው። ልትኖር እንጂ ልትሄድ አምጥቶህልን ብሎ ሕዝባዊ ነው ቢሉ ዲቁና ዲያቆን ነው ቢሉ ቅስና ሹሞ ከሀገረ ስብከቱ ሀገር ከፍሎ አስተምር ብሎ ሰጠው። ባስልዮስ ይህን መልዕኩ ስለ ክብረ. ወንጌል ነው። ዛሬ ካህናት አክሊል ደፍተው ካባ ላንቃ ለብሰው ሥጋውን ደሙን እንዲያከብሩ እንዲለውጡ። እሱ ግን በውስጠ'ሚለብሰው ግት ነበረ።
ለብሕዊ የተባለው ሞ ቢረሱ መርጠብ ብርጭቆ ኩዝ ካባ እየሰራ ሽጠ የዓመት ልብሱን የዕለት ጉርሱን እያስቀረ ሌላውን በእመቤታችን ስም ይመጸውት ስለነበር ነው። እመቤታችንን ከመውደዱ የተነሣ የእመቤቴ ምስጋናዋ እንደ ሰማይ ከከብ እንደ ባሕር አሸዋ በዝቶልኝ እንደ ልብስ ለብሼው እንደ ምግብ ተመግቤው ጠግቤው እንደውኃ ጠጥቼው ረክቸዉ እያለ ሲመኝ ይኖር ነበረ። የሹትን መግለጽ ለመንፈስ ቅዱስ ልግዱ ነውና ገልጸለት እልፍ ካራት ሺህ ደርሶት ደርሷል። አኃዝ እግዚእ መዋግደ ጸጋከ. እስኪል ድረስ። ጸሎቱም ከወንጌለ ሉቃስ ወበሳድስ ወርኅን ጸሎተ እግዝእትነን እውጥቶ 64 ጊዜ ይደግም ነበር። ከጊዜያት ባንዱ ዕለቱ ሰኑይ ጊዜው ነግህ ነው። የነግህ ተግባሩን አድርሶ ከመካነ ግብሩ ተቀምጦ ላለ እመቤታችን ትመጣለች የብርሃን ምንጻፍ ይነጽፋል የብርሃን ድባብ ይዘረጋል። ከዚያ ላይ ሁና ሰላም ለከ ኦ.ፍቁርየ ወፍቁረ ወልድየ ኤፍሬም ትለዋለች ታጥቆ እጅ ነስቶ ይቆማል። ወድሰኒ ትለዋለች። እፎ እክል ወድሶ ተኪ ዘኢይክሉ ሰማያውያን ወምድራውያን ሰማያውያን መላእክት ምድራውያን ጻድቃን ሰማዕታት አንቺን ማመስገን የማይቻላቸው ለእኔ እንደምን ይቻለኛል አላት። በከመ አለበወከ መንፈስ ቅዱስ – መንፈስ ቅዱስ እንዳቀበለህ ተናገር አለችው። ባርከኒ ይላታል በረከተ ወልድየ ወአቡሁ ወመንፈስ ቅዱስ ይኅድር በላዕሌከ ትለዋለች። ተብርኮ እንዳጸናው ቀለም ሰተት አድርጉ አመስግኗል። ስታስደርሰውም በሰባት ክፍላ አስደርሳዋለች። ምስጋናውም የሰባቱ ዕለታት ወጸሊ ማርያም ነው። ዜማውን ቅዱስ ያሬድ ደርሶታል። ገጽ - ተመልከት ሲጨርስም

በያዘችው መስቀሉ ብርሃን ባርነው ተስፋውን ነግራው ወርጋለች። እሱም የበለጠ ሲያገለግላት ኑሮ በዚህ ዕለት ወርዷል።

ሰላም ላንተ ኤፍሬም ደግ አባት ቅዱስ
ከእሾህ ግንድ ላይ የበቀልህ በለስ
ፍሬም ደስ እንዲለን ጠጥተን ረከተን
ውዳሴ ማርያምን አደልትህልን
ከማርና ወተት የጣፈጠውን
የድንግል ውዳሴ ነውና ምግብህ

ጠንክረህ በመንፈስ ኃይልም አገኘህ
እስኪሸሽህ ፊርቶ ሰይጣን ጠላትህ
ወደርሱ እንዲያቀርብኝ እምላክ በምሕረት
በአንተ ልሙና በአንተ ጸሎት
ልጅህ የሞህ ልሁን በልቤም ትሁት

ቆላ 3:12

ሐምሌ 18 ለያዕቆብ እጉሁ ለእግዚእን

ያዕቆብ ማለት አዕቆጼ ሰኩና ማለት ነው። በትምህርቱ የአይሁድን ትምክህት ምጽድቅ ይነቅፋልና እጉሁ ለእግዚእን ይለዋል። ዝምድናውን አይቶ አልአዛር ቅስራንና ማትያንን ይወልዳል ቅስራ ኢያቄምን አያቄም አመቤታችንን አመቤታችን ጌታን ወልዳለች። በአንጻሩ ማትያን ዮሴፍን ዮሴፍ ያዕቆብን ወልዶታል። ዳግመኛም አመቤታችን ከዜቱ ዮሴፍ ስትሆነ እናቱ ሙታበት በሕፃንነቱ አግኝታ ከጌታ ጋራ አንድ አድርጋ አሳድጋዋለችና አይሁድም አክኑ ዝንቱ ውእቱ ወልዱ ለጸራቢ ወስማ ለእሙ ማርያም ወእኃ ዊሁኔ ያዕቆብ ወዮሳ ወሰምዖን ወይሁዳ ማቴ 13:55 ማለታቸው ቅሉ ስለዚህ ነው። ወከነ እግሩ ከመ እግረ ነጌ ይላል ከገድል ጽናት የተነሣ እግሩ እንደ ሙቀጫ ተድበልብሉ ነበር። በዚያውም ላይ ምሁረ አሪት ነበርና የሀገሩን ሰርዶ በሀገሩ በራ እንዲሉ የአየሁድ ፀባያቸውን የሚያውቅ እሱ ነው እሱ ያስተምራቸው ብለው በሊያሩላሌም ኤጲስ ቆጶስነት ሹመውታል።

ከዚህ በኋላ ብዙ አሳምኖ ብዙ አጥምቆ የሚኖር ቢሆን አይሁድ ለምቀኝነት አያርፍምና በምን ነገር እንጣላው ብለው ተነሣ ፀረገ ስለምትለው ስለ ኢየሱስ ናዝራዊ አስተምረን አሉት። ከደርቡ ወጥቶ መንበር አዘርግቶ ከዚያ ላይ ሁኖ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ ወልደ አምላክነት ሲያስተምራቸው ኋረ ይህ ደፋር የማርያምን ልጅ አምላክ ይላል ብለው ጎትተው አውርደው ቀጥቅጠው ገድለውታል።

➢ ሰማዕት የሆነው በ 62 ዓ.ም ነው

ሐምሌ 19 – በዓሉ ለቅዱስ ገብርኤል ሊቀ.መ

ገብርኤል ማለት እግዚእ ኃበር ማለት መሆኑን ሊቀ መላእክት መጋቤ ሐዲስ አብሳሬ ትስብእት ፍጡነ ረድኤት መሆኑን በክፍል 1

መጽሐፋችን ተምረናል። በዚህም ዕለት ቅዱስ ቂርቆስና እናቱ ቅድስት ኢየሉጣን ከእሳት ማዳኑን እንማራለን።

ቅዱስ ቂርቆስ ሀገሩ ሮም አንጌቤን ነው አባቱ ቆዝሞስ ይባላል እናቱ ቅድስት ኢየሉጣ በትውልዷ ከአዝማደ ነገሥት ነች። ዲዮቅልጥያኖስ በነገሠ በ20 ዓመት በአባ ባጋሞስ ምክንያት «አብያተ ጣዖታት ይትራንዋ ወአብያተ ክርስቲያናት ይትዐጸዋ ብሎ አወጀ /በ303 ዓ.ም/ በዚህ ጊዜ እኩሌቹ ተሰደዱ ቅድስት ኢየሉጣም ልጇ የ 3 ዓመት ሕፃን ነበርና ለርሱ ብላ ወደ ኢቆንዮን ሸሸች።

መስፍን ብሔሩ አለእስክንድሮስ ክርስቶስን ካጂ ልጣዖት ስገጂ አላት ዓይን እያለው ለማያይ ጆሮ እያለው ለማይሰማ በቃልህ አዘዘ በእጅህ ሠርተህ ለቆምከው ምስል አልሰግድም አለች። እይሆንም ካልሽማ በሰይፍ ትቀጪያለሽ ብሎ አስፈራራት። እስኪ ይህን ሕፃን ጠይቀው አለችው። አንተ ሕፃን ወርቅ እሰጥሀለሁ ለዚህ ጣዖት ስገድ አለው መንፈስ ቅዱስ አድሮባታልና አንስ ኢይሰግድ ለአማልክቲክ ርኩሳን ዘኢይክሉ አድጎኖ ርእሰሙ ራሳቸውን እንኪ ማዳን ለማይችሉ ርሱሳን ጣዖታትህ አልሰግድም አለው ተበሳጨ በብረት ጋን ውኃ አፍልታችሁ ከዚያ ውስጥ ጣሏቸው አለ ዝፍት ተይ ጨምረው እንድደው በብሪት ጋን ውኃ አፈሱ ድምጻ ለጽሕርት ከመነጉድጋደ ክረምት ይላል የውኃው ፍላት እንደ ክረምት ነጉድጋድ 42 ምዕራፍ ድረስ ይሰማ ነበር። ሊከቷቸው ሲወሰዷቸው ኢየሉጣ ልቧ በፍርሀት ታወከ እሱ ግን ፍርሃቷን አርቅላት እያለ ይጸልይላት እሷንም ጥብዒኬ እምየ እምዝ ዳግመ ኢይ ረክበነ ሞት ሁለተኛ ሞት አያገኝንምና እናቴ ሆይ በርቺ ጨክኚ በዚያውስ ላይ ዘአድጎኖሙ ለአናንያ ወአዛርያ ሚሳኤል ውእቱ ያድጎነነ አናንያ አዛርያ ሚሳኤልን ያጻነ እኛንስ ያድነን የለምን እያለ እያጽናናት ልብሷን እየጐተተ ከእሳቱ ቀረቡ ከዚህ በኋላ እሷም ጨክና በፍጹም ልብ ሆነው ተያይዘው ከእሳቱ ከውኃው ገብተዋል። በዚህ ጊዜም ከዐላውያን ነገሥታት ከዐላውያን መሳፍንት ገብተው የመሰከሩለት በስሙ መከራ የተቀበሉለት ጌታ ሊቀ መላእክት ቅዱስ ገብርኤልን ልኮ በብትረ መስቀሉ እሳቱን አጥፍቶ የፈላውን ውኃ አቀዝቅዞ አውጥቷቸዋል። በወጡም ጊዜ ልብሳቸው ላይለለለ ሰውነታቸው ላይሸበሸብ ቢያዩ ከአሕዝብ ብዙዎቹ

አምነው አንገታቸውን ለሰለት ሥጋቸውን ለእሳት ሰጥተው በሰማዕትነት ዐርፈዋል።

ቂርቆስ ኢየሉጣ ቅዱሳን ሰማዕት
ከነፈረው ውኃ ጻኑ ከእሳት
በገብርኤል በትር ያላንጻች ኑጻት
ወቶቆች ነን ብቦች እንተን ቢከጹህ
ለሦስት ዓመት ሕፃን ምሥጢርን ገልፀህ
አምላክነትህን መስክረልህ።
እንዲህ ነው ልጅ ማለት ወደ ዓለም መድኀን

በርቺ እናቱ እያለ የሚመራ እናቱን
እየታገተቹ ገብተው ከዕቶን
ጎብኝተውት ወጡ የውኃውን ጋን
እምነት የሌለው ሰው ጌታውን የናቀ
መነግቱን እንጂ አንዲ ከወደቀ
ሃይማኖት ያለው ግን ተሸንፎ አያወድቅም
ጊንሙን ቢረግጥ እንኪ አንዳች አይጉዳውም

ማር 16:15 ቆላ 2:7

ሐምሌ 24 አባ ኖብ ጻድቅ

ኖብ ማለት ጽሩይ ወርቅ ማለት ነው ሀገራቸው ደቡብ ግብጽ ንሂሳ ነው። በዘመነ ዲዮቅልጥያኖስ ዓላውያን አብያተ ክርስቲያናትን ሲያፈርሱ የምእመናን ደማቸውን ሲያፈሱ በመንፈሳዊ ቅናት ተነሣስተው ለመመስከር ወደ ንሥኑዲ ሄዱ የጣዖትን ከንቱነት የእግዚአብሔርን አምላክነት ሲመሰክሩ መስፍኑ ብሔሩ ሉክዮስ ፈጣሪህን ክደህ ለጣዖት ስገድ አላቸው። ፈጣሪዬን አልክድም ለጣዖትም አልሰግድም አሉ። በሰይፍ እቀጣሀለሁ አላቸው ከዚህ ሁሉ አምላክ እንደሚያድነኝ አምናለሁ። አሉት ያገኛቸው መርከብ ሲሳፈር ነበርና በመርከቡ ምሰሶ ቁልቁል አስቅሉ ሥጋቸው እስኪተፈተፍ ድረስ አስገረፋቸው።

ከዚህ በኋላ ብላቴኖቹ ምግቡን መጠጡን አቀረቡለት ። እመሸለሁ ቢል ደንጊያ ሆኖበታል። ብላቴኖቹም ዓይናቸው ታውሯል። እሳቸውን ግን የታዘዘ መልአክ ፈውሶ ከሰቅላት አውርዷቸዋል። ምድረ እትሪክ ሲደርሱ ወደ ጌታ ቢያመለክቱ ብላቴኖቹ ዓይኖቻቸው በርተውላቸዋል። በአምላካቸው አምነው አንገታቸውን ለሰይፍ ሰጥተው በሰማዕትነት አርፈዋል። አባ ኖብን ግን ሥቃዩ ይጽናበት ብሎ በብረት አልጋ በብረት ችንካር ችንክሮ አሳት አስነደደባቸው መልአኩ መጥቶ ፈወሳቸው። የተቀበሉት መከራ ይህ ብቻ አይደለም። ዓይን ከማየት ጆሮ ከማስማት እንዳያቋርጥ እሳቸውም ስመ እግዚአብሔር ጠርተው አምላክነቱን መስክረው ከመሠቃየት ያረፉበት ጊዜ የለም። ጊዜ ዕረፍታቸው ሲደርስ ጌታ በቃል ኪዳናቸው የተማጸኑውን ሁሉ አሳቸው ከሸቡበት መካነ ዕረፍት እንዲያገኛላቸው ተሰፋቸውን ነግሯቸው አንገታቸውን ለሰይፍ ሰጥተው በሰማዕትነት ዐርፈዋል። በሺህ የሚቆጠሩ አማንያንም አሠራቸውን ተከትለው አንገታቸውን ለሰይፍ ሰጥተው በሰማዕታት ዐርፈዋል።

➢ የነበሩት በ4 ኛው ም/ዓመት ድ/ል/ክ ሲሆን በሀገራችን ቡልጋ ውስጥ አቲሳ አካባቢ በስማቸው የታነጸ ቤተክርስቲያን አለ።

ሐምሌ 26 ዕረፍቱ ለዮሲፍ ጻድቅ /ከ 5440 ዓ.ዓ - 44 ዓ.ም/

ትውልዱ ከነገደ ይሁዳ ከቤተ ዳዊት ነው። አባቱ ያዕቆብ ይባላል። እግዚአብሔርን የሚፈራ ለሰው የሚራራ ደግ ሰው ነበር። ማቴዎስ ወዮሴፍ ፈጻሪሃ እስመ ጻድቅ ውእቱ ኢፈቀደ ይክሥታ ሲል መስክሮለታል። ማቴ 1:19 ድግር ጠርቦ ጥርብ አለዝቦ ሸጦ ይኖር ነበር። ጌታም አኮኑ ዝንቱ ውእቱ ወልዱ ለጸራቢ መባሉ ቅሉ ስለዚህ ነው። ማቴ 13:54 ያዕቆብ ዮሳ ስምዖን ይሁዳ የተባሉ አራት ወንዶችና ለሳት ሴቶች ልጆች ወልዷል። ሚስቱ ከሞተችበት በኋላ አይሁድ በእመቤታችን ላይ በጠላትነት ተነስተው ከቤተ መቅደስ ትውጣልን ባሉ ጊዜ ልማዘሥሉስ ጥፋ በሥሉስ እንዲሉ በሶስት ነገር ተመስክሮለት እመቤታችንን ወስዶ ከቤቱ አስቀምጧታል። ከዚህ በኋላ እስከ ዕለተ ሞቱ ድረስ በደስታዋም በኀዘናም ጊዜ አልተለያትም። ጌታን በወለደች ጊዜ ዳስ ሠርቶ ግርግም አዘጋጅቶ አገልግሏታል።

ልጇን ከሄሮድስ ሰይፍ ለማዳን ሦስት ዓመት ከመንፈቅ ረሀቡን ጽሙን ሐሩረ መዓልቱን ቁረ ሌሊቱን ታግሣ በረሀ ለበረሀ በተንከራተተችበትም ወቅት አልተለያትም።

«አልቦ እንበለ ሰሎሜ ዘያስተብርየኪ ለኪ፣ ወዮሴፍ አረጋዊ ዘይጸውር ስንቀኪ» እንዳለ ደራሲ።

ከሚጠቅም በኋላ ጌታን እንደ አባት ሆኖ አሳድጐታል። አይሁድ ጌታን ወልደ ዮሴፍ ማለታቸው ቅሉ ይህን ይዘው ነው። ያረፈው በ104 ዓመቱ ነው። መላእክቱን አስከትሉ ደቀመዛሙርቱን በደመና አምጥቶ ካለበት ሰብስቦ ክብርት ነፍሱን ከሥጋው ለይቶ አሳርጓታል። ሥጋውንም በእጁ ዳሰ እንዳይፈርስ እንዳይበሰብስ አድርጓታል።

ሰው ሁሉ ባወቀው ታማኝነትህ
ሊያዩህ ከርስቶስ ቸሩ ፈጣሪህ
ከደጋጎች ሁሉ አንተኑ መርጦህ
ድንግል ወላዲቱን እደራ ሰጠህ
አፈጋሪ ዮሴፍ አንተስ ብፁዕ ነህ
ጽድቅህ እንዲታወቅ ፍጹምነትህ
ጻድቅ ሰው ነው ብሎ መስክሮልህ
ማቴዎስ በወንጌል ተረድቶት ክብርህ
አባ ሕርያቆስም የመንፈስ ልጅህ

ጽድል እንደሆነ ንጽሕና ሀብትህ
ድንግል ደስ ቢላት እንተኮ ደስ ብሎህ
ሊከሱት ተከፍተህ በታዝን አዝነህ
ስትራብ ተርበህ ሲጠማት ጠምተህ
መከራዋን ሁሉ አንተም ተቀብለህ
እመቤትነቷን እምላክ ገልጠልህ።
ዮሴፍ ጻድቅ ሆኖ ክብርን የመረጠው
ጌታን ከእናቱ ጋር በማገልገሉ ነው
እኛም እናገልግል ድንግልን ቤሐት
ባሰኟል እንድንሆን ለእምላክ ጽድቅ።

ምሳ 22:9 ሲራ 10:23

ለ. ዕረፍቱ ለአቡነ ሰላማ /ፍሬምናጦስ/
/ከ328 – 350 ዓ.ም መዋ ሢመት/

የትውልድ ሀገራቸው ሶርያ ነው። ቀዳሚ ስማቸው ፍሬምናጦስ ነው። የመጀመሪያው ጳጳስና በትምህርታቸው በትሩፋታቸው የኢትዮጵያን ሕዝብ ከጨለማ ወደ ብርሃን ከዝቢረ ኃጢአት ወደ ዝረ ጽድቅ የመለሱ ሐዋርያዊ ናቸው። «ሰላማ ኖኅት ዘምሕረት ወተሣህሎ፣ አሥረቀ በኢትዮጵያ ለብርሃን ክርስቶስ ጳጳሱ፣እንዘ ላዕሌሃ ጽልመት ወቆባርህሉ» እንዲል አርኬ-

ሀገራቸው ሶርያ ከሆነማ ወዲህ ምን አመጣቸው? ትለኝ እንደሆነ በፈቃደ እግዚአብሔር መጥተዋል። መረጳዶስ የሚባል ነጋዴ ዘመድ ነበራቸው። እሳቸውንና ሲድራኮስን አስከትሉ ለንግድ ወደ ሀገራችን መጥቶ ሲመለስ ከመንገድ ወንበዴዎች ደብድበው ገደሉት ሕፃናቱን ማርከው ለመንግሥት ሰጧቸው። ንጉሡ አይዞህ ይባላል። የአብርሃ ወአጽብሃ አባት ነው። ስነ. ምግባራቸውን ጽንዐ. ኃይላቸውን አይቶ ሲድራኮስን ከቤተ.መንግሥት ፍሬምናጦስን ከቤተ መዛግብት አስገባቸው። ፍሬምናጦስ ከገዘዘ አከሱም ከእንበረም ብሉይ ሲማሩ አድገዋል። አንድ ቀን የሀገራቸውን ሥርዓት አጽንተው እምነት ብከሙ ግዝረት ብከሙ ጥምቀትሰ ወቀረበ ቁርባን አልብከሙ አምናቹሀል ተገዝራቹሀል ጥምቀትና ቁርባን ግን የላችሁም አሉት። ግዝረትንግ አባቶቻችን ሊዋውያን አምጥተውልናል እምነትንም የሕንደኬ በጅርንድ አስተምሮን አምነናል። ለዝንቱሰ ኢተፈነወ ለነ ሐዋርያ ለጥምቀት ሰቁርባን ግን ሐዋርያ አልተላከልንም አላቸው። ምነው እስክንድርያ ቅርብ አይደለችም ሄዳችሁ አታመጡም አሉት። ከቤተ. መንግሥት ተማክሮ አንተ ባወቅህ አምጣልን ብለው 500 ወቄት ወርቅ ሰጥተው ሰደዷቸው ቢሄዱ ሊቀ ጳጳሳቱ አባ አለ አስክንድርሰ ለጉባዔ ኒቅያ ሄዶ አገኙ። ተከትለው ሄደው ሠለስቱ ምዕት አርዮስን አውግዘው ሲለያዩ አግኝተው ነገሩት። ይህግ ደግ ነገር ነው ሳላማኸር አደርገዋለሁን ብሎ ሠለስቱ ምዕትን ሰብስቦ አንዲት ያለ ሐዋርያ ያመነች ሀገር አለች አላቸው። ያንተ ዕጸ ናትና አንተን መስላ ትደር አንተ ሹምሳት አሉት። እሱም ከጉባዔ ከተመለሰ በኋላ አልሰነበተም።ከሱ ቀጥሎ አትናቴዎስ ሐዋርያዊ ተሾመ። ባህላቸውን የለመደ ቋንቋቸውን ያወቀ ካንተ ሌላ ወዲት ይሾል ብሎ አምስት ዓመት ሐዲስ አስተምሮ አባ ሰላማ ጳጳስ ዘአክሱም ወዘኩላ ኢትዮጵያ ብሎ ሾሞ ልኳቸዋል። ሰላማ ማለት ሰላማዊ ማዕከለ እግዚአብሔር ወሰብአ ማለት ነው።

ከዚህ በኋላ ከእንበረም ጀምረው ቀሳውስትን ዲያቆናትን ሾመው ዙረው ተሢዙረው አስተምረዋል። መጻሕፍት ቅዱሳትንም ከሱርስት ከዘርዐ ከዕብራይስጥ ወደ ግዕዝ ተርጉመዋል። የሰባው ያንንም የፊደል አቀማመጥ የለወጡትና ከግራ ወደ ቀኝ የመጻፍና የማንበብን ዘዴ ያስገኙ እሳቸው ናቸው። በዚህ አኳኃን ሐዋርያዊ ተልዕኳቸውን በትጋት ሲፈጽሙ ኑረው በዚህ ዕለት በሰላም ዐርፈዋል።

ሐዋርያ መንፈሳዊ ደግ አባት ሰላማ
የተዋሕዶ ፋና የኢትዮጵያ ጉርማ
ሀገሬ ኢትዮጵያ መቼም አትረሳህ
በአምላክ ሰም ተጠምቃ ቆርባለች በእጅህ
አባ በአሉትህ በትሩፋትህ
የታመመ ደነው ቆሙ በፈትህ

ፍኖም መንፈሳዊ ፍቅር አገበርህ
ወጥተህ ተራራውን ቆላውን ወርደህ
ምቀኛ ጣዖትን ነቃቅለህ ጥለህ
በሰውና በአምላክ ዕርቅን አደረገህ
ሰለዚህም በአውነት ሰላማ ተባልህ
ሰውን ከአምላኩ የሚያስታርቅ መክር

በሕይወት ይኖራል በሰማያት ክብር

ማቴ 5:9 2ቆር 5:20

ምዕራፍ 6

ነሐሴ 1 አቦሊ ስማዕት

ሀገሩ አንጾኪያ ነው። አቤቱ ዮስጦስ እናቱ ታውክልያ ይባላሉ። ዮስጦስ የንጉሥ ኑማርያኖስ ልጅ ነው። ሃይማኖታችሁን ካዱ ለጣዖት ስገዱ እያለ አብያተ ክርስቲያናትን ሲያቃጥል መጻሕፍትን ሲቁነጠል ሰይፋን መዞ ሊጣላው ሲሄድ ፋሲለደስ ስለ ሃይማኖትማ በሰይፍ ልንሞት እንጂ ልንገድል አይገባም ተው ብሎ መልሶታል። ዲዮቅልጥያኖስ ሰይፋን ቢመዝበት ፈርቶ ወደ ማጀት ሸሽቶ ነበር። ከቁጣው ሲመለስ መጥቶ ሃይማኖትህን ከደህ ለአጵሎን ሰግደህ እኔን መስለህ እኔን አክለህ አትኖርምን አለው። አይሆንም አለው። አጎቱን አግብቼ ከመንግሥቱ ገብቼ እንዴት ልጣላው ብሎ ሚስቱ ታውክልያንና ልጁ አቦሊን ጨምሮ ወደ እስክንድርያ ላካቸው። መስፍኑ ሄርሜኔዎስ ይባላል። የንጉሥ ልጅ ንጉሥ እንዲት ብዬ እናግረዋለሁ ብሎ ከፋም በጉም አልተናገረውም። ለያያቸው የሚል ትእዛዝ ደረሰው። አንድ አንድ ብላቴና እየሰጠ ዮስጦስን ወደ አንዲናው ታውክልያን ወደ ፃ ሰደዳቸው መከራውን ተቀብለው በስማዕትነት ዐርፈዋል። አቦሊንም ወደ ብስጣ ሰዱታል። መስፍኑ ለጣያቱ ስገድ አለው። አይሆንም አለ በደንጊያ አስወግሮ በእሳት አስተኩሶ ገደለው። የታዘዘ መልአክ መጥቶ አንስቶታል። ብዙዎች በእውነት መግደል ማዳን የሚችል የክርስቲያን አምላክ ነው ብለው አምነው እንገታቸውን ለሰይፍ ሰውነታቸውን ለእሳት እየሰጡ በሰማዕትነት አርፈዋል። እሱን ግን መከራው ይጽናበት ብሎ ቆዳውን አስገፍፎ በጨው ሆምጣጤ የተዘፈዘፈ ጨርቅ ጠቅልሎ ቆዳውን አሸክሞ ዝበያ ለገቢያ አዙሮታል። መከራው ቢፀናበት ወደ ጌታ አመለከተ። ቅዱስ ሚካኤል ተልኮ መጥቶ ፈውሶታል። ከዚህ በኋላ እንደ ቶማስ ዘሕንደኬ በሰልጥው ሕሙማንን እየፈወሰ ሙታንን እያስነሳ አሕዛብን በወንጌል እንዲያምኑ ክርስትና እንዲቀበሉ ከገዢ ጽድቅ እንዲመለሱ አድርጓል።

አበስኪሮስ የሚባል ባለጸጋ ሕንፃ ያሰራ ነበር። ከሕንፃው ጽኑዕ ደንጊያ ወድቆ ሁለቱ ልጆቹንና 12 ብላቴኖቹን ራሳቸውን ዝምሶ አጥንታቸውን ከስክሶ ገደላቸው። ልብሱን ቀዶ ትቢያ ነስንሶ ዋይ ይል ጀመር። እኒህን ሙታን ባስነሳልህ በእምላኬ እታመንምን አለው። አምናለሁ አለ። በስሙ ለእግዚአየ እየሱስ ክርስቶስ ወልደ

እግዚአብሔር ሕያው ተንሥኡ ሕያዋ ኒክሙ እያለ ስልቻውን ቢያስነሳቸው ተነስተውለታል። አበስኪሮስም ከነቤተሰቦቹ በመንገሌ አምኗል።

መስፍኑ ዝዚህ ቢያፍር እንጉቡን በሰይፍ አስመትቶት በሰማዕትነት ወርቷል: ከዚህም አስተድሞ ጌታ በተነሱህ ያመነውን በኪዳንህ የተማለኩን ሁሉ ከጻህበት ውሳጤ መንጦላዕት አዝዋለሁ ብሎ ተሰፋውን ነግሮታል።

➢ ሰማዕትነት የተቀበለው በ4ኛው ም.ዓ.ሙት ድ/ልክ መጀመሪያ ላይ ነው።

ነሐሴ 2 ቅድስት አትናስያ

ሀገሯ ሙኑፍ ነው እግዚአብሔርን የምትፈራ ለሰው የምትራራ ደግ ሴት ነበረች። ከደግነቷም የተነሣ ቤቷን ከፍት አድርጋ የወጣ የወረደውን ያለፈ ያገደመውን እንግድነት ስትቀበል ትኖር ነበር። ያላትን ሰጥታ ስትጨርስ ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና ፍቅረ ዝሙት አሳደረባት እሺ በጀ ቢፃኝ ፍጥፋትን ሁሉ ግባ በይው የምትል ሆነች። ከመንኮሳት አንዱ ዮሐንስ ሐጺር አገኖ ተከዞ ሄደ። አልጋዋን አንጽፋ ከዚያ ላይ ሁና ና ከጉኔ ተቀመጥ አለችው። ከፈጅ በወንበር ተቀምጠ እያያት ያለቅስ ጀመር። የመጣህበትን ትተህ ያልመጣህበትን ምን ያስለቅስህል አለችው። ከዝሪ ጽድት ወደ ዝሪ ኃጢአት ተመለሰች ብለውኝ አዝኜ ተከዥ ብመጣ ሲደጣናት በራስሽ ላይ ሆነው ሲሳለቁብሽ እያየሁ ይህ አያሳዝንምን አላት። እንኪያስ ምን ይሻለኛል አለችው ድኅነተ.ነፍስ ከፈለግሽ ተከተይኝ ብሏት ወጣ። ሀብቴን ንብረቴን ትተቴን ማቴን ሳትል ተከተለችው እሱ ፊት ይሄዳል እሷ ኋላ ትሮጣለች። አባቴ ቆየኝ ትለዋለች ድረገብኝ ይላታል። ሸኩ ጋራጣው ሲወጋት ባለ ጉብር ቀሚሷን እየቀደደች እግሯን አያሰረች ተከተለች።

ከበዓቱ ሲደርሱ አሷን ከምንዳደ እባተ ትተ ቢጸልይ አድሯል። የብርሃን መሰላል ተተክሎ መላእክት ሲወጡ ሲወርዱ አይቷል ሲነጋ የታዘዘ መልአክ መጥቶ ያመጣህት ቤት አርፋለችና አናብስት መቃብሯን ይቆፍሩልህል ገንዘህ ቅበራት አለው። ያስ ይሁን ይህን ያህል ስትወጡ ስትወርዱ ያደራችሁት ለምንድን ነው አለው። ነፍሷን ስናሰርግ ነው አለው። ተቀበላችን አለው እሷንግ ትጥቴን ማቴን ሳትል ከቤቷ ወጥታ በተከተለችህ ጊዜ ነው የግራት አለው። ቢሄድ ዐረፋ አገኛት። አናብስት መቃብሯን ቆፍረውለት ቀብሯታል።

የአበራችው በ ኛው ክ.ዘ ድ/ል/ክ ነው።

ቅድስት አትናስያ አምላክ ያደላት
ወደ ሕይወት ገሸች አምልማ ክሞት
ከዓለም ተድላ ይልቅ ያንድአፍታ ደስታ
ከአምላክ ጋር መኖር መሻሉን ተረድታ
ወደርሱ ዘንድ ሄደች ቤቷን ክፍቱን ትታ
ሮጣ ያልጠገበች ኛ ቀንጆ ሳለች
ሁሉን ነገር ትታ አምላኳን ፈለገች
ዮሐንስ መምህሯን እየተከተለች
ወደገዳም ስትሄድ አምራ እያነባች
ምድሩን አራሰችው ደሟን እያዘራች።
ከፈጣሪዋ ዘንድ አግኝታ ምሕረት
የቅዱሳንን ሞት ደከማ ስትሞት
በጥዑም ዝማሬ በቃል ማኅሌት
በክብር አሳረጉ ነፍሷን መላእክት
የጉየአ መመለስ ወደ አምላኩ ፊት
ደስታቸው ኑሮና ሰነርሱ በእውነት

ማቴ 18:13 ሉቃ 15:7

ነሐሴ 6 ማርያም መግደላዊት

ማርያም ማለት የዋሂት ርኅርኅት ማለት ነው። ቁጥሯ ከ36ቱ ቅዱሳት አንስት ነው። መልከ መልካም ተወዳጅ እህት ነበረቻት። ወዲህ መውለድ ወዲህ መወደድ እያለች ትቀናባታለች። በዚህ ምክንያት 7 አጋንንት አድረውባት ነበር። መንፈሰ ትዕቢት፣ መንፈሰ ጽርፈት /ስድብ/፣ መንፈሰ ቅንዓት፣ መንፈሰ ትውዝፍት /የምንዝር ጌጥ ማድረግ/ መንፈሰ ዝሙት፣ መንፈሰ ሐሜት፣ መንፈሰ ሐሰት ናቸው። ጌታን እምና በተከተለችው ጊዜ ይህን ሁሉ አጥፍቶላታል። ጌታም ከሙታን ተለይቶ ከተነሣ በኋላ መጀመሪያ የታየው ለእሷ ነው። ወተንሢእ በጽባሕ በእሁድ ሰንበት አስተርእያ ቅድመ ለማርያም መግደላዊት እንተ እምኔሃ አውጽአ ሰብአተ አጋንንተ እንዲል ማር 6:9 ከዕርገቱም በኋላ ሐዋርያትን በተልዕኮ ስታገለግላቸው ኑሯ በዚህ ዕለት ዐርፋለች።

ነሐሴ 7 ጽንስታ ለእግዝትነ

እያቶጅ ቴክታ በጥሪያ ይባላሉ። ብዙ የወንድ ባሪያ የሴት ባሪያ የቀንድ ከብት፣ የጋማ ከብት የነበራቸው ባለጸጐች ነበሩ። ከወርቁ በዛት የተነሣ እንደ ቀለበት እንደ አምባር እያሰሩ ከበሬው ከላሙ ቀንድ እያደረጉ ይህን ያህል የወርቅ ቀንድ ይህን ያህል የብር ቀንድ አለን ይሉ ነበር። አንድ ቀን ቴክታ ከዚተ መዛግብት ገብቶ ወርቁ ብሩ ተዝረክርኮ አይቶ በጥሪቃ ሀብታችን ብዙ ንብረታችን ብዙ ነገር ግን የወለድነው ያሳደግነው ልጅ የለንም ለማን ይሆናል አሳት። እግዚአብሔር እንጂ ከኔ ባይሰጥህ ከሌላ ይሰጥህ ይሆናል አግብተህ አትወልድምን አለቸው። ሕያው እግዚአብሔርን አሳደረገውም አሳት። በዚህ ጊዜ አዘኑ ሴሊት በሕልሟ እንበላ ከበረታቸው ስትወጣ እንበላይቱ እንበላ እየመለደች እስከ ስድስት ስትደርስ ስድስተኛይቱ ጨረቃን ጨረቃ ፀሐይን ስትወልድ አይታ እንዲህ ያለ ሕልም አለምሁ አለቸው። ከመተርጕመ ሕልም ሄደው ቢጠይቁ ዳግ ልጅ ትወልዳላችሁ ጨረቃይቱ ከፋጡራን በላይ የምትሆን ልጅ ትወልዳላችሁ የፀሐይ ነገር ግን አልተገለጸልኝም እንደ ዝኪይ እንደ ንጉሥ ያለ ይሆናል አሳቸው። ጊዜ ይተርጕመው ብለውት ሄዱ ከዚህ በኋላ ጰንጠ ወለደች ስሟን ረከብኩ ስዕለትየ ስትል ሄኤሜን አለቻት። ሄኤሜን ዴርዴን፣ ዴርዴ ቶናን፣ ቶና ሲካርን፣ ሲካር ሄርሜላን፣ ሄርሜላ ሐናን ወለደች። ሐናም ዕሡቱ ማኅፀን ሁና ልጅ አጥታ ስታዝን ትኖር ነበር። ዘማዊት ጐረቤት አለቻት። አንድ ቀን ሐና ልብሴ ቆሽሿል እንጂ እመለስ ነበር አለች። ልብስማ የኔ ልብስ ሣጥን መልቶ ተርፎ የለምን እንዱን ለብስሽ እትሄጅምን አለቻት። ያንቺ ልብስ በአስብ ዝሙት የተሰበሰበ ነው ንፁሕ ባሕርይ ጌታ ንፁሕ ነገር ይወዳልና ይህን ለብሼ ብለምነው እይሰማኝም ብዬ ነዋ አለቻት። ሐና እኔስ ጌታ ስለምን ልጅ ሦስት እያልኩ ሳዝንልሽ እኖር ነበር። ለካስ በዚህ ክፉትሽ ነው እንደ ድንጊያ አጠጥሮ እንደ ግንድ ገትሮ ያስቀረሽ አለቻት። በዚህ አዝናለች።

ሊቀ ካህናቱ ሮቤል ይባላል። እናንተ እንጂ ወኢይተዌከፍ መባየሙ ለመከናት ይላል። ብዙኑ ወተባዝኑ ያለውን ያስተረባችሁ ርኅማን ብትሆኑ አይደለምን መባችሁን አልተበልም አላቸው። ሁለተኛም ወላድያን የሚመዝኑት ተረፈ መስዋዕት ነበረ። ያን ከልክሏቸው እያዘኑ ሲመለሱ ከዛፍ ጥላ ሥር አረፉ። ሐና አእዋፍ ከልጆቻቸው ጋር ሲጫወቱ አይታ አእዋፍን ከባሕርያቸው እንዲራቡ ዕጽዋትን እንዲያፈሩ ስታደርግ ሐና ባሪያህን በምን ነገር ልጅ ነሳህት በውኑ ተፈጥሮዬ ከደንጊያ ነውን ብላ አዘነች። ከዚት ሲደርሱ ወንድ ልጅ ብንወልድ እርፍ አርቆ ተከል አዕድቆ ይርዳን አንልም። ለቤተ እግዚአብሔር ምንጻፍ አንጣፊ መጋረጃ ጋራጅ ይሆናል እንጂ ሴትም ብንወልድ እንጨት ሰብራ ውኃ ቀድታ ትርዳን አንልም መሶብ ወርቅ በፍታ መጋረጃ ፈትላ ሴት እግዚአብሔር ታገለግል እንጂ ብለው ብፅዓት ገብተዋል።

ሐምሌ 30 እሷ ለርሱ ግምጃ ሲያስታጥቁት መጂያው አፍርታ ፍጥረት ፍሬዋን ሲመዝኩ እሱ ለእሷ ኑሮ ርኅብ ሰባቱን ሰግያት ሰንጥቃ መጥታ በቀኝ ጀርዋ ገብታ በግዕዘንዋ ስታድር ሕልም አለሙ። ሄደው ለመፈከረ ሕልም ነገሩት። የከበረች ልጅ ትወልዳላችሁ አላቸው። የግይመስላቸው ቢሆን ጊዜ ይፍታው እንጂ አንተስ አልፈታኸውም ብለውት ተመለሱ። ዓለም ሳይፈጠር አስቀድሞ በሕሊና አምላክ ታስባ ትኖር የነበረች እመቤታችን የተነገረላት ትንቢት ሊፈጸም የአባት የእናቷ ራዕይ ሊተረጐም ጌታ የፈቀደበት ጊዜ ሲደርስ መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል መጥቶ ኢያቄምን ሚስትህ ሐና ትጸንሳለች ደግ ልጅም ትወልዳለች አለው። ዝሙት ይሆንብናል ብለው ምንጻፍ ለይተው ይኖሩ ነበር። ፈቃዱስ ከሆነ ብለው በሉንድ ምንጻፍ አድረዋል። እመቤታችን በዚህ ሌሊት ተፀንሳለች።

ታሪኩ የተፈጸመው በ16 ዓ.ዓ ነው።

በገብርኤል ብሥራት ከአያቱም ከሐና
ድንግል ተጸነሰች የነሐም ሁሉ ጨኗ
ሁሉም ደስንቀሻል መሪሚ ስደትን
የሙ ሁሉ እናት ሆና ቦግነን።
ጻሩ ግን ለሰማዕት ሆነች እርአያቸው

የጋ እንዲያገኙበት ከሻር አምላካቸው።
መድኃኒትነቷ እንዲታወቅ ነልቶ
ከብሯን መስክረ የሞተው ተነሥቶ
ሕመማንም ዋሉ እያመነኩ
የሐና ማኅፀኗን ላለው እየላኩ

ነገረ ማር

ነሐሴ 9 አልዓዛር ካህን

ከሞርኮ መልኩ በ169 ዓ.ዓ ገደማ/ ከሀገት ከምስፍና ደርዐ ይዞ ይኖር ነበረ። ስምዖን አልፍሞስ መባልስ የሚባሉ ንፁሓን ካህናት ነበሩ። ሹመት

በተርታ ሥጋ በገበታ እንዲሉ ፈንታችንን እንሾም ስጠን አሉት። ለሕዝቡ አስታውቃችሁ ተሸሙአላቸው። ሕዝቡን ሰብስበው ፈንታችንን እንሾም ሹመቱን ስጡን አሏቸው። እሱ ከእግዚአብሔር አማኝቶ ተሹሞታል። እናንተም ከእግዚአብሔር አግኝታችሁ ተሾሙ አሏቸው። ይህማ ለርሱ ማድላታቸው ነው ብለው ጽርዕ ወርደው ንጉሡ እንጥያኮስን የዳዊት የሰሎሞን መንግሥት የሚዳኙት አጥታ ምናምንቴ ካህን ይናኝበታል ሄደህ እጅ አታደርጋትምን በዚያውስ ላይ እንጂ የዛሬን አያድርገውና አባትህ እስከንድር በእጁ ጭብጥ በእግሩ እርግጥ አድርጉ ይገዛት ነበረ አሉት። አስራኤል ሰምቼ ጽኑዓን አምባቸው ጽኑ ፈጣሪያቸውም ይረዳቸዋል ሲሉ ሰምቼ እንጂ ሳላስበው የቀረሁ ይመስላችኋልን አላቸው። ይህማ ቀላል ነገር ነው አመንሁ ብለህ አዋጅ እያስነገረህ እርያ ከኋላህ ላም በግ ከፊትህ አድርገህ ና ብለው መከረውት ተመለሱ። ከዮት መሰሻችሁ አሏቸው እናንተ ከሁለት ሹመት አንዱን ስጡን ብንላችሁ አይሆንም አላችሁ። እኛ ግን ጽርዕ ወርደን እንጥያኮስን ያህል ጉናና ንጉሥ ሃይማኖት ከምግባር አስተምረን መጣን አሏቸው።

እንጥያኮስም እርያውን ከኋላ ላሙን ቦጉን ከፊት አድርጉ ከዋለበት ካደረበት ሁሉ አዋጅ እያስነገረ መጥቶ አምባ ከፈቱልኝ መሥዋዕታችሁን ልውዋ በዓላችሁን በዓል ላድርግ አላቸው። አሪት ኢይባእ ምእባዊ ወአሞናዊ እስከ ሣልስ ወራብዕ ትውልድ ብላለች ብለው አይሆንም አሉት። ነገሩን ለማስወደድ አይሆንም ካላችሁማ ብሉ ፊቱን መለሰ። ሰስቱ ካህናት አያችሁ ዝና ለዝና ርስት ይጠበናል ብለው በእግዚአብሔር ያመነውን ሲከለክሉት እያሉ ይለፍፉ ጀመር። እውነት መስሏቸው ደጃ እንጂ አሉ። ጥቂት ራብሀን ሁህ ገብተህ ሂድ ሠውተህ አሉት። ፊታውራሪዬን ቢትወደዴን በጅሮንዴን እያለ ሠራዊቱን ሁሉ ይዞ ገባ።

የሠራዊቱን መብዛት የሕዝቡን ማነስ አይቶ አልዓዛርን አስጠርቶ አንተ መንጅካ ለእኔና ላንተ በግ ሠዋ በግራ እጅህ የእርያ ሥጋ በቀኝ እጅህ ቢላዋ ይዘህ የበላህ መስለህ ሕዝቡን አሳምንልኝ አለው ጌታዬ የበጉ አብነት አደረገኝ እንጂ የክፋ አብነት አድርጉኖልን አይሆንም አለው። ይሠለሳል ብሎ ለክህነት የደረሱ 7 ልጆቹን ከፊቱ አሰልፎ በብይፍ መታቸው: የማይመለስ ሆነ ሚስቱ መክብዩ ትባላለች በጡትና በጡታ መካከል በብረት አለቅዞ ሰቀላት: አሁንም አልተመለሰም በቁመቱ ልክ ሻሸ አስጠ ምጥሞ ሰም አስነክሮ ብረት ምጣዱን አግሎ በራሱ ላይ ደፋበት ተንጨርጭሮ ሞቷል።

የእኒያስ ፍጻሜያቸው እንደም ነው ቢሉ ንዋያቱን ዘርፎ ሕዝቡን ማርኮ ከተመለሰ በኋላ ለወገኖቻችሁ ያልሆናችሁ ለኔ ምን ልትሆኑኝ ነው ብሎ አንዱን በብይፍ አስመት ቶታል። አንዱን በርጥብ ቆዳ አስጠቅልሎ ገደል ጥሎታል። አንዱን ግን ከምን እንዳደረሰው አልታወተም። እሱም

እልተጠቀመም። ቡኒ ወለተ ዱራ ላግባሽ ስላላት ተናዳ የኑቀዘ እንጪት በረበረበችበት ጉድጋድ ውስጥ ወድቆ ከዚያም ሰይጣ ን ጢቅ ብሎበት ሽቶ ተልቶ ሞቷል።

መኳና ሥቃይ የማይለውጡት
ያ ደን አልአዞር ካህን ነው በእውነት
ስንጥያኮስ ቢለው አንተ ሙት ካህን
ሕዝቡ እንዲቀበሉ ፃጉን አምላኬን
የኔን መሥዋዕት ሙዋ ትተህ ያንተውን፣
እንዲህ ቢል መለሰ ሳይርበተበት
አምላኬ የቀባኝ የሰጠኝ ክህነት
እንድሆን ነው እንጂ በጎ አብነት
አይደለም እንድሞሽ ሕዝቡን እንዳሰት
ከሙሞም አሁን መሥዋዕት ለጣዖት
ና ትሣኘ በለይፍህ ይሻለኛል ሞት
እንጥያኮስ መስሉት ፈርቶ የሚከድ
ሚስቱን አሰቀላት በኩላብ ከግንድ
ሰባት ልጆቹን አንድም ሳያተርፍ
ከፊቱ አቁሞ ፈጃቸው በብይፍ
ይህ ሁሉ ግን እርሱን አላሸረው
ይልቅስ ለአምኑቱ ጽናትን ሠጠው
እንጥያኮስ አይቶ በእምኑቱ መጽናቱን
ሲተማሙ ወሰነ አብዝቶ ሥቃዩን
በፈርቅ ጠቅሉ በሰም ውጠም ነክር
የጋለውን ምጣድ በራሱ አኑሮ
እንደትቢ በእሳት ሞተ ተንጨርጭር
ጻሩ ግን አልቀረም ደሙ እንዳፈሰሰ
አምላኩ ሰሰርቡ ጠላቱን ወቀሰ
ከፋው አንጥያኮስ ስላልተመለሰ
ሽቶ ተልቶ ሞተ በቁሙ በሰብሰ

ዘሌ 19:18 ዘጻ 32:35 ሮሜ 12:19

ነሐሴ 13 ደብረ ታቦር

ከዘጠኙ ዐበይት በዓላት አንዱ ነው። ምን አድርጉበታል ቢሉ ብርሃነ መለኮቱን ለሐዋርያት በደብረ ታቦር ገልጸበታል። ደብር ተራራ፣ ታቦር የተራራ ስም ነው ጌታ በመዋዕለ ስብከቱ ብዙውን ጊዜ የሚያስተምረው ተአምራት የሚያደርገው በተራራ ላይ ነበር። በዚህም ዕለት ዘጠኙን ከእግሩ ደብር ትቶ ሰብቱ ኤጥሮስን ዮሐንስንና ያዕቆብን አስከትሉ ከርእሰ ደብር ወጣ። ወተመለጠ ራዕዩ በቅድሚሆሙ ወአብርሀ ገጹ ከመ ፀሐይ ወአልባሊሁኒ ኮነ ጸዓዳ ከመ. በረድ ይላል አርአያው ተለውጦ ፊቱ እንደ ፀሐይ አብርቶ ልብሱ እንደ በረድ ነጽቶ ሙሴና ኤልያስ በቀኝ በግራው ሆነው ታዩአቸው። ሙሴን ኤልያስን መምረጡ ስለምንድርነው ቢሉ ሙሴ 570 ጊዜ ቃል ለቃል ተነጋግሮ ባይህ እወዳለሁ አለው። አልቦ ዘይራኢ ገጽየ ወየሐዩ አሐተ ሰዓተ እምዘሕይወቁ በዲበ ምድር ፊቴን አይቶ እንድ ሰዓት እንኳ መቆም መቆየት የሚቻለው የለም አለው። ይህ ካልሆነማ ባለሟል መባሉ ምኑ ላይ ነው።

ቢለው ድኅረሰ ትሬኢ ገጽየ መሥዋዕት ሁኜ በምቀርብበት ጊዜ እታይሀለሁ ብሉት ነበርና /ዘጸ 33:18+23/ ነው። ያን ለመፈጸም ኤልያስም እንዲሁ ተስፋ ነበረውና አንድም ጌታ ዕውር ቢያበራ ሙት ቢያነሳ ሙሴ ሹው ኤልያስ ነው ብለውት ነበርና የኛን ጌታ ግን ሙሴ ኤልያስ ይልሀል የሙሴ የኤልያስ ጌታ ደብሉህ እንጂ ብለው እንዲመለከሩ አምጥቷቸዋል። ፍጻሜውው ግን ደብረ ታቦር

የመንግሥተ ሰማያት ምሳሌ ናት። ሕጋዎያንም ደናግልም እንዲመርሷት ስማለየት ከሕጋውያን ሙሴን ከደናግል ኢሳያስን አመጣ። ጓላ ግን ስምዖት ተመንተው ብርሃነ መለኮትን ቢገልጽላቸው ከፈቱ ሙቆም ተስናአቸው ሙሴ ትሄደኪ መታበርያ ብሏል። ኢሳያስም ወደ መረዛው ተመልሰዋል።

ጴጥሮስ እመብ ትፈትድ ንንበር ዝ ወንጠር መለስተ ግንደረ ኢሐደ ስክ ኢሐደ ለሙሴ መኢሐደ ለኢሳያስ ብትመድስ እንዴን ላንተ እንዴን ለሙሴ እንዴን ለኢሳያስ ለስት ነጀ መርተን በዚህ እንኑር አሥ ። መጽአ ደመና ብሩህ መጸለሙ ይላል ይህን ሲናገር ብሩህ ደመና መጥቶ ጋ ነሳቸው። ወሊያውም «ዝንቱ ወልዳ ወልደየ ዘእረቅር ወሱቱ ስሙዎ ፀድ ደስ . ረሰኝ ልጀ ደህ ነው እሱን ስሙት» የሚል ድምጽ ከመጸላይ ተሰምቷል። እነ ጴጥሮስ ደንግጠው ወደቁ ተንሥኡ ወኢትፍርሁ ብሉ እንስቷቸዋል ከርእለ ደብር ቢመርዱም ያዩትን የሰሙትን እስከ ትንሣኤው ስማንም እንዳይናገሩ አዟቸዋል። ማቴ 17:3-9

ደመኾን በእገሪ ደብር ትቶ ለስቱን አስከትሉ መውጣቱ ስለምንድር ነው ቢሉ ከመጠ ብርሃነ መለኮቱን ሊያይ የማይገባው ይሁዳ ነበርና ትቶትም ቢሄድ ስኖ ዓል ነበርና እንድም ጴጥሮስ እምታለሁ እንጠፋ ብሎ ከንቱ ይራት ብሉት ነበርና እሱን ለመት የሚልውን እንዲሰማ አምጥቶታል: ዮሐንስና ያዕቆብንም በመንገሥቱ በመጣ ጊዜ ወቶን በገሪ መተመጥን ጀተው ነበርና ነው። ያስ ቢሆን ከተራሮች ሁሉ ታቦርን ስለምን መረጠ ብሉ ጻዲት «ታቦር መእርጦንሉም በስመ ዚእክ ይትፈሥሑ» መዝ 87:12 ብሉ ነበርና ያን ለመጀመር ነው።

እንሂ ደብረ ታቦር ምንኛ ታደለ
ጌታ መሰኮብን የመሰዳሬ
ያው ያሳው ሁሉን ስመሰከረ
በብርሃን ተመሳተል ይመነትን
ስመንግሥተ ሰማይ ምሳሌ ሆነ
ዝም እንዲያመጋቡት በእምሳክቱ
እዝ ይቃር ታየ ጌትነቱ
እብ መዘረስት ወደመና እሙ

የምጽው ልጅ ይህ ነው ሰሙት ብሉ
መሰና ኢሳያስ ካሰብት መተተው
ቀመው መሰክሩ ስተን በገሪው
ከፋና የሐንስ ያዕቆብ ሀሳችሁ
ጌታ ጌትነቱን ገልጾ ያሳያችሁ
የክብሩ ናኖው ያዩ ገደናቸው
እኛም በእዛችን ገሐብን እንመን
እንደ ሐዋርያት እንድናይ ክብሩን።

ምዝ 23:4 ማቴ 5:8

ነሐሴ 16 ፍልሰተ ሥጋሃ ለእግዚእትነ

እመቤታችን ጥር ሃያ አንድ እሁድ ተነ ግረጅን ወሰሩል ፤ መጽሐፏን ተምረናል። ሐዋርያት ሊተብጅት ዓዝር አድርገው ወደ ጌቱ ሲሚኒ ይሠዋት ዚሄዱ አደሁድ ስምተኝነት አያርፋምና ተድሞ ልጇን ተነግ ወረገ እያሉ ዚያውኩን ይኖራል። እሁን ደግም እሳን ተነሳች ወረገች እያሉ ሊያውኩን አደደለም ገው ናውሚ ሥጋ ስግርያም ሥጋን እናቃተል ብሎ ዜጠላትነት ተነሳ። ከሁሉ እንዱ ታውሩንስ ተራምዶ አዘዙን ወሰጠው የታዘዘ መልአክ ሁለት እጇን ወደይፍ ተሣው። ከእግሯ ተንጠልተሱ ተረ። ወድያው ማሬና ብሉ ዚማሬናት ራሳን ዘገፀል አድርጋ ጴጥሮስን እንደገረው አድርገት አለችው። ዚመልው ድኖ ተነስቷል። ከዚህ በኋላ የሐንስን ወሌምር ከመጨለማው ነጥቆ ኸት በዚህ አይወት ሥር አኑሯታል።የሐንስን እንደምን ሞኝ አሉት። ኸት በዚህ

አይወት ሥር አኑሯታል አሳቸው። የሐንስ አይቶ እኛ ሳናይ ብለው ከኑሐሴ ማባቻ ጀምረው ሱባዔ ገቡ። ሁለት ሱባዔ ሲጨርሱ 14 አምጥቶ ሰጥቷቸው ቀብረዋታል፣ ሞክሞ ተነሥታለች ። ተግስ አልክረምና ደመና ጠቅሶ ከሀገረ ስብኩቱ ሲመጣ ስታርግ አማቸት። ወፈቀደ ይደቅ እምደመናሁ ይላል ተድሞ የልጅሽን ትንሣኤ ሳላይ ቀረሁ እሁን ደግም ያንቺን ትንሣኤ ሳላይ ቀረሁን ብሎ ተናደደ እኒያ ትንሣኤዬን ዕርገቴን አላዩም እንተ ግን እይተሀል አሁንም ሄደህ ተነሣች ዕረገች በላቸው ብላ ሰበደን ሰጠቸው። ሄደ የእመቤታችን ነገር እንደምን ሆነ? አላቸው። አግኝተን ተበርናት አሉት። ሞት በጥር በኔሐሴ መታበር ለስሚም እያምር ተውይህ ነገር አይመስለኝም አላቸው። ጴጥሮስ አንተን እንጂ መጠርጠር ልግድህ ነው ተጠራጥርህ ሰውን ስታጠራጥር ትኖራለህ አለው። ጴጥሮስ ተቆጥቶ ፊት ፊት እየርጠ እነሱ እየተከተሉ ጌቲ ሰግኔ ከመቃብሯ ደረሱ። ቢከፍተው አጣት ደንግጸ ቆመ አታምኑንም ብሎ እንጂ አመቤታችንስ ተነሣች ዐረገች አላቸው። ምን ይዘህል አሉት። ዚዘ ሰበን አልንሣችሁምን አላቸው። ትንሣኤ ዕርገቷን አምነው ለበኑን ለበረከት ተካፋለውታል።

በማመቤ ቶማስ አይቶ እኛ ሳናይ እንቀራለንን ብለው ሱባኤ ገቡ። በአሥራ ሰድስተኛው ቀን ጌታ ከሰማያት ወርዶ እመቤታችንን መንበር ጴጥሮስን ተራዳኢ ካህን አስጠ ፋኖስን ሠራዊ ዲያቆን አድርጎ ቀድሶ አቀርቧቸዋል።

የእመቤታችን ያረገችው በ 49 ዓ.ም ነው።

ደብርግል ይደንቃል የድንግል ዕረፍት
የአምላክ እናት ሆና ሞትን ስትዋት
ስድሳ አረት ዓመት ዚዘሀች ንስም ስትኖር
ደስታ አልነበራትም ከመከራ በቀር
ኖ ስትመሚ እንሚ ከስናቷ ማነሠን
ንስም ያዕያታት ነዘረ ስጸትን
በመንፈስ ቅዱስ ጥበር ሰጇንም ስትወልድ
ታሳድጓት ነበር በዘይቂ በትመድ
ፕቂት ዘመናትን ከዕያችም ጓላ
ደግም አዘዘራትት ሰጇን ዘእንጨት ስትላ
ያዋችው መክራ ድንግል በዚያች ዕለት
ሬጽሞ አያልችም ዚመሬ እንኪ ጓመት
ምንም ብትጠናና አይታ ትንሣኤውን
ታዝንነበር ሁሉ ስለታየችን መጻን
አይደንችም ወይ ታዲያ የአምላክ ሥራው

እጅግ የከበረች ንጽሕት ማደሪያው
እንደሰው ሳትኖር ስትሞት አንደሰው።
ስዕተድላ ስደስታ ሳትኖር ስማለት ነው:/
ፕር ሃያ አንድ ቀን ስዘም ዕለት
ተቀምጣ ሳለች ስሐንስ ዜቴ
ጌታ ስክብር መጥቶ ስእምታ መጣት።
ከንለም ሊያሳርፋት መምጣቱን ስትሰማ
አለችው እንደምን ደሀዋሰ ይሆማ
ወሊያው በተመከሰ ንልጠ አብያት
ጽጽን ስሊአል ያሉትን ነፍሳት።
ነፍሳትን ስሊአል ፈሙታዊ አይታ
እኔ ልሙት አለች ስለነርሱ ፈንታ።
ጌታም ዚያረሳት ቃል ኪዳኑን ጎበቶ
ነፍሷን አሳረገ ከሥጋ ለይቶ።

ነፍሳት ገነት ገቡ ከሞት ጉድጋድ ወጥተው
የድንግል ዕረፍቷ መድኃኒት ሆኗቸው
ሐዋርያት ጀተው ሥጋውን ሊቀብሩ
ወደጌቴ ሲማን ይዘዋት አመሩ
ደግሞ እንደ ልጇ ትነሣለች ብለው
አይሁድ ዚያታዋሷት መጡ ተሰብስበው
ታውሩንያ ዘሉ አልጋውን ሲይዘው
የታዘዘ መልአክ እጆቹን ቆረጠው
ለርሷ ግን ደግነት ልማጇ ነውና
በክብር ተነጠቀች እጆቹን አድና።
የሐንስ ሲመለስ ልቡን ደስ እንዳለው
በዕፀ ሕይወት ሥር መሆኗን ነግሯቸው
ሱባዔ ጀመሩ ሊያዩአት ተመኝተው
ሁለት ሱባዔ ጸመው ነሐሴን
አምጥቶ ሠጣቸው ጌታ ሥጋዋን
እነርሱም ተበሯት በጌታ ሲማን።
በስስተኛውም ቀን በዕለተ ሠሉስ
ከሙታን ተነሣች እንደ ክርስቶስ
በመላእክት አጀብ በጥውም ማጎሌት
ተግስ በጸሙና ስታርግ አያት
ዕርገቷን ከተግስ ሐዋርያት ሰምተው
በዓመቱም በአንድነት በሱባዔ ተግተው
በአሥራ ስድስት ቀን ጌታ መጥቶላቸው
በርሷ መንበርነት ተድሶ አቁርቧቸው
ዕርገቷን ሰበኩ በዓለም ሁሉ ዞረው።
ወትተውም ንግሥት እንዳለ ጸዊት
ሕያው ሆና አለች ዛሬም የእኛ እናት
በልጇ ቀኝ ሆና ከብራ በስብሐት
ለፍጥረቱ ሁሉ ስታሠጥ ምሕረት

ለ. /ፍልሰታ ሥጋሁ ለቅዱስ ጊዮርጊስ/

ፀሐይ ከመመላለስ ማይ ከማፍሰስ እንደማያቋርጥ ክርስቶስን አልከድም የሚል አንድ እንኳ በጠፋበት ጊዜ በክርስቶስ አምላክነት የጣያትን ከንቱነት በመመስከር ያለማቋረጥ 7 ዓመት ሲሰቃይ 3 ጊዜ ሲሞት ሲነሣ ቆይቶ በ4ኛው ሚያዚያ 23 ቀን ዐርፏል። ጌታም እንደወደደው ወዶታልና እንዳከበረው አክብሮታል ና ዕረፍቱን እሱ ለቤዛ ብዙኃን በመስቀል ተሰቅሎ ሥጋውን ቆርሶ ደሙን አፍስሶ ባረፈባት ዕለተ ዓርብ በዘጠኝ ሰዓት አንዳደረገለት ፍልሰተ ሥጋውንም ከእናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም ዕርገተ ሥጋ ጋር አንድ አድርገው እንዲያከብሩት በዚሁ ዕለት በሀገረ ሙላዱልዳ በስሙ ወጳንጹለት ቤተ ክርስቲያን እንዲያፈልሱት አድርጓል።

ሐ. ዕረፍቱ ለጊጋር መስፍን ሶርያ

መስፍን ሶርያ ነበረ። እመቤታችን ወደ ግብጽ በተሰደደች ጊዜ ከዚቱ እንግድነት ሰንብታለች። ወጥታ ከሄደች በኋላ የሄርድስ ብላቴኖች መጥተው እንዲህ ያሉ ሰዎች ከቤትህ ገብተዋል። አውጣ አሉት። እኔ በእጃችሁ ቤቷ ከፈታችሁ ገብታችሁ ማየት ትችሉ የለምን አላቸው። ገብተው ፈልገው ቢያጧቸው ደብቀህቸው ነው እንጂ ብለው ባሰይፍ መተውታል።

➢ ሰማዕት የሆነው በ 2 ዓ.ም ነው።

ነሐሴ 22 ዕረፍቱ ለሚኪያስ ነቢይ

ሚኪያስ ማለት መኑ ከመ እግዚአብሔር ማለት ነው። ትውልዱ ከነገደ ንፍታሌም ነው። ቁጥሩ ከ 12 ደቂቀ ነቢያት ነው። ንጉሡ አክዓብ ይባላል። የይሁዳውን ንጉሥ ኢዮሣፍጥን ከኔ ጋራ ወደ ሬማት ዘገለዓድ አትወጣምን አለው። ያስ ቢሆን ፈታደ እግዚአብሔር ሳንጠይቅ ይሆናልኋ አለው። ደግ ነገር አይናገርልኝም እንጂ ሚኪያስ ወልደይምላ ነብር አለው። ጥሩት አለ፡ ነቢየ እግዚአብሔር ወደሬማት ዘገለዓድ ልውጣን አለው። አስራኤል ጠባቂ እንደሌለው መንጋ ቢቅበዘበዙ አይቻለሁና ሂድ ተከናወን አለው ይሸውልየ ክፋ እንጂ ደግ ነገር አይናገርልኝም አላልሁምን አለው። አንተ ከነቢያት ሁሉ የተለየህ ነህን አሉት። እሊያንማ ጌታ አክዓብን ወደሬማት ዘገለዓድ እንዲወጣ የሚያታልል ማነው ቢል ከመናፍስት አንዱ እኔ በነቢያቱ አፍ መንፈሰ ሐሰት አለው። ሲዲቅያስ ዘሱ ፈቱን ጸፋው። አክዐብም በደኅና እስክመለስ ድረስ የመከራ እንጀራ እየመገብህ አኑረው ብሎ ወደ ኢዮአስ ሰደደው። ያም አልተረ አክዓብ በጦር ተወግቶ ሙቷል። እስራኤል ጠባቂ እንደሌለው መንጋ ተቅበዝብዘዋል። 2 ዜና 18:1 – 3

ከዚህም የበለጠ የሥጋዊ ነገር ተገልጸልት ወእንቲኒ ቤተልሔም ምድረ ኤፍራታ ኢትቲሁቲ እምነገሥተ ይሁዳ አስመ እምኔኪ ይወድእ ንጉሥ ዘይፌሥሎ ለሕዝቡየ እስራኤል ሲል የጌታን ከሰማያት መወረድ በቤተልሔም መወለድ አንድም ቤተልሔም ቤተ ኅብስት ከተባለች እመቤታችን እንደሚወለድ ትንቢት ተናግሯል። ሚክ 5:2

ከዘሁም በኋላ እስከ ሕዝቅያስ ዋልዲአ ካዝ ንጉሠ አስራኤል ድረስ አስተምሯል።

➢ መዋዕለ ትንቢቱ ከ 735 – 688 ዓ.ም ነው።

ነሐሴ 24 ዕረፍቱ ለቶማስ ዘመርዓስ

በመርዓስ ኤጲስ ቆጶስነት ተሹሟል ሲያስተምር ዐሳዉያን ሃያ ሁለት ዓመት ሙሉ ዐጽቱ ዐጽቁን እየቆረጡ ለጣዖት ሲያጥኑት ኑረዋል።

ከዚህ በኋላ ዘመነ.ሰደት አልፎ በንጉሥ ቈስጠንጢኖስ ቀርነሃይማኖት ቆሞ ባለ አርዮስ ወልድ ፍጡር ብሎ ተነሣ። ንጉሡ በኒቅያ ጉባዔ ይሁን ብሎ አዋጅ ነገረ። ደቀመዛሙርቱ በቅርጫት አድርገው በአህያ ጭነው ሲሄዱ ካደረሱት ቦታ አርዮሳውያን ሌሊት ካደረበት አህዮቹን አንገት አንገታቸውን ቆርጠው ጣሏቸው። እሱም በጸጋ እውቆ ካህ ሳይቀድ ተነሥቶ ልጆቼ ሜኑ አላቸው። ቢሄዱ ተቆራርጠው አገኟቸው ምኑን ሜነው እንዲህ አድርገዋቸዋል አሉት። ራሳቸውን ካንገታቸው ገጠሙ አላቸው። አህዮቹ አንዲቷ ጥቁር አንዲቷ ነጭ ነበሩ። የነጭነቱን ከጥቁሪት የጥቁሪቱን ከነጭቱ አድርገው ገጠሙት። ቢባርካቸው ተነሥተዋል። ከዚያም ሲደርስ ንጉሡ ቈስጠንጢኖስ ስነ. ጽድቁን ተረድቶ አባቴ በረከትህ ይድረሰኝ አያለ ከሰይፍ የቀረ ሰውነቱን ዳሰታል። አርዮስን አውግዞ ሃይማኖት መልሶ ወደ ሀገሩ ከተመለሰ በኋላ ብዙም አልቆየም በዚህ ዕለት ዐርፏል።

ለ. ዕረፍቱ ለአቡነ ተክለሃማኖት/ከ 1215-1313/

ተክለሃይማኖት ማለት ተክለ.አብ ተክለ.ወልድ ተክለ.መንፈስ ቅዱስ ማለት ነው። ብሔረ ሙላቸው ጽላልሽ /ዞረሬ/ ነው። አባታቸው ጸጋ ዘአብ እናታቸው እግዚአ ኃረያ ይባላሉ። ቀዳሚ ስማቸው ፍስሓ ጽዮን ነው። ዓመት ከሶስት ወር ሲሆናቸው በምድረ.ሸዋ ይልቁንም በጽላልሽ ረሀብ ሆነ። እግዚአ ኃርያ የቅዱስ ሚካኤል በዓል ሲታሳልብን ነው? አያለች ስታለቅስ እንባዋን ጠረጉላት የቅዱስ ሚካኤል በዓል ሊታገልብኝ እንደሆነ አያውቅ ምን ይሰኛል ብላ ጡቷን አሳረስቻቸው። መጥባቱን ትተው ወደ ቤት አንድታገባቸው አመለከቷት። ይዛቸው ገባች። አፍኝ የስንዴ ዱቄት ያለበት እንቅብ ነበረ። እጇቸውን ቢጭንብት መልቶ ፈሰሰ። ዘጠኝ እንቅብ አስመጥታ አቀረበችላቸው። አየዘገኑ ጠብ ጠብ ቢያደርጉበት ዘጠኙም መልተው ተገኝተዋል። የቅቤውንም ማሰር

አስመጥታ እቅቸውን ብትከተው ከአባት እንደ ጣዱት ፈልቶ መልቷል። ሌላውንም የሚያስፈልጋትን ሁሉ በእቅቸው እየዳሰሰ አበርክተውላታል። ይህንንም በዓይነቱ አዘጋጅተው መጋቢት 12 ቀን በቅዱስ ሚንኤል ስም የወጣ የወረዳውን ያሰፈ ያገደመውን ሁሉ ሲያበሱ ሲያጠቡ ውለዋል። አነሱም እንጂ የረሀቡ ዘመን አስኪያልፍ ድረስ ሲመገቡት ኑረዋል።

ስለት አመትሲሆናቸው አባት እናታቸው ሕይወት ብነበጽዮን ስሚባል መምህር ስሚቸው። ጌታ ልቡናቸውን ብሩህ ልሳናቸውን በሊህ አድርጓቸው መምህራቸው ከሚነግራቸው ሌላ መጻፍትን አንብበው ምሥጢር የሚተረጉሙ ሁነዋል። ከዚህ በኋላ ጸጋ ዘአብ ዲቁና ሲያሾሚቸው ከአባ ጌርሎስ ይዘዋቸው ሄዱ። ቅዱስ ሚካኤል እስመናሁ ይመጽአ ንዜነ ወልድ ኅሩይ ዘኢይከውኑ ሰማይ ወምድር ሄጠ.አሐቲ ሥዕርተ.ርእሱ-ሰማይና ምድር የአንዲት ጸጉሩ ዋጋ የማይሆኑ የእግዚአብሔር ምርጥ መጥቷልና ተቀብለህ መዓርገ.ዲቁና ሰጥተህ አሰናብተው አላቸው።አላቸው ተደስተው አነሱንም አስደስተው ተቀብለው መዓርገ ዲቁና ሰጠተው አሰናብተዋቸዋል።

ሲመለሱ ጊዜው መሸተባቸው ስንት አልቆባቸው ከመንደር ገብተው ሰላም ለእናንተ ይሁን አሏቸው። እናትህን ሰላም ይንሳት ምን ልትሆን መጥተህል አሏቸው። ይልቁንም አንዱ ፊታቸውን ጸፋቸው። ወደጌታ ቢያመለክቱ ቅዱስ ሚካኤል በአውታረ.ነፋስ ውሃሮበአስዋጠ.አሳት እየገረፈ ማረኝ ማረኝ አሰብሎታል። መጸጸተን አይተው ጸልየው አውርደውታል።

መሠርያን መስለውት ጸልቷቸው ነበር። አሁን ግን ከቤቱ አስገብቶ ማዕድ ሠርቶ መግቢቸዋል። ሚስትና ልጁ ድውያን ነበሩ። የእቅቸውን የእግራቸውን አጣቢ ቢረጫቸው ድነው ተነስተዋል። በዚህ ጊዜ የ1ኛ ዓመት ልጅ ነበሩ። አካለ መጠን ሲያደርሱ ሚስት አሞተው አመጡላቸው። ሽሽተው ሄደዋል። ከዚያም ዘንድ ከጸጸሉ ከአቡነ ጌርሎስ ሄደው መዓርገ ቅስና ተቀብለው ለቀ ካህናት ዘምድረ ሸዋ ተብለዋል። ከዚህ በኋላ አባት እናታቸው በ 5 ቀን ልዩነት ተከታትለው ዐረፉ። ዕዳሰ.ማውታ ሁኔ ቀረሁ ብለው አዘኑ። አንድ ቀን ሲያድኑ ወደ ዱር ሄዱ። ቅዱስ ሚካኤል ተገልጾ ለካህናት የማይረባውን አይን ልታድን መጣህን አላቸው። ወዲያውም ጌታ በቅዱስ ሚካኤል ክንፍ አርፎ ኢፍቀርየ ፍስሓጽዮን ናሁ ኅረይኩከ ከመ.ትኩን ሐዲስ ሐዋርያ -ሐዲስ ሐዋርያ አንድትሆን መረጥሁህ እምይእዜሰ ኢትንሰው አራዊተ አላ ትንውነፍሳተ አንግዲህም ነፍሳትን አንጂ አንሰሳ አታድንም ስምከሰ ይኩን ተክለ.ሃይማኖት ስምህም ተክለ ሃይማኖት ይባላል ብሏቸዋል። አላቸውም ይህን ከሰሙ በኋላ ልዋል ልደር አላሉም። ሰሰቱን ቤታቸውን ከፍቱን ትተው ማስተማር ጀመረዋል። ጣዖታቱን እያፈራረሱ ኢጋንጉቱን እየደመሰሱ ከተታ ደረሱ በወንጌል እመነ ክርስትና ተቀበሉ አሏቸው። እምላክችንን ትተን አይሆንም አሉ። ማንን ታመልካላችሁ? አሏቸው። ብንቸገር የሚረዳን ብንታመም የሚያድነን ታሳት ዛፍ አለ አሏቸው። እንግዲያስ እኔም እንድሰግድሰት ካለበት አድርሱኝ አሏቸው። ይዘዋቸውሄዱ። ሲደርሱ ሶስት ምዕራፍ ሲቀራቸው በዚያ ያደረ ሰይጣን ተነስሃይማኖትን መልሰክኝ እያለ ይጮህ ጀመረ። ስምህ እንግዳ ምግባርህ እንግዳ አምላካችን አልወደደህም ከዚህ ቶይ አሏቸው። ወደጌታ ቢያመለክቱ ዛፉ ተነቅሎ መጥቶ ከፊታቸው ቆመ። ሰይጣኑንም ቅዱስ ሚካኤል በሐጸ.እሳት እየነደፈ አጠፋው.ው። ዛፉ ሲነቀል ከሥሩ ጎንበስ ቀና ሲሉ የነበሩ ሰዎች

ሞተው ነበር። ቀድሞ ከሞቱትም 15ቱን ፈጠምረው አስነስተዋቸዋል። በዚህም በዚህም ከሰምንት አልፍ ያላነሱ ነፍሳት አምነው ተጠምቀዋል።
መስፍን.ብሔሩ ድል አሰግድ ይባላል። በዚህ ዛፍ ምክንያት በቀን 100 ወቂት ያገኝ ነበር። እንግዲህማ ይህ ሁሉ ሲቀርብኝ አይደለምን ብሎ ብላቴናቹን አስከትሎ ሄደ። አላቸው ለመፍቀደ ደብር ይሆንኛል ብለው ያን ዛፍ ያስፈልጠ ነበር። እማላቸዋለሁ ብሎ ሲንደረደር የአንጨት ስንጣሪ ከላይኑ ገብታ አንደ አሳት ጠበሰችው። ዋይ አለ ፈውሰውት ከነቤተሰቡ አምኖ ተጠምቋል።
ከዚህ በኋላ ምድረ.ጻሞት ገቡ። ንጉሡ ሞተሰሚ ነው። ከወዴት መጥተህል አላቸው። እማልከትህን አንጻጠፋ ከጌታ ተልኬ መጥቻለሁ አሉት። አንተን እንድናመልክህ መጥተህ ብሎ በቀፎ አድርጎ ጠመግራር ከሚባል ገደል አስጣላቸው። ቅዱስ ሚካኤል ነጥቆ ከንጉሥ ፊት አደረሳቸው። ሁለተኛ አስጣላቸው። የጣኒቸውን ብላቴኖች ቀድመው ከደጁ ተገኙ። ይህ መሠርይ ብሎ ሰይቱን ቢወረውር ከእጁ ተጠቅልላ ቀረች። ሁለተኛም ቢወረውር ከእጁ ተጠቅልላ ቀረች ሥቃዩ ጸናበት። ዋይ አለ። ያድኑኛል ይጠብቁኛል የምትላቸው ካህናተ.ጣዖትህ አያድኑህምን አሉት አስጠርቶ አድኑኝ አላቸው። የዚህን ሥራይ መፍታት እንደምን ይቻለናል አሉ። እኔ ካዳንኩህ እነሱን ካላዳንኩህ እኔን እንድትቀጣ ቃል ግባልኝ አሉት። ቃል ገባላቸው። ጸልየው አድነው.ታል። ይልቁንም ከ 25 አመት በፊት እናታቸው እግዚእ ኃሌያን አማሰሁ ብሎ ከጣዖቱ ፊት ባቆማት ጊዜ በተፈጸመው ግሩም ርእይ ልቡን አጥቶ አንድ ጊዜ ገደሉት አንድ ጊዜ አድኑት ከአየር ላይ ቤት ስሩልኝ ከምድር በታች ዘር ዝሩልኝ ሲል ደናር ነበር ከዚህ ሁሉ ጀመሰለው.ታል። ካህናተ.ጣዖቱ ገበሰይፍ አስፈጅቷቸዋል።

አሱም አምና ተጠምቋል። ከዚህም የበዙ ተአምራትን እያደረጉ አያስተማሩ አብያተ ክርስትያናት እያሠሩ 12 ዓመት ኑረዋል።

ከ 12 ዓመት በኋላ ወደ ምድረ አምሐራ ሄደው ከአባ በአሉት ሚካኤል ገዳም አዕል አየፈጩ ሙሃ አየቀዱ እንጨት አሰበሩ ይልቁንም ሐሙም አየፈወሱ ሊጋንነትን እየደመሰሱ 10 ዓመት ኑረዋል። ከዚህ በኋላ ቅዱስ ሚካኤል ሐያቱን እንደ ደንቢያ እንደ ብረት አጽንቶላቸዋው በአግራቸው አየተራመዱ ከአባ ኢየሱስ ሞአ ገብተው ልብሰ ምንኩስና ለብሰው በጾም በጸሎት ተወስነው 10 ዓመት ኑረዋል። ከ10 ዓመት በኋላ ደብረ ዳሞ ገብተው ከአባ ዮሐኒ አስኬማ ምንኩስና ተቀብለው 10 ዓመት አገልግለዋል። በዜዳ ጊዜ ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና ይሙት በቃ ብሎ የማጠርዱበትን ገመድ ከሥሩ ነቀለባቸው። ጌታ ሆነራ በቀኝ ሶስት ሶስት /ስድስት/ አክናፍ ሠጥታቸው በዚያ በረው ወርደዋል።

ኢየሩሳሌም ደርሺ ቅዱሳት መካናትን እጅ ነስቼ ልምጣ ብለው በሠረገላ ብርሃን ተጭነው ሲሄዱ በጽንፈ ኤርትራ አንድ ሙት አገኙ። እንተ ምውት ለእመ ኮነ ክርስቲያነቂ ተንሥእ እብለክ በስሙ ለአግዚአየ ኢየሱስ ክርስቶስ ተነሥ አሉት። ተነሥኧል። ምን ሆነህ ሞትክ አሉት። ኢየሩሳሌም ሂጀ እጅ ነስቼ እመጣለሁ ብዬ ከዚህ ስደርስ ውኃ ጽም ጸንቶብኝ ሞትኩ አላቸው። አስከትለውት ሄደው ቅዱሳት መካናትን ተሣልመው ሊቀጳጳሰቱ ዮሐንስ ይባላል እጅ ነስተውት ተመለሱ። በዚህ ዓመት ሶስት ጊዜ ኢየሩሳሌም ደርሰው ተመልሰዋል። ሊቀጳጳሳቱ መነኮስ በዓት ሠርቶ ብፅዓት ገብቶ በጽሙና በብትሕውና ይኖራል አንጂ ይዞራልን በዓት ሰርተህ ብፅዓት ገብተህ በጽሙና በብህትውና ኑር አላቸው። ከኤርትራ ጀምረው እያስተማሩ ተመልሰው በደብረ ሊባኖስ በዓት ሠርተው ብፅዓት ገብተው ተቀምጠዋል። በዚህም ላይ አጋንንቱን መሠርያኑን በኃይለ አግዚአብሔር ድል ነስተው አሕዛብን በሃይማኖት ወልደው በምግባር አሰድገው የሚኖሩ ሁነዋል። ካመኑት ብዙዎቹ አሣቸውን ተከትለው ከወገኖቻቸው ተለይተው ሥርዓተ ምንኩስና ተምረው በጽሙና በብሕትውና የሚኖሩ ሁነዋል። ከሳቸውም ፍጹምነት የተነሣ ደቀመዛሙርቶቻቸው ወንዶችም ሴቶችም በግብረ ኃጢአት ላይተዋወቁ ባንድ ላይ ያድሩ ነበር።

ከዚህ በኋላ ከበዓታቸው ገብተው ወደፊት ወደኋላ ቁጭ ብድግ እንዳይሉ ከፊት ከኋላቸው ከግራ ከቀኛቸው ስምንት ጦር ተክለው ሱባዔ ያዙ። ከቁመት ብዛት ከገድል ጽናት የተነሣ አንድ እግራቸው ጥር 24 ቀን (13 06 ዓ.ም) ተቆርጦ ወድቋል። ከዚህም በኋላ ባንድ እግራቸው ቆመው 7 ዓመት ኑረዋል። ጊዜ ዕረፍታቸው ሲደርስ ጌታ እመቤታችንን መላእክትን ነቢያትን ሐዋርያትን ጻድቃን ሰማዕታትን አስከትሎ መጥቶ ኢፍቁርየ ተክለሃይማኖት ወዳጀ ተክለሃይማኖት ሆይ ሰማዕኩ ጸሎተከ ወስእለተከ ልመናህን ሰምቼ ወናሁ አእርፈከ እምብዙኅ ጸማ ከድካምህ ላሳርፍህ መጣሁ ኀበ ሀሎ ፍስሓ ህየ አነብረከ መንፈሳዊ ደስታ ካለበት አሳርፍሀለሁ እምዝ ዳግመ ኢይፈክዘከ ሞት እንግዲህም ሁለተኛ ሞት አያገኝህም በተስፋህ ያመነውን በቃል ኪዳንህ የተማጸነውን ሥጋህን የቆረስክበትን ደምህን ያፈሰስክበትንም ቦታ እጅ የነሣውን ሁሉ ከሞተ ነፍስ ከርደተ ገሃነም አድንልሀለሁ በዚህችም ቦታ በተስፋህ ጸንተው በክዳንህ ተማጽነው የሚኖሩ ልጆችህን እንደ ሰማይ ከዋክብትን ባሕር አሸዋ አበዛልሀለሁ ብሎ ተስፋቸውን ነግሯቸዋል። ከዚህ በኋላ ሕማመ ብድበድ ለሞታቸው ምክንያት ሁናቸው በተወለዱ በ 99 ዓመት ከ 10 ወር ከ 10 ቀናቸው በዚህ ዕለት ዐርፈዋል።

አባ ተክለሃይማኖት ክቡር ወቅዱስ ከክህደተ ያለተማ ከአጋንንት ግዛት
ሐዲስ ሐዋርያ ሶታሬ ተማስ። በወንጌል ቃል ማርከ ነፍሳትን ከሞት
እርሱን ለምስጋና ጌታ ቢመርጠው እጅ መንሻ አቀረበ በአምላኩ ፊት
ኘ የእናቱን ጡት ጠብቶ ሳይጠግበው ጻድቃንን እናክብር ስንኖር በምድር
ቅዱስ ቅዱስ ብሎ አመሰገነው። እንደተናነገረው ዳዊት በመዝሙር
በጥዋም ምስጋናው በሥሙር ጸሎቱ ጽግ ጻድቅ አባት የሕግ መምህር
በአምላክ ቢረክት ተመላች ምድሪቱ። ቢረክት ያሰጣል መንፈሳዊ ክብር።
መንፈስ ቅዱስ በርቡ ሰላደረበት

መዝ 53:6 ማቴ 10:41 ·

ሊ. ዕረፍታ ለ ቅድስት ክርስቶስ ሠምራ

ሀገሯ ቡልጋ ቅዱስጌ ነው። አባቷ ደርባኒ ኢናቷ ዕሌኒ ይባላሉ አካለ መጠን ስታደርስ ሠምረጊዮርጊስ ለሚባል ደግ ካህን ዳሯት። ሁለት ልጆች ወልዳለታለች። ንጉሡ አጼ ገብረመስቀል የልቧን ትንነት የግብሯን ደግነት ሰምተው የምትሰብሰው የምታነጽፈው አልባሲውርቅ ወጥተው ወርደው የሚያገለግሏት 174 ብላቴኖች ሰደውላታል። አንዲቷ ቤጠባዬአዋ በሥራዋም ታስቆጣት ነበር። አንድ ቀን ከአሳት ዳር ሳሰች አገኘ አጣውን እየቀባጠረች ብታስጨንቃት ፍሙን በአጇ ታፍና ከአፏ ጣለችባት። ቁስላ ሞታለች። ሕገ.እግዚአብሔር አፍርሺከጌታዬ ተጣልቼ የምሾልክበት ቀዳዳ የምሮጥበት ሜዳ አጥቼ ቀረ ብላ ታስቅ ስ ጀመር ወዲያውም ይህች ቁላቴና ብታነሳልኝ ከዓለም ተለይቼ ገዳም ገብቼ ባገለገልሁህ ነበር አለች። ተነስታለች። ከዚህ በኋላ አልባስ ምንኩስና አዘጋጅታ ሕፃኑን ወንድ ከዚህ አደፃብም ቢሷት ከአንቀፁ ትታ ገብታለች። ቅዱስ ሚካኤል ነጥቆ ሄርድስ ካስፈጃቸው 14 አልፍ ከ4 ሺህ ሕፃናት ደበሮታል። አሷንም በክንፉ ተሸክሞ ጽንፈ ጣና አድርሷታል።

ከመከራዋ ብዛት ከገድሏ ጽናት ሰውነቷ ተቡሰስቶ የዓሣ መመላለሻ እስኪሆን ድረስ ክፍሉሩ ገብታ ወደ ግራ ወደ ቀኝ ላትል 12 ዓመት ኑራለች። ጌታ መጥቶ ምን እንዳደርግልሽ ትወድጃለሽ አላት። ከአንጨት የማይጠሰ ከብረት የማይዝግ ከሰውም የማይበድል የሰምና ውሉዲአዳም እንዳይሰቁ ዲያብሎስን ማርልኝ አለችው። ምሕረትን ቸርነትን አይሻም እንጂ ከሆነልሽስ ጠርተሽ አምጪው አላት። ቅዱስ ሚካኤል ወስዶ ጽንፈ.ሲኦል አደረሳት። ጌታ ምሬሐለሁ ብሏልና ና ውጣ አለችው። በምድር ፈልጌ ባጣሽ ሳዝን እኖር ነበር አሁንማ ከቤቴ መጣሽልኝ ብሎ ጎትቶ አስገባት። ቅዱስ ሚካኤል ተከትሎ ገብቶ በክንፉ ነጥቆ አውጥቷታል። ስትወጣም ስለመከራዋ ብዛት ስለ ገድሏ ጽናት 6 ክንፍ ተሰጥቷት ነበር።። በዚያ ነፍሳትን ማርካ ወጥታለች።

ከዚህ በኋላ ዜና.ገድሏ ስነ.ጸድቋ በየአህጉሩ ተሰምቶ ከ 1279 ያላነሱ ደናግል ተሰብስበውላት ጽመና ብሕትውና የምታስተምራቸው ሆናለች። በፍጻሜ ዘመኗ በቁመቷ ልክ በዓት ሠርታ ከግራ ከቀኝ ከፊት ከኋላ 12 ጦር ተክላ ወዲያ ወዲህ ላትል ቆማ 12 ዓመት ኑራለች። ከዚያውም ዘንድ አሰግዳለሁ አያለች ጎንበስ ቀና ስትል ሥጋዋ በጦር ተወግቶ ተፈቶላ አልቋል። ጌታም ይህን ሁሉ መከራዋን አንደመሥዋዕት ቆጥሮላት አእላፍ መላእክቱን አስከትሎ መጥቶ በተስፋዋ ያመነውን በቃል ኪዳኗ የተማጸነውን አስከ

ለሰምታ ይድረሰት ለክርስቶስ ሠምራ
ለውን የምታስምር ራሷ ተምራ።
ቤት ንብረት ልጃነን ትታ ዘመዶቿን
ጋሽዋ አድርጋ መከታ አምላኳን
በትዝርምት ኖረች ለአያሌ ዘመን፡
በጭለት መዋረድ መረገም በጸደን
ነፍሷ ተጨንቃባት ተሰምቷት ጎዘን
ይተወዋል ብላ ስቶ ማሰቱን
ያንን ከንቱ ፍጡር ዓመጻኛውን

ትተከው ውሻና የሳት ግሳቱን
ላስታርችህ አለችው ከአምላክህ አሁን።
እርሱ ግን ውርደቱን ቀጥሮት እንደክብር
አልወደደም ከአምላክ ታርቆ ለመኖር
ድርም አይጥግትም ለክህያ ማር።
ከፈጣሪ ጋራ ተጣልቶ መኖር
እያዩ መግባት ነው ወደእሳት ባሕር።
ይሉትስ ይሽሳል መታረት በቶሱ
ዋይ ዋይ ላለማለት በሊአል ተጥሱ።

ሐዋ 9:5 2 ቆሮ 5:16-21

ነሐሴ 28. ተዝካሮሙ ለአብርሃም ወይስሐቅ ወያዕቆብ /ከ 2000 - 1825 ዓ.ዓ/ከ 1900 1720 ዓ.ዓ እና ከ 1840 1693 ዓ.ዓ/

አብርሃም ማለት አቢሀኩታን ማለት ነው። ትውልዱ ከነንዲሁም ነው። አባቱ ታራ ይባላል፡ ከፍጥረት ጉበተው ቢቆጥሩት ሃያ አንደኛ ትውልድ ነው። ዓቢር የሚባል ወንድም ነበረው ኢያ 24:2 ሚስቱም ሣራ ትባላለች። አባቱ ታራ ዩቅራጣስ ያደረበት ጣያት እየቀረጸ የሚሸጥ ነበር። አንድ ቀን ሽጠህ ና ብሉ ጣያት አዜዘው። ከሣንድ ራሰና አብላኛ ጠማኛ አጠጣኝ አለው። ዝም አለው ያም ባይሆን አጫውተኝ አለው። ዝም አለው። ከዚያ ሲደርስ ዓይን አያለው የማይሰማ እግር ሳለው የማይዳስስ እጅ ሳለው የማይዳስስ አምላክ አለላችሁ ግዙ አለቸው። የማያውቁት እሱ ያዋረዱውን ማን ይገዛቸል ብሉ ይደኮግል ብለው አደነቁበት የማያውቁትም አብርሃም ሣሬስ አእምሮውን አጣ ብለው ዘበቱበት የሚገው አጥቶ ይጽ ሲመለስ ራብኛ አብላኛ ጠማኛ አጠጣኝ ያም ባይሆን አጫውተኝ አለው፣ ዝም አለው። አሳዋቂነቱ እንጂ አንተማ በፍጡር እጅ የተሰራህ እንጨት አይደለህማ ብሉ ከላይ ዳንጊያ ከታች ደንጊያ አድርጎ ቀጥቅጦ ሰብሮታል። ከዚህ በኋላ ማንን ላምልክ ብሉ አምላኩን ይፈልግ ጀመረ። ነፋስ ረቂቅ ነው የሚዳሰበት የሚመዝነት አይታወቅም እሱን ላምልክ አለ። ቢመሸምረው ግድግዳ ተራራ ሲከለክለው አይቶ ሕጸጽ አገኘበት። እሱን ትቶ ውኃ ቢታጠቡት ያነጻል ቢጠጡት ያረካል እሱን ላምልክ አለ። ቢመረምረው አፈር ጠጠር ሲገድፍው አይቶ ሕጸጽ አገኘበት። እሱን ትቶ ፀሐይ ብርሃኑ ጽንፍ እስከ ጽንፍ ይደርሳል የረጠበውን ያደርቃል እሱን ላምልክ ብሉ አሰቡ። ቢመረምረው ቀንና ሌሊት ሲፈራረቀው አይቶ ሕጸጽ አገኘበት። ከዚህ በኋላ አምላክ ፀሐይ ተናበበኒ የፀሐይ አምላክ ተናገረኝ አለ። ጌታም ሃይማኖቱን ለማጽናት አብርሃም አብርሃም ጻእ እምህገርከ ወተፈለጥ እምአሕማቲከ ከመየጥከ ተሰይተህ ከሀገርህ ወጥተህ እኔ በምላይህ ቦታ ተቀመጥ አለው። አባቱ ሞቶ ነበር ግሰቱና የአጎቱ ልጅ ሎጥን አስከትሎ ከቡቱን ንድቶ ሄዶ በከነንን ተቀመጠ።

በዘሙት ረሀብ ቢሆን ወደግብጽ ተሰደደ። ሚስቱ ሣራ ከአቦር ጥፍጅ አስከራስ ጸጉሯ ድረስ ደህ ቀረጀ የማትባል ቆንጆ ነበረች። አጎቱ አንቅን ሲሉ እኔን እንዳይገድሉኝ እህቱ ነች አለሁ ወንድሜ ነው ብይ አሉት። እሽ አሰችው። ፈርዖን አሱን ከአንግዳ ማረፊያ አስቀምጦ እርሷን ወደ እልፍኝ አስገባት። የታዘዘ መልክ መጥቶ ገሠጸው ቤተሰቡንም መቅሰፍት መታቸው። ጠርቶ ለምን ሸዋገከኝ አለው። ብፈራ አለው የወንድ ባሪያ የሴት ባሪያ ወርቅ ብር ከብት ሠጥቶ አሰናበተው። ዘፍ፡ 12:10-20 ከዚህም በኋላ ባለሸጋ ሁኖ በክብርን ይኖር ነበር። ከደግነቱም የተነሣ ቤቱን ከተመሳቀሰ ጎዳና ሠርቶ... ብሰህ ከጥጽ - ተርክ ተጨግራ ከዚያ በፊት አብርሃም ልጅ አጥቶ ሲያዝን ይኖር ነበር ከሰያልዩ ባንዱ ወደ ሚዳ ወስዶ ቁልት ከየክብተ.ለማይ የሰማይ ከየክብትን ቁፐር አለው ሊይክል ቁል ቆቶሙ አይቻለኝም አለ። ከማሁ ይክውኑ ዘርዕከ ዘርሀ እንዲሁ ይበዛሉ ብሎታል። ከቀኖትም ባንዱ ከክሕር ወሰዶ ቁልት ኖዲባክር የባክርን አሸሞ ቁፐር አለው። ሊይክል ቁልቆቶሙ አይቻለኝም አለ። ከማሁ ይክውኑ ዘርዕከ ዘርሀ እንዲሁ ይበዛሉ ብሎታል። ወተአመነ በክሱ ልቡ ከመ ይክል ገቢራሱቱ እግዚአብሔር ይለል እኔ ሙቀት ልምላሜ ተለይቶቸል ሚስቱም ልማደ አንስት አልፎባታል፡ ሳይል ይህን ሁሉ እግዚአብሔር ሊያደርግለት እንደሚችል በፍጹም ልቡ አመነ ማመኑም ጽድቅ ሆኖ ተቆጥሮለታል። ዘፍ 15:1-7 ሮሜ 4፡ 17-24

ከዚህ በኋላ ዘመነረሀብ ቢሆን በምድረገራራ መጻተኛ ሁኖ ተቀመጠ። ንጉሡ አቢሜሊክ ይባላል። ምንህ ናት አለው። እኅቴ አለ። የሰባ አርዶ የጻራ አውርዶ ሲበሉ ሲጠጡ ቆይተው ሲመሽ ወደ እልፍኝ ይሂት ገባ ባታ ብልቱን በአብጭ ቀመታው፡ ዋይ አለ። ሰባለቤቷ ካልመለሰሎ ት ትሞታለህ አለው። አስጠርቶ ለምን እኅቴ ናት አልክ አለው ብሬራ አለው። ጸልዮ መቅሰፍቱን አርቆለታል፡ ሰርቡም ሚስቱን መልሶለታል። የሚኖርበትን ቦታ የሚተዳደርበትን ከብትና የወንድ የሴት ባርያ ሰጥቶታል፡ ዘፍ 20:1-18 ከዚህ በኋላ ጌታ የሚያደርገውን አይናገር የተናገረውን አያስተር ውንድ ልጅ ሰጥቶታል።ስሙን ይስሐቅ ብሎታል። ትፍሥሕት ማለት ነው። በ8 ቀን ግዝረት ፈጽሟል። ዘፍ 21፡ 1-4

ከጊዚያት ባንዱ ጌታ ብሎ አርክ በዲቢድር አብርሃም ፍቁርየ በምድር ላይ አብርሃም ወላጀ አለኝ አለ። መላእክትም ተቀብለው አብርሃም ፍቁረአግዚአብሔር አብርሃም አርክ እግዚአብሔር ብለው አመሰገኑ። ሰይጣን ሰምቀኝነት አያርፍምና እንዲያው ወላጀ ትሰዋለህ እንጂ ካረጀ ካረጀ በኋላ የወለደው ልጁን ሠዋልኝ ብትሰው አይሠዋልህም አለ ጌታም የአብርሃም ጽድቁን የሰይጣን ሐሰቱን ለመግለጽ አብርሃም አብርሃም ሠሪ ሊተ ይስሐትሃ ወልደከ ይስሐቅ ልጅህን ሠዋልኝ አለው። ቆይ ዛሬ ነገ ስትል ታዘናጋኛለች ብሎ ሰሣራ ሳይነግራት እንጨቱን በአሀያ ጭኖ ብላቴኖቹን አስከትሎ ወደ ጥርያም ሄደ። ከእግረደብር ሲደርስ እኔና ልጀ መሥዋዕት ሠውተን እንመጣለን ከዚህ ቆዩኝ ብሎ ብላቴኖቹን ከዚያ ትቶ እንጨቱን ሰደስሐት አሸክሞ አሳቱን ቢላውን እሱ ይዞ ከርእሰደብር ወጡ። አባቱ እኔ እንጨቱን ይገሾሰሁ አንተ አሳቱን ቢላውን ይዘሀል የሚሰዋው በግ ወዴት አለ? አለው?። ልጀ በጉን ጌታ ያዘጋጃል አለው። ሁለተኛ መልሶ አባቱ የሚሠዋው በግ ወዴት አለ? አለው። ልጀ በጉን ጌታ ያዘጋጃል አለው። ከሶስቱ ተራሮች ባንዱ የብርሃን ዓላማ ተተክሎ ሲጠቅሰው አየ። ከዚህ ሠዋ ሲለኝ ነው

ብሎ ደንጊያውን ይጸፈጽፍ እንጨቱን ይረበርብ ጀመር። በጉ ሳይገኝ ደንጊያ መጸፍጸፍህ እንጨት መረብረብህ ስለምንድር ነው አለው። ልጁ በጉን ጌታ ያዘጋጀል አላልኩህምን አለው። እንግዲህ በጉ ከምን ተገኝቶ እኔን ልትሠዋኝ ይሆናል እንጅ አለው። ያስ ቢሆንትጠቀምበታለህ እንጅ ትጎዳበታለህን አለው። አገግዲያስ ጎልማሳ ነኝና ጸእረ.ምት ይዘኝ ስንፈራገጥ ልብ አራስህን እንዳልልህ እጅ እግሬን አሰረኝ አለው። አሠረው ዐይኔ ከብል ከብለል ቢል አይተህ ራርተህ እንዳትተወኝ በሆዴ አስተኛኝ አለው። ወአስከብ በከብዱ ይላል በሆዱ አስተኛው ቢላውን እንሥቶ ካንጉቱ ሊያሳርፈው ጌታ አብርሃም አብርሃም ኢታከብድ ኤደከ በላዕለ.ወልድከ ይለሐት አስመ አኮ ዘይድኅን ዓለም በደመ.ወልድከ አላ በደምየ /በደመወልድየ/ ዓለም የሚድን በኔ ደም /በኔ ልጅ ደም/ እንጅ በልጅህ ደም አይደምና እጅህን በልጅህ ሳይ አትዘርጋው አለው። ወረደ ሱቱ ቤዛሁ በማዕዘአኑዝ አቅርንቲሁ በዕፀ. ሳቤቅ ይላል መለስ ቢል ጸዓዳ በግዕ በሀረግሬሳ ተይዞ አግኝቶ ሠውቷል። ሁለተኛም መልአኩ ይቤ እግዚአብሔር መሐልኩ ለከ በርእሰየ አባርከከ በዘረዝተኖ ወእበዝዘ ለዘርዕከ ከመ.ከከቢሰማይ ወከመ.ኖጻ ዘድንጋ. ባሕር እስመ ኢከልአከኒ ወልደከ አንድ ልጅህ አልነሳህኝምና በዘረከቱ አባርክህሀለሁ ዘርህንም እንደሰማይ ከከብ እንደ ባሕር አሸዋ አበዛዋለሁ ብሎሰታል። ዘፍ፡-22:1-24

ሚስቱ ሣራ ቡተወለደች በ127 ዓመቷ ዐረፌች። በዓተ.ከዕበት ይላታል አልፍኝ ከአጻራሽነት ያላት መቃብር ገዝቶ.ቀብሯታል። ዘፍ፡- 23:1-28

አብርሃም ከይስሐቅ ሌላ 7 ልጆች ወልዷል። የመጀመሪያው አስማኤል ነው። ከአጋር ወልዶታል። ዘፍ፡- 16:15 6ቱን ከኬጡራ ወልዷል። ዘፍ፡ 25:1 አቀውም ሲዳንየ ዘምስሌሁ ተብሎ የተነገረለት ግን ይስሐቅ ነውና ስሊሎች ድርሻ ድርሻቸውን ሰጥቶ አሰናብቶ ይስሐቅን ርብቃ ወለተ.ባቱኤልን አጋብቶ በሀብቱ በንብረቱ አሠልጥኖት በተወለደ በ160 ዓመቱ ዐርፏል። ዘፍ፡- 25: 5-11

ስለአምላኩ ፍቅር ሁሉን እየማለ ብሎ ቃል ገባለት ጌታ ለአብርሃም
የፈጣሪን ፈቃድ ስለተከተለ ሆኖ ስላገኘው ታማኝ ያኔው ፍጹም።
የብዙኃን አባት አብርሃም ተባለ። ሰጥቴት ዘመኔ ለምታልፍ በቶሉ
አብርሃምአብርሃም የቅዱሳን ራስ ሕገጻ አላገዘም ቤት አልሠራምብሎ።
የተወለደ ለት ከዘሩ ከርስቶስ። በድንኪን ውስጥ ኖረ ያጣ ደኃመሉሉ
ዘመዶቹን ሁሉ ወናኖቹን ትቶ አብርሃም አብርሃም ደግ አባት መባሉ
ሩቅ ሀገር ሂዶ ከሀገሩ ወጥቶ እንግዳን በፍቅር ነው በመቀበሉ
በአባቱ ፈንታ አምላኩን ተክቶ። ጌታ ደግነቱን ቸርነቱን አይቶ
ዘርህ እንደ አሸዋ እንደ ኮከብ በዝቶ ከዚያች ከድንኳኑ እንደአገኘጓ ገበቶ
ስምህን ይጠራል ምድርን ሁሉ መልቶ። ባጅ አስደሰተው ወራሽ ልጅም ሠጥቶ።

የይስሐቅን ነገር ከዚህ ዮዋጉታል አባቱ ከዕረፍቱ አስቀድሞ ሊያውቀር የሚገባል ሱሴውን ጠርቶ ልጄን ከወንኖቼ ልጆች አንደ ከከነዓን ሴቶች እንዳታጋባው ማልልኝ አለው። ሕያው እግዚአብሔርን እንዳልከው ይሆናል ብሎ ከወርቁ የጸራውን መርጦ 10 ግመል ጭኖ ወደ መስጴጦምያ ሄደ። ወደግታ ከውሃ ጫር ተቀምጦ ያወጣ ያወርድ ጀመር። ውኃ ልሚቀዱት ብላቴኖች ከጌታዬ ዘመዶች ወገን ሁና መልክ ከደምግባት አስተባብራ የያዘች ውኃ አጠጭኝ ብያት አጠጥታኝ ግመሎቼንም ብታጠጣልኝ ኪያሃ አስተዳሎከ ሰንብርከ ይስሐቅ ለባርያህ ይስሐቅ አዘጋጀሀት ባልኩ ነበር አለ። ይህን ተናግር ሳይፈጽም ርብቃ ባጭር ታጥቃ ማድጋዋን ነጥቃ መጣች። ቀድታ ስትነሳ ውኃ አጠጭኝ አላት። ደስ አለው። የማን ልጅ ነሽ አላት የናኮር ልጅ የባቱኤል ልጅ ነኝ አለችው። ከቤትሽ ማደሪያ አይገኝምን አለት ምን ታጥቶ ስንኪ ሳንተ ለግመሎችህ የሚሰጡት ገፈራ የሚያድሩበት ጋጥ አለን አለችው። ሰጣቷ ቀሰበት ለጀርዋ ጉትቻ ሰጥቶ አስጊጦ ሰደጻት። ሳባ የሚባል ወንድም አላት። ማን ሰጠሽ አላት። እንዲህ ያለ ሰው አለችው። የሚሰጠው የሚያስጌጠው መስሉት ዛደ። አንተን ያህል ክቡር ከዚህ ተቀምጠህልን ብሎ ግመሎቹን ነድቶ አሱን መርቶ ይዞ ገባ። እግርህን ታጥብህ አህል ተምሰህ ዐረፍ በል አሉት። ጌታዬ የላከኝን ሳልናገር አይሆንም አለ። በል ተናገር አሉት ጌታዬ አብርሃምን አልቶ አክብሮታል። ካረጀ በኋላ የወለደው የሚወደው ልጅ አለው። ከሶርያ ልጆች እንጂ ከከነዓን ልጆች እንዳታጋባው ብሎ አስምሎኛል። ገዝብ ይገር መጥቼ ከውኃ ጫር ተቀምጬ ሳወጣ ሳወርድ ይህችን ብላቴና መጣች። እንደምታዩት አስጊጬ ሰደድኳት ለጌታዬ ልጅ ሚስት ትሆነው ዘንድ ስጡኝ እናንተም ገዝብችሁን ተቀበሉኝ አላቸው። ንህነ ኢንክል ተናግር ኢሠናየ ወኢእኩየ ይህማ ከወደእግዚአብሔር የመጣ አይደለምን ምን ማለት እንችላለን አሉት። ቁረጡልኝ አላቸው። ይሁን ተቀመጥ አሉት። አደረ። ሲነጋ አሰናብቱኝ ገዝብችሁን ተቀበሉኝ ልጅቷን ስጡኝ አለ። 10 ቀን ትሰንብት አሉት። እግዚአብሔር አትንቱልኝ ላለ አታሰናክሉኝ ሰላቸው። ባይሆን እሷን እንጠይቃት ብለው ቢጠይቋት እሄዳለሁ አለች። ገዝቡን ሰጥቶ ይዞ ቤመለስ ይስሐቅ ወንበዴ እንዳይጣላቸው ብሎ መንገደኛ መስሎ ይሰልል ነበር። አሻግራ አይታ ያ ማን ነው አለችው። የምትሄጅለት የጌታዬ ልጅ ነው አላት። ተራ ልብስ ሰብሳ ነበርና አውርዱኝ ብላ አጌጣ ቆየች። ይዟቸው ሂዷል። በዚህ ጊዜ ይስሐቅ የ 40 ዓመት ጎበዝ ነበር። ዘፍ፡- 24:1- 66 ዘፍ 25:20

ርብቃ እውተ ማኅፀን ነበረች። አዝኖ ተከዘ ወደ ጌታ ቢያመለክት ምክት ተወግዶላት ጸንሳለች። ጽንሱም በማኅፀኗ እየታወከ ቢያስቸግራት ወሐረት ትሰአል ቃለ እግዚአብሔር ይላል ቃለ እግዚአብሔር ልትጠይቅ ወደ መካነ ራዕይ ሄደች። ከልዔቱ ሕዝብ ሀለው ውስተ ክርሥኪ ወከልዔቱ አንጋድ ይወጽኡ እግዣዝንኪ ሕዝብ ዘየዓቢ እምሕዝብ ይተቀነይ ለዘይንዕስ ሁለት ሕዝብ በማኅፀንሽ አሉ። ትልቁ ለትንሹ ይገዛል ብሏታል። መዋዕለ ጽንስ ሲፈጸም ሁለት ልጆች ወልዳለች። የመጀመሪያው ዔሳው ሁለተኛው ያዕቆብ ነው። ያዕቆብ ማለት አጋዣ ለኩና አዕቃኒ ማለት ነው። የዔሳውን ተረከዝ ይዞ ተወልዷልና በዚህ ጊዜ ይስሐቅ የ65 ዓመት ሰው ነበር። ዘፍ 25:26

እንደ አባቱ በዘመኑ ጽኑ ረሀብ ሆኖ ወደ ጌራራ ሄዶአቤሜሌክ ዘንድ እንግድነት ተቀምጠ ፍልስጥኤማውያን እስኪቀኑበት ድረስ ዘር ዘርቶ ከብት አርብቶ ከከበረ በኋላ አቤሜሌክ በሰላም አሰናብቶት ተመልሷል። ዘፍ 26:1 – 17

ወከነ ይስሐቅ ያፌቅር ለዔሳው እስመ ዘውእቱ ኮዓ ይሴሰይ ወያዕቆብ ንጹሕ እምዝንቱ ይላል ዔሳው ያውሬ ሥጋ እያደነ ይመግበው ነበር። አንድ ቀን ልጂ ዛሬ በረከት የማድልባት ቀን ናትና ሳልሞት አንድመርትህ እንደምወደው አድርገህ አምጣልኝ አለው። ሲቻከል ልብሱን ትቶ ሄደ። ርብቃ ግን ያዕቆብን ትወድ ነበር። ልጂ ዛሬ አባትህ በረከት የሚያድልባት ቀን ናትና እንዲመርትህ ሁለት ጠቦት አምጥተህ አረድልኝ ። እንደሚወደው አድርጌ ሰርቼ አሰጥህለሁ

ጌታ የአብርሃም ሊገለጠው ጸድቁን
ጠርቶ እንዲህ አለው አንት የኔ ምእመን
መሆንን ልጅህን የምትወልድን።
አብርሃም ተንግ ሊፈጽም ትእዛዙን
ልጁን አወጣትሉ ገመሙ ሃገሉት ተን
በባለና ሳሉ ቢግው አንድነት
ደሴሉት አተረብ ተያቁ በደንገት
እባቱ አንተ አለት ያተሉን ይመሰል
እንጨሉንም ለኒ አመኩመሽለ
የመሥማቱ ዘገበ ከመጪት ይመጣል
አብርሃም አለው ልጂ ሆይ ለተንን
ገሥግሠን እንመጣ ይህን ተራራውን
ጌታ ያመቃልና ወኑ ያለበትን።
ተራራውን ወተተው ከሰታው ቢደርሱ
መሠሪያውንም መርተው ቢጠርሱ
ደጉም እቀረበ ተያቁ ወደርሱ።
አዚኒ አንዲ ልኖር አባቱ ወግነ
ውሉን አዘጋጀ ወኑ ላይሽነ
አገዘ የምትመኘ እኔን መለሰነ
አብርሃምም አለ ይኸው ነው እውነት

አትኮለበትም አንተ ነህ መሥማቱ
ሊሠማ መሆኑን ከለሳቱ ሰምቶ
ደለሉት አለከሠውም ወደ አለውሉ ዘከቶ
ደለትም ለአምላኩ መሥዋቱን ገቶ
ከብለል ከብለል ሊለ ዓይኑን ተመለከተ
ሳደለተው አንሳይተር ለፀናው ሬርቶ
አሥር በደረቱ ደፍቶ አሰተኙተ
በቶሉ አንዲመው መከረው አለገቶ
አብርሃምም አሥር አጅና አገሩን
ደፍቶ አሰተኙተ አገደ በገ ልጁን
ከገንቱ አሳረፈ ሰለት ያተሉን
ጌታም ተመልከቶ ታማኙቱን
አብርሃም ተው አለው አትረድ ለጁን
አንድያ ልጅህን ለኒ መስጠትህ
በመሆኑ አኔን ለመውደድህ
የከበረ ደሀን ይሳረክ ጽርፀ
አብርሃምም ልጁን ከአሥራቱ ሬቶ
ጌታ የሰጠውን ነጨሃን በገ መውተ
ወደ ቤቱ ገባ ከልብ ተደሰቱ።

መጋጀው ትመረታለህ አለችው። መከረለት ዲቪ መቅሠቱት አንዲሉ
በረከት ሰዛ መርገም ቢደርሰብኝ ወንድሜ ዔሳው ነው እኔ አንር የለኝ በጁ
ሥለ አደቶ ሣረስ ዓይኔ ደከመኝ ዘበተብኝ ብሎ ይረገመኝ የለምን ?አላት። ወልድየ
መርገምክ ይኩን ላሌየ ልጂ መርገምህ በኒ ይሁን አለችው። አምተቶ ሰማት።
እንደሚወደው አድርጋ መርታ የዘንን አንር በደሙ እየከረጭ ከሬቱ ከደረቱ
ከትከሻው አማላቅ ዔሳው አደን ሲሄድ የሚለብሰትን ለብስ አልብሰ ምክቡን
አዚደዛ ወደደችው አባቱ እንደምትወደው አድርጌ አምተጀለዘሁ በልተህ መርቀኝ
አለው። አንተ ማነህ አለው ዔሳው ወልድክ ዘበኩርክ ዔሳው ነኝ አለው። ወሸ ሥለ
አደቶ አንርክህ ዘዔሳው መታለክ ዘያወቅብ አንርህ የዔሳው ታልህ የያወቅብ እኔ
ምን አገደኝ ሁለታችሁም ልጀቼ ናቸሁ ብሎ በልቶ እምጠሉ ለሰማይ ወእምስሩሉ
ለምድር ይኩን በረከትክ ከኖ እማኢስ ለእነክ በረከትህ ከሰገይ ጠል ከምድር ሰብ
ይብል ለመንድህህ ጌታ ሁነው ብሉ መርቀታል።

ያልቅብ ከወጣ በኋላ ዔሳው መተቶ አባቱ እንደምትወደው አድርጌ
አምተጀለዘሁ በልተህ መርቀኝ አለው። አንተ ማነህ አለው። ዔሳው ወልድክ
ዘበኩርክ ዔሳው ነኝ አለው አሁን እንደምወደው አድርገ መግዘኝ የመረከሉት
ማነው በሩክ ብለሀሁ ብሩክ ነው ያልቅብ ነሥአ በረከተክ በንሕሉት በረከትህን
ያልቅብ ወሰዳት አለው። ቀደም ብክርናዩን አሁን በረከቱን ነወቀኝን ብሉ ያሉትክ
ጀመረ አሉቲት አባ በረከትክ ወአለቦኩ ዘአትረጥክ ሊተ አባቱ በረከትህ እንዲት
ናትን ለእኔ ያከተረሽው የለምን አለው። ወሸ ሥለ ናሁ ኽኛ አልሳኪሁ ለወልድየ
ዋተ ተንቱት ከሜኖ ገዛሞ ከረከት አገዚአቤልር እምጠሉ ለጽግይ ወእምስሩሉ
ለምድር ይኩን በረከትክ እሞው በቀሰትክ ወለእመክ ፈቀደክ ታቅለል ጽር አድንን

ርእለክ - በረከትህ ከሰማይ ጠል ከምድር ሰብ ይብል በቀሰትህ ኑር
ለመንድህህ ተገዝ ብሎታል። ዘፍ 27:1 – 40

ከዚህ ወዲኋ ቀድሞ ብክርናውን አሁን በረከቱን ነተቆኝ ይቀራልን ለብ
ራሱን ብሎ እገድለዋለሁ እያለ ተን ሊቀተር እኖሩ መንድህህ ሊማከህ ይሻልና
ቀሚው እክሲበርድ ሶርያ ከብባ ዘንድ ተተመተ አለችው ሊሂድ መጽናቱት ከመንሂዱ
አልፍ ብሎ ድንጊያ ተንተርሶ ተኛ። ሲዲት ዘአለሙ የመርት መልሊ ከምድር
እስከ ሰማይ ተተከለ መላእክት ሲወጡባት ሲመርዱባት በላይ ዘቆሙን ተዘርግተባት
በላዩ ንገሥ ተተምጠት አያ።ሲነጋ ዛቲ ይእቲዋነታ ለሰማይ ዝ ይትለነጽ ቤተ
እግዚአብሔር ብሎ ደንጊያውን አቀመ ዘይተ አፍለሰባት ሄደ። ሶርያ ሲደርስ
ከአፈግይ ተተምጦ ሳለ የላባ ልጅ ሪዔል ወነጀን አየንላቸ መጣች። የማን ልጅ
ናት አለ። የላባ አሉት እትዩ አድርን ሳጣት። ከሰዲት ታውተኛለህ አለችው የላባ
እንት የርብቃ ልጅ ያልቅብ ነኝ አለት። ሂዳ ለአባቷ ነገረችው። ደስ አሰኝቶ
ተተቢሉታል።

የሥጹን ቀሪው የአየንቱን ፍላጭ ወነጋቱ እገለለሁን ብሉ የምከፍልህን
ንገረኝ አለው። ስለሪዔል 7 ዓመት ለገለህ አለው። ይህን ለለ 7 ዓመት
አገለገሉ ሚስቱን ስጠኝ አለው። የላባ አርዶ የጌረ አውርዶ ዘመድ አዝማድ
ሁሉንም ሲጸሉ ሲጠጡ ውለው ሲመሽ ሊያገ አየንን አዘግሰት። ይህች ሊያ እንገረ ለም
ነበረች። ሲኦጋ መጥቱ ስለ ሪዔል እንጂ ስለ ሊያ ነውን ስለምንድር እንዲህ
አደረገውብኝ አለው። ወገሬዋን ለማድ ታሳት ሳለች ታናሽ አትበርም ይህን
ሳምንት ዘልርስ ሪዔልን ደገም አስተማለሁ። ስለ ርዳም 7 ዓመት ትገለግለህ
አለው። ይህን አለ።

ሳምንትን ዘልርሶ ሪዔልን ሰጠው። ይህ ተረኛ የጉትሳል መለክ መለክም
ነበረች ከለያ ይልቅ እሷን ወደደ።

ከዚህ ወኋላ አመናወተኛ ለሂድ አለው። 14 ዓመት ብትገለገኝ ሁለት
ልጆቼን ሰጠሁህ ለ 6 ዓመት ምን ለክለህ አለው። ከመንታህ ዝመለሙሌ
የመለመን የተዘገረሳረውን ለይቼ ለወሰድ አለው። ይህን አለ። ውኃ ሲጠጡ
ዝመለሙሌ ቀትር ዲያሳያቸው ወነጀ ሁሉ ዝመለሙሌ የመለ የተዘገረጉረ
ወሰሌ። ዋጋውን እየተመጠ ዲያስቸገረው መርቅ ዛጠረ መጠር እነለ ለለረ
እረር እንዲሉ አሳታችሁ መለክም ዛደርገሉት ከሉ አደረገወኝ ጌታም ወደ
ተመለድክበት ሀገር ሂድ አለኝ። ምን ይመክትኋል አለቸው። እኛ ከአሳታችን
እድል ፈንታ ጽዋ ተርታ የለንም እኛን ዜሙ ዋጋችንን ተተብሉ የለምን ያለን
አድርገ አሉት። ግስተዘን ልጀዘን ወንሙል ጭኖ ከቀሰን ነድቶ ገዘነድ ገዛ።

ሳባ መትሳሉን የለምው ወለስተኛው ተን ነው። ብትኔዋን አለከትሉ
ወረረስ ወሰትሉ ሠኖ ያገሉን ቀን መንድ ወነ ተንቱ ደረለበት። የታዘዘ
መልክ ከሉ አንሳትናገረው እመት አለው። ልጀቼን እንዳለው ግድረገው መልክም
ነውን አግልስቱንስ መጪ ትህ ለለምንድን ነው አለው። ድንኳኔ ገዝ ከረትህ
አደደለምን አትፈልግም አለው። የመረቶችው ሪዔል ገሰረት። ከብርቃ ሥር ደጊቃ
ተተመጠቸት። ፈልን ወርብር አማ። ልጀቼ ልጀቼ ወለን ነገር እማተለሉ ብሉ
ሥልስተ ስምል አቀቀ መርጀችው ተመለሰ። ዘፍ ከምዕ 29 – 31

ያልቅብም ለዔሳው ከወጉ ከናሉ ሃያ ሃያውን ከላሙ 40 ከጸረው 10ሩን ከግመሉ
30ውን ከአህያው 20 አጀ መንሻ ለጾ ሚስቶችንና ልጀቹን ፈልገ ያከቀን አችገር
አፉ ብቻውን አደረ። ለሊት በሕልሙ ጌታ ወእምሳለ ወረዛ ተደሕ ወኖ ሲታዘው

ሹለጻው ሲደንዝዝ አትላላ ልተቀኝ ቢለው ካልባረከኝ አስትህም ቢለው ስምህ ማነው ቢለው ያዕቆብ፣ ከሰውም ከእግዚአብሔርም ታግለህ አቸንፈሀልና ስምህ አስራኤል ይሁን ሲለው ራዕይ አየ። ሲነጋ ዔሳው 400 መቶ ራሱን ሁኖ ሊቀበለው መጣ። አንገት ላንገት ተታቅፈው ተላቀሱ። እሊህ ምናችህ ናቸው አለው። ጌታዬ ለባሪያህ የሰጠኝ ልጆቼ ናቸው። አለው ከፊትህ ያለፋትስ አለው። በፊትህ ሞገስ አግኝቼ እንደሆነ ትቀበለኝ ዘንድ የሳኩልህ ነው አለው። ወንድሜ ለኔ ብዙ አለኝ ያንተ ላንተ ይሁን አለው። ግድ አለው። ተቀብሎ እንሂድ አለው። ሕፃናቱን እንሰላቱን እንደምን አድርጌ አንተ ቅደም አለው።

ሶኮት ሲደርስ ከልያ የወለዳት ልጁ ዲና ወደመስክ ወጣች ሴኬም ወልደ ኤሞር አግኝቷት ግድ ብሎ ከክብር አሳነሳት። አባቱን ይህችን ብላቴና ካላጋባኸኝ አለው። ተያይዘው ሄደው ልጅህን ለልጄ ስጥልኝ አለው። ሰምያንና ሌዊ እኅታችንን ለኢንዙር እንሰጣለን ብለው ካልተገረዛችሁ አንሰጥም አሉ። ይህማ ቀላል አይደለምን ብለው ሕዝቡን መከረው ተገረዙ። በ3ኛው ቀን ቆስለው መሄድ አቅታቸው ሳሉ ሰይፍ ሰይፋቸውን መዘው ሄደው እነሱን ፈጅተው እኅታቸውን ይዘው ተመለሰዋል። ዘፍ 34:1-30

ጌታ ወደቤቴል ውጣ አለው። ከልያ ከራሄል ያሉትን አማልክት ተብሮ ሄደ። ለአብርሃምና ለይስሐቅ የሰጠኋትን ምድር ትወርሳለህ ዘርህንም እንደ ሰማይ እንደባሕር አሸዋ አበዛዋለሁ አለው። ሐውልት ተክሎ ዘይት አፍስሶበት ስሙን ቤቴል ብሎታል። ምድረ ኤፍራታ ሲደርሱ ራሄል ብንያምን ስትወልድ በምጥ ተጨንቃ ሞተች። እሷን ቀብሮ ወደ አባት እናቱ ገብቷል።

ከከብቱ ብዛት የተነሣ እንድ ላይ መኖር የማይችሉ ሲሆኑ ዔሳውወደ ሴይር ሄደ። ርብቃ ይስሐቅን ያዕቆብ እንኳ በከብታችን በከብቱ ናዙብት እዘዙበት ይለናል ዔሳው ግን ስንኳ በከብቱ በከብታችን አያሳዝዘንም ምን ይመስልሀል አለችው። አሁንማ በዔሳው ያደረ ሰይጣን በያዕቆብ ያደረ መንፈስ ቅዱስ መሆኑን አውቄ ልቤ ወደ ያዕቆብ ተመልሷል አላት። እንዲህ ከሆነማ እናስታርቃቸው አለችው። ጠርተው አስታረቋቸው ከዚህ በኋላ ይስሐቅ በ180 ዓመቱ ዐረፈ። ዘፍ 35:28

የዔሳው ልጆች ዕርቁን አልወደዱምና ተቆጥተው ያዕቆብን ሊጣሉ ተነሱ እርሱም አብሮ ሊጣላው ጦር ሠርቶ ሄደ ወንድምህ ጦር ሁኖ መጣብህ አሉት። ታርቀን የለምን? ሚስቱ ልያ መሞቷን ሰምቶ ሊያላትሰኝ ይሆናል እንጂ አላቸው። ጦር ሰብቆ ሾተል መዞ ነው የመጣው አሉት። አመጣጥህ በሰላም ነውን ብሉ ላከበት። በሳም ይንሳህ ከእንግዲህ የኔና ያንተ ሰላም ውሻ ቀንድ ቢያወጣ ከል የዝ ቢነጣ ነው ብሎ መለሰለት። 200 ራሱን ሁኖ ገጠመው። ይሁዳ የዔሳው ልብ ለቀስት ተመችቶ ታየው የአባትን ታላቅ ወንድም መግደል አባትን መግደል አይደለምን? ቢገድለውም ቢያድነውም እሱ እንደወደደ ያድርገው ብሎ አመቻችቶ ሰጠው። ቢሰብ ልቡን መቶታል። ጠፋም «አውራ የሌለው ንህብ አለቃ የሌለው ሕዝብ» እንዲሉ ተብታትነዋል። እነ ያዕቆብ አየተከተሉ ፈሰን ኤፍራጥስ ድረስ አሳደዋቸዋል። እንግዲህስ ተውን እንጉበር አሏቸው ተውአቸው ይገብሩ አላቸው። ከዚህ በኋላ እስከ በአተ ግብጽ ድረስ 15 ዓመት ገብረውላቸዋል። ሕዝብ ዘየዝኢ እምዝብ ይትቀነይ ለዘይንዕስ ያለው በዚህ ተፈጽሟል።

ያዕቆብ የወለዳቸው ልጆች 13 ናቸው መጽሐፍ ትውልደ አንበት ስለማይቆጥር ዲናንትቶ 12 ብሎ ይቆጥርለታል። 6ቱን ከልያ ወለዷቸዋል። ሮቤል ስምዖን ሌዊ ይሁዳ ይሳኮርና ዛብሎን ናቸው። 2ቱን ከራሄል ወልዷቸዋል።

ቱን ከራሔል ባርያ ከባላ ወልዷቸዋል። ጸንና ንፍታሌም ናቸው። 2 ቱን ከልያ ባርያ ከዘለፋ ወልዷቸዋል። ጋድና አሴር ናቸው። ዲናን ከልያ ወልዷታል። ዘፍ 35:23 ሁለት ሚስት ሳለው ከባርያ መውለዱ ስለምንድር ነው ቢሉልያ 3 ልጅ ስትወልድ ራሔል ዕፀ ጣንወን ሁና ትኖር ነበር። ልጅ ካልሰጠኸኝ እሞታለሁ አለችው። ልጅ መስጠት መንግት የሚቻለኝ እሞላክ ነኝን? አላት። የወለደችው ለኔ ይሁን ብላ ባሪያዋ ባላን ሰጠችው ወልዳታለች ልያም መውለድ ብታቆም የወለደችው ለኔ ይሁን ብላ ባሪያዋ ዘለፋን ሰጠችው። ወልዳለታለች። ዘፍ 30:1 – 13

ይገርመው ምሳሌ ነው። ያዕቆብ የተምህርተ ወንጌል ልያ ራሔል የምእመናን አስራኤል ባላ ዘለፋ የምእመናን አሕዛብ ሕፃናቱ የጸድቃን ሰገዕት ምሳሌ ከባላ ከዘለፋ መውለዱ ወንጌል ከአሕዛብ ደርሳ ከምእመናን አሕዛብ ጸድቃን ሰገዕት ለመገኘታቸው ምሳሌ ነው።

የደጋጉ ልጅ ደጉ ያዕቆብ	ሲሊት ፀራለይ ሬሚውን አደኖ
ክርሱ መጣ በክብር የጽድቁ ክብብ።	አለለትሙ አለ ካለባለሽ ዬቱ
ሶሙን አጨሬችው ለክብንሙ	ጌታም ፍጡም ቀቅሩን አደኖ ባረከው
ከሩ ተወልዶ ድንገል ማርያም።	ሰሙንም ለውጠ አደራሌል አደው
አንድ ቀን ተዝርተው አንድ ቀን ታቀደው	አንደ ዓልር አሸየ ሁብቁን አጨው
ለርሱ ተገሳለት ወንድሙ ዔሳው።	ዝር የዋህ ነውና ያለው ትንሳት
ልጆችም ገቡ ለለፍ በሙድር	አሥራ ሁለት ልጆች ለርሱ ተወለዱ
ለሙትወለድ ድንገል ክርሱ ዝር	በክርሱ አንዲሆን የአለቁ አሰት

ከ15 ዓመት በኋላ ዘመነ ረሀብ ቢሆን በዮሴፍ ጥሪ ለባ ራሱን ሆኖ ገብጽ ወርዷል ይህስ እንደምን ነው? ቢሉ የሴፍ እናቱ ራሔል ሁለተኛ ልጂ ብንያምን ስትወልድ በምድሪ ሉዛ ወርፋለች። ራሔልን ለለመውደድ እሱን ከልጆቹ ሁሉ አብልጦ ይወደው ነበር። ከመውደዱም የተነሣ በአራት ጎበር በአምስተኛ መርቅ የተሠራ ልብስ አልብሶት ልብስ አልብሶት ነበር። ወንድሞቹ በዚህ ቀንተውበታል።

ከለያልይ ባንዱ የወንድሞቹ ነጸ ለሱ ነጸ ሲሰጣዉ ሕልም አይቶ ለአባቱ ነገረው። በእህል ምክንያት ይዝለህ ይሆናል አለው። ሁለተኛ ዩሐይ ጨረቃ አሥራ አንድ ከዋክብት ላንድ ከክብ ሲሰግዱ አየ ዕሐይና ጨረቃ የተባሉን አኔና እናትህ ነን አሥራ አንድ ከዋክብት አሥራ አንዱ ወንድሞችህ ናቸው አንድ ከክብ አንተ ነህ የኋላ የኋላ ይዝለህ ይሆናል ነገር ግን ወንድሞችህ ከሰው ይጣሉሀልና አትንገራቸው አለው።

ከብቶቻቸውን ይዘው ለምለም ሳር ጥሩ ውኃ ካለበት ደኖራሉ ስንቃቸውን አሲዞ ሰጥተህቸው ና ብሎ ሰደደው። ሲፈልጋቸው ሰንብቶ አጣቸው የታዘዘ መልአክ በአምሳለ ብአሲ ሆኖ ያይታን አሰልህ አለው፣ ሄደ። ከሩት አይተውት ባለ ሕልሙ መጣ ወገረን እንገደለው ከሞተ በኋላ ይነግሥብን እንደሆነ እናያለን አሉ። ያመጣላቸውን ተተባለው ከዘው ይጨቱት ጀመር ሮቤል ግንም ቢሆን ያዋንታችን ሂላቱ የሥጋችን ቅሪቱ አይደለምን ተው ብሎ አዘጣላቸው። ከዚህ በኋላ አቡን ከጉድጋድ ከተው ይሙዙ ጀመር። ሮቤል ከብት ሊመልስ ሄዶ ሳለ እስማኤላውያን

ሙጭ ይሁን መንድግችንን ብንገድለው ምን እንጠተግለን እሽጠው አላቸው። ፹20 ብር ሸጠውታል። ርዪል ተመለስ ቢያሳው እንደሸጡት አውቆ ልብሱን ቀዶ አመድ ነስንሶ ያለቅስ ጀመረ። ጠቦት አርደው ልብሱን በደም ጠምተው ያን ብላቴና ወደቤ ልከዉ ነብርን አውሬም በልቶት እንደሆነ ልብሱን እንዲህ ሆኖ አገኘው ብለው ላክዉት ልጁን ከሱ አውሬ በልተታል እያለ ገብጽ አስኪወርድ ድረስ ቤያለቅስ ኑሯል። ዘፍ 37፡1 -36

እኒያም አስማኤላውያን ገብጽ ገብተው ከፈርዖን የመር አበጋዞች ላንዱ ለጲጥፋራ በሠላሣ ብር ሸጠውለታል። ጲጥፋራ በጦሴዊ ምክንያት ከበረ። ይህ ዕብራዊ ከመጣ ገንዘቤ በዛ ብሎ በቤቱ ላይ አሠለጠነው ወወደ ዮት አዕይን ቲሃ ብእሊተ እገዚኡ ይላል የጲጥፋራ ሚስት ዓይኗን ጣለችበት አንድ ቀን ነኪ ስቅብ ምስሌየ ኖ ከኔ ጋር ተኛ ብላ በግልጽ ነገረችው። ጌታዬ በሀብቱ በንብረቱ ሲያስለጥነኝ ባንቺ ላይ አላስለጠነኛም ብሏት ወጣ። በሌላ ጊዜ ሊሥራ ገቦጃ ቤት ገብቶ ሳለ አንተ ባሪያ ዛፊስ አለቅህም ብላ ተራምጻ የዘቸው ኑዮቴ እሄዳለሁ ሲል ተሚሱ ከወደኋላው ተቀደደ። ብታዋር ተሚሲን ከወደፊቷ ቀዳ ሮጠች። ምን ሆንሽ አላት። ይህ ዋጋቢኛ ባሪያ ልድፈርሽ አለኝ። አይሆንም ብለው ተሚሲን ቀደት ሄደ አለያዙት። ፈቃዱስ ያንቺ ይመስላል። ይህ ባይሆን ያንቺ ከፊትሽ የሱም ከኋላው ባልተቀደደ ነገር ብለው ለጊዜው ደስ ይበላት ብለው አሠሩት።

ኢጥ ፋራም ለሚስቱ አድልቶ ከፈርዖን አስረዋች ደረበው። ወኢገደረ ዘእንበለ ሚሮት እንዲል ያለሽመት አላደረም ከዚያም ቹሙ እስረዋች ባንተ ቃል ይደሩ ብሎ መብት ሰጥቶታል። የፈርዖን ጠጅ አሳላፊና ሥጋ መልከኛ ታሥሪው ነበር። ሕልም አይተው የሚተረጉሞላቸው አጥተው ሲያዝኑ ወሕይ ሲዋት ቆይቶ ገብቶ ምነው አዝናችኋል አላቸው። ሕልም አይተን የሚተረጉመልን አጥተን አሉት የገለጸልት ይተረጉማል ንገሩኝ አላቸው እንጀራ አበዛው፣ በ3 መሶብ ነው እንጀራ ይዤ ወደ ቤተመንግሥት ስገባ አዕዋፍ ከላዬ ገልብጠውት ሲመገቡት አየሁ። አለው። እስከ 7 ቀን ፈርዖን ይሰቅልሃል አዋፍ ይመገቡሀል አለው። ጠጅ አሳላፊው 3 የወይን ዘለላ በጽዋ አድርጌ ለፈርዖን ስሰጠው አየሁ አለ። እስከ 3 ቀን ወደ ቹሙትህ ትመለሳለህ ብሎ ተርጉሞላቸዋል። ጠጅ አሳላፊውንም እኔም ተድሞ በግፍ ተሸጨአለሁ። አሁንም በግፍ ታስሬአለሁና ከፈርዖን ሬት አስታውሰኝ አለው። ተስፋውን በሰው ስላደረገ ጌታ ተጨማሪ 2 ዓመት በግዞት እንዲቆይ አድርጉታል። ትር.ወ በ3ኛው ቀን ፈርዖን የልደት በዓሉን ሲያከብር መኳንንቱ ገብተው እጅ ነሱ እንደምን ውላችኋል አላቸው። በደህና ውሰናልየቀድሞውን ጠጅ አሳላፊ የሬውን እንጀራ አበዛ ለሹመት የተድሞውን እንጀራ አበዛ የሬውን ጠጅ አሳላፊ ልቅጣት ብለናል አሉት። ያን ወደ ሄሙት መልሶታል። እንደራ አድሙን አስቅሉታል።

ያም ወደሄሙት ከተመለሰ በኋላ እስከ 2 ዓመት ድረስ አልተወሰውም። ከ2 ዓመት ቄኋላ ፈርዖን ሕለም አየ ከወንዝ ጽር ያለ ይመስለዋል 7 የመሬሩ ያማሩ ወተተው ሲይግሩ 7 የከሱ የከሳሱ ላሞች ወተተው ውጠዋቸው ያልተጠገቡ ሲመስሉ ሁለተኛ 7 ያሬሩ ያማሩ እሸቶች ሲወጡ 7 የደረቁ የጽዋቁ እሸቶች ወተተው ውጠዋቸው ያልተጠገቡ ሲመስሉ ያያል። ጠዘቅቁን ጠርቶ ተርጉሙልኝ አላቸው። ሊታታቸው በዚህን ጊዜ ያ ጠጅ አሳላፊ ዘየዋሃ እኔኖ ዛለንጀራዬ በነበር ላለን ሕለም አይተን የጲጥፋራ ባሪያ ተረጎመልን እንደሰውም እሱ ሞቱ እኔም ወደ ሹመት ተመለስኩ እሱ ይተረንምለሃል አለው። አስጠርቶ ሕልመን ነገረው።ደግ ምሳሌ እንዳለው ስግጠሮት ደጋግሞሃል 7 የመሬሩ ያማሩ ላሞች 7 ምያሬሩ ያማሩ እሸቶች 7 አሠመነ ጽጋብ ናቸው። 7 የከሱ የከሳሱ ላሞች 7 የደረቁ የጽቀቁ እሸቶች 7 አሠምን ረሀብ ናቸው፣ ውጠዋቸው ያልተጠገቡ መምሰላቸው 7ቱን የጥጋብ ዓመታት የሚያበርሙ 7 የረሀብ ዘመናት ይመጣሉ ብሎ ተርጉሞለታል። ፈርዖንም ቢትወደዱ አድርጉ ሹሞታል።

ከዚህ በኋላ ዮሴፍ የመርቅየብር ጣብሩ አዕል ይሁን ብሎ አዋጅ አስነገር ዖ7 ዓመት እህል በትረፉ አከማቸ።

7 የጽጋብ ዘመን ከተፈጸመ በኋላ በምድር ላይ ጅኩ ረሃብ ሆነ። የዕቀብ በንግሌ እህል እንዳለ ስምለሀና ሸምታችሁ ኑ ብሎ ለጀዝን ለደሃዎች ቢያዛቸው። የሌዊ አይቶ አወቃቸው ምንድር ናቸሁ? ብላችሁ ጠይቋቸው አለ። ከግዞች ነን አሉ። ሐሰት ሰላዮች ናችሁ አላቸው። ሰላይ ከሆነሱ ተውጣቶ ይመጣል። እኛ ግን ያንድ ሰው ልጆች ነን አሉት ሐሰት አንድ ሰው አሥር ይወልዳልን አላቸው። ኧረ አሥራ ሁለት ነብርን አሉት። ሁለቱ የት ሄደዋል አላቸው። አንዱ ሕጥን ሆኖ ከቤት ቀርቷል። አንዱን ግን አውሬ በልቶታል አሉት። እንግዲያስ ከቤት ያለውን ካመጣችሁት ዘግቶች መሆናችሁን አውቃለሁ። ከዚያ በኋላ ተመላልሳችሁ ትሸምታላችሁ። ያለበለዚያ ግን ሰላዮች መሆናችሁን በዚህ አውቃለሁ ብሉ ስምንን አስቀርቶ ሰንዲውን ከወርቃቸው ጋር በየአደባቃቸው አድርጉ አሰናበታቸው።

ከቤታቸው ደርሰው አደባቃቸውን ሲፈቱ ወርቃቸውን አግኙ አንዱ ለአንዱ ሊተሳ ንብሉተኒ ወርቅየ ይል ጀመረ ሰምንስ አላቸው የህጉ ገዥ አስጠ ብቆታል አሉት።

ያን ባልተው ሲጨርሱ ሄዳችሁ ሸምቱ አላቸው ብንያምን ካላመጣችሁ አይሆንላችሁም ብሎናል እሱን ሰጠን አሉት። ዮሴፍን አውሬ በላው ስምንን አስጠበቀው አላችሁኝ አሁን ደግሞ ብንያምን እንውሰደው ብላችሁ አንድ ነገር ሲሆን ጥሃን ወደ መቃብር ልታወርዱኝ ነው አላቸው። ይሁዳ እኔ ደህና ዓሬመልሰው እዳው በእኔ ይሁን አለ። ሰጣቸው ይዘውት ሄዱ። እናመጣዋለን ያላችሁት ወንድማችሁ ይህ ነውን አላቸው አምን አሉት ዝግጎሌ አባታችሁስ ደህና

አለን አላቸው አምን ይደሰኝ ነው አሉት በሩህ በህሊዙ የተሳረከ በው አለ አባታችንን አመስግነው ብለው እጅ ነው ከሙን ከፈርያን ደርጀ መሣሉ ከመንድማው አናንቸው ብሉት ሂደ። በመደናው ውርት ሊያመን ነው ብለው ተደም የወጽርሙን ውርት ሊለምውርት ደሀን መተተናል አሉ። የአለታችሁ አምላክ ልጅሄው ይወርሳል እንጂ አላቸው።

ከልደን ደርስ ጴጥሮስ ማህድ አመርቶ ከወሉ ከመው በኋላ በሰውቱ አንደ መንደ ሁሉት አንድ ሞገ ሀገው ሲሚውት ብዙያም ገም አለ። ምገው አትማሰት ምገ በሉው አለው መተርጉመገ። አልህ ሲደሰቱ ያገሊት ሊጅ ሁሉ ያገሊት ሊጅ ሁሉ ያገሊት ሊጀት ናቸው። ለከም መንድም ገልገ አመሬ በላው አለው አመ። ጀው ተድም ያመሰሉትን ውርት ሊለም ይሀን ያገለ ውርት ይደው መተተገል አለው: ውርያቸውን አትገስ እመለን ስማቸው ከትገሽ ሊጅ ሊይበት ከማኑን አድርገህ ሊጂን አንረ ተውገህ መሊለህ አምላልን አለው አንሊህ አድርገ ከሆማቸው በኋላ ጥቅት አልፋ ጲሉ ተከትሉ ሂደ ውርት ላከደረ ጠመር አህለ ላከደረ አለር አንሊሉ ጊታቱ ደግ ቢያደርገላቸው ከተ ታደርገህታላቸውን ለከምን ጽጥውን መረታችሁን አላቸው ጀረ አሃ አለመድገም የተገኙት ይመት አሉ። ጥትገ ለምገ ይመት ባረያ ሀፕ ይገ ልገጂ ብሉ ከመጨሉ ጀሰገህ ከወገያም ተገኘ ርገለ ገሰ ለከሉ ለገ አለን አወና ለወናውትልኝ አለው። ለምገ የተገኙትን ትጥ ያልተገኙትን አደሰገም አለው። የሴሩ ደሀን ማድረጉ እሌን እገሚው አውነ ትተውት ደሂሉ ይሀን ብሉ ነው ደህሉ አላቱ እገሊህ ጲል ሰማቸገለውና ጲሮት አላይም እኔ ለከሉ ለገ አለ የተገኙትን ትጥ ያልተገኙትን አደሰገም አለው ከመህ ወንላ ደህ ሁሉ የመንድማችን ተፍ ነው ያተገታችገን ጥሁም የሥጋችገን ቁራጥ ጀተነው ደሳላሉ ጀሥር። በሥተርንም ደነጋገሉ ለወገር የሚሰማው አለመቁሰውም። ወደ አለሞገ ደጂቸው ገብት አነ መጀት የሴሩ ምጂችገሥኝ የገሳችሁን መንድማችሁ የሴሩ እኒ ነገ አላቸው። ደሃነው አደጂችሁ አትደገገው እናገተ ለከሉ ቂታደርጌት ጊታ ለመገ አድርገታል። ደህ ሳደሀገ ደህ ሁሉ ከገት ደመሣ ገመር ብሉ ለብከ ስንት ጠተ ለአቶደም ለብሁን በገቱን የሚመጣከትን መረገከ ጠተ አቶቱን ጀብሌረ ሳጠጽ ያገኙትን ከብር ነገራችሁ አምጠልኝ ብሉ ልደለቸው።

ያዕቆብ የገሴሞን በአይሁት መጥር ሊሰገ ደስ አለው። ሰፃ ፊሁን ሆፕ ገብከ መረጸ የሴሩ ፈርያን አለፈቅለ በምድረ ገለም አለፈረው። ጊዜ ጲርሞት ሲደርስ ለጂ በአለቶቹ ሀገር በአለቶቹ መቃብር እገሂ በአልዘብ ሀገር እገሳትተብረኝ አለው። ዘዳግ 47:22-31 ከዚህ ጀኖ ደንም ሳሽ የሴሩ ለጀከ ምናልና ሌፍፊሞን ወተሃገ በገሬው አቀም አቶገን ለጀከገ ቂርከቸው አለው። መለስተገለፈ እደው ለቂርኩ ሌፍፊም መምናል ደለል እጀከገ አልተሳልር ተኖ አጀን በገሬው የቶመው ሌፍፊም ላይ ገሬውገ በተኖ የቶመው ምናል ላይ አደረጉ። የሴሩ አቶቱ ጀክሩ አክ ደህ ነው አል ምናል። ለጂ ሀቶቱም ታላቅ ሕዝቁ ይመጣል ታናሽ ግን ይደልጣል ብሉ ጥርሂምጣል ትገሊትም ተናገርሃምጣል። ትገሊቱ ጀ12ቱ ለጀከ ሁሉ ነው። እገሊህ ሆፕ ፕር ጀ147 ጎመቱ ጀርጅል። የሴሩ በመረገከ ጥኖ ብቱቶቹገን ለጀከትሉ በከገን በለቶቱቹ መቃብር ተቀርቃል። ከፍ ምዕ 48-49 የሴሩም ጀ110 ጎመቱ አርፍ ሥጋገን ለገሁው ገፉ ተቶተው ጀከገን አድርገው ከጀከው ገከሮ ጋር አይመጡትI ቶይተ አለፈለል አገፍጽ ሊመው ደጀመቱ ወጥተገል። መታጠያው ጥር 28 ተገ ነው።

ያዕቆብ ከሌው አጅገ የሚወደው
የሴሩ የተባል ታናሽ ሊጅ ነበረው።
ልርሱ መንድሞቹ እንዲገጠለት
በምጣሌ አየ ሕልም በለሊት።
መንድሞቹ ሁሉ ይሀገን በምተው
ጠሉት ተመቀኙት አሉ አገየው
ከብት ሲጠብቁ ከሄዳ ሁነው
እገሳይጸየጉሩ በገት ጠሊርበው
ያዕቆብ በፍትሩ የሴፍን ላከው።
አሉም ያሉበትን ቢፈልግ ቀይቶ
ደይታገ አቶሞው ብሉ ተገከራቶ
ሰንቀገ ተተብለው ከሪያውገ ከበው
በውጫ ጀርገጌ መቱት ጠከነው
ይነገሥብገ እንደሁ ሞተ ሀሞ በደገ
አበከ እናሞጥልገ የከህ ሰው ሕልመገ።
አየተባባሉ በአርሱ አየከቱት
ሲረባረበፀት አበዚህ ጉልቱ
የሴፍ ግራ ገባው ታወከት ሕይወቱ።
ቢገል ቢገለፈልጥ ጸፋው በከተወት
ከተወር ጉድባድ አውገ ከተውት
ምሣሙን በሉ ሆነው አገድነት
አሁን ግን ከመጣው ቁራሽ ኑፋጌት።
በልተው ቢወርሱ የልባሞውን
የደሠፋን ምክር ሰምተው ሠሙን
በሃያ ብር ጀጠት ለነጋድያን።
ለአባታቸውም ሞቱን ሊያፈሌት
ለብሱን በጠት ደም ነክረው ላኩለት
ያዕቆብ አዘነ ወድቶ ከመሬት
ሊጂ ሊጂ አያለ አለቀሰለት
የሴፍም ተጨመ በግመል ሀገር
አያገዛገ ከገው ቤት ሲኖር
ሥጋዊ ፈቃጁን አለፈጽም ቢሳት
በገዋ አመፈችው የአሳዳሙ ሚስት።

አኑ ግን ንፁሕ ሰው ነመና ትሑት
ሰዎች ቢጠሉትም በምሳነት
አምላክ አልተመውም ለአንዲት ትዝብት።
ከአሥር ዓመት በኋላ ከገሙት ተመርቶ
የፈርዖን ሕልሙን ተርጉሞና ፈችቶ
በገብጽ ተሾመ ሞገስን አገኘቶ።
ሕልሙን ሲተረጉም የሴፍ እገሳለው።
ሰባቱ የጽጋብ አመታት አልፈው
የረኃቡ ዘመን መጣ በተራው።
ያዕቆብ ሰምና ስንዴ መኖሩን
ወደ ግብፅ ላኩቸው አሥር ሊጆቹን
የሴፍ መንድሞቹን አይቶ አወቃቸው
ነገር ግን አልዳተም እገሊበተላቸው።
በየፍቶት በፍትር ቶሞ አያያቸው
ከወደፊት መጣችሁ ማናችሁ አላቸው
ከአንድ ሰው ተመልደን አሥራ ሁለት ነን
አንዱም ከቤት አሰ አኖም አሥራችን
እንዱን አሥራ በሌተት አጥፎስ ሕይወቱን
ቁሰው ሃገ ሳይሞት አረዱት ሞቱን።
አሰም ሳይቀየም በጥንት በደላቸው
ሰሞቸው ስንዴውን ከነገንዘባቸው
ሊገኙ ሲመጡ ደገመው ተመላለው
መንድማቸው የሴፍ መሆኑን ነገደርቸው
ተወቀ አረሩ በከተ ሥራቸው
ያዕቆብ ደስ አለው ሰልጂ መጥር
ምስጋና አተረበ ለአገዚአብሔር
ዘረሀብ ምክንያት ስለጀም ፍትር
ቤተሰቡን ይዞ አንድ እንኳን ሳይተር
ከሶሌፍ ጋር ኖረ በግብጽ ምድር
በመንድም ላይ ከፉ ማድረግ መጨከን
ያዕቆብ እንጂ አደለማም ጠናን
ከፉውን በከፉ መመለስ ነውር
ከፉውን በበጎ መመለስ ግን ከብር

ማቴ 5:43 ሮሜ 13:19

ምዕራፍ 7

2 - ቂትሜን ዕረፍቱ ለቲቶ

ቲቶ ማለት ሠርቅ ማለት ነው። ሀገሩ ቀርጤስ ነው። አባት እናቱ አረማውያን ነበሩ። እሱም ለሰው የሚራራ የተሞገረ የሚረዳ ደግ ነበረ። በሕአምነ ሞክሊተ ጠምቀ ጸደየን ማር 16:16 ያለ ነመና ሊሊት በራዕይ ሥር የሴለው ዛፍ

ዓምድ የለለው አዳራሽ ሊጸና ይችላልን ካላመንክ ካለተጠመቅህ ምንባር ብቻ አያድንህም አለው። ይህን ሲያውጣ ሲያወርድ ቅዱስ ጳውሎስ ቀርጤስ ደርሶ ሲያስተምር ሙት ሲያነሣ፣ እውር ሲያበራ አይቶ ተከተለው። ከፍሉምንት እንዲደርስ አውቆ ሳየገረዝ አስከትሎታል። ወቲቶስ ዘምስሌየ እንዝ አረማዊ መእቱ ኢየገርክዎ ይትገር እንዲል።

ጓላም ከፍሉምንት እንደደረሰ አውቆ በቀርጤስ ኤጲስ ቆጶሳት ሹሞት ሄዷል። ናቆጵዶል ቦሚባል ቦታም ሳለ እንዲህ አድርግ እንዲህ አታድርግ ሲል በአርጣግ በእጅ መልእክት ልኮታል።

እሱም ወንጌል ካልደረሰበት ሲያደርስ አሕዛብን ከጢሮ ኃጢአት ወደ ጽድቅ ሲመልስ መጻሕፍት ገልጿው የሚያስተምሯቸው ቀድሰው የሚያቆርቧቸው ቀሳውስትን ሲሾምላቸው ቆይቶ በዚህ ዕለት ወርኃል።

ጳጉሜን 3 በዓሉ ለቅዱስ ሩፋኤል ሊቀ መላእክት

ሩፋኤል ማለት ፈታሔ ማኅፀን ማለት ነው። ገልባይ ሊቀ መላእክት ነው። ለሄኖክ ወልደ ያሬድ 6 ዓመት በእግረ ገነት ወድቆ ሳለ ኀበዓቱን ከሥታቱን አሳይቶታል ሄኖ 8:15

ወደ ጠቢት ተልኮ ዓይኑን ፈውሶታል። ቤቱን በበረከት መልቶታል። በዚህ ዕለት ተዝካረ በዓሉ መደረጉ ስለ ሁለት ነገር ነው። የመጀመሪያው በዓል ሚሙቱ ስለሆነ ነው።

ሁለተኛው ቅዳሴ ቤቱ የተከበረበት ነው። የእስክንድርያው ሊቀጳጳሳት አባቱዮፍሎስ እምከመረከብዙ ምዝ በቅድመ አምላኪያ ኢዮኔስን ለዝንቱ አድራሜሉክ ቢል እልአርታ አስከስትራሰት ሦስት ድስት ሙሉ ወርቅ ወርቅ አግኝቶ በእንዱ በድስት ሙሉ ወርቅ ሰባት አብያተ ክርስቲያናት አሰርቷል። በቅዱስ ሩፋኤል ስም በዛበ ወንበሪ ዐቢይ ቤተክርስቲያን አሰርቶ በዚህ ዕለት ቀድሶታል። ሰይጣን ለምቀኝነት አያርፍምና ወንበሪውን ወዲያ ወዲህ አናወፀው። ወደ ጌታ ቢያመለክት ቅዱስ ሩፋኤል መጥቶ በትዕዙዙ ለእግዚአብሔር ቁም ወኢትትህክ አመነንክ ክዐታህ አትንቀሳቀስ ብሎ በዘንጉ ቢነካው ባለበት እንተሳቸዋል።

ለ. ተዝካረ በዓሉ ለመ ልከጼዲቅ ካህን

መልከ ጼዴቅ ማለት ንጉሠ ሰላም / ሳሌም / ማለት ነው። ትውልዱ ከነገደ ካም ነው። አባቁ ቃይናን ይባላል። አያቱ ኖኅ ጊዜ ዕረፍቱ ሲደርስ ሴምን ከዛም ወገን ደግ ልጅ ተወልጻልና ከዘመዶቹ አሲ... ናብተህ እኒህን ንዋያትና አጽመ አዳምን አስጠብቀው በንጽሕና በትድስና እንዲኖር ሥርዓት ሥራበት

አለው። ንያያቱ መላእክት ቅዱስ ሚካኤል ቅዱስ ገብርኤልና ቅዱስ ሩፋኤል ከገነት አምጥተው ለአዳም የሰጡት ጓላም ሰብእ. ሰገል ለጌታ የገበሩለት ወርቅ ዕጣን ከርቤ ናቸው።

ከዘመዶቹ አስናብቶ ከሴት አትድረስ ጻባ ልበስ ፀጉርህን አትላጭ ጥፍርህን አትቁረጥ ሥጋ አትብላ ጠጅ አትጠጣ በሰንዲ በወይን አስታኩት ብሎ ሥርዓት ሠርቶ በዱዳሴም /ማዕከለ ምድር/ ንዋያቱንና አጽመ አዳምን አስጠ ብቆታል።

አብርሃም ለአምስቱ ነገሥት ሰዶም ረድቶ አራቱ ነገሥተ ከሎዶጎሞርን ድል ነሥቶ ሲመለስ ደስ ቢለው በመዋዕል የኑ ትፈኑ ቃለከ ወሚመ ታርእየኒሁ ኪያሃ ዕለተ አው አልቦ ልጅህን በትስብዕት የምትልከው በዘመኔ ነውን ብሎ ወደ ጌታ አመለከተ። እሱን አታየውም ነገር ግን ምሳሌውን ታየለህ ሑር እድዎ ለዮርዳኖስ - ዮርዳኖስን ተሻግረህ ሂድ አለው። ቢሄድ መልክ ጼዴቅ ኅብስተ አኩቴት ጽዋዐ በረከት ይዞ ተቀብሎታል። ወርቅ ዕጣን ከርቤውንም በዚህ ጊዜ ሰጠቶታል። ዘፍ 14:17-18

ከዚህ በኋላ የሆነሩ ሰዎች ሄደው ንጉሥን አሉት ያስጠበቀኝን ትቼ አይሆንም አላቸው። ቡጣሉ አስታርቀን ሲከራከሩ ፍረድልን እያሉት ያስታርቃቸው ይፈርድላቸው ነበር። ፍርድ የማያጓድል ደኃ የማይበድል የተጣላ የሚያስታርቅ የተበደለ የሚያስከስ ቢሆን ንጉሠ ጽድቅ ንጉሠ ሠላም ብለውታል።

መልክ ጼዴቅ የተመረጠ ከህነትም የተሰጠው ከእግዚአብሔር ነው። ወሰመዮ እግዚአብሔር ሊቀካህናት ዘለዓለም በከመሚመቱ ለመለከጼዴቅ እንዲል የሕይወቱ መጀመያ እንዳልታወቀ የሕይወቱ ፍጻሜም አልታወቀም። ማለት እንደ ሌሎች ክሊያት ካህናት በዚህ ጊዜ ተወልዶ በዚህ ጊዜ ሞተ ተብሎ አልተነገረለትም። እስከ ምጽአት ድረስ ሕያው ሆኖ ይኖራል። ምጽአት ሲደርስ ግን ከእነ ኤልያስ ጋር መጥቶ መስከር በሰማዕትነት ይሞታል። ገጽ _____ ተመልከት። ቅዱስ ጳውሎስ አልቦ ጥንት ለመዋዕሊሁ ወኢማኅለቅት ለመንግሥቱ አምላኪሁ ለወልደ እግዚአብሔር ይነብር ከህነቱ ለዝሉፋ ማለቱ ስለዚህ ነው። ዕብ 7: 1-13

ጳጉሜን 5 አሞጽ ነቢይ

አሞጽ ማለት ጸር /ሸክም/ ማለት ነው። ትውልዱ ከነገደ ስምዖን ቁጥሩ ከ12 ደቂቀ ክሊያት ነው። ከብት እያረባ ቡቴቁሔ ይኖር ነበር። ሚስቱ ወንድ ልጅ ስትወልድለት ሀብተ ትንቢት ተሠጥቶት ዐቢይ ነቢይ እንደሚሆን ተረድቶ ኢሳይያስ ብሎታል። ኢሳይያስ ማለት መድኃኒት ማለት ነው።

ንጉሡ ዮርብዓም ወልደ ዮአስ እግዚአብሔርን የማፈራ ነበርና በሰይፍ ከመሞት አስራአልም ከመማረክ አይቀሩም እያለ ትንቢት ሲናገር ሊቀካህናቱ አዛርያስ ቤቴል የንጉሥ ቤትና ቤተመቅደስ ናትና ወደ ይሁዳ ሄደህ በዚያ ትንቢት ተናገር አለው። ላም ጠባቂ ዋርካ ለቃሚ እንጂ ራዕይ የማይ ትንቢት የምናገር ነቢይ ነኝን ብሎ አይሆንም አለ። ማስተማሩንም ቀጠለ። ትንቢቱም አልቀረ ንጉሡ በሰይፍ ሞቷል አስራአልም ተማርከዋል። መዋዕለ ትንቢቱ 50 ዘመን ነው። የጻፈው በ760 ዓ.ም. ገደማ ነው።

ታላቁ የቅኔ መምህር መምህር መንግሥቱ ዘለዓለም ከዘረፉቸው በርቃታ ቅኔዎች መካከል፦

መወድስ

1. ሃይማኖት ወይን ዘዘሐዋርያ ሠረገላ ሥቃይ ወገድል ማትያስ መዘምር
   ኢተርፈ በከ ወኢተከፅወ በምድር
   ሃይማኖት ወይነ ሐዋርያ አኮኑ መጥር
   ቅድሜሆሙ ለማኅበር ጳውሊ ወጴጥሮስ ዘታውጉሉስ አብትር
   ኢፈተወኂ ከመይስተይ ዘኢያስከር
   ወይነ ቤተ ማትያስ ሃይማኖተ ይሁዳ ዘየነሥር
   እስመ ቀዲሙ ተብህለ ኢይጥዕሞ በምዕር
   ምጣር ለይሁዳ አድኅ ሲኦል ሠቃብር
2. መደንግጸ ሕዝባ ለሳሌም ሠረገላ ሙሴ
   ኖላዌ ኢያሱ ወአሮን አባግዐ ብንያም ዘተዐውቀ
   በጎበ ዕብራዊ ንፍታሌም ስሙዐ ርሑቅ ርሑቀ
   ጸራቅሊጦስ ኑጽድኃደ ራማ ዘለብሰ መብረቀ
   ዘናዝሬተ ዘገሊላ ዘበሰሎሜ ወዮሴፍ ነፋሳተ ብሂል ረቂቀ
   በዮሴፍ ዮሴፍሃ ዘብዙኃን አጥመቀ
   አድለቅለቀ አድለቅለቀ አድለቅለቀ አድለቅለቀ
   ዘኢ በጽሑ ሄኖክ ወመልከ ጼዲቅ መንፈቀ
   ምሥራቀ ወምዕራብ ምዕራብ ወምሥራቀ

3. ዕጣኑ ምገር (ዕዝል)

   ሰማዔ ትእዛዙ ለአብ ዝኮሬ ኩሉ ፍጥረት
   አብርሃም ወልድ ዘየሐትት
   እኩየ ወሠናየ በዘቀደመት አሪት
   ምዕራፈ አለ በዝኑ ነቢያት
   አናግደ ሳሌም ወጽአ ቀዲሙ እምነ ሀገሩ ስቅለት
   ወተፈልጠ እምነ አዝማዱ መቃብር ወሞት
   አብርሀ ለነ መቃርዮስ ብርሃነ ካህናት ቀደምት
   እስመ በእግን አንተ ለኩሉ ዘኢይጠፍዕ ማኅቶት
   ይተቄደስሂ ወይትአኩት
   ስምክ ሕያው ዘኢይመውት
   እስመ ለክ ይደሉ ስብሐት

ከሊቀ ወዜማት ሰሎሞን አደለ (ዘደ/ት/ት/ሚካኤል)

ዓይነ መሀይል ጠቢት ሠናይተ ራእይ
እንዚኂ ትተዋነይ ዘምስለ ዑረት መፍቀሪሃ
ፍጡነ ርጸት መንገለ ብርሃን ጽርሓ
እምአንጻር አምጣነ አልጸቀ ሩቶኤል አቡሃ
ከመ ኢይርግጸ ለፍቁራ ወከመዓዲ በኃይል ኢይተቆጣዕ ላዕሌሃ
ዑረትሰ ፈራህ ልበ እምድኅረ ገብአ ቅድሜሃ
ለፍቅርት ዓይነ ጠቢት ኢወአለ በፍሥሓ
ከመ በትፍሥሕት ኢየአል እንዘ ይተዋነይ ምስሌሃ
እስመ ኮነ ማዕቀፎ ሩቶኤል ወላዲሃ

ከመምህር ግደወርቅ ይሴ (ዘቤ/ብ/ኪዳነ ምሕረት)

ዋዜ. ሥጋ እም እቤረ ክብር መፍቀሬ ብሂል አዐቢ
መላእክተ ሰማይ ጌራነ
ላዕለ ዝሀር ሊቀ ቤተ ሙሴ መአዝዘ ኮነ
እስመ እም እግዚእ ተውህበ ዕርገተ ሰማይ ዘመነ
ሥጋ እምሂ እቤር ዘእስተኀዘነ
ሕገ ሙሴ ዕፄ ዝሀር መነነ

ወመ ሐሰስተ ኦቢያት ቀደምት ለመልከጼዴቅ ላዕካኑ
መና ወወይን ቅድሳኑ
ለፋኑኤል አመሰምዑ ትርጓሜ ፋኑኤል ቦኑ
ውስተ ደብረ ኢዮር ዘተሐጽኑ
ገዳመ ሱቁኤል ቦኑ ዋሕድና ወግበ ጻንኤል ኮኑ
እስመ ጽድቀ ዘከርያስሃ ዓለመ መነኑ
ሐነጽተ ጠ ቢባን ካህናት ወእሉ ሊቃውንተ ያሬድ ዝኑ
ማኅሌተ ሰሎሞን ቤት ዘዘበ ብርሃነ መስቀል ብርሃኑ
ይከውን እንከ ለለዘመኑ
አምጣነ ጠፈሩ ጽኑዕ በበአምጣኑ
ውኅሩይ ቅዱሴ ክዳኑ

ከመምህር አያሱ ገ/አልፋ (ዘደብረ ሊባኖስ)

መወደስ ባዕለ ጸጋ አብርሃም እምዘተዘምዱከ
እንከሰ ለትኅሥሥ ሐራሴ ስመ ሕይወት
አምጣነ መጥህሀት ወልድከ ዘውስተ ቤት
ኢያሐውር እምነ ኮኅዱ ለይስሐቅ ገራህት
በይነ ዘለመደ ተዋንዮ ተዋንዮ ፍቅር ምትረተ ምሰለ ወለተ አብ በግዕት
ያዕቆብሂ ዘዋዕቦ ለአእድከ ሐውልት

ይውእል በዕዚም ሰዋስወ ዘኢብርት
ወ እንዘ ይቀድሕ ዘይተ ማዞ ፈለገ ጸን ርሀቅት
ለዘየሐንጹ ማኅደረ ምሳሌ ድንግል መላእክት

ከመጽሐፉአዘጋጅ

መወድስ

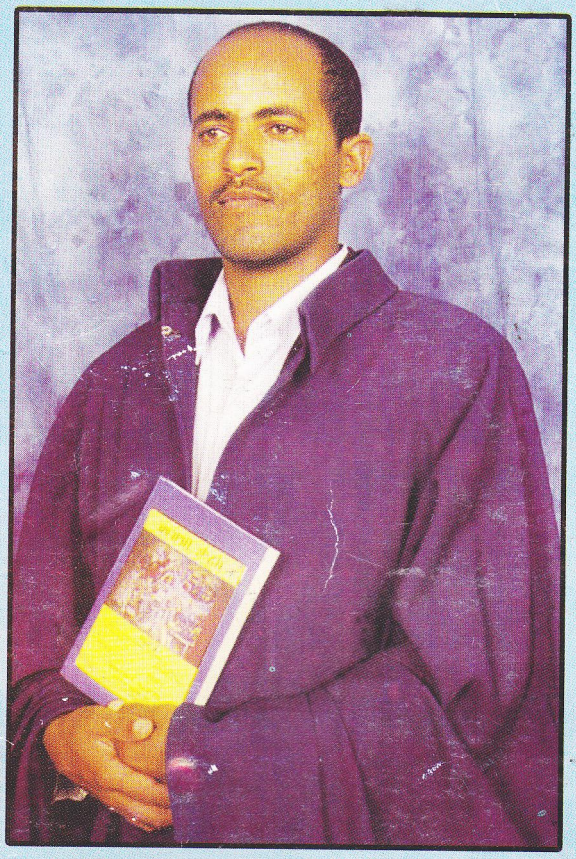
1. በውእቱ ሱቃስ ነግደ ተጋድሎ
ይስሕቅ ኤርን ለስልምናሶር ጸታሁ
እስመ ኀህተ ሄኖክ ማይ እንበለ ይቀረብ ቅድሜሁ
ውስተ ሰይፍ ማዕደ ርምያ ፈነወ እዴሁ
ወይትፈአም በጉንሳ ኀበይምን ወጽግም እንዘኢይፌኢናሁ
ሉቃስሰ ድኅረፈአመ በሊዐምትረት ምሳሀ
ፈቀደ ለስኪብ እመንክር ምስካቢሁ
ሕማማትሰ እግብርት እለኅአሩ ምክሁ
ሰአልዎ ለሉቃስ ይሕጽቡ እገሪሁ

2 ወልደ አብ አንተ መምህረ ሱላሜ
ፍጡነ ገሥጽ ማየጸናስ ወለተከ
አምጣነ አፍአ ትውእል ምስለ ዮሐንስ ረድዕከ
ውስተ ቤት ቀለየ ገሊላ አንቢራ ኪያከ
ወእም ዮም ኢገሠጽካ ወለትከ ማይ ትወጽእ ላዕሌከ
እስኒ እምካልዓን አጽናዕከሙ ቅድሜከ
አግብርቲከ ድንጋጋት ኢዐቀቡ አጸደከ
አኮኑ አርመሙ እንዘ ይጸርሑ ብከ
መላእክት ሕጸናቲሁ ለአኃዝ ፍቁርከ

3 <u>ዕጣነ ሞገር (ዕዝል)</u>
እምከመ ሀሎ ጸዊም ጽጌ ምድረ ገነት ሥሙር
እምልላነ ጴጥሮስ ንህብ ዘበኢነሙር
ኢይትኃጣእ በምንትኒ ወንጌል መንግሥት መዓር
መሥጋ ማርያም ጥባሕ ክብር
እምከመ ተጠብሐ ሞተ በሊሐ መጥባሕት በምድር
ኢይሜወር እም አዕይንቲሁ ለዕርገት ንስር
ማርያም ፍቅርት ዘጸውሱስ መተርጉመ ዘቃል ምሥጢር
የህልው ዘልፈ በደብረ ትጉሃን ዘበኩር
ሥርጉተ ስብሐት ፅንሰንፕር ·
ከመ በሠናይ ይልሐቁ ማዕከለ እብትር
ውሉድኪ ሱላሜ ወፍቅር

የቢ መጻሕፍት

1. የኢትዮጵ ማኅበር - መጽሐፍ ቅዱስ /81/ - 1980 አ.አ
2. ትዝዝ አሳታሚ - መጻሕፍተ ትርጓሜያት - /መንፈሳ፣ ጸውሱስ - መልእክትና ቅዳሴ/
3. - ስንክሳር - ብራና
4. - ዜና አበው - ብራና
5. - ገድለ ሐዋርያት - ብራና
6. ጎሩይ ወ.ሥ.ብ. ጌታ - ዜና ሐዋርያት - 1923 ዓ.ም አ.አ
7. - ድርሳናትና ገድላት -ሕትመትና ብራና
8. - ግብረ ሕማማት
9. አባ ኅርኅርዮስ ሊቀጳጳስ - የቢክ ታሪክ በግዕዝ መድረክ - 1978 አ.አ
10. አባ ኅርኅርዮስ ሊቀጳጳስ - የኢት ቤክ ታሪክ - 1986 ዓ.ም አ.አ
11. ሉሊ መልአኩ - የቢክ ታሪክ - 1986 አ.አ
12. - ፍትሐ ነገሥት - አሥመራ
13. - ክብረ ነገሥት -
14. -
15. - New catholic Encyclopedia - vol I - XI
16. -
17. እነ ዶ/ር ሥርግው - የቢክ መዝገበ ቃላት I – III - ጀርመን
18 የኢ. መ.ቅ ማኅበር - የመ.ቅ መዝገበ ቃላት - 19 አ.አ

መምህር ኅሩይ ኤርምያስ

ፖ.ሣ.ቁ 588/1033

ስ.ቁ 0911 16 42 49

ከዚህ በፊት የታተሙ የጸሐፊው ሥራዎች

ድርሰት

- መዝገበ ታሪክ ክፍል ፩
- መዝገበ ታሪክ ክፍል ፪
- መልካም ዜጋ ማን ነው ?
- መርኖ ምሥጢር

ትርጉም

- Daily Prayer / የዘወትር ጸሎት/
- ገድለ ቂርቆስ
- ገድለ ፋሲለደስ

እሌኒ ማ.ቤ.ኃ.የተ.የግ.ማ.

ዋጋ ብር 35.00